ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. ΜΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΣΤΕΦ. Ι. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 53 ΑΡΙΘ. ΤΗΛ. 3-01
ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ ΑΡΙΘΜΟΣ 12
ΕΝ ΘΕΣ)ΝΙΚΗ ΟΔΟΣ ΠΛΑΤΩΝΟΣ (ΔΙΑΣΤΑΥΡ. ΕΓΝΑΤΙΑΣ) ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ 9εα ΤΗΛΕΦ. 1-98
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ—ΠΙΕΣΤΗΡΙΑ ΣΤΟΑ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ
ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: "ΠΡΩΪΑΝ,,

ΟΚΤΑΣΕΛΙΔΟΣ

Η ΠΡΩΪΑ

ΑΘΗΝΑΙ. ΕΤΟΣ Γ'. ΑΡ. 776

ΚΥΡΙΑΚΗ
29
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1928
ΑΝΑΤΟΛΗ ΗΛΙΟΥ ΩΡΑ 7 Λ. 34 ΔΥΣΙΣ ΗΛ. ΩΡ. [illegible] Λ. 43
ΙΓΝΑΤΙΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ

Ο ΚΑΙΡΟΣ
ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΜΕΓΙΣΤΗ 10.2 ΕΛΑΧΙΣΤΗ 7.1 ΜΕΣΗ ΥΓΡΑΣΙΑ ΜΕΤΡΙΑ. ΑΝΕΜΟΙ: ΑΙΓΑΙΟΝ Β. ΙΣΧ. ΙΟΝΙΟΝ ΔΙΑΦ. ΑΣΘ. ΘΑΛΑΣΣΑ ΑΙΓΑΙΟΝ ΚΥΜ. ΙΟΝΙΟΝ ΤΕΤ.
ΒΑΡΟΜΕΤΡΟΝ: 7681

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΡΙΖΙΚΗΝ ΛΥΣΙΝ

Μερὶς τοῦ Τύπου ἐπανέρχεται ὶ τῆς ἀνάγκης «ἀμέσου διορι- ιοῦ πραγματικοῦ ὑπουργοῦ τῶν σωτερικῶν». Καὶ εἶναι γεγονὸς αμφισβήτητον, ὅτι ὑπὸ τὴν τυ- κὴν διεύθυνσιν τοῦ πρωθυπουρ- οῦ κ. Ζαΐμη τὸ Ὑπουργεῖον αὐτὸ ατεῖ ἐκκρεμῆ σπουδαιότατα ζη- ματα τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως. ίναι δὲ φυσικὸν νὰ συμβαίνῃ ὗτο, ἀφοῦ ὁ κ. Ζαΐμης ἀνέλαβε ὶ διατηρεῖ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν σωτερικῶν μόνον καὶ μόνον, ότι τὰ μετέχοντα τῆς Κυβερνή- ως κόμματα δὲν ἦσαν σύμφωνα ε ἐσχηματίσθη ἡ παροῦσα Κυ- ρνησις καὶ δὲν συνεφώνησαν όμη εἰς ποῖον ἐξ αὐτῶν ἀνήκει. ναι δηλαδὴ ὁ κ. Ζαΐμης ὑπουρ- ς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐν ἐκκρε- τητι· κατ' οὐσίαν δὲ ὑπουργὸς σωτερικῶν δὲν ὑπάρχει.

Ἐφ' ὅσον λοιπὸν δὲν ὑπάρχει, ίος θ' ἀμφισβητήσῃ, ὅτι ἔπρεπε λος πάντων νὰ ὁρισθῇ ἕνας ουργός...

Ἀλλὰ μόνον ὁ ὑπουργὸς τῶν σωτερικῶν λείπει; Ὑπάρχει αγματικὴ Κυβέρνησις; Ἤ, διὰ εἴμεθα ἐν τῇ ἀπολύτῳ ἀκρι- ίᾳ, κυβερνᾶται ἡ Χώρα ὑπὸ τὸ ουργικὸν συμπίλημα τῶν τεσ- ρων κομμάτων τοῦ συνασπι- οῦ;

Δὲν δύναται ὁ κ. Ζαΐμης νὰ θεω- θῇ πραγματικὸς ὑπουργὸς τῶν σωτερικῶν... Ἀλλὰ μήπως ὑπάρ- ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν; ναι ὑπουργὸς ὁ κ. Μαζαράκης τὰ τὰς τόσας παραιτήσεις του; ήπως ἦτο κἂν μέχρι τοῦδε πραγ- τικὸς ὑπουργός, αὐτὸς ὁ αἰχμά- τος τῶν στρατιωτικῶν παρα- ντων; Καὶ θὰ εἶναι ὑπουργὸς τις τυχὸν τὸν ἀντικαταστήσῃ ἐν αἰχμαλωσίᾳ; Ἢ μήπως ἠμπο- ῖ νὰ σταθῇ πλέον ὁ κ. Κίρκος τὰ τὰς ἐπὶ τῶν ἀπαλλοτριώσεων οκαλύψεις... Ἢ μήπως εἶναι ουργὸς ὁ κ. Νικολούδης, ὁ κα- τρίβων τὸν χρόνον του εἰς ἐγ- αφομαχίας μετὰ τῆς Διδασκαλι- ς Συνομοσπονδίας... Ἢ μήπως ντάζεται κανείς, ὅτι ὁ κ. Μερ- πουλος εἶναι ὑπουργὸς τῶν ιυτικῶν...

Οὐδὲ εἶναι μόνα τῆς ἐσωτερικῆς οικήσεως τὰ ζητήματα, τὰ ἐξ τώμενα δηλαδὴ ἐκ τοῦ ὑπουρ- ίου Ἐσωτερικῶν μόνον, τὰ ὁποῖα ραμένουν ἐκκρεμῆ. Ὅλα τὰ οβλήματα τῆς Χώρας ἢ παρα- νουν ἐκκρεμῆ, ἄλυτα, ἢ βο- ύονται προσωρινῶς κατὰ τοιοῦ- ἐμβαλωματικὸν τρόπον, ὥστε λύσις των ν' ἀποτελῇ περιπλο- καὶ τῆς ἐκκρεμότητος ἀκόμη ροτέραν. Διότι ἡ Κυβέρνησις, ομοιογενὴς καὶ μὴ ἐπιτευχθείσης τε κἂν προσεγγίσεως τῶν μετε- ντων κομμάτων εἰς τὰς γενικὰς αμμάς, ἀντιμετωπίζει ὅλα τα προβάλλοντα ζητήματα ὄχι κατὰ τρόπον ἑνιαῖον καὶ ἀποφασιστικόν, ἀλλ' ἀπὸ τεσσάρων διαφόρων ἀπόψεων, μὲ τέσσαρας διϊσταμένους γνώμονας κρίσεως, μὲ τέσσαρας ἀλληλοσυγκρουομένας βλέψεις. Καὶ τὰ λύει διὰ συμβιβασμῶν, συνδυασμῶν καὶ παζαρευμάτων, δι' ἀνταλλαγμάτων καὶ ἀντιπαροχῶν.

Μοιραίως, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἐφθάσαμεν εἰς τὴν ἀκυβερνησίαν, εἰς τὴν καταρράκωσιν τοῦ Κρατικοῦ γοήτρου, εἰς τὴν παράλυσιν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, εἰς τὴν ἀναρχίαν καὶ τὴν σύγχυσιν. Καὶ ὅμως ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην περίοδον τῆς ἱστορίας της ἡ Ἑλλὰς σήμερον ἔχει ἀνάγκην διακυβερνήσεως στιβαρᾶς, ἀλλὰ καὶ συνετῆς, ἀποφασιστικῆς ἀλλὰ καὶ ἑνιαίας. Ἔχει δηλαδὴ ἀνάγκην Κυβερνήσεως ἰσχυρᾶς, ὁμοιογενοῦς, ὁμογνωμούσης, μὲ ταχεῖαν τὴν ἀντίληψιν τῶν ἀναγκῶν, μὲ ἀπερίσπαστον προσοχὴν καὶ ἐκτελεστικὴν σταθερότητα. Τοιαύτη Κυβέρνησις ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα μᾶς ἐκληροδότησεν ἡ πολυετὴς πολιτικὴ ἀνωμαλία, τὰ ὁποῖα γεννῶνται καθημερινῶς ἐκ τῆς ἐπελθούσης οἰκονομικῆς κρίσεως καὶ τὰ ὁποῖα ἀπειλοῦνται λόγῳ τοῦ γενικωτέρου κοινωνικοῦ κλονισμοῦ.

Τοιαύτην ὅμως Κυβέρνησιν, κυβέρνησιν δηλαδὴ ἱσταμένην εἰς τὸ ὕψος τῶν περιστάσεων καὶ ἀνταποκρινομένην πρὸς τὰς ἀνάγκας τῶν περιστάσεων, δὲν δίδει εἰς τὴν Χώραν ὁ συνασπισμὸς τῶν τεσσάρων κομμάτων. Καὶ δὲν τὴν δίδει ἴσως κανεὶς συνδυασμὸς βασιζόμενος εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς παρούσης Βουλῆς.

Προτείνομεν τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς; Ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἄλλος τρόπος σχηματισμοῦ Κυβερνήσεως πραγματικῆς—καὶ ἡμεῖς δὲν βλέπομεν—μοιραίως θ' ἀντιμετωπισθῇ ἡ λύσις τῆς διαλύσεως. Ἀργὰ ἢ γρήγορα, συντομώτερον ἀφ' ὅσον τις φαντάζεται, θὰ φθάσωμεν ἐκεῖ. Διότι αὐτὰ ταῦτα τὰ πράγματα ἀξιοῦν ριζικὴν λύσιν τοῦ ἀδιεξόδου, εἰς τὸ ὁποῖον ἔφερε τὴν Χώραν ἡ ἀκυβερνησία. Παράτασις τῆς σήμερον κρατούσης ἀκυβερνησίας θὰ ἔχῃ λίαν δυσαρέστους συνεπείας. Ἡ ἐπανάληψις δὲ κυβερνητικῶν πειραμάτων θὰ ἦτο ἀπώλεια χρόνου, ὄχι ἁπλῶς ματαία, ἀλλ' ὀλεθρία.

Ἐφ' ὅσον δὲ παραστῇ ἀναπόφευκτος ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν Λαϊκὴν ψῆφον, ἐξυπακούεται, ὅτι θὰ ζητηθῇ νὰ ἐκφρασθῇ ἡ Λαϊκὴ ἐτυμηγορία κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε ἡ Βουλή, ἥτις θὰ προέλθῃ ἐξ αὐτῆς, νὰ εἶναι ἱκανὴ ὅπως δώσῃ εἰς τὴν Χώραν Κυβέρνησιν ἰσχυράν, Κυβέρνησιν πραγματικήν, κυβέρνησιν ἀξίαν τῶν περιστάσεων.

Διὰ τὸ τμῆμα ξένων καὶ ἐκθέσεων

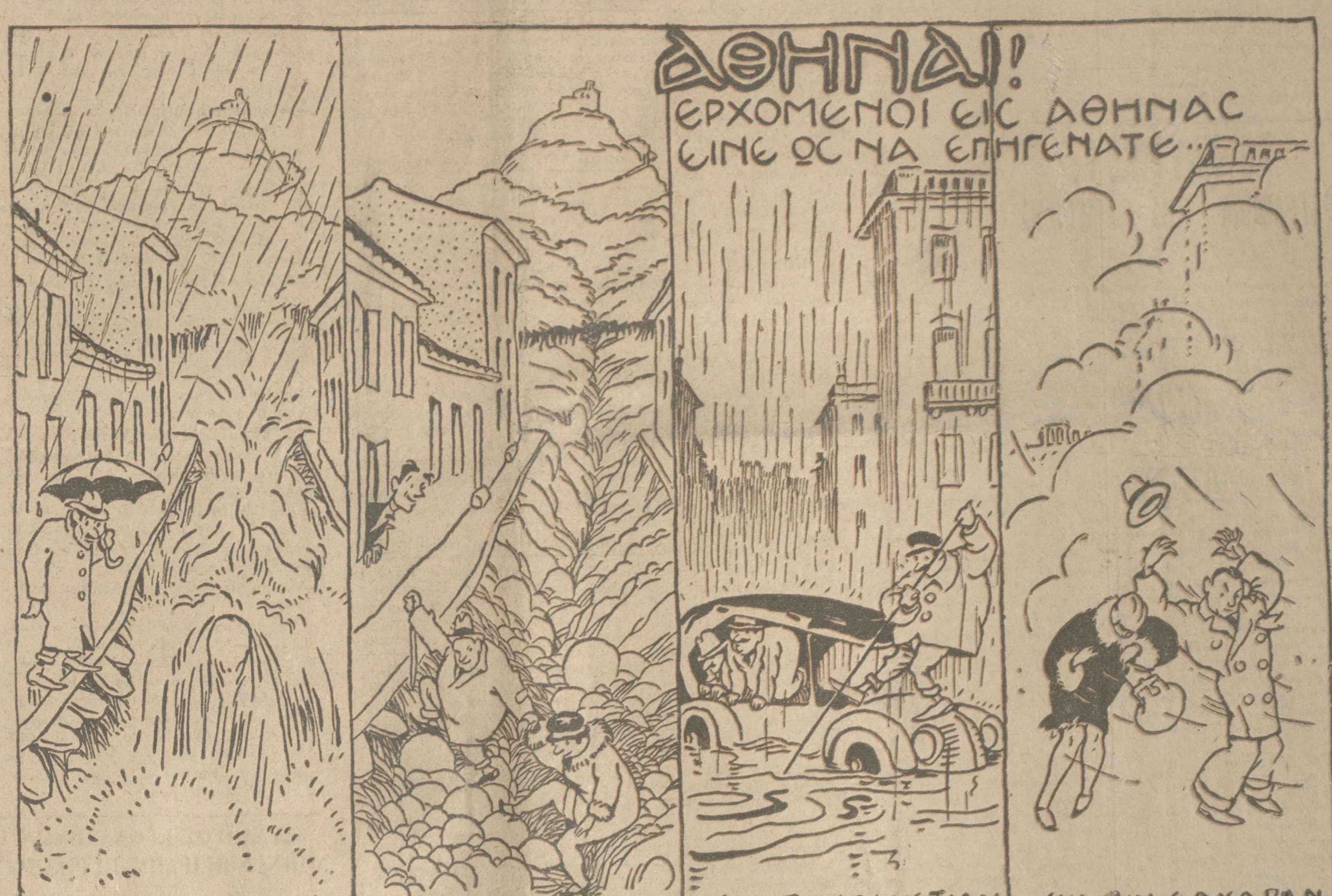

Σχέδιον διαφημίσεως τῶν θελγήτρων τῆς πρωτευούσης μας

(Γελοιογραφία τοῦ κ. Ἠλ. Κουμετάκη)

3Η ΕΚΔΟΣΙΣ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΟΞΥΤΑΤΗ ΕΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑ

ΔΡΙΜΥΤΑΤΟΣ Ο ΑΓΩΝ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΕΩΣ

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ, 28 (*Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας*).—Ὁ ἀγὼν μεταξὺ τῆς ἀντιπολιτεύσεως καὶ τῆς κυβερνήσεως ἔφθασεν εἰς ἐξαιρετικῶς κρίσιμον φάσιν.

Ὑπὸ τῶν Ἐθνικοαγροτικῶν ἀποδίδεται ἰδιαιτέρα σπουδαιότης εἰς τὴν μεγάλην συγκέντρωσιν ἀντιπροσώπων τοῦ κόμματός των, ἥτις θὰ λάβῃ χώραν αὔριον εἰς Ἰάσιον. Τονίζεται ὅτι ἡ συγκέντρωσις αὕτη θὰ σημάνῃ τὴν ἐπίσημον, οὕτως εἰπεῖν, ἔναρξιν τοῦ ἀγῶνος τῆς ἀντιπολιτεύσεως πρὸς ἀνατροπὴν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἤδη ἡ Κυβέρνησις διέταξε τὴν λῆψιν ἐκτάκτων ἀστυνομικῶν καὶ στρατιωτικῶν μέτρων πρὸς πρόληψιν ἐνδεχομένης διαταράξεως τῆς τάξεως ἐν Ἰασίῳ.

Ἀφ' ἑτέρου μεταξὺ τῶν κοινοβουλευτικῶν κύκλων ἐπικρατεῖ μεγάλη ἔξαψις λόγῳ τῶν ἐπεισοδίων καὶ τῶν ὕβρεων αἵτινες ἀντηλλάγησαν μεταξὺ τῶν Φιλελευθέρων (κυβερνητικῶν) καὶ τῶν Ἐθνικοαγροτικῶν κατὰ τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν. Φιλελεύθεροι βουλευταὶ κατηγόρησαν τοὺς Ἐθνικοαγροτικοὺς διὰ τὴν ἀντίδρασίν των κατὰ τῶν ἀνορθωτικῶν προσπαθειῶν τῆς Κυβερνήσεως, χαρακτηρίσαντες τὴν στάσιν των ὡς ἀντιπατριωτικήν. Εἰς ταῦτα ἀπήντησαν οἱ ἡγέται τοῦ Ἐθνικοαγροτικοῦ κόμματος μεταχειρισθέντες βιαίας ἐκφράσεις κατὰ τῆς κυβερνήσεως, ἣν ἐχαρακτήρισαν ὡς ὑπαίτιον τοῦ σημερινοῦ καταντήματος τῆς χώρας καὶ ὡς καταπατοῦσαν τὰς ἐλευθερίας τοῦ λαοῦ.

ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΙ ΑΦΟΠΛΙΣΜΟΣ...

ΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΔΙΑΤΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙΤΑΙ ΙΣΧΥΡΟΣ ΣΤΟΛΟΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΤΑΝΙΑΣ

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ κ. ΚΟΥΡΤΙΣ ΟΥΪΛΜΠΩΡ

[Πλησιάζει ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν τὸ Κογκρέσσον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν θὰ ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεως τοῦ νέου ναυτικοῦ προγράμματος, τὸ ὁποῖον ὑπέβαλεν ὁ ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν κ. Οὐΐλμπωρ ὀλίγον μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς τριμεροῦς συνδιασκέψεως τῆς Γενεύης. Τὸ πρόγραμμα τοῦτο, ἀπηχοῦν τὰς ἀντιλήψεις τοῦ ἀμερικανικοῦ Γενικοῦ Ναυτικοῦ Ἐπιτελείου προβλέπει τὴν ναυπήγησιν 71 πολεμικῶν πλοίων — 25 ἐλαφρῶν καταδρομικῶν, ἐννέα ἀντιτορπιλλικῶν ἀνοικτῆς θαλάσσης, 32 ὑποβρυχίων καὶ 4 ἀεροπλανοφόρων — ἀντὶ συνολικῆς δαπάνης 725 ἑκατομμυρίων δολλαρίων. Ἤδη αἱ τελευταῖαι πληροφορίαι ἀναφέρουν, ὅτι ἡ ψήφισις τοῦ προγράμματος τούτου δέον νὰ θεωρῆται βεβαία καὶ ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ προσλαμβάνει ὁσημέραι πλέον ἔκδηλον ἀντιβρεττανικὸν χαρακτῆρα. Ὁ Ἀμερικανὸς ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἐκθέτει εἰς τὸ κατωτέρω ἄρθρον του τὰ κύρια σημεῖα τοῦ προγράμματος τούτου, τὸ ὁποῖον τόσας ἀνησυχίας προκαλεῖ ἐν Μεγ. Βρεττανίᾳ, καὶ τοὺς λόγους οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν ὑποβολήν του.]

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς συνδιασκέψεως τῆς Γενεύης καὶ τῇ συγκαταθέσει καὶ ἐγκρίσει τοῦ Προέδρου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἀνήγγειλα ὅτι ἡ ἀποτυχία τῆς συνδιασκέψεως δὲν θὰ μετέβαλλε τὰ περὶ ναυπηγήσεων σχέδιά μας, ἀλλ' ὅτι θὰ ἐφηρμόζομεν τὸ πρόγραμμα ναυπηγήσεων, τὸ ὑπαγορευόμενον ὑπὸ τῶν ἀναγκῶν τοῦ ναυτικοῦ καὶ καθορισθὲν ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Ναυτικοῦ. Τὸ σχέδιον τοῦτο δὲν ἀνηγγέλθη τότε διότι, σύμφωνα μὲ τὸ σύστημα τοῦ προϋπολογισμοῦ μας, τὸ πρόγραμμα τοῦτο ἔδει νὰ ὑποβληθῇ πρῶτον εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ κατόπιν εἰς τὸν Πρόεδρον πρὶν ὑποβληθῇ εἰς τὸ Κογκρέσσον. Πρὸς τούτοις, ἐπεθυμοῦμεν ὅπως τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον τοῦ Ναυτικοῦ ἐξετάσῃ τὸ πρόβλημα ἐκ νέου ἐν συσχετίσει μὲ τὰς πληροφορίας τὰς συλλεγείσας κατὰ τὴν διάσκεψιν τῆς Γενεύης, κατόπιν τῶν ἀπροκαλύπτων δηλώσεων τῆς Μεγάλης Βρεττανίας καὶ τῆς Ἰαπωνίας περὶ τῶν προγραμμάτων τῶν ναυπηγήσεών των.

Μετὰ τὴν πρώτην ἀναγγελίαν, ἐπανειλημμένως ἐλέχθη ὅτι τὸ ναυτικὸν πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὸ Κογκρέσσον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, ἐβασίζετο ἐπὶ τῶν ἀναγκῶν μας· δὲν ἦτο πρόγραμμα ἀνταγωνισμοῦ καὶ ἀπεσκόπει εἰς τὴν κατάρτισιν ἑνὸς ἀρτίου στόλου. Τὸ ἀληθὲς τῆς βεβαιώσεως ταύτης ἠμπορεῖ ἴσως νὰ καταδειχθῇ καλύτερον εἰς τὸ κοινὸν ὑπὸ τοῦ γεγονότος ὅτι κατὰ τὰς συνεδριάσεις τῆς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας, πρὸ τῆς συνδιασκέψεως τῆς Γενεύης, ὁ ναύαρχος Ἔμπερλε, Ἀρχηγὸς τῶν Ναυτικῶν Ἐπιχειρήσεων, ὑπέβαλεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην ἔκθεσιν περὶ τῶν κατὰ τοὺς ὑπολογισμούς του ἀναγκῶν τοῦ ναυτικοῦ εἰς ἐλαφρὰ καταδρομικά, τῶν ὁποίων τὸν ἀριθμὸν ὥριζεν εἰς τεσσαράκοντα.

Διατὶ αὐξάνονται τὰ καταδρομικὰ

Τὸ πρόγραμμα τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὸ Κογκρέσσον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν διὰ τὴν ἔγκρισίν του κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον, ζητεῖ τεσσαράκοντα τρία. Τὰ τρία πρόσθετα πλοῖα ἀφοροῦν ἐπέκτασιν ἀνάλογον πρὸς τὴν αὔξησιν τῶν ἐμπορικῶν ὁδῶν. Δεδομένου ὅτι κάθε ναυπήγησις καὶ κάθε ἐξοπλισμὸς εἶνε, ἀπὸ μιᾶς ἀπόψεως, ἀνταγωνιστικός, εἶνε κάπως δύσκολον νὰ γίνῃ διάκρισις μεταξὺ τῶν καθαρῶς ἀνταγωνιστικῶν ναυπηγήσεων καὶ τῶν ναυπηγήσεων τῶν βασιζομένων ἐπὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἔθνους. Εἶνε φυσικὰ θεμελιωδῶς ἀληθὲς ὅτι, ἂν δὲν ὑπῆρχον πολεμικὰ πλοῖα εἰς τὸν κόσμον δὲν θὰ εἴχομεν ἀνάγκην νὰ ναυπηγήσωμεν καὶ ἡμεῖς τοιαῦτα, ἀλλὰ θὰ περιωριζόμεθα εἰς τὸν ἐξοπλισμὸν τῶν ἐμπορικῶν ἐν καιρῷ πολέμου.

Τὸ σπουδαιότερον κεφάλαιον τοῦ προγράμματος τῶν ναυπηγήσεων, τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὸ Κογκρέσσον, εἶνε τὸ κεφάλαιον τῶν καταδρομικῶν. Αἱ δαπάναι, αἱ ἀπαιτούμεναι διὰ τὰ νέα αὐτὰ σκάφη, εἶνε μέγισται. Ὑπολογίζεται μεταξὺ τῶν 16 καὶ τῶν 17 ἑκατομμυρίων δολλαρίων δι' ἕκαστον πλοῖον, ἀλλὰ πιστεύεται ὅτι διὰ τῆς ταυτοχρόνου ναυπηγήσεως ἀριθμοῦ τινος πλοίων, αἱ ἀρχαὶ τῆς μεθοδικῆς καὶ τῆς ταχείας παραγωγῆς θὰ ἐφαρμοσθοῦν ἔν τινι μέτρῳ καὶ ὅτι ἡ δαπάνη θὰ ἐλαττωθῇ διὰ τῆς ναυπηγήσεως περισσοτέρων πλοίων, εἰς τρόπον ὥστε ἡ συνολικὴ δαπάνη δὲν θὰ εἶνε τόσον μεγάλη ὅση θὰ ἦτο ἂν τὰ πλοῖα ἐναυπηγοῦντο κατ' ἀραιότερα χρονικὰ διαστήματα.

Τὸ καταδρομικὸν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ἐν καιρῷ πολέμου κατὰ πολλοὺς τρόπους οἱ ὁποῖοι δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐξετασθοῦν τώρα· ἀρκεῖ μόνον νὰ εἴπωμεν ὅτι τὸ καταδρομικὸν εἶνε ὑπεραντιτορπιλλικόν, δυνάμενον μὲ τὴν μεγαλυτέραν ταχύτητά του καὶ τὴν θαλασσίαν ἀντοχήν του, τὰ ὑψηλότερα πυροβολεῖά του καὶ τὰ μεγαλύτερα πυροβόλα του, νὰ καταδιώξῃ καὶ νὰ καταστρέψῃ ἀντιτορπιλλικά, καθὼς καὶ νὰ ἀποκρούσῃ ἐπίθεσιν. Ἂν φαντασθῶμεν τὸν στόλον πλέοντα εἰς μεγάλον κυκλοτερῆ σχηματισμόν, μὲ τὰ ἀντιτορπιλλικὰ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ κύκλου καὶ τὰ θωρηκτὰ καὶ βοηθητικὰ πλοῖα ἐντὸς τοῦ κύκλου, τοιουτοτρόπως παρατεταγμένα διὰ τὴν πρόληψιν τῆς προσεγγίσεως ὑποβρυχίων ἢ καταδρομικῶν τοῦ ἐχθροῦ εἰς ἀπόστασιν βολῆς ἀπὸ τῶν θωρηκτῶν, εἶνε πρόδηλον ὅτι τὰ ἐχθρικὰ καταδρομικά, ἰσχυρότερα τῶν ἀντιτορπιλλικῶν καὶ ἐξ ἴσου ταχέα, θὰ ἠδύναντο νὰ διασπάσουν τὴν περιφέρειαν τοῦ κύκλου, νὰ καταστρέψουν τὰ ἐγγὺς αὐτῶν ἀντιτορπιλλικὰ καὶ νὰ διανοίξουν τὴν ὁδὸν διὰ τὴν προσέγγισιν τῶν ὑποβρυχίων πρὸς τὰ ἐντὸς τοῦ κύκλου θωρηκτά.

Ἐπιθυμοῦμεν ὅπως εἰς μίαν ὑπερθαλάσσιον ἐκστρατείαν διὰ τὴν προστασίαν τῶν ὑπερθαλασσίων κτήσεών μας, ἐπὶ παραδείγματι, ἐναντίον οἱασδήποτε ναυτικῆς δυνάμεως, ἥτις τυχὸν θὰ μᾶς προσέβαλλεν ἐκεῖ—ὅπως, λοιπόν, ὁ συνοδεύων στόλος ἔχῃ προσκόπους προπλέοντας πρὸς ἀνίχνευσιν καί, εἰ δυνατόν, πρὸς καταστροφὴν τῶν ὑποβρυχίων τῶν καραδοκούντων κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ τῆς ἀκολουθουμένης ὑπὸ τοῦ στόλου. Κατὰ τὸν ὑπολογισμόν, ἐπομένως, τῶν ἀναγκῶν τοῦ στόλου εἰς ἀντιτορπιλλικά, λαμβάνεται ὑπ' ὄψει ἡ ἀνάγκη τοῦ προκεχωρημένου αὐτοῦ ἀνιχνευτικοῦ ἀποσπάσματος ἐξ ἐλαφρῶν καταδρομικῶν. Πλὴν τῶν καταδρομικῶν τῶν συμμετεχόντων τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ στόλου, αἱ παράκτιαι ἐμπορικαὶ γραμμαί μας ἔχουν ἀνάγκην προστασίας ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ ἐφωδιασμένου μὲ ἐλαφρὰ καταδρομικά, ἀντιτορπιλλικά, θωρηκτὰ ἢ ὑποβρύχια. Ὑπολογίζεται ὅτι διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔχομεν ἀνάγκην καὶ ἄλλων καταδρομικῶν καὶ ὅτι, ἐπιπροσθέτως τῶν καταδρομικῶν τῶν ἤδη ἐν ὑπηρεσίᾳ μετὰ τοῦ στόλου διὰ τὴν προστασίαν τῶν παρακτίων ἐμπορικῶν γραμμῶν μας, πρέπει νὰ ἔχωμεν ὡρισμένον ἀριθμὸν δι' ἀντικατάστασιν, διότι εἶνε σχεδὸν βέβαιον ὅτι ὡρισμένη ἀναλογία τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνιχνευτικῶν καταδρομικῶν εὑρίσκεται εἰς τὰς δεξαμενάς, πρὸς ἐπισκευὴν κατὰ τὴν διάρκειαν οἱουδήποτε πολέμου.

Ἐκτιμῶν τὰς ἀνάγκας μας ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ μόνον καὶ χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἔθνους μας ἐν συγκρίσει μὲ τὴν τῆς Ἰαπωνίας ἢ τῆς Μεγάλης Βρεττανίας, τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖόν μας ὥρισε τὸν ἀριθμὸν τῶν πλοίων τῶν ἀπαιτουμένων ὑπὸ τοῦ προγράμματος τῶν ναυπηγήσεων, τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὸ Κογκρέσσον, ὡς τὸν ἀριθμὸν τῶν καταδρομικῶν, τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην τὸ ἔθνος τοῦτο. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἐν περιπτώσει πολέμου, ἂν ἐζητούσαμεν νὰ προστατεύσωμεν ὅλον τὸ ὑπερθαλάσσιον ἐμπόριόν μας, θὰ ἐχρειαζόμεθα πολὺ περισσότερα καταδρομικὰ ἀπὸ ὅσα ζητεῖ τὸ πρόγραμμα. Ἀλλὰ δὲν θεωρεῖται δυνατὴ ἡ προκαταβολικὴ ἀντιμετώπισις παντὸς κινδύνου, ὅστις ἐνδέχεται νὰ προβάλῃ, διὰ τῆς ναυπηγήσεως ὅλων τῶν καταδρομικῶν τῶν ὁποίων θὰ εἴχομεν ἐνδεχομένως ἀνάγκην· πιστεύεται ὅμως ὅτι ἡ καλυτέρα πολιτικὴ εἶνε ἡ δημιουργία ἑνὸς ἀρτίου στόλου καὶ ἡ διατήρησις τοῦ στόλου τούτου εἰς κατάστασιν ἐντελῶς συγχρονισμένην, διὰ τῆς ἀνακαινίσεως καὶ τῆς ἀν- [illegible] *κοῦ.*

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν 2αν σελίδα)

ΚΩΜΩΔΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΤΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐννοήσω διατί ἔκα- τόσην ἐντύπωσιν μία ἀποκάλυψις μοσιευθεῖσα κατ' αὐτὰς εἰς τὰς ἐ- μερίδας καὶ ἀφορῶσα τὸν ὑπουργὸν Προνοίας κ. Κύρκον. Ὁ κ. ὑπουρ- τὸν τελευταῖον καιρὸν ἐπεχείρησε -τρία ταξείδια εἰς τὴν Μακεδονίαν ' ἄλλους μὲν πρὸς ἐπιτόπιον ἐξέτα- διαφόρων προσφυγικῶν ζητημά- ,κατ' ἄλλους δὲ πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν είων του, ἐπειδὴ συνέπεσε τὰ τα- ίδια νὰ γίνουν κατὰ τὰς ἡμέρας ἑορτῶν, τὰ ἀφιλότιμα. Ὑπέβαλε πὸν καταστάσεις τῶν ἐξόδων του, ὁποῖα καὶ ἐπληρώθη ἀπὸ τὸ Δημό- Ταμεῖον. Τὰ ἔξοδα ἀνήρχοντο ἐν εἰς ἑκατὸν δέκα ἐννέα χιλιάδας χμάς. Μπούμ! Ἰδοὺ τὸ μέγα σκάν- λον! Ὁ ἀντιπολιτευόμενος Τύπος ηγέρθη σύσσωμος: «119 χιλιάδες ταξείδια εἰς Μακεδονίαν; Ἀλλ' ὁ Κύρκος εἶνε βουλευτὴς καὶ οἱ βου- ταὶ ταξειδεύουν δωρεὰν εἰς τὰ ῖνα καὶ τὰ ἀτμόπλοια. Ποῦ ἐδαπα- ήσαν τὰ χρήματα; Εἰς αὐτοκίνητα, ἁμάξια, εἰς ἀχθοφόρους, εἰς ξενο- εῖα;» Τὰ σχόλια τὰ ὁποῖα ἐπηκο- ύθησαν ὑπῆρξαν ἀτελεύτητα, ὁ δὲ ὑπουργός, πρὸ τοῦ τρομεροῦ θορύ- , ὁ ὁποῖος ἠγέρθη περὶ τὴν ὑπόθε- του, ᾐσθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ ἀπο- ηθῇ εἰς τὴν Βουλήν, καταθέτων χρόνως καὶ τὰ δικαιολογητικὰ τῶν πανῶν του: «Μὲ κατηγοροῦν, εἶπε, σπατάλην κατὰ τὰ ταξείδιά μου. λλ' ἐκ τῶν 119 χιλιάδων, τὰς ὁποίας ρομαι δαπανήσας, τὰς μὲν 116 χιλιά- ἐδικαιολόγησα ἤδη διὰ δύο κατα- σεων, διὰ δὲ τὰς ὑπολοίπους τρεῖς ιάδας, τὰς καταστάσεις τὰς ἔχω ἐ- μους. Ποῦ ὑπάρχει τὸ σκάνδαλον;» Εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἀναλάβω ὑπεράσπισιν τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῆς ρονοίας, διότι προφανῶς ὁ ἄνθρω- ἀδικεῖται εἰς τὴν προκειμένην πε- ωσιν. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι τὸ ταξείδι- ἀπὸ τὰς Ἀθήνας εἰς τὴν Μακεδο- ν εἶνε κατά τι συντομώτερον ἀπὸ ταξείδιον εἰς τὴν Ἰαπωνίαν εἰς τὴν ίαν πηγαίνει κανεὶς μὲ 118 χιλιά- καὶ χωρὶς νὰ εἶνε βουλευτής. λ' ἀφ' ἧς ὁ κ. Κύρκος ὑπέβαλε τὰ ιολογητικά του, κάθε θόρυβος εἶνε ίως ἄδικος. Εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ εἶνε τὰ δικαιολογητικὰ καὶ οὐχὶ ἀποστάσεις. Ἀπὸ τὰς Ἀθήνας εἰς Πειραιᾶ, ἐπὶ παραδείγματι, ὑπάρ- σιδηρόδρομος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐξο- ις ἓξ καὶ ὀγδόντα διὰ μετάβασιν ἐπιστροφήν. Ἔχεις δικαιολογητι- Ἠμπορεῖς νὰ εἰσπράξῃς ἀπὸ τὸ ῖον ἑξῆντα ἓξ καὶ ὀγδόντα ἢ καὶ ὸν ἑξῆντα ἓξ καὶ ὀγδόντα, ἐὰν τὰ αιολογητικά σου εἶνε πληρέστερα. δημοσιογράφος ὁ ὁποῖος ἤξευρε βάθος τὴν ἀξίαν τῶν δικαιολογητικῶν τούτων ἦτο ἀναμφισβητήτως ὁ ἀείμνηστος Βλάσιος Γαβριηλίδης, ὁ διευθυντὴς τῆς «Ἀκροπόλεως». Εἰς κάποιαν ἀπὸ τὰς ἐπαναστάσεις τῆς Κρήτης, ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ὁ Γαβριηλίδης εἶχεν ἀποστείλει εἰς Χανιὰ δύο συντάκτας του, τὸν Μπενάκην καὶ τὸν Σπανδωνῆν, ἐφοδιάσας αὐτοὺς μὲ ἀρκετὰ χρήματα. Ὅταν οἱ συντάκται ἔφθασαν εἰς Κρήτην ἀπέστειλαν ἐκεῖθεν τὴν πρώτην των ἀνταπόκρισιν, ἔχουσαν περίπου ὡς ἑξῆς: «Μόλις κατέπλευσε τὸ ἀτμόπλοιον εἰς τὸν λιμένα, σμῆνος ἀλαλαζόντων λεμβούχων ἀνερριχήθη ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Ἕνας ἐκ τῶν λεμβούχων ἥρπασε τότε τὴν μίαν ἀπὸ τὶς βαλίτσες μας, δεύτερος τὴν ἄλλην, τρίτος ἔσπρωξε τὸν ἕνα ἐξ ἡμῶν εἰς μίαν λέμβον καὶ τέταρτος τὸν ἕτερον εἰς ἄλλην. Ἀπεβιβάσθημεν εἰς τὴν προκυμαίαν. Τέσσαρες ἐν ὅλῳ λεμβοῦχοι μᾶς ἐζήτουν χρήματα. Ἐδώσαμεν τέσσερα μετζήτια. Προχωροῦμεν διὰ τὸ ξενοδοχεῖον καὶ φθάνομεν ἐκεῖ. Ἀλλ' ὁποία ἔκπληξις! Βλέπομεν ὅτι τὶς βαλίτσες μας τὶς ἐκράτουν πέντε ἐν ὅλῳ ἀχθοφόροι. Ἄλλα πέντε μετζήτια ἀμέσως. Μᾶς δίνουν δωμάτιον καὶ ἀμέσως ἐξερχόμεθα διὰ τὴν πλατεῖαν Συντριβανίου. Γυαλίζουμε τὰ παπούτσια μας, ἕνα μετζήτι. Πίνουμε καφέδες, ἄλλο μετζήτι. Ζητοῦμε ἀπὸ ἕνα Τοῦρκον πληροφορίας ποῦ εἶνε τὸ Τηλεγραφεῖον. Ὁ Τοῦρκος μᾶς πληροφορεῖ τείνων τὴν χεῖρα διὰ μπαξίς. Νέον μετζῆτι. Τὸ ἀπόγευμα θὰ ἔχετε καὶ ἄλλο τηλεγράφημά μας διεξοδικώτερον.» Μόλις ἀνέγνωσε τὴν ἀνταπόκρισιν ταύτην ὁ Γαβριηλίδης συνωφρυώθη, λαβὼν δὲ τὴν πένναν συνέταξε τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα:

«Μπενάκην καὶ Σπανδωνῆν
Χανιὰ

Ἀνταπόκρισίς σας θαυμασία. Παύσατε ὅμως, πρὸς Θεοῦ, δίδοντες ὅλο μετζήτια! Δίνετε ποῦ καὶ ποῦ καὶ κανένα δίγροσο.»

Ο ΑΠΟΜΑΧΟΣ

Ἀπὸ τὴν προσεχῆ Πέμπτην
εἰς τὴν "Πρωΐαν,,

"Ἡ Πριγκήπισσα Μάσσα,,

(ὑπὸ Ἰβὰν Μπελοῦκιν)

Εἶνε τὸ μυθιστόρημα τῆς ρωσσικῆς Ἐπαναστάσεως ἀπὸ τῆς προεπαναστατικῆς περιόδου ὅταν πολλοὶ εὐγενεῖς, φίλοι τῆς ἐλευθερίας, προετοίμαζαν τὴν ἰδίαν των πτῶσιν, μέχρι τῶν φοβερῶν χρόνων τῆς ἀπαισίας Τσέκας τῶν μπολσεβίκων.

Ὅ,τι εἶνε ἡ «Κόμησσα Σαρνὺ» τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ διὰ τὴν Γαλλικὴν Ἐπανάστασιν, θεωρεῖται ἡ «ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ ΜΑΣΣΑ» διὰ τὴν ρωσσικήν.

Ὁ συγγραφεὺς ἔλαβεν ὑπ' ὄψει διὰ τὸ ἱστορικὸν μέρος τοῦ ἔργου του τὰ ἱστορικὰ βιβλία τοῦ Πέτρου Γκιγιάρ, τοῦ Νικολάου Σοκόλωφ καὶ τὸ μόλις ἐφέτος ἐκδοθὲν βιβλίον τοῦ Σεργίου Σμυρνώφ, «Γύρω ἀπὸ τὴν δολοφονίαν τῶν Μεγάλων Δουκῶν».

Ἡ γοητεία τῆς αἰνιγματικῆς ρωσσικῆς ψυχῆς διαπνέει ὁλόκληρον τὸ ἔργον μὲ κυριαρχοῦσαν μορφὴν ἑνὸς ἐξαιρετικῆς ὠμορφιᾶς καὶ διανοητικότητος πλάσμα, τὴν Πριγκήπισσαν Μάσσα.

Ἡ Μάσσα εἶνε φυσικὴ κόρη ἑνὸς μεγάλου δουκός, τὴν ὁποίαν ἕνας καθηγητὴς τῆς ἱστορίας τοῦ Πανεπιστημίου εὑρῆκε νήπιον ἀκόμη εἰς τὸν δρόμον, τὴν ἐπῆρε καὶ τὴν υἱοθέτησε.

Ἡ Μάσσα διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν καταδίωξιν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ὀχράνας, στρατηγοῦ Τσερκώφ, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχεν ἐμπνεύσῃ σφοδρὸν πάθος, ἔφυγε στὸ Παρίσι ὅπου ἀμοιβαία αἰσθηματικὴ κλίσις τὴν συνέδεσε μὲ τὸν καθηγητὴν Λατινάκ.

Ἡ αἰσθηματικὴ ἱστορία συνεχίζεται ἐν μέσῳ ἀλληλοδιαδόχων περιπετειῶν εἰς τὴν ἐπαναστατημένην Ρωσσίαν.

Ἡ «Πριγκήπισσα Μάσσα» καὶ ἀπὸ ἀπόψεως φιλολογικῆς ἀλλὰ καὶ ἱστορικῆς εἶνε μοναδικὸν ἔργον μεταξὺ τῶν ἐσχάτως ἐκδοθέντων.

Εἶνε ἡ μεγάλη διεθνὴς μυθιστοριογραφικὴ ἐπιτυχία τοῦ τελευταίου ἔτους.

Ἡ «Πριγκήπισσα Μάσσα» κινηματογραφηθεῖσα θὰ προβάλλεται ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τῆς προσεχοῦς ἑβδομάδος εἰς τὸ «Πάνθεον» καὶ εἰς τὸ «Σαλὸν Ἰντεάλ».

ΓΕΝΗΘΗΤΩ ΦΩΣ!

ΑΡΙΣΤΟΥ ΚΑΜΠΑΝΗ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΡΙΣΙΣ (1913-1922)

ΑΠΟ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΚΤΟΝΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΚΘΡΟΝΙΣΙΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ: ΟΙ ΑΓΓΛΟΓΑΛΛΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΘΥΕΛΛΩΔΟΥΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΡΕΣΒΕΥΤΑΣ.—ΔΕΝ ΔΕΧΟΜΑΙ ΑΥΤΟ ΤΟ ΧΑΡΤΙ.—Η ΠΑΡΕΜΒΑΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΜΠΟΣΝΤΑΡΙ.—Η ΑΠΕΙΛΗ ΤΟΥ ΚΙΤΣΕΝΕΡ.—ΤΑ ΒΑΓΟΝΙΑ ΤΟΥ Ε' ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ ΚΑΙ Ο κ. ΣΑΡΡΑΪΓ

Ὁ κ. Γκυγεμὲν ἀνασύρας τότε ἐκ τοῦ θυλακίου του μερικὰς σημειώσεις εἶπε:

—Εἰς τὰ παράπονα τοῦ στρατηγοῦ Σαρράϊγ, τὰ ὁποῖα σᾶς ἀνεκοίνωσα χθὲς καὶ διὰ τὰ ὁποῖα ἔλαβα σήμερον ἐπιτακτικὸν τηλεγράφημα τοῦ κ. Μπριάν, ζητοῦντος ν' ἀνακαλέσετε τὰ μέτρα ἐκ τῶν ὁποίων προῆλθον τὰ παράπονα τοῦ στρατηγοῦ, ἀντὶ ν' ἀπαντήσετε ὅτι ἀποδέχεσθε τὴν αἴτησιν, ἀπηυθύνατε χθὲς τὸ βράδυ πρὸς τὸν πρέσβυν μακρὰν ἀπάντησιν, εἰς τὴν ὁποίαν προσπαθεῖτε νὰ δικαιολογήσετε τὰς Ἑλληνικὰς ἀρχάς. Ὁ στρατηγὸς Σαρράϊγ παραπονεῖται ὅτι τοῦ ἐμποδίζετε τὴν χρῆσιν τοῦ ἀσυρμάτου, ὅτι μετεφέρατε ἑβδομῆντα βαγόνια ἀπὸ τὸν Κεντρικὸν σταθμὸν εἰς τὴν γραμμὴν Δεμὶρ Ἰσσὰρ-Ὀξιλάρ, ὅτι ἠρνήθητε νὰ ἐπιτρέψετε τὴν χρῆσιν μιᾶς Σερβικῆς ἀτμομηχανῆς, ὅτι, παρὰ τὴν ὑπόσχεσίν σας νὰ μὴ ἀφοπλίζετε τοὺς εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος καταφεύγοντας Σέρβους στρατιώτας καὶ νὰ μὴ τοὺς περιορίζετε, ἐξακολουθεῖτε νὰ τοὺς ἀφοπλίζετε καὶ νὰ τοὺς ἐμποδίζετε νὰ μεταβαίνουν ἐλευθέρως ὅπου θέλουν. Ἐν γένει αἱ Ἑλληνικαὶ ἀρχαὶ δεικνύουν κακὴν θέλησιν εἰς πᾶν ὅ,τι ζητοῦν οἱ Σύμμαχοι.

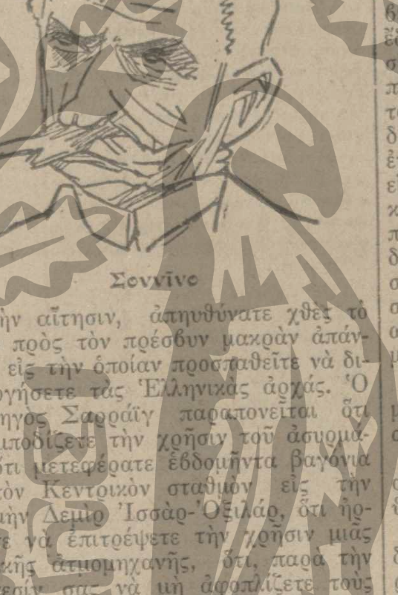

Σοννῖνο

Τοῦ κ. Γκυγεμὲν ἐκθέσαντος τὰ συμμαχικὰ παράπονα ἔλαβε τὸν λόγον ὁ κ. Σκουλούδης:

—Θὰ ἀπαντήσω, εἶπεν, εἰς τὰς αἰτιάσεις σας κατὰ σειράν. Ἀλλὰ πρωτίστως θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ ἐκφράσω ἀπορίαν διὰ τὴν ἀξίωσιν ν' ἀπαντῶμεν εἰς τὰς κατηγορίας σας, ὄχι ὅπως ἡμεῖς κρίνομεν, ἐν ἐκτάσει ἢ διὰ βραχέων, ἀλλὰ καθ' ὃν σεῖς ἐπιθυμεῖτε τρόπον. Εἰς ἡμᾶς ἀπόκειται νὰ ἐκλέγωμεν τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον νομίζομεν ὅτι ἠμποροῦμεν καλύτερα νὰ διαφωτίσωμεν τὰ ὑπὸ συζήτησιν θέματα.

»Παρεπονέθητε χθὲς τὴν ἑσπέραν ὅτι παρὰ τὰ συμφωνηθέντα, ἀφωπλίσθησαν Σέρβοι στρατιῶται καταφυγόντες εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος καὶ ὅτι ἐμποδίζονται νὰ μεταβαίνουν ὅπου θέλουν. Σᾶς ἐδήλωσα ὅτι πρὸ ἡμερῶν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἔχει διατάξει τὰς στρατιωτικὰς ἀρχὰς τῶν Ἑλληνοσερβικῶν συνόρων τὰ συντεταγμένα Σερβικὰ σώματα, ὅσα θὰ κατέφευγαν εἰς τὸ ἔδαφός μας, ἢ συντεταγμένας ὁμάδας στρατιωτῶν, οὔτε ν' ἀφοπλίζουν, οὔτε νὰ περιορίζουν, ἀλλὰ ν' ἀφοπλίζουν μόνον τὰς ἀσυντάκτους ὁμάδας καὶ τὰς μονάδας πρὸς πρόληψιν ἐκτρόπων πράξεων ἐναντίον τῶν κατοίκων—ἀφοῦ ἡ ἀνάγκη εἶνε κακὸς σύμβουλος. Σᾶς ἀνέγνωσα τὸ κείμενον τῶν διαταγῶν τούτων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ἐπειδὴ σᾶς ἐφάνη ὅτι ἐν αὐτῷ ὑπῆρχεν ἀσάφειά τις καὶ σύγχυσις μεταξὺ Σέρβων στρατιωτῶν καὶ προσφύγων μὴ στρατιωτῶν, ὁ Ὑπουργός, παρακληθεὶς ὑπ' ἐμοῦ, ἐξέδωκε νέας διαταγάς.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ὁ κ. Σκουλούδης μετέφρασεν εἰς τοὺς πρεσβευτὰς τὰς διαταγὰς ταύτας καὶ ἔπειτα ἠρώτησεν:

—Εἶνε δυνατὸν νὰ διατυπωθοῦν σαφέστερον ὅσα συνεφωνήσαμεν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου;

—Βέβαια, εἶπεν ὁ κ. Γκυγεμέν. Αἱ διαταγαὶ αὐταὶ εἶνε σαφεῖς, ἀρκεῖ αἱ παρὰ τὰ σύνορα στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ νὰ συμμορφωθοῦν πρὸς αὐτάς.

Καὶ ὁ κ. Σκουλούδης ἐξηκολούθησε:

—Παρεπονέθητε διὰ τὴν μετατόπισιν τῶν βαγονίων. Σᾶς ἀπήντησα ὅτι δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ἡ μετατόπισις αὕτη θὰ ἔγινε κατόπιν τῆς πρὸς Ἀνατολὰς μετασταθμεύσεως τοῦ Ε' Σώματος Στρατοῦ, δι' ἣν μετασταθμευσιν, ἂν καλῶς ἐνθυμοῦμαι, μ' εὐχαριστήσατε. Ἀλλὰ καὶ πάλιν διὰ νὰ ἐξακριβώσωμεν τὰ τῆς αἰτιάσεως ταύτης προεκαλέσαμεν τηλεγραφικὴν συνομιλίαν μετὰ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ διευθυντοῦ τῶν σιδηροδρόμων. Ἐξ αὐτῆς ἐξάγεται ὅτι δὲν μετετοπίσθησαν 70, ἀλλὰ 50 βαγόνια πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συγκοινωνιῶν μεταξὺ Δεμὶρ Ἰσσὰρ

Η ΠΡΩΪΑ
ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	
ΕΤΗΣΙΑ	ΔΡ. 380	ΕΤΗΣΙΑ ΛΙΡ. ΑΓΓΛ.	2
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	» 200	ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΔΟΛΛ.	15
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	» 100	ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ Μ.	50

Μόνον αἱ ἔντυποι ἀποδείξεις πληρωμῆς (χρώματος κιτρίνου) αἱ φέρουσαι τὰς ὑπογραφὰς τῶν κ.κ. Δ. Χαλικιᾶ ἢ Ἐμ. Περπινιᾶ καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς ἐφημερίδος εἶνε ἔγκυροι. Οἱαδήποτε ἄλλη ἀπόδειξις ὡς καὶ ἔντυποι τοιαῦται ἄνευ τῆς ὑπογραφῆς τῶν ἀνωτέρω καὶ τῆς σφραγῖδος τῆς ἐφημερίδος θεωροῦνται τελείως ἄκυροι καὶ δὲν ἀναγνωρίζονται.

—Ὀξιλάρ, ὡς καὶ διὰ τὸν ἐπισιτισμὸν τῶν στρατευμάτων μας...

—Δὲν ἐννοοῦμεν, εἶπε διακόψας ὁ κ. Γκυγεμέν, νὰ μὴ ἀνεφοδιάζεται ὁ Ἑλληνικὸς στρατός. Φρονοῦμεν ὅμως ὅτι πρὶν μετατοπίσετε τὰ βαγόνια ἔπρεπε νὰ ζητήσετε τὴν γνώμην τοῦ στρατηγοῦ Σαρράϊγ, διότι συνεπείᾳ τῆς μετατοπίσεως των ἠδύνατο νὰ μείνῃ μία του μεραρχία ἀνεφοδίαστος. Καὶ ὁ στρατηγὸς ἔχει βαρεῖαν εὐθύνην.

Ἡ συζήτησις ὠξύνθη, τοῦ γέροντος πρωθυπουργοῦ παρατηρήσαντος πικροχόλως:

—Πῶς! Ὁ στρατηγὸς εἶχε βαρεῖαν εὐθύνην διὰ τὸν μὴ ἐφοδιασμὸν μιᾶς μεραρχίας καὶ δὲν ἔχομεν ἡμεῖς διὰ τὸν μὴ ἐφοδιασμὸν τοῦ Ε΄ Σώματος; Λησμονεῖτε, τέλος πάντων, ὅτι εὑρίσκεσθε στὸ σπίτι μας, ὅτι τὸ ὑλικὸν τῶν σιδηροδρόμων καὶ ὁ σιδηρόδρομος δὲν σᾶς ἀνήκουν, ὅτι δὲν χρειάζεται νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Σαρράϊγ οὔτε ἀπὸ κανένα ἄλλον τὴν ἄδειαν νὰ ἐφοδιάζωμεν τὸν στρατόν μας; Ἢ μήπως φρονεῖτε ὅτι ἡ Μακεδονία εἶνε πλουσία τις ἐπαρχία τῆς Γαλλίας ἢ τῆς Ἀγγλίας, ὅπου ἀφθονοῦν τὰ τρόφιμα καὶ τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας καὶ ἠμπορεῖ ἕνας στρατὸς νὰ ἐφοδιάζεται ἐπὶ τόπου; Λησμονεῖτε ὅτι μετὰ τὸν πόλεμον ἦτο ἐπαρχία σχεδὸν ἔρημος ἄνευ μέσων συγκοινωνίας, μὲ μίαν γραμμὴν σιδηροδρόμου, διὰ τῆς ὁποίας καὶ μόνης δύναται νὰ συγκοινωνῇ ὁ στρατός μας καὶ νὰ ἐφοδιάζεται;... Δὲν διεθέσαμεν 400 βαγόνια διὰ τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα;...

Ἐζήτησεν ὁ στρατηγὸς Σαρράϊγ νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ τηλεγραφικοῦ σύρματος τοῦ σιδηροδρόμου Θεσσαλονίκης-Συνόρων. Τοῦ ὑπεδείχθη ὅτι τὸ σύρμα τοῦτο χρησιμεύει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς σιδηροδρομικῆς κινήσεως, τῆς γραμμῆς. Ἀλλ' ἀπέναντι τῆς ἐπιμονῆς τοῦ στρατηγοῦ συνεφωνήθη νὰ κάμνουν μὲν αἱ Γαλλικαὶ ἀρχαὶ χρῆσιν καὶ τοῦ μοναδικοῦ τούτου σύρματος, ἀλλὰ μόνον ὅταν δὲν χρησιμοποιῆται ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρόμων διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐν κινήσει συρμῶν. Τί ἔγινεν ὅμως μετὰ τὴν συμφωνίαν; Οἱ Γάλλοι ἐτοποθέτησαν τὸ ἄκρον τοῦ σύρματος εἰς τὸ ἰδικόν των γραφεῖον, τὸ ἀπέκοψαν δὲ ἀπὸ τοῦ γραφείου τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον κατέληγε πρίν. Φυσικὰ ἡ ὑπηρεσία τοῦ σιδηροδρόμου, ἀναλογιζομένη τὴν βαρυτάτην εὐθύνην τὴν ὁποίαν ὑπεῖχεν, ἐὰν ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως ταύτης τῆς τηλεγραφικῆς συνεννοήσεως συνέβαινέ τι κακὸν εἰς τοὺς συρμοὺς καὶ ἀπώλεια ζωῆς, ἐπανέφερε τὸ ἄκρον τοῦ σύρματος εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ σταθμοῦ, χρησιμοποιοῦσα τοῦτο μόνον κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης.

Καὶ ἐπρόσθεσεν ἐν συμπεράσματι ὁ κ. Σκουλούδης:

«Ταῦτα εἶνε τὰ παράπονά σας. Ποῦ βλέπετε τὰ ἐμπόδια τῶν Ἑλληνικῶν ἀρχῶν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑποσχέσεων τοῦ Βασιλέως; Κύριοι, μέχρι τοῦδε οὐδέποτε ὑπὸ φιλικῶν δυνάμεων ἐπεδόθη πρὸς τὴν Ἑλλάδα τοσούτῳ ὑβριστικὸν ἔγγραφον. Τὸ χαρτὶ αὐτὸ δὲν τὸ δέχομαι.»

Καὶ ταῦτα λέγων, τὸ ἔρριψε βιαίως ἐπὶ τοῦ ὄπισθεν κειμένου γραφείου:

—Σᾶς δηλῶ ὅτι τοῦ χαρτιοῦ τούτου δὲν θὰ σᾶς γνωρίσω τὴν λῆψιν, οὐδὲ ἀπάντησιν θὰ δώσω... Σᾶς προσθέτω ἀκόμη ὅτι ἀπὸ τινος χρόνου ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες δὲν ἐννοοῦμεν τίποτε ἀπὸ τὴν πρὸς ἡμᾶς συμπεριφορὰν τῶν τεσσάρων Δυνάμεων. Τί σᾶς ἔκαμεν ἡ Χώρα αὐτή, ὥστε νὰ φρονῆτε ὅτι δικαιοῦσθε νὰ μετέρχεσθε κατ' αὐτῆς τὰ βίαια μέτρα, τὰ ὁποῖα ἀπὸ μηνὸς καὶ πλέον μετέρχεσθε; Ἀπεκόψατε τὰς τηλεγραφικὰς μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ συγκοινωνίας μας, προξενοῦντες ἀνυπολογίστους ζημίας εἰς τοὺς ἐφοπλιστὰς καὶ τοὺς ἐμπόρους μας, ἐκρατήσατε, παρὰ πάντα διεθνῆ κανόνα, τὰ ἀτμόπλοιά μας εἰς τοὺς λιμένας σας, κατεπατήσατε τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν μας παραβιάζοντες καθ' ἑκάστην τὴν αἰγιαλίτιδα ζώνην τοῦ Κράτους, αὐθαιρέτως καὶ ἄνευ προειδοποιήσεως ἐλάβατε κατοχὴν τῆς Μήλου, καὶ χωρὶς νὰ εἶσθε κύριοι αὐτῆς, παρεβιάσατε ἐν αὐτῇ τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν, δικαίωμα ὅπερ εἶνε καθιερωμένον ὑπὸ τοῦ Συνταγματικοῦ Χάρτου τῆς Χώρας—ἐκάματε ἀπόβασιν «νύκτωρ καὶ ἱεροκρυφίως» εἰς τὴν παραλίαν τοῦ Ἄργους, καὶ κατεστρέψατε περιουσίαν τοῦ Δημοσίου ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι τὸ μετουσιωμένον ἐκεῖνο πετρέλαιον ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ εἰς «κίνησιν ὑποβρυχίων» καὶ τέλος ἠμποδίσατε τὴν μεταφορὰν σιτηρῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καταδικάζοντες εἰς τὸν διὰ τῆς πείνης θάνατον ἀθῷα γυναικόπαιδα... Δὲν λησμονῶ, κύριοι, ὅτι ὁ λόρδος Κίτσενερ καθ' ἣν στιγμὴν ἐξήρχετο τῆς αἰθούσης μου, μοῦ εἶπεν ὅτι «αἱ σημεριναί μας δυσχέρειαι δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι θὰ ἐξομαλυνθοῦν, ἀλλ' ὅτι ἐν ὅσῳ διαρκεῖ ὁ πόλεμος θὰ ἔχωμεν νέας». Δὲν μᾶς διέφυγεν ἡ ἔννοια τῶν λόγων ἐκείνων, ἀλλ' ἤλπιζα ὅτι, μετὰ τὴν τελευταίαν συνεννόησιν θὰ ἔπαυαν τὰ ἀτελείωτα καὶ ἀβάσιμα παράπονά σας... Δὲν ἐννοῶ ποῖον σκοπὸν ἔχουν αὐτὰ τὰ παράπονα, ποίαν δολιοβουλίαν καλύπτουν, διότι εἶνε ἀντιρρήτως ὅλα ἀδικαιολόγητα. Δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω ποῖοι λόγοι ὑπηγόρευσαν τὸ ὑβριστικὸν τοῦτο ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον καὶ πάλιν σᾶς δηλῶ ὅτι δὲν δέχομαι.»

Ὁ κ. Σκουλούδης ἔλαβεν εἰς χεῖρας τὸ ἔγγραφον. Ἔπειτα τὸ ἔρριψε καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ γραφείου:

—Ἐξελάβατε φαίνεται τὴν Ἑλλάδα ὡς κανὲν Κράτος τῆς Κεντρῴας Ἀφρικῆς καὶ τῆς ἀπηυθύνατε τοιοῦτον ἔγγραφον. Αἰσθάνομαι ἀληθῶς θλῖψιν, ὅτι αἱ τρεῖς Δυνάμεις, αἵτινες κατὰ τοσοῦτον ἔχουν συντελέσει εἰς τὴν δημιουργίαν τούτου τοῦ βασιλείου, ἐλησμόνησαν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν τὸν σεβασμὸν τὸν ὀφειλόμενον εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν ἑνὸς ἐλευθέρου Κράτους, ὅσῳ μικρὸν καὶ ἂν εἶνε.

Εἶχε ψάλει τὸν ἐξάψαλμον αὐτὸν εἰς τοὺς συμμάχους πρεσβευτὰς ὁ κ. Σκουλούδης, ὅταν ὁ κόμης Μποσντάρι λαβὼν τὸν λόγον ἐπειράθη νὰ πείσῃ τὸν Ἕλληνα πρωθυπουργὸν ὅτι δὲν εἶχε δίκαιον νὰ θεωρῇ ὑβριστικὸν τὸ ἔγγραφον, ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν ἔλεγεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔφερε δυσκολίας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑποσχέσεων τῆς Α. Μ., ἀλλ' αἱ ὑποδεέστεραι Ἑλληνικαὶ ἀρχαί. Ὁ κ. Σκουλούδης ὅμως δὲν τοῦ ἐχάριστα κάστανα:

—Ἐπεθύμουν, τοῦ εἶπε, νὰ ἴδω, κύριε πρεσβευτά, ποίαν ἔκφρασιν θὰ εἶχε τὸ πρόσωπον τοῦ κ. Σοννίνο ἂν ἐλάμβανε τοιοῦτον ἔγγραφον.

Καὶ ἀναλαβὼν ἀπέρριψε καὶ πάλιν μεθ' ὁρμῆς τὸ ὑβριστικὸν χαρτὶ ὁ ὑπερήφανος γέρων.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΚΑΜΠΑΝΗΣ

Αὔριον: Ἡ Συνέχεια.

ΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος)

Εἶνε σφάλμα, ἐν σχέσει μὲ τὸ νέον πρόγραμμα ναυπηγήσεως, νὰ ἀποδίδεται ὑπερβολικὴ σημασία εἰς τὴν ἀναλογίαν 5—5—3. Ἡ ἀναλογία αὐτὴ ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Συνδιασκέψεως τῆς Οὐασιγκτῶνος περὶ Περιορισμοῦ τῶν Ναυτικῶν Ἐξοπλισμῶν ὅσον ἀφορᾷ τὰ θωρηκτὰ καὶ ἄλλους τύπους βαρέων σκαφῶν καὶ ἀεροπλανοφόρων πλοίων. Ἡ συνδιάσκεψις ἐκείνη ἠρκέσθη νὰ περιορίσῃ ὅλους τοὺς ἄλλους τύπους πολεμικῶν πλοίων εἰς ἐκτόπισμα μικρότερον τῶν 10.000 τόννων καὶ εἰς πυροβόλα διαμετρήματος μικροτέρου τῶν 8 ἰντσῶν. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὑστεροῦμεν τόσον τῆς Μεγάλης Βρεττανίας, ὅσον καὶ τῆς Ἰαπωνίας εἰς αὐτὸν τὸν τύπον πλοίων. Ἕως ὅτου ἡ συμφωνία τῆς Οὐασιγκτῶνος ἐκταθῇ εἰς ὅλους τοὺς τύπους πλοίων, ἡ ἀναλογία 5—5—3 εἶνε ψευδὲς μέτρον διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ προγράμματος τῶν ναυπηγήσεών μας. Ἂν ἐναυπηγούσαμεν πλοῖα ἁπλῶς διότι ἡ Μεγάλη Βρεττανία ἢ Ἰαπωνία ἔχουν ναυπηγήσει καὶ ἂν ἐναυπηγούσαμεν σύμφωνα μὲ τὴν ἀναλογίαν 5—5—3 καὶ ἀδιαφόρως πρὸς τὴν ἔκτασιν τῶν ναυπηγήσεων τῶν ἐθνῶν τούτων, βεβαίως θὰ κατηγορούμεθα εἰς ἀνταγωνισμὸν ναυπηγήσεων πλοίων τῶν τύπων ἐκείνων διὰ τὰ ὁποῖα δὲν προνοεῖ ἡ Συνθήκη τῆς Οὐασιγκτῶνος.

Ἐφ' ὅσον ὅμως θέτομεν ὅριον εἰς τὰς ἀνάγκας μας κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμῶν κρίσιν καὶ ναυπηγοῦμεν μέχρι τοῦ ὁρίου τούτου, ἀδιαφόρως πρὸς τὰς περισσοτέρας ἢ ὀλιγωτέρας ναυπηγήσεις τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ἀποφεύγομεν κατὰ τὸ μέτρον τοῦτο τὸν ἀνταγωνισμὸν τῶν ναυπηγήσεων. Σχετικῶς εἶνε ἐπίκαιρον νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἕνας λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἀπέτυχεν ἡ συνδιάσκεψις τῆς Γενεύης ἦτο διότι τὸ ὅριον συνολικοῦ ἐκτοπίσματος τῶν ἐλαφρῶν καταδρομικῶν, τὰ ὁποῖα ἡ Μεγάλη Βρεττανία ἐδήλωσεν ὅτι ἐχρειάζετο, ἦτο τόσον ὑψηλόν, ὥστε ὑπερέβαινεν ὅ,τι ἐθεωροῦμεν ἀναγκαῖον διὰ τὸν στόλον μας, ἡ ὑφ' ἡμῶν δὲ παραδοχὴ ἑνὸς τόσον ὑψηλοῦ ὁρίου οὐδόλως θὰ ἀπετέλει ὅριον, διὰ τὸν λόγον ὅτι πᾶσα ναυπήγησις πέραν τῶν ἀναγκῶν μας θὰ ἀπετέλει ναυπήγησιν ἀνταγωνισμοῦ — δηλαδὴ ναυπήγησιν μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἐκτοπίσματος τὸ ὁποῖον ἡ Μεγάλη Βρεττανία ἐδήλωσεν ὅτι χρειάζεται. Θὰ ἔπρεπε νὰ σημειωθῇ ὅτι δὲν ναυπηγοῦμεν, οὔτε προτιθέμεθα νὰ ναυπηγήσωμεν μέχρι τοῦ ὁρίου τοῦ τεθέντος ὑπὸ τῆς Μεγάλης Βρεττανίας.

Ἕτερος λόγος τῆς ἀποτυχίας τῆς συνδιασκέψεως ἦτο ἡ ἐπιμονὴ τῆς Μεγάλης Βρεττανίας, ὅπως τὸ συνολικὸν ἐκτόπισμα τῶν καταδρομικῶν διαιρεθῇ εἰς δύο κατηγορίας καὶ ὅπως ὡρισμένος ἀριθμὸς καταδρομικῶν τῶν 10.000 τόννων καὶ πυροβόλων τῶν 8 ἰντσῶν ναυπηγηθῇ ὑπὸ ἑκάστης Δυνάμεως καὶ ὅπως ὅλα τὰ ἄλλα ἐλαφρὰ καταδρομικὰ εἶνε μικρότερα τῶν 6.000 τόννων καὶ ὁπλισθοῦν διὰ πυροβόλων τῶν 6 ἢ ὀλιγωτέρων ἰντσῶν. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἐπίσης εὑρέθημεν εἰς τὸ πεδίον τῶν ναυπηγήσεων ἀνταγωνισμοῦ. Δὲν εἴχομεν ἀνάγκην καὶ δὲν δυνάμεθα πράγματι νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὰ καταδρομικὰ τῶν 6.000 τόννων, καθ' ὅσον στερούμεθα ναυτικῶν βάσεων. Ἡ ναυτικὴ βάσις ἐπιτρέπει, οὕτως εἰπεῖν, νὰ παραμένῃ μέρος τοῦ φορτίου εἰς τὴν ξηράν. Δηλαδή, καύσιμος ὕλη ἐναποθηκευμένη εἰς τὴν ξηράν, εἰς ἐπικαίρους βάσεις, παρέχει εἰς τὸ καταδρομικὸν πεδίον ἐνεργείας εὐρύτερον ἐκείνου τὸ ὁποῖον δύναται νὰ παράσχῃ ἡ μεταφορὰ τῆς καυσίμου ὕλης ἐκ βάσεων χωριζομένων ὑπὸ μεγάλων ἀποστάσεων ὅπως αἱ ἰδικαί μας. Ὑπὸ τῆς συμφωνίας τῆς Οὐασιγκτῶνος περὶ περιορισμοῦ τῶν ἐξοπλισμῶν ἀνεγνωρίσθη ὅτι αἱ βάσεις ἀποτελοῦν οὐσιῶδες τμῆμα τοῦ ἐφοδιασμοῦ τοῦ στόλου· καὶ ἀκριβῶς διότι δὲν ἐδέχθημεν νὰ ἐγείρωμεν βάσεις εἰς τὸν Δυτικὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν, ἡ Ἰαπωνία ἦτο πρόθυμος νὰ δεχθῇ μικρότερον συνολικὸν ἐκτόπισμα πολεμικῶν πλοίων ἀπὸ τὸ εἰς ἡμᾶς ἐπιτρεπόμενον. Μὲ ἄλλα λόγια, τὸ ἐκτόπισμά της ηὐξάνετο ἐκ τῆς ἐγγύτητος τῶν βάσεων της πρὸς τὸ πεδίον τῶν ἐπιχειρήσεων της εἰς τὴν Ἐγγὺς Ἀνατολήν, ἐνῷ τὸ ἰδικόν μας ἠλαττοῦτο ἀντιστοίχως λόγῳ τοῦ ἀπομεμακρυσμένου τῶν βάσεων μας.

Ἂν παρεδεχόμεθα ἐν Γενεύῃ τὴν πρότασιν τῆς Μεγάλης Βρεττανίας διὰ τὴν ναυπήγησιν τῶν ἐλαφροτέρων καταδρομικῶν, θὰ ἐξηναγκαζόμεθα, διὰ νὰ διατηρήσωμεν ἰσότητα μὲ τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν, νὰ ναυπηγήσωμεν μεγάλον ἀριθμὸν δαπανηρῶν καταδρομικῶν, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ χρησιμοποιήσωμεν. Ἦτο καλύτερον δι' ἕκαστον ἔθνος νὰ διατηρήσῃ ἐλευθερίαν ἐνεργείας παρὰ νὰ δεχθῇ περιορισμόν, ὅστις θὰ ἀπῄτει παρὰ τοῦ ἔθνους νὰ ναυπηγήσῃ πλοῖα τύπου ἢ ἀριθμῶν μὴ ἀναγκαίων. Χωρὶς κανενὸς εἴδους περιορισμόν, ἕκαστον ἔθνος θὰ ἠδύνατο νὰ ναυπηγήσῃ ὅ,τι καὶ ὅσα ἐνόμιζε κατάλληλα καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ αὐξήσῃ ὁποτεδήποτε τὴν ναυπηγικήν του δραστηριότητα ἐν ὥρᾳ κρισιμότητος· ὑπαρχούσης ὅμως τῆς συμφωνίας περὶ ὁρίων, ὁ ἐπικρεμάμενος κίνδυνος θὰ ἀπῄτει παρὰ τοῦ ἔθνους ἢ νὰ ἐξακολουθῇ στερούμενον τοῦ ἀναγκαίου ἐκτοπίσματος ἢ νὰ ναυπηγήσῃ πλοῖα τύπου ἀχρήστου. Τοιαύτη συμφωνία εἶνε παντελῶς ἀδύνατος.

Θὰ ἔπρεπε νὰ σημειωθῇ ὅτι τὸ ἰδικόν μας πρόγραμμα ναυπηγήσεων ζητεῖ ὀλίγον περισσότερον ἐκτόπισμα ἀπὸ ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον ἐδεχόμεθα νὰ περιορισθῶμεν κατὰ τὴν συνδιάσκεψιν τῆς Γενεύης. Τοῦτο ὅμως σημαίνει ἁπλῶς ὅτι ἐδεχόμεθα, ἐν ᾗ περιπτώσει αἱ ἄλλαι Δυνάμεις ἐδέχοντο τοιοῦτον περιορισμόν, νὰ ναυπηγήσωμεν ὀλιγώτερα πλοῖα ἀπὸ ὅσα ἐφρονοῦμεν ὅτι ἐχρειάζετο ὁ στόλος.

Τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ πρόγραμμα ναυπηγήσεων, τὸ ὁποῖον σκοπεύομεν νὰ ἐφαρμόσωμεν, δὲν στρέφεται ἐναντίον ἄλλου τινὸς ἔθνους ἀλλὰ εἶνε ἡ λογικὴ ἀνάπτυξις ἑνὸς στόλου προοριζομένου διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἀναγκῶν μας, δέον νὰ τονισθῇ ὅλως ἰδιαιτέρως. Ἡ δήλωσις τῆς Μεγάλης Βρεττανίας εἰς τὴν συνδιάσκεψιν τῆς Γενεύης ὅτι ἐχρειάζετο 600—700 τόννους καταδρομικῶν διὰ τὴν προστασίαν τῶν γραμμῶν τοῦ ἐπισιτισμοῦ της καὶ τοῦ ὑπερθαλασσίου ἐμπορίου της, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψει τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Ἰαπωνία καὶ Ἀμερικὴ ἦσαν πρόθυμοι νὰ ἐλαττώσουν τὸ συνολικὸν ἐκτόπισμά των εἰς καταδρομικὰ εἰς πολὺ κατώτερον ὅριον, δὲν εἶνε μόνον ἐπαρκὴς δικαιολογία τῆς μετριοπαθοῦς ἐκθέσεως τῶν ἀναγκῶν μας ἐνώπιον τοῦ Κογκρέσσου, ἀλλ' εἶνε ἐπίσης σαφεστάτη μαρτυρία μιᾶς μεγάλης ναυτικῆς Δυνάμεως, ὅτι καὶ ἡμεῖς χρειαζόμεθα πρόσθετον ἀριθμὸν καταδρομικῶν διὰ τὴν προστασίαν τοῦ ἐμπορίου μας καὶ διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ στόλου μας.

Καὶ ἤδη ἐνδέχεται νὰ προβληθῇ τὸ ἐρώτημα: Διατί ἕνα τόσον εὐρὺ πρόγραμμα ναυπηγήσεων νὰ ὑποβληθῇ αἰφνιδίως εἰς τὸ Κογκρέσσον; Ἀρκεῖ ἴσως νὰ εἴπωμεν ὅτι τοῦτο δὲν ὀφείλεται ἀμέσως εἰς τὴν ἀποτυχίαν τῆς συνδιασκέψεως τῆς Γενεύης, μολονότι ἡ στάσις τῆς Κυβερνήσεώς μας, ἥτις ἤγαγεν εἰς τὴν σύγκλησιν αὐτῆς τῆς συνδιασκέψεως, καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς συνδιασκέψεως ἦσαν, φυσικά, σημαίνοντες λόγοι διὰ τὴν ἀναστολὴν τῶν ναυπηγήσεών μας πρότερον καὶ διὰ τὴν πραγματοποίησιν των τώρα. Ἀλλὰ ὁ πραγματικὸς λόγος τῆς εἰς εὐρεῖαν κλίμακα ναυπηγήσεως πλοίων βοηθητικοῦ τύπου εἶνε ὅτι θέλομεν νὰ ἔχωμεν πίσω μας αὐτὸ τὸ ναυτικὸν πρόγραμμα πρὶν εὑρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀντικαταστήσωμεν τὰ μεγάλα καὶ δαπανηρὰ βαρέα σκάφη, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ πρόγραμμα ἀντικαταστάσεως τὸ ἤδη γενόμενον ἀποδεκτὸν ὑπὸ τῆς συμφωνίας τῆς Οὐασιγκτῶνος. Ἂν ἀναβάλωμεν τὴν ναυπήγησιν τῶν βοηθητικῶν αὐτῶν σκαφῶν κατὰ τέσσαρα ἢ πέντε ἔτη, θὰ εὑρεθῶμεν ἀντιμέτωποι τῆς μεγάλης δαπάνης, ἥτις ἀναγκαιοῖ διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ προγράμματος τῶν θωρηκτῶν καὶ συγχρόνως τῆς ἐπιπροσθέτου δαπάνης τῆς ναυπηγήσεως βοηθητικῶν πλοίων πράγματι ἀναγκαιούντων διὰ τὴν ἀρτιότητα τοῦ στόλου. Τὸ πρόγραμμα ναυπηγήσεως θωρηκτῶν θὰ ἀπαιτήσῃ τὴν κατασκευὴν 525.000 τόννων θωρηκτῶν ἀντὶ δαπάνης ὡς ἔγγιστα 1.000 δολλαρίων κατὰ τόννον ἢ 525.000.000 δολλαρίων.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον κατέστρωσεν εἰκοσαετὲς πρόγραμμα, δυνάμει τοῦ ὁποίου αἱ δαπάναι διὰ τὰς νέας ναυπηγήσεις θὰ καταμερισθοῦν εἰς περίοδον εἴκοσιν ἐτῶν καὶ εἰς ἴσας σχεδὸν ἐτησίας δόσεις. Ἂν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν καὶ νὰ διατηρήσωμεν πραγματικὸν ναυτικόν, θὰ εὑρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ συνεχίσωμεν τὴν ἐφαρμογὴν ἑνὸς καταλλήλου, περιεκτικοῦ καὶ ἀδιαλείπτου προγράμματος ναυπηγήσεων καὶ ἀντικαταστάσεων. Τὸ νὰ στέλλωμεν τοὺς νέους μας εἰς τὴν θάλασσαν ἐπὶ ὑποδεεστέρων καὶ πεπαλαιωμένων πλοίων διὰ νὰ πολεμήσουν ἐχθρὸν ἐφωδιασμένον μὲ νέα πλοῖα ὄχι μόνον θέτει εἰς κίνδυνον τὸ ἔθνος, ἀλλὰ ἀποτελεῖ σχεδὸν ἔγκλημα κατὰ τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες ἐξαναγκάζονται νὰ πολεμήσουν ἀπὸ τὰ παλαιωμένα καὶ ἄχρηστα αὐτὰ πλοῖα ἐναντίον συγχρόνων ἐξοπλισμῶν. Οἱ καιροὶ ἤλλαξαν ἐξ ὁλοκλήρου. Ἡ αὔξησις τοῦ βεληνεκοῦς τῶν πυροβόλων καὶ τῆς δυνάμεως των, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸν ἔλεγχον τῶν βλημάτων, ὀφειλομένη εἰς τὴν τελειοποίησιν τοῦ χάλυβος καὶ τῆς πυρίτιδος, καθιστᾷ ἀναγκαῖον τὸ συμβάδισμα τοῦ ὁπλισμοῦ μας μὲ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν καιρῶν, ἂν θέλωμεν νὰ δημιουργήσωμεν ἀποτελεσματικὴν ἐθνικὴν ἄμυναν.

CURTIS D. WILBUR

ΑΠΟ ΠΡΩΪΑΣ ΕΙΣ ΠΡΩΪΑΝ

Παπούτσια

Εἶχα παραστῆ ὡς τώρα σὲ πολλῶν εἰδῶν παραγγελίες, ἀλλὰ ἡ τύχη μ' ἔρριξε —τί δὲν κάνει κι' αὐτὴ ἡ ἀφιλότιμη! — καὶ σὲ μιὰ παραγγελία παπουτσιῶν.

Ἡ κυρία ἠθέλησε νὰ ἰδῇ ὅλα τὰ πετσιά, ὅλα τὰ φιγουρίνια—γιατὶ ὑπάρχουν καὶ φιγουρίνια παπουτσιῶν παρακαλῶ—συνεζήτησε ἐπὶ μίαν ἀκριβῶς ὥραν μὲ τὸν παπουτσῆν, γιὰ τὰ φιλέτα, τὰ κεντίδια, τὰ κοσμήματα, τὰ τακούνια καὶ ἐν τέλει κατέληξε εἰς τὴν περίφημη παραγγελία.

— Ἄχ!.. Τί τραβᾶμε! μοῦ εἶπε ὁ παπουτσῆς, ὅταν ἀπεφάσισε τέλος πάντων ἡ κυρία νὰ κλείσῃ τὴν πόρτα τοῦ μαγαζιοῦ καὶ νὰ φύγῃ! Δὲν φαντάζεσθε τί μᾶς κάνουν!.. Ποῦ εἶνε ὁ εὐλογημένος ὁ καιρὸς ποῦ ἦταν τρία εἴδη μονάχα παπουτσιῶν: Τὰ μποτίνια, τὰ σκαρπίνια καὶ ἡ γόβες τοῦ χοροῦ, ποῦ δὲν ἦταν παρὰ τρία μονάχα εἴδη πετσιῶν, τὰ σεβρῶ, τὰ τελατίνια καὶ τὸ λουστρίνι καὶ καμμιὰ φορὰ καὶ τὸ καραμάντουλο, ποῦ δὲν ἦταν μόδες, κεντίδια μπιχλιμπίδια, πραγματάκια, τακούνια Λουΐ-Κένζ καὶ τακούνια σπὸρτ, τακούνια μὲ στὰς καὶ τακούνια μὲ χρυσᾶ, παπούτσια ἀπὸ πετσὶ φειδιοῦ, ἀπὸ δω-μορνὲ, ἀπὸ σατινὲτ, ἀπὸ λαμὲ, ἀπὸ χίλιων εἰδῶν πράγματα, ποῦ τὰ χάνουμε κι' ἐμεῖς. Εἴσαστε μάρτυς...

—...Εἶμαι λέει!.. καὶ τί μάρτυς!.. Τώρα καὶ ἡ πιὸ ἁπλῆ κυρία τὰ ξέρει ἀπ' ἔξω κι' ἀνακατωτά! Νὰ τώρα θὰ ἰδῆτε!.. Ἔρχεται μιὰ πελάτισσά μου, ποῦ...

— Ἔρχεται;.. Ἔρχεται;.. Καὶ μὲ κρατᾷς ἀκόμα!... Ἄθλιε!... Ἐσὺ πληρώνεσαι!.. Μὰ ἐγὼ;

Γ. ΑΝΝΙΝΟΣ

Ὁμιλίαι

Σήμερον Κυριακὴν καὶ ὥραν 4 μ.μ. ἐν τῷ ἔναντι Ἁγ. Κωνσταντίνου Ἐθνικῷ θεάτρῳ ὁ κ. Ἰωάννης Ἀρνέλλος καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν, θὰ ὁμιλήσῃ μὲ θέμα: Οἱ Ἕλληνες ἀρχιερεῖς καὶ ἡ ἕνωσις τῶν ἐκκλησιῶν.

—Αὔριον Δευτέραν ὥρα 8 μ.μ. ὁ κ. Ε. Μεγαλοοικονόμου ἐν τῇ Χ.Α.Ν. Ἀθηνῶν, Μητροπόλεως 44. Θέμα: Ἡ πρώτη ἀνάβασις τῶν Ἑλλήνων στὸν Ὄλυμπο. Κατὰ τὴν διάλεξιν θὰ προβληθῶσι φωτειναὶ προβολαὶ τοῦ Ὀλύμπου.

—Προχθὲς εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ἀρχαιολογικῆς ἑταιρείας καὶ ἐνώπιον τῶν μελῶν τοῦ τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως καὶ πλείστων ἀνωτέρων τεχνικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἀξιωματικῶν τῶν ὑπουργείων Γεωργίας, Συγκοινωνίας καὶ Στρατιωτικῶν, ὁ ἀεροπόρος κ. Γεωργιάδης ὡμίλησε περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀεροτοπογραφίας διὰ μεθόδου ὑπ' αὐτοῦ βελτιωθείσης.

Ὁ κ. Γεωργιάδης, ὅστις τελευταίως ἐπεράτωσε τὴν διὰ τῆς εἰρημένης μεθόδου τοπογράφησιν καὶ κτηματογράφησιν 300.000 περίπου στρεμμάτων ἀνηκόντων εἰς τὴν Ε.Α.Π. εἰς τὴν περιφέρειαν Καρατζόβας τῆς Μακεδονίας, ἀνεκοίνωσεν ἐπίσης τὰ ἀποτελέσματα τῆς γενομένης ἐργασίας.

Εἰς τὸ τέλος τῆς διαλέξεως ὡμίλησεν ἐπίσης ὁ καθηγητὴς κ. Λαμπαδάριος, διευθυντὴς τῆς Τοπογραφικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπουργείου Συγκοινωνίας, ὅστις ἐτόνισε τὴν μεγάλην σημασίαν τοῦ ζητήματος καὶ ἐξέφρασεν ὡρισμένας γνώμας ἐπὶ τῶν μεθόδων τῆς ἀεροτοπογραφίας.

Ἐκθέσεις

Εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ ζωγράφου Πολ. Ν. Ρέγκου (Λύκειον Ἑλληνίδων) ζωηρὰ κίνησις. Διακρίνονται ἀρκετοὶ φιλότεχνοι, ἐνδιαφερόμενοι, τεχνοκριτικοί, ὡς καὶ καθηγηταὶ Πολυτεχνείου καὶ Πανεπιστημίου καὶ ἄλλοι. Ἠγοράσθησαν ἔργα παρὰ τῶν κ.κ. Κ. Γώγου, Α. Θεοδωροπούλου, Γ. Κοντολέοντος, Π. Τζελέπη, Κ. Ἐλευθερουδάκη, τῆς ἐφημ. «Ἡ Βραδυνή» καὶ ἄλλων.

Παραμένει ἀνοικτὴ καθ' ἑκάστην 9—1 καὶ 3—8.

—Ἡ ἔκθεσις τοῦ ζωγράφου κ. Μ. Ἀξελοῦ εἰς τὴν αἴθουσαν Στρατηγοπούλου ἐξακολουθεῖ συγκεντρώνουσα ἀρκετὸν κόσμον. Ἐκ τῶν ἔργων πλεῖστα διετέθησαν. Κλείει τὴν ἐρχομένην Τρίτην.

Ἡ συναυλία τοῦ κ. Ἀμούργη

Εἰς τὸ θέατρον «Κεντρικὸν» δίδεται τὸ προσεχὲς Σάββατον, 4 Φεβρουαρίου, ὥραν 6 1)2 μ.μ. ἡ συναυλία ρεσιτὰλ τοῦ διασήμου βαρυτόνου κ. Θέμου Ἀμούργη τῇ εὐγενῇ συνεργασίᾳ τῆς δος Ἥβης Πανᾶ. Τὸ πρόγραμμα καταρτισθὲν ἀπὸ ἐκλεκτότατα τεμάχια περιλαμβάνει μουσικὰς συνθέσεις τῶν Μόζαρτ, Μπιζέ, Ἀπολλωνί, Πονσελέ, Κ. Σαρπαντιέ, Ροσσίνι, Λαμπελέτ, Προκοπίου, Βάρβογλη, Σπάθη, Καλομοίρη, Μπράμς κλπ.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΚΥΡΙΑΚΗ 29 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Ἀνατολὴ ἡλίου 7.34΄
Δύσις » 5.34΄
Σελήνη α΄ τέταρτον
Ἰγνατίου ἱερομάρτυρος
Ἀποβίωσις Μουρὰτ Γ΄ (1595)
(Ἐκ τοῦ ἡμεροδείκτου «Ζενίθ»)

Θάνατος τοῦ Μπλάσκο—Ἰμπάνιεθ

Κατὰ τηλεγραφήματα ἐκ Βερολίνου, ἀπεβίωσεν εἰς Μαντὸν τῆς Κυανῆς Ἀκτῆς ὅπου διέμενεν ἐσχάτως, ὁ διάσημος Ἱσπανὸς συγγραφεὺς Μπλάσκο-Ἰμπάνιεθ, εἰς ἡλικίαν 61 ἐτους. Ὁ θάνατός του ὀφείλεται εἰς περιπνευμονίαν καὶ διαβήτην, ἐξ ὧν εἶχεν ἀσθενήσει τελευταίως.

Τὸ ἡφαίστειον τῆς Σαντορίνης

Καθ' ὅλην τὴν χθεσινὴν ἡμέραν (27 τρέχοντος) δρᾶσις τοῦ ἡφαιστείου ἠπία· παρετηρεῖτο δὲ μόνον διαρκὴς σχεδὸν ἔξοδος πυκνοῦ καπνοῦ, καταλήγοντος ἐνίοτε εἰς μικρὰς τολύπας ἄνευ κρότου, βόμβου ἢ μύδρων.

Κατὰ τὴν παρελθοῦσαν νύκτα διεκρίνοντο σημεῖα διάπυρα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἡφαιστείου καὶ πρὸς τὴν θέσιν «Κόκκινα νερά».

Σήμερον τὴν πρωΐαν ἡ αὐτὴ ὡς καὶ χθὲς κατάστασις.

Διαλέξεις

Τὴν Τετάρτην 1 Φεβρουαρίου ὁ κ. Ἄριστος Καμπάνης θὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ συλλόγου «Παρνασσὸς» περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Ἰωάννου Κονδυλάκη.

Ἡ διάλεξις ἔχουσα χαρακτῆρα φιλολογικοῦ μνημοσύνου τοῦ πρώτου προέδρου τῆς «Ἑνώσεως Συντακτῶν» ὀργανοῦται ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν ἐκ Κρήτης σπουδαστῶν.

Ὁ χορὸς τοῦ Προσφ. Νοσοκομείου

Εἶνε γεγονὸς ἀναμφισβήτητον ὅτι ὁ ἐτήσιος χορὸς τοῦ Νοσοκομείου Προσφύγων ἐπεβλήθη πλέον εἰς τὴν κοινὴν γνώμην ὡς ὁ ἀριστοκρατικώτερος καὶ μᾶλλον ἐπιτυχὴς ὑπὸ ἔποψιν συγκεντρώσεως καὶ ἐκλεκτικότητος ἀπὸ ὅλους τοὺς δημοσίους χοροὺς τῆς ἐποχῆς. Τὴν αὐτὴν ἐπιτυχίαν ἐγγυᾶται καὶ ἐφέτος ὁ διδόμενος χορὸς τῇ 2 Φεβρουαρίου εἰς τὴν αἴθουσαν «Ντελίζ», ἐὰν κρίνῃ τις ἐκ τῆς συνθέσεως τῆς ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ κυριῶν τῆς ἀνωτάτης κοινωνικῆς τάξεως τῆς πόλεώς μας. Εἶνε ὑποχρέωσις παντὸς νὰ ὑποστηρίξῃ κατὰ τρόπον ἄλλωστε τόσον εὐχάριστον ἕνα ἵδρυμα, τοσαύτας παρέχον ὑπηρεσίας εἰς τὸν νοσοῦντα πτωχόκοσμον.

Τὰ ἔντυπα δι' Ἰταλίαν

Ἀπὸ σήμερον, 27ην Ἰανουαρίου 1928, ἐπὶ τῶν δι' Ἰταλίαν μετὰ τῶν ἀποικιῶν της προοριζομένων ἐντύπων δέον νὰ τίθηται ὁλόκληρον τὸ τέλος, καθόσον αἴρει τὴν ἐπὶ ἔλαττον μείωσιν κατὰ 50 ο)ο.

«Νέα Ἐποχὴ»

Τὸ κυκλοφοροῦν σήμερον 16ον τεῦχος τῆς «Νέας Ἐποχῆς» εἶνε ἓν ἐκ τῶν ἐκλεκτοτέρων ἐκδόσεων τῆς ἀρίστης ταύτης ἑβδομαδιαίας ἐπιθεωρήσεως. Ἐκ τῶν περιεχομένων τοῦ σημερινοῦ τεύχους σημειοῦμεν τὴν ὡραίαν περιγραφὴν τοῦ βενιζελικοῦ ἀναθέματος ἀπὸ τὸν κ. Πάξτον Χίμπεν, ἱστορικὸν ἄρθρον περὶ Ἀστιγγος τοῦ κ. Ξενοφ. Ι. Μαυρομμάτη, ἄρθρον τοῦ κ. Χ. Παπαντωνίου περὶ Καποδιστρίου, τὴν περὶ Διεθνοῦς Δικαίου διάλεξιν τοῦ κ. Καρατζίδου ἐν Θεσσαλονίκῃ, μίαν ἄγνωστον ἐπιστολὴν τοῦ Ξενοφῶντος Στρατηγοῦ, ἄρθρα, μελέτας κλπ.

Ψυχικαὶ ἔρευναι

Σήμερον ὥρα 4 μ.μ. ἐν τῇ ἀρχαιολογικῇ ἑταιρείᾳ ἀνακοινώσεις τῶν Γεν. ἀρχιάτρου κ. Χρηστίδου καὶ τοῦ ἰατροῦ κ. Α. Σιτοπούλου ἐφόρου τῆς ἑταιρείας Ψυχικῶν ἐρευνῶν. Θέματα: Τηλεπάθεια—Προαίσθημα.

Τὸ μελόδραμα

Σήμερον 6 μ.μ. τὸ Ἑλληνικὸν Μελόδραμα θὰ παίξῃ εἰς τὸ «Κεντρικὸν» τὴν «Ἀΐντα» μὲ τὸν ὀξύφωνον κ. Πετρόπουλον, τὸν κ. Οἰκονομίδην, τὸν κ. Βλαχόπουλον καὶ τὴν κ. Βλαχοπούλου. Τὸ βράδυ θὰ παιχθῇ «Φάουστ» μὲ τὴν κ. Ὀσσολάνου καὶ τὸν κ. Μωραΐτην.

Ἐκδόσεις

Ἐκυκλοφόρησε τὸ 11ον τεῦχος τοῦ «Μεγάλου λεξικοῦ τῆς ἰατρικῆς» τοῦ ἐκδιδομένου ὑπὸ τῶν κ.κ. Κ. Οἰκονομίδη καὶ Θ. Μάνου, περιέχον, ὅπως συνήθως, ἐνδιαφέροντα ἐπιστημονικὰ ἄρθρα.

Ταχυδρομεῖον

ΚΥΡΙΑΚΗ, 29—1—28. «Ὕδρα» 6 π. μ. Ἀργολικόν. (Ἰταλικὸν) 10 π.μ. Κέρκυραν, Βρινδήσιον.

Θέατρα

(Ἀπογευματιναὶ καὶ ἑσπεριναί)

ΑΛΑΜΠΡΑ. (Ὄπερα Ι. Ἀγγελοπούλου) «Κουρεὺς τῆς Σεβίλλης». Ἑσπερ. «Ριγολέττος».
ΑΠΟΛΛΩΝ. «Σύγκρουσις» μὲ τὴν κ. Κυβέλην.
ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ. «Ἄψε-Σβῦσε» μὲ πέντε νέας σκηνάς.
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ. (Ἑλλ. Μελόδραμα) Ἀπ. «Ἀΐντα». Ἑσπερ. «Φάουστ».
ΚΥΒΕΛΗΣ. (Θίασος Πετρικίου—Πριναία). Ἀπογ. «Δικηγόρος καὶ μπακάλης». Ἑσπερ. «Μασσῶνοι».
ΚΟΣΜΙΚΟΝ. «Τὸ νυφικὸ κρεββάτι» (ἀκατάλληλον).
ΠΑΠΑ-Ι-ΩΑΝΝΟΥ. «Χαλιμᾶ».

Κινηματογράφοι

ΑΤΤΙΚΟΝ. «Ἐκβιασμός».
ΔΙΟΝΥΣΙΑ. «Ὁ Βίλλυ Φρίτς πυγμάχος».
ΙΝΤΕΑΛ. «Ὁ σκακιστής».
ΜΟΝΤΙΑΛ. «Μαμᾶ!»
ΟΛΥΜΠΙΑ. «Ἡ μεγάλη παρέλασις».
ΠΑΝΘΕΟΝ. «Σφάλματα κοριτσιῶν».
ΣΠΛΕΝΤΙΤ. «Ἀλῆται».
ΡΕΓΙΝΑ. (Ὁδὸς Ἴωνος). Σάββατον «Ἡ μεγάλη κυρία».

Συνοικιακὰ

ΑΘΗΝΑ-Ι-ΚΟΝ. «Τὰ δελφίνια τοῦ ὠκεανοῦ».
Α.Ο.Δ.Ο. «Ὁ ἀπάχης».
ΕΛΛΑΣ. «Ὁ ἀτσαλένιος ἄνθρωπος».
ΠΑΡΘΕΝΩΝ. «Κίρκη ἡ γόησσα».

Πειραιῶς

ΟΛΥΜΠΙΑ. «Ἡ σάρκα καὶ ὁ διάβολος».
ΣΠΛΕΝΤΙΤ. «Ὁ λεμβοῦχος τοῦ Βόλγα».

Ἀξιοσημείωτος ἐμφάνισις

Ὁ Καλλιτεχνικὸς Ὅμιλος Ἀθηναϊκῆς Χορῳδίας, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Κ. Στελλάκη, τοῦ ὁποίου ἡ ἐμφάνισις ἔκαμε ἀρίστην ἐντύπωσιν θὰ συνοδεύσῃ καὶ ἀπόψε τὴν προβολὴν τοῦ «ΣΚΑΚΙΣΤΟΥ» τῆς μεγαλειώδους αὐτῆς ταινίας τοῦ «ΣΑΛΟΝ ΙΝΤΕΑΛ».

Αὔριον Δευτέραν
DUEL
ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ
ΑΤΤΙΚΟΝ

Ἀθλητισμὸς

—Οἱ σημερινοὶ ἀγῶνες

Εἰς τὸ γήπεδον τοῦ «Παναθηναϊκοῦ» θὰ συναντηθοῦν σήμερον τὸ ἀπόγευμα εἰς φιλικὸν ἀγῶνα μικταὶ ὁμάδες τῶν τριῶν συνεργαζομένων σωματείων «Ὀλυμπιακοῦ», «Παναθηναϊκοῦ» καὶ «Ἑνώσεως Κων)πόλεως».

— Ἡ συνάντησις «Ἀπόλλωνος—Ἀτρομήτου», ἡ ὁποία εἶχε προαγγελθῇ ἐπίσης διὰ σήμερον, ἐματαιώθη λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ ὁμὰς τοῦ «Ἀπόλλωνος» ἀνεχώρησε χθὲς βράδυ διὰ τὰς Πάτρας, προκειμένου νὰ συναντηθῇ ἐκεῖ μὲ τὴν μικτὴν ὁμάδα Πατρῶν.

—Ἡ σημερινὴ ἡμέρα εἰς τὸ Στάδιον

Παρουσίᾳ τοῦ Γερμανοῦ προπονητοῦ κ. Γκέλδερ, θὰ συγκεντρωθοῦν σήμερον τὸ ἀπόγευμα εἰς τὸ Στάδιον ὅλοι οἱ ἀθληταί, προκειμένου νὰ γίνῃ ἡ διαλογὴ 30, ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του ὁ κ. Γκέλδερ. Κατὰ τὰς προπονήσεις τῶν ἀθλητῶν ἐπόπτης ὡρίσθη ὑπὸ τοῦ «Συνδέσμου Γ. Α. Σ.» ὁ κ. Μαναῖος.

—Ἡ Βουλγαρία εἰς τοὺς ὀλυμπιακοὺς

Διὰ τὴν προετοιμασίαν τῶν Βουλγάρων ἀθλητῶν διὰ τοὺς προσεχεῖς ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας τοῦ Ἄμστερδαμ, ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις ἐψήφισε ποσὸν 1.600.000 λεβίων. Ἡ Βουλγαρία θὰ ἀποστείλῃ εἰς τὸ Ἄμστερδαμ, ἐκτὸς τῶν ἀθλητῶν τοῦ στίβου καὶ ποδοσφαιρικὴν ὁμάδα.

—Ὁ Καρπαντιὲ εἰς Ἀθήνας

Κατά τινας πληροφορίας, μεταξὺ ἄλλων διαπρεπῶν ξένων οἱ ὁποῖοι θὰ κατέλθουν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς προσεχοῦς ἐκθέσεως τῶν γαλλικῶν προϊόντων, θὰ εἶνε καὶ ὁ γνωστὸς Γάλλος πυγμάχος καὶ ἠθοποιὸς τοῦ Κινηματογράφου Γεώργιος Καρπαντιέ.

—Τὸ πυγμαχικὸν πρωτάθλημα τοῦ κόσμου

Ὁ γνωστὸς Ἀμερικανὸς πυγμάχος Τζὰκ Ντεμπσέυ θὰ συναντηθῇ τὴν 1ην Μαρτίου εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην μὲ τὸν Τὸμ Χέενη. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε ἀναδειχθῇ νικητής, θὰ προσκαλέσῃ εἰς ἀγῶνα διὰ τὸ παγκόσμιον πρωτάθλημα τὸν Τὸμ Χέενη. Ἐὰν ὅμως, δι' οἱονδήποτε λόγον, τὸ μὰτς αὐτὸ δὲν ἤθελε πραγματοποιηθῇ ὁ Τούννε θὰ συναντηθῇ διὰ τρίτην φορὰν μὲ τὸν Ντέμπση.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΩΝ ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ

Αἱ ἀρχαιρεσίαι τοῦ Συλλόγου γίνονται σήμερον ἐν τοῖς γραφείοις Φίλων τοῦ Λαοῦ Εὐριπίδου 12, ἀπὸ 9—12 π.μ. καὶ 3—6 μ.μ.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου
Ν. ΚΑΒΑΖΑΡΑΚΗΣ

ΞΩΒΕΡΓΑ
(LA GLUE)
Νὰ μιὰ ταινία ποῦ πρέπει καθένας νὰ τὴν δῇ. Γιατί;
ΔΙΟΤΙ ΣΤΗ
ΞΩΒΕΡΓΑ
Παίζουν οἱ καλύτεροι ἠθοποιοί
ΔΙΟΤΙ Η
ΞΩΒΕΡΓΑ
(LA GLUE)
Εἶναι βγαλμένη ἀπὸ τὸ πειὸ καλὸ καὶ τὸ πειὸ γνωστὸ μυθιστόρημα τοῦ
JEAN RICHEPIN
τοῦ Γάλλου Ἀκαδημαϊκοῦ
ΔΙΟΤΙ Η
ΞΩΒΕΡΓΑ
(LA GLUE)
Εἶναι ψυχολογημένο καὶ εἶναι ἡ πειὸ ρεαλιστικὴ ἀναπαράστασις τῆς κοινωνίας
Η ΖΩΗ ΜΙΑΣ ΚΟΚΟΤΑΣ
ΑΥΡΙΟΝ ΣΤΟ
ΠΑΝΘΕΟΝ
ΑΛΚ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΝΕΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΕΚΤΙΜΗΤΙΚΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΗΚΟΩΝ

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ Δημοσίου Χρέους ἡ χειριζομένη τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων. ζητήματα ἀπηύθυνε πρὸς τὰς ἐπιτροπὰς νέαν ἐγκύκλιον διαταγήν, διὰ τῆς ὁποίας παρέχονται αἱ ἀκόλουθοι ὁδηγίαι διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀνατεθειμένου εἰς αὐτὰς ἔργου:

Ὅταν ὁ δηλῶν Ἕλλην ὑπήκοος ἀποδεικνύῃ δι' ἐπισήμου ἐγγράφου τὴν ἑλληνικήν του ἰθαγένειαν, εἶνε ὅμως κομιστὴς τίτλου ἰδιοκτησίας, εἰς τὸν ὁποῖον χαρακτηρίζεται ὡς Ὀθωμανὸς ὑπήκοος, ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς δηλώσεως καὶ νὰ ἐκδίδῃ τὴν ἀπόφασίν της ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς ἐν καιρῷ ὁριστικοποιήσεως ταύτης, διὰ τῆς τελικῆς ἀποφάσεως τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία ἐπελήφθη ἤδη τῶν τοιούτων ἀνωμάλων περιπτώσεων.

Ὁμοίαν ἐπιφύλαξιν ὀφείλει νὰ ἀναγράφῃ ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν ἑξῆς δύο περιπτώσεων: α) Ὅταν Ὀθωμανὶς ὑπήκοος, γενομένη κυρία, κληρονομικῷ δικαιώματι, τουρκικῶν ἀκινήτων, ἀπέκτησεν ἀκολούθως διὰ νόμου τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν καὶ ὡς Ἑλληνὶς ὑπήκοος ὑπέβαλε τὴν δήλωσιν της καὶ β) ἐφ' ὅσον ὁ ξένος ὑπήκοος κομιστὴς τίτλου ἰδιοκτησίας μνημονεύοντος τὴν τοιαύτην ἰθαγένειάν του, ἀπέκτησε τὴν Ἑλληνικὴν ὑπηκοότητα πρὸ τοῦ 1922 καὶ ὡς τοιοῦτος ὑπέβαλε δήλωσιν, ἀξιῶν δικαιώματα συμμετοχῆς του εἰς τὸν συμψηφισμόν.

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἐκ τοῦ τίτλου ἰδιοκτησίας, ἀποτελοῦντος ἐπίσημον ἔγγραφον, ἀποδεικνύεται ἡ Ἑλληνικὴ ὑπηκοότης τοῦ δικαιούχου, ἡ ἐπιτροπὴ πρέπει ν' ἀρκῆται εἰς τὴν ἐκ τοῦ τίτλου προκύπτουσαν βεβαίωσιν καὶ νὰ μὴ ζητῇ τὴν προσεπίκλησιν μαρτύρων, δοθέντος ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις τῆς ἰθαγενείας τοῦ δηλοῦντος.

—Συνέλευσις ἀνταλλαξίμων τῆς «Π.Ο. Α.Δ.Α.»

Εἰς τοὺς προσφυγικοὺς συνοικισμοὺς Ἀθηνῶν — Πειραιῶς ἐτοιχοκολλήθησαν χθὲς τὴν πρωΐαν μεγάλαι προκηρύξεις τῆς Ὀργανώσεως τῶν Ἀνταλλαξίμων (Π.Ο. Α.Δ.Α) καλοῦσαι τὸν προσφυγικὸν κόσμον εἰς συνέλευσιν διὰ σήμερον τὴν 10 καὶ 45΄ π.μ. εἰς τὸ θέατρον «Ἰντεάλ» ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου. Ἡ συνέλευσις θὰ ἠσχολεῖτο—κατὰ τὰς προκηρύξεις—μὲ τὴν δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν μετὰ τὴν ἐπὶ τοῦ προσφυγικοῦ ζητήματος συζήτησιν ἐν τῇ Βουλῇ καὶ τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν πρὸς περιορισμὸν τῶν ἀπαλλοτριώσεων, αἱ ὁποῖαι ἐγίνοντο δι' ἀπ' εὐθείας πράξεων τοῦ ὑπουργείου Προνοίας. Κατ' ἄλλας ἐν τούτοις πληροφορίας τὴν γενικὴν συνέλευσιν προεκάλεσεν, ὑποβληθεῖσα κανονικῶς εἰς τὸ προεδρεῖον, αἴτησις ὑπογεγραμμένη παρ' ὡρισμένου, συμφώνως πρὸς τὸ καταστατικὸν νώσεως, ἀριθμοῦ μελῶν, μετὰ ποίων διεξήγοντο ἀπό τινος πρὸς ζωηροτέραν ἐκδήλωσιν τυρίας τοῦ προσφυγικοῦ κόσμου τοῦ προέδρου τῆς «Π.Ο.Α.Δ.Α.» διὰ τῆς στάσεώς του, ἔναντι ρος του γενομένων ἀποκαλύψεων τῶν ἀπαλλοτριώσεων, ἐκθέτει τὸν προσφυγικὸν κόσμον εἰς θειαν τοῦ γηγενοῦς στοιχείου, νε καὶ ὁ χειρότερος σύμβουλος πίλυσιν τῶν προσφυγικῶν ζη πὸ τῶν ἐνδιαφερομένων προσφ κειτο νὰ κατατεθῇ σχετικὴ εἰς τὴν σημερινὴν συνέλευσιν μένης τῆς συζητήσεως.

Μέχρις ἀργὰ τὴν νύκτα εἶχε ληφθῇ ὁριστικὴ ἀπόφασις ματοποιήσεως τῆς γενικῆς ἢ ἀναβολῆς αὐτῆς. Οἱ ἀντι τὸ σημερινὸν προεδρεῖον τῆς Δ.Α.» κύκλοι διέδιδον ὅτι θ' ἀναβάλῃ τὴν συνέλευσιν γῃ τὸν ἔλεγχον. Κατ' ἄλλας πληροφορίας, ἡ τυχὸν ἀναβολὴ λεύσεως θὰ ὀφείλεται εἰς προεδρείου σκοποῦσαν εἰς τὸ ρὸς νὰ εἰδοποιηθοῦν περισσό γες καὶ νὰ προσέλθουν εἰς τὴν

ΤΟ ΟΥΦΑ ΠΑΛΑΣ
ΔΙΟΝΥΣΙΑ
Ἀναγγέλλει ἀπὸ τῆς Δευτέρας τὴν ἔναρξιν τῆς προβολῆς τῶν μεγαλυτέρων, ἐσχάτως περατωθέντων ἔργων τῆς ΟΥΦΑ.
Ο ΕΡΩΣ
ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΑΣ ΝΕΫ
Ἕνας ἔρως ποῦ γεννιέται μέσα στὴν ἔκρηξι τῆς Ἐπαναστάσεως τῶν Μπολσεβίκων, μεγαλώνει μαζί της καὶ ἑνώνει ὅ,τι ἐχώριζε μῖσος καὶ πάλη αἰώνων.
Μέσα στοὺς καπνοὺς ποῦ καταλύουν τὰ πάντα, στὸ ἀπέραντο ρωσσικὸ χιόνι
Ο ΕΡΩΣ
ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΑΣ ΝΕΫ
Λάμπει σὰν μεγάλο διαμάντι καὶ ὅμοια σὰν τὸ οὐράνιον τόξο κτίζει τὸ σπίτι τῆς γαλήνης ἀπάνω στὰ συντρίμματα καὶ στὴν καταστροφή.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Ἀρραβῶνες

Σπυρίδων Κ. Χρυσανθόπουλος Σβακιᾶ, ἠρραβωνίσθησαν ἐν Ἀ

ΚΗΔΕΙΑ

Τὸν ἀγαπημένο μας
ΚΩΣΤΑ
θανόντα χθὲς ἐκηδεύσαμεν.
Οἰκογένεια Σκαρλατοπούλου.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Σεμνὸν καὶ ἐπιβλητικὸν ἐτελέσθη τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Α΄ Νεκροταφείου ἑξάμηνον μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως ψυχῆς τοῦ ἀλησμονήτου καὶ ἀγαπη
ΜΑΡΙΝΟΥ Α. ΚΟΥΤΟΥΒΑ
(Ἰατροῦ ἐκ Σμύρνης)
ὑπὸ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ.

Σήμερον Κυριακὴν 29 Ἰανουα ραν 10ην π.μ. τελοῦμεν 40θήμερον τικὸν μνημόσυνον ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ σεως ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ λατρευ καὶ πατρός
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΠΑΛΙΓΓΙΝ
Ἐν Πειραιεῖ τῇ 29 Ἰανουαρίου
Ἡ σύζυγος: Εὐσταθία. Μελέτιος τῖνος, Χρῆστος Α. Παλιγγίν Ε. Στάμου, Λεμονιὰ Σ. Σκλαβ τερίνη Γ. Βασιλογεωργοπούλου
(Ἰδιαίτεραι προσκλήσεις δὲν

Σήμερον Κυριακὴ
Διὰ μίαν μόνον ἡμ
ΜΕΣΣΑΛΙ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ Π
ΜΟΝΤΙΑ

ΒΟΥΤΥΡ
ΣΙΒΗΡΙ
ΝΕΑ ΑΦΙΞ
ΚΥΨΕΛ
Αἰόλου 226 (Χ
Τηλέφ. Νέον 6-
ΛΙΑΝΙΚΩΣ ΚΑΙ ΧΟΝΔΡ

ΝΙΚΗ!
ΟΥΔΕΙΣ ΕΦΑΝΤΑΖΕΤΟ ΟΤΙ Ο ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
ΣΙΝΕ ΡΕΓΙΝΑ
Θὰ συνεκέντρωνε τόσην ἀριστοκρατίαν ὅση παρηκολούθησε ΧΘΕΣ
ΤΗΝ GLORIA SWANSON
ΕΙΣ ΤΟ ΑΝΩΤΕΡΟΝ ΠΑΣΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ ΕΡΓΟΝ
Η ΜΕΓΑΛΗ ΚΥΡΙΑ
ΣΙΝΕ ΡΕΓΙΝΑ ΣΙΝΕ ΡΕΓΙΝΑ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ
ΠΛΗΣΙΟΝ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ—ΟΔΟΣ ΙΩΝΟΣ ΠΛΗΣΙΟΝ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ—ΟΔΟΣ ΙΩΝΟΣ
«ΓΚΡΕΚΙ

ΕΙΣ ΠΟΙΑΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ ΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ Ο ΣΤΡΑΤΟΣ

ΟΡΙΟΝ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΩΝ
ΠΩΣ Θ' ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΘΗ Η ΗΡΕΜΙΑ ΕΝ ΤΩ ΣΤΡΑΤΩ

ΣΕΙΡΑ ΑΡΘΡΩΝ ΤΟΥ ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ κ. Ι. ΤΡΙΛΙΒΑ

Β΄.

Ἡ Ἐπανάστασις τοῦ 1922 ὑπεβίβασε τὸ ὅριον ἡλικίας τῶν ὑποστρατήγων καὶ ἀντιστρατήγων ἀπὸ τοῦ 65ου εἰς τὸ 60ὸν ὑστεροβούλως καὶ ἰδιοτελῶς πρὸς ἀπομάκρυνσιν ἀξιωματικῶν καὶ παροχὴν γαλονίων. Εἶνε καιρὸς νὰ ἐπανορθωθῇ τὸ ἄτοπον.

Διὰ τῆς ἀκολούθου ἀναφορᾶς μου πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, ἥτις μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψει, ἐζήτησα παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ τὴν ἐπανόρθωσιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Δεκεμβρίου 1927

Ὁ ἀντιστράτηγος Ἰωάν. Τριλίβας
Πρὸς τὸν κύριον Πρόεδρον τῆς Βουλῆς
«Αἴτησις περὶ αὐξήσεως ὁρίου ἡλικίας στρατηγῶν καὶ συνταγματαρχῶν».

Λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρω, ὅτι ἡ Ἐπανάστασις τοῦ 1922 ἠλάττωσε τὸ ὅριον ἡλικίας τῶν στρατηγῶν ἀπὸ τὸ 65ον εἰς τὸ 60ὸν διά τε τοὺς ἀντιστρατήγους καὶ ὑποστρατήγους καὶ τῶν συνταγματαρχῶν εἰς τὸ 58ον. Παρόμοιον ὅριον ἡλικίας εἰς οὐδὲν Κράτος τοῦ κόσμου ἰσχύει. Ἡ ἐλάττωσις αὐτὴ ἐγένετο κατὰ τὴν ἀνώμαλον ἐκείνην περίοδον καὶ εἶνε καιρὸς τὸ Κυρίαρχον Σῶμα τῆς χώρας νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν κ. ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν τὴν ἐπανόρθωσιν τοῦ ἀτόπου.

Ἐπιτρέψατέ μοι, κύριε Πρόεδρε, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ν' ἀναφέρω ὑμῖν, ὅτι εἰς ὅλα τὰ εὐνομούμενα Κράτη μετὰ τὸν μεγάλον πόλεμον ὄχι μόνον δὲν ἐλαττώνουν τὸ ὅριον ἡλικίας, ἵνα ἀπομακρύνουν τοὺς πεπειραμένους ἀξιωματικούς, τοὺς διακριθέντας στρατηγούς, ἀλλὰ τοὐναντίον αὐξάνουν τὸ ὅριον καὶ ψηφίζουν εἰδικοὺς νόμους, ὅπως συγκρατήσουν αὐτοὺς ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ στρατεύματος. Ἐν Γαλλίᾳ ἐσχάτως καθωρίσθη ὡς ἑξῆς τὸ ὅριον ἡλικίας:

Στρατηγοῦ Ταξιαρχίας	61
Στρατηγοῦ Μεραρχίας	63
Στρατηγοῦ Σώματος Στρατοῦ	64
» μέλους ἀνωτ. στρ. συμβουλίου	65

Καὶ ἐὰν διώκησε κατὰ τὸν μεγάλον πόλεμον καὶ διεκρίθη μέχρι τοῦ 70οῦ. Κατὰ τὸν μεγάλον πόλεμον ἐν Γαλλίᾳ, Γερμανίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, οἱ διακριθέντες στρατηγοὶ ἦσαν ἐκ τῶν περισσότερον ἡλικιωμένων οὔτε οἱ Φός, Πεταίν, Φαγιόλ, Φρανσὲ ντ' Ἐσπεραί, Γκυγιωμά, Γκουρώ, Γκαλλιενί, Μωνουρύ, Καστελνό, Σαράϊγ, Χίντεμπουργκ ἦσαν νεαροί.

Ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ ἐνδιαφερομένων διὰ τὸν ἐθνικὸν στρατὸν ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ζητήματος. Δὲν πρόκειται περὶ προσωπικοῦ μου ζητήματος (δι' ἄλλης πρὸς ὑμᾶς αἰτήσεώς μου θὰ ἀπασχολήσω ἐπ' ὀλίγον τὴν Βουλὴν μὲ προσωπικόν μου ζήτημα) ἀλλ' ἔχω ὑποχρέωσιν νὰ κρούσω τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου καὶ νὰ ἀναπαύσω τὴν συνείδησίν μου.

ΟΙ ΝΕΩΤΕΡΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ, ΚΥΡΙΟΙ ΓΕΝΟΜΕΝΟΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΟΥΝΤΕΣ ΑΠΟ ΕΤΩΝ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ, ΕΙΤΕ ΕΚ ΤΟΥ ΕΜΦΑΝΟΥΣ Ἢ ΔΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΩΝ, ΑΠΕΜΑΚΡΥΝΑΝ ΔΙΑΦΟΡΟΤΡΟΠΩΣ ΔΙΑ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΤΑΞΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΗΛΙΚΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΟΥΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΟΣ ΤΟΥΣ ΠΕΠΕΙΡΑΜΕΝΟΥΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΥΣ ΚΑΤΟΡΘΩΣΑΝΤΕΣ Ν' ΑΝΕΛΘΟΥΝ εἰς τὰς ἀνωτάτας βαθμίδας νεαροὶ ἔτι ὄντες. Εἶνε ὑποψήφιοι στρατηγοὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ 1910 καὶ τοῦ 1912. **ΑΠΑΝΤΑ ΤΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΟΣ ΜΕΤΕΤΡΑΠΗΣΑΝ ΕΙΣ ΑΝΩΤΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΕΡΟΥΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΥΣ**, ὑπάρχουν ἤδη πλεῖστοι πλεονάζοντες τοιοῦτοι. Εἶσι πάντες νεώτατοι. Φυσικὸν ἦτο νὰ σταματήσῃ ἡ προαγωγὴ καὶ ἐσταμάτησεν ἤδη, ἀλλ' ἐπειδὴ ἔχουν κεκτημένην ταχύτητα δύο τινὰ θὰ συμβοῦν:

1ον) Ἢ ΘΑ ΕΠΙΔΙΩΞΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΙ ΠΛΕΟΝ ΑΥΞΗΣΙΝ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΘΜΩΝ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΙΝΟΥ ΠΟΛΥΤΕΛΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ καὶ θὰ ἐπιδιώκουν καὶ θὰ ἐπιτυγχάνουν τοῦτο συνεχῶς δυσαναλόγως πρὸς τὰς οἰκονομικὰς δυνάμεις τῆς Χώρας.

2ον) ἢ (καὶ λυποῦμαι διότι τὸ λέγω) Θ' ΑΛΛΗΛΟΣΠΑΡΑΧΘΟΥΝ ΔΙΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΝ. Ἓν ἁπλοῦν παράδειγμα θ' ἀναφέρω ὑμῖν.

Ὑπάρχουν σήμερον πολλοὶ πλεονάζοντες ἀνώτατοι καὶ ἀνώτεροι ἀξιωματικοί. Πρὸ τῆς σιδηρᾶς ἀνάγκης δὲν ν' ἀπομακρυνθοῦν οὐκ ὀλίγοι ἐξ αὐτῶν. Ποῖοι θὰ εἶνε οὗτοι; Ἀφίνω Ὑμᾶς νὰ σκεφθῆτε τί μέλλει νὰ συμβῇ εἰς τὸ στράτευμα.

Ταῦτα ἐθεώρησα ὑποχρέωσίν μου ν' ἀναφέρω εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ λαοῦ.

Ὑποβάλλω συνημμένως ἀντίγραφον ὑποβληθείσης πρὸς τὸν κ. ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ἐκ μέρους μου, ὡς προέδρου τοῦ Ἀνωτάτου Στρατιωτικοῦ συμβουλίου σχετικῆς ἀναφορᾶς μου.

Ι. ΤΡΙΛΙΒΑΣ
Ἀντιστράτηγος

ΤΡΟΠΟΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΟΜΑΛΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΗΡΕΜΙΑΣ

Ἐντὸς τοῦ στρατεύματος σήμερον ὑπάρχουν στελέχη λαμπρά, ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένα καὶ κεκτημένα πολεμικὴν πεῖραν παρὰ τὸ ὀλιγοχρόνιον τῆς ὑπηρεσίας των, ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ στελέχη ἀνίκανα καὶ ἀτελέστατα κατηρτισμένα, τὰ ὁποῖα αἱ διάφοροι μεταβολαὶ καθεστώτων εἰσήγαγον. Δυστυχῶς κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη τῶν διαφόρων μεταβολῶν στοιχεῖα διὰ τὴν σταδιοδρομίαν τῶν ἀξιωματικῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐχρησίμευσαν αἱ διάφοροι ὕποπτοι ὑπηρεσίαι ἃς προσέφερον εἰς τὰς διαφόρους καταστάσεις καὶ ὄχι τὰ στρατιωτικὰ αὐτῶν προσόντα, ἡ πολεμικὴ πεῖρα, ἡ μόρφωσις, ὁ χαρακτήρ, ἡ ἐντιμότης, ἡ ἐργατικότης. Ἐκ τῆς κατηγορίας ταύτης, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, στρατολογοῦνται τὰ στελέχη τῶν ἀνατροπῶν καὶ τῆς βίας.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν βαθμοφόρων ἀπεχθάνονται τὴν τοιαύτην κατάστασιν καὶ εἶνε ἀφωσιωμένοι εἰς τὰ ἔργα των, ἐπιθυμοῦν διακαῶς ν' ἀπαλλαγῶσιν ἀπὸ τὰς πολιτικὰς ἐπιδράσεις καὶ ἀναμίξεις. Ἔχω δι' ἐλπίδος, ὅτι εἰς τὸ μέλλον καὶ ἰδίως οἱ ὑποδεέστεροι, δὲν θὰ ἐπιτρέψουν κινήματα, δὲν θὰ ἐπιτρέψουν νὰ τοὺς ἐκμεταλλεύωνται. Καὶ τώρα δυσφοροῦν. Ἀλλὰ τί ὠφελεῖ, ἀφοῦ ἀνέχονται τοὺς ὀλίγους νὰ τοὺς κάνουν ὅπως θέλουν καὶ τάσσονται πάντοτε εἰς τὰ διάφορα πλευράτων; Εἶνε θλιβερὸν ἡ μεγάλη αὐτὴ μερὶς τῶν σωφρόνων ἀξιωματικῶν νὰ ἐπιτρέπῃ εἰς τὴν ὀλιγαριθμοτέραν, ἥτις ἀποτελεῖ τοὺς περιωνύμους παράγοντας, νὰ ἐπιβάλῃ τὰς θελήσεις της, νὰ καταρρίπτῃ τὸ γόητρον τοῦ Σώματος τῶν Ἀξιωματικῶν, καὶ νὰ ἐμποδίζῃ νὰ ἐπέλθῃ ἡ προτέρα ἐκτίμησις καὶ ἀγάπη τοῦ Λαοῦ πρὸς αὐτό. Εἶνε καιρὸς ν' ἀποκατασταθῇ ἁρμονία μεταξὺ Λαοῦ καὶ Στρατοῦ, μελῶν ἀμφοτέρων μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας.

Εἶνε καιρὸς ὁ λαὸς νὰ γνωρίζῃ, ὅτι τὰ παιδιά του ἀποστέλλει εἰς τὸν στρατὸν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ὑψίστης, τῆς ἱερωτέρας τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ὑποχρεώσεών των, καὶ οὐχὶ ὅπως ὁπλίζωνται διὰ τοῦ αἵματος καὶ τοῦ ἱδρῶτός του, ἵνα καταπατῶσι τὰς ἐλευθερίας του.

Εἶνε καιρὸς ν' ἀποκατασταθῇ ἡ σύμπνοια καὶ ἡ ἀγάπη μεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν. Οἱ καιροὶ οὐ μενετοί. Περὶ ἡμᾶς ἀπὸ μακροῦ χρόνου τελοῦνται πολιτικαὶ ζυμώσεις καὶ γίνονται στρατιωτικαὶ προπαρασκευαί, αἵτινες κάθε ἄλλο προοιωνίζουν παρὰ μακρὰν εἰρηνικὴν περίοδον. Μὴ λησμονῶμεν, ὅτι ἡ ἀποστολή μας δὲν ἔληξεν, δὲν ἐγένετο ἡ ἀποκατάστασις τῆς φυλῆς μας, ἔχομεν ἀνάγκην νὰ ἐξασφαλίσωμεν τ' ἀνακτηθέντα. Εἶνε ἀνάγκη ν' ἀποκατασταθῇ ἐσωτερικῶς ὁμαλὴ πολιτικὴ κατάστασις, ἵνα δυνηθῶμεν καὶ ἀφοσιωθῶμεν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν πολλαπλῶν πόρων τῆς χώρας μας βελτιώσωμεν τὴν ζωὴν τοῦ οἰκονομικῶς πάσχοντος λαοῦ της. Ἀλλ' ἵνα ἐπιτευχθῶσι πάντα ταῦτα καὶ ὅπως ἀποκατασταθῇ ὁμαλότης καὶ ἠρεμία ἀνάγκη νὰ λησμονηθῶσιν ἐν τῷ στρατῷ τὰ πάθη καὶ τὰ μίση. Νὰ καταλάβουν θέσιν ἐν τῷ στρατεύματι πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ καλοὶ ἀξιωματικοὶ ἀνεξαρτήτως πολιτικῶν φρονημάτων, συνεργαζόμενοι ἐν σύμπνοίᾳ καὶ ἀφίνοντες τὴν ἐπίλυσιν τοῦ πολιτειακοῦ ζητήματος ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς πολιτικοὺς παράγοντας τῆς χώρας, χωρὶς ἀπολύτως καμμίαν ἀνάμιξιν τοῦ στρατεύματος.

Τότε ἡ ἐλάττωσις τῆς πληθώρας τῶν βαθμοφόρων καὶ ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ στρατεύματος θὰ γίνῃ δικαιοτάτη καὶ κατὰ τὸν εὐσχημότερον καὶ προσφορώτερον τρόπον.

Ι. ΤΡΙΛΙΒΑΣ
Ἀντιστράτηγος

Αφοι ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ
ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΩΝ
ΚΑΛΤΣΕΣ
ΜΕΤΑΞΩΤΕΣ
ΓΑΛΛΙΚΕΣ
ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ
ΧΡΩΜΑΤΑ της ΜΟΔΑΣ
ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΝΤΟΧΗΣ
ΑΠΟ ΔΡ. 130
ΠΑΡΕΛΗΦΘΗΣΑΝ
ΟΛΕΣ Η ΚΑΛΛΙΤΕΡΕΣ
ΜΑΡΚΕΣ
GUI. SID, PAN κ.λ.π.

Γράμματα ἀπὸ τὸ Παρίσι

Τὸ Σαλὸν τῶν ἀνεξαρτήτων ἤτοι ὁ κυκεὼν τῆς ζωγραφικῆς ἀσυναρτησίας

Τοῦ μονίμου ἀνταποκριτοῦ μας

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, Ἰανουάριος. — Τὸ ἐφετεινὸν Σαλὸν τῶν Ἀνεξαρτήτων ὑπερβαίνει ὅλα τὰ ἄλλα εἰς... ἀνεξαρτησίαν καὶ ἀσυναρτησίαν. Τὸ «Γκρὰν Παλαί» μὲ τὰς σαράντα αἰθούσας του κατεκλύσθη. Ὁ ἐπίσημος κατάλογος ἀριθμεῖ 4.636 ζωγραφικοὺς πίνακας τῶν Ἀνεξαρτήτων κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν. Ὑπολογίσατε ἄλλους τόσους ποὺ θὰ ἐκτεθοῦν εἰς τὸ «Σαλὸν Φρανσαί», δυο-τρεῖς χιλιάδες εἰς τὸ Φθινοπωρινὸν Σαλὸν καὶ προσθέσατε ὅλας τὰς ἰδιωτικὰς ἐκθέσεις εἰς τὰς πολυαρίθμους παρισινὰς γκαλερί, διὰ νὰ λάβετε μίαν ἰδέαν τοῦ ἰλίγγου, ὁ ὁποῖος καταλαμβάνει τὴν καλλιτεχνικὴν κριτικήν. Ἐὰν σπαταλήσῃ ἓν τέταρτον τοῦ λεπτοῦ διὰ κάθε πίνακα τῶν Ἀνεξαρτήτων, θὰ χρειασθῇ εἴκοσι ὥρας διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν εὐσυνειδησίαν της καὶ νὰ κρίνῃ τὰ ἐκθέματα. Ὅλος ὁ κόσμος ζωγραφίζει. Εἶνε ἡ μόδα τῆς ἐποχῆς, ὅπως καὶ τὰ κομμένα μαλλιὰ τῶν γυναικῶν. Ζωγράφοι ἐξ ἐπαγγέλματος καὶ ζωγράφοι ἐρασιτέχναι. Ὅλοι εἰς τὸ Σαλὸν τῶν Ἀνεξαρτήτων ἔχουν τὰ ἴδια δικαιώματα. Ὅλοι ἴσοι ἀπέναντι τῆς Τέχνης. Ἐδῶ ἔχομεν τὴν πραγματικὴν ἔννοιαν τῆς Δημοκρατίας. Οἱ πλατύποδες μετὰ τοῦ Ἀχιλλέως, οἱ μπογιατζῆδες μετὰ τοῦ μινιατουρίστα, οἱ αἰσθητικοὶ μετὰ τῶν ἀναισθήτων, τὰ ἐρίφια μετὰ τῶν προβάτων. Ἐδῶ λαμβάνετε μίαν ἰδέαν τοῦ τί σημαίνει κατάργησις πάσης ἱεραρχίας. Ἐδῶ ἀντιλαμβάνεσθε τὰ ἀγαθὰ τῆς ποδοπατήσεως πάσης προητοιμασμένης καὶ βασανισμένης ἀξίας. Ἐδῶ δὲν ὑπάρχουν μήτε μαθηταὶ μήτε δόκιμοι. Ὅλοι εἶνε διδάσκαλοι. Ἡ Τέχνη ὑπέστη αὐτὴν τὴν ταπείνωσιν τοῦ νὰ θεωρῆται πλέον αὐτόματος. Κανόνες δὲν ὑπάρχουν καὶ αἱ ἀρχαὶ ποὺ ἀπετέλουν τὴν βάσιν ἐξηφανίσθησαν ὑπὸ τὴν πλέον αὐθαίρετον ἔννοιαν τῆς ἐλευθερίας. Οἱ ζωγράφοι δὲν κάμνουν πλέον ζωγραφικήν. Κάμνουν ἢ «ἀριστουργήματα» ἢ «περίεργα». Τὰ «ἀριστουργήματα» εἶνε ἐκεῖνα ποὺ δὲν ἀρέσουν εἰς κανένα. Τὰ «περίεργα» εἶνε ἐκεῖνα ποὺ εἰς παλαιοτέραν ἐποχὴν καθώριζον οἱ ἄνθρωποι ὡς τερατουργήματα. Ἐν ᾧ ἕως σήμερον σᾶς ἐχρειάζετο μία αἰσθητικὴ διάθεσις καὶ ὀλίγη ἀγάπη τοῦ ὡραίου διὰ νὰ κρίνετε ἕνα ζωγραφικὸν πίνακα μὲ τὴν ἀνθρωπίνην ἁπλότητα, τώρα σᾶς χρειάζονται σαφεῖς γνώσεις μαθηματικῆς, χημείας, ἀρχιτεκτονικῆς, φυσικῆς καὶ... προϊστορίας.

Μαῦρος Πολιτισμὸς τῆς γλυπτικῆς

Ἕνας νέος κόσμος ἐπλάσθη μὲ λαδομπογιάν. Κόσμος ἄγνωστος, φτιαγμένος μὲ τὰ συντρίμματα ποὺ ἐπέπλευσαν τοῦ κατακλυσμοῦ, καὶ μὲ ἀνθρώπους κολοβωμένους, ἐκτυφλωμένους, τεμαχισμένους, μὲ ἀνθρώπους πεσόντας ἴσως ἀπὸ ἄλλον πλανήτην. Ἡ φαντασία ἤγγισε τὰ ὅρια τῆς φρενίτιδος. Ἡ φύσις ἔχει ἀναποδογυρισθῇ, τὸ ὡραῖον ἔγινε γελοιογραφία καὶ ἡ γελοιογραφία ἀριστούργημα.

Οἱ κύριοι καλλιτέχναι εἶνε Ἀνεξάρτητοι. Τὸ ὡραῖον δὲν ἐπιβάλλεται εἰς αὐτούς, αὐτοὶ ἐπιβάλλουν ὅ,τι νομίζουν ὡραῖον. Οἱ κύριοι ἀνεξάρτητοι «δημιουργοῦν». Ἐὰν ἠμπορεῖτε νὰ ἀνιχνεύσετε τὰ βαθύτερα αἰσθήματα τῆς δημιουργίας των, ἐὰν ἠμπορεῖτε νὰ ἀνεύρετε εἰς κάθε πινελιὰν τὸ καρδιοκτύπι των ποὺ διοχετεύθη ἕως τὴν ἄκρην τοῦ χρωστῆρός των, εἶσθε ἄξιοι τῆς νεωτέρας μεγαλοφυΐας. Δὲν συγκινεῖσθε; Εἶσθε κουτοί. Δὲν ξεφωνίζετε ἀπὸ αἰσθητικὴν ἱκανοποίησιν; Εἶσθε βάρβαροι. Δὲν ἀγοράζετε; Εἶσθε τσιφούτηδες.

Ὅσοι δὲν ἔχετε τὴν εὐτυχίαν νὰ χασομερίσετε εἰς τὰς σαράντα αἰθούσας τοῦ «Γκρὰν Παλαί» πρέπει νὰ πεισθῆτε ὅτι δὲν χάνετε μεγάλα πράγματα. Ἡ καλλιτεχνική σας διάθεσις θὰ ὑφίστατο ἕνα ἀθεράπευτον κλονισμόν. Ἡ καλλιτεχνική σας πίστις θὰ ἔσβυνε. Ἡ ἁπλῆ ἀντίληψίς σας θὰ συνεσκοτίζετο καὶ αἱ ἀρχαὶ τῆς κρίσεώς σας θὰ ἔχανον τὸν μπουσουλά των. Ἐδῶ οἱ καλλιτέχναι κατέχουν ὁ καθεὶς ἕνα τετραγωνικὸν μέτρον ἐπὶ τοῦ τοιχώματος. Καὶ εἶνε ἐλεύθεροι καὶ ἀνεξάρτητοι. Κάμνουν λοιπὸν ὅ,τι θέλουν καὶ ὅ,τι τοὺς κατέβῃ καὶ τὸ κρεμνοῦν διὰ νὰ σᾶς θέλξουν. Μέσα εἰς τόσην ἀσυναρτησίαν ζωγραφικήν, μέσα εἰς τὸν κυκεῶνα αὐτὸν τῆς ἀσυδοσίας καὶ τῆς περιφρονήσεως, μέσα εἰς τὴν Δημοκρατίαν αὐτὴν τοῦ «ζεμανφουτισμοῦ», χρειάζεται νὰ κατοχυρωθοῦν αἱ πεποιθήσεις σας, καὶ ἡ πίστις σας νὰ προστατευθῇ μὲ τὸν ἀπομονωτῆρα τῆς μεθοδικῆς κατατάξεως τῶν νέων σχολῶν καὶ τῶν νέων τάσεων, διὰ νὰ ἠμπορέσετε νὰ πνίξετε εἰς τὸν λάρυγγά σας κάθε βλασφημίαν διὰ τὴν Τέχνην, διὰ τὴν Νέαν Τέχνην.

Νέαι τάσεις, νέαι ἀποκαλύψεις, νέα χρωματικά, ἀρχιτεκτονικά, πλαστικὰ εὑρήματα, εἶνε σπάνια εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν Ἀνεξαρτήτων. Δὲν εἶδα κανένα ἀπὸ τοὺς τεχνοκρίτας νὰ ἀνακαλύψῃ καὶ τὴν παραμικροτέραν νεωτεριστικότητα. Τὸ Σαλὸν τῶν Ἀνεξαρτήτων εἶνε ἁπλῶς ἡ ἔκθεσις τῶν μιμητῶν. Ἐπάνω εἰς ὅλας τὰς φάσεις τῆς καλλιτεχνικῆς ἐπαναστάσεως—δικαιολογημένης ἄλλωστε καὶ ἀξίας πάσης εὐγνωμοσύνης—ἐπάνω εἰς τὴν ἐκδήλωσιν τοῦ πνεύματος τοῦ αἰῶνός μας, εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς συλλήψεως ἀπὸ τὸν χρωστῆρα καὶ τὴν σμίλην τῶν νέων συγκινήσεων τῆς ἀναταραχθείσης ἀνθρωπότητος, ἐπάνω εἰς τὴν νέαν ὁρμὴν τῆς Τέχνης ποὺ ἐδημιούργησεν ἡ ἀνάγκη τῆς πραγματιστικῆς περιβολῆς τῆς ἐποχῆς μας, ἀντεγράφησαν καὶ μετεπλάσθησαν χιλίων εἰδῶν τεχνοτροπίαι καὶ μύριαι προχειρότητες τῶν πλέον ἀγνώστων ἐγκεφάλων.

Ἡ Νέα Τέχνη ἔχει παρεξηγηθῆ, ἔχει οἰκτρῶς μεταποιηθῇ. Ἐνομίσθη ὅτι ἡ ἀφαίρεσις μερικῶν στοιχειωδῶν ἐπιφανειακῶν λεπτομερειῶν, ὅτι ἡ κατάργησις μιᾶς περιττῆς καὶ συμβατικῆς λεπτολογίας, ὅτι ἡ διάλυσις κάθε ζαχαροπλαστικοῦ ὡραιοπαθείας, ἐπέτρεπε κάθε εἴδους αὐθαιρεσίαν καὶ πᾶσαν ἀγυρτείαν. Ἐνομίσθη ὅτι ἁπλοποιουμένης τῆς Τέχνης ἐξεμηδενίζετο ἡ Τεχνική. Ὅτι κατάργησις τοῦ συμβατικῶς περιττοῦ ἐσήμαινε κατάργησιν κάθε τεχνικῆς δυσκολίας καὶ ἐπιβολὴν τῆς πλέον προχείρου καὶ ἀσυναισθήτου καὶ αὐθορμήτου καὶ ἀνεξελέγκτου κακογραφίας. Οἱ ἄνθρωποι θὰ ἐγίνοντο πλέον ἀνδρείκελα, τὰ δένδρα καὶ αἱ φυτεῖαι ἕνα εἶδος πουρὲ σπανάκι, αἱ θάλασσαι, λουλακωμένη ἀλυσίβα καὶ τὰ γυμνὰ κεραμιδένιες φειδωτὲς καμπύλες.

Ἔτσι, ὁ καθένας πλέον ἠμποροῦσε νὰ γίνῃ ζωγράφος. Καὶ ἔγινε. Τὸ Σαλὸν τῶν Ἀνεξαρτήτων ποὺ εἶνε ἡ ἐπιβράβευσις τοῦ Ἀρχῆς τῆς Καλλιτεχνικῆς Ἐλευθερίας, χωρὶς ἑλλανόδικον ἐπιτροπήν, χωρὶς προκριματικὴν ἐξέτασιν, χωρὶς περιορισμούς, χωρὶς καμμίαν ὑπόδειξιν, δέχεται ὅλων τὰ ἔργα καὶ ὅλα τὰ ἐλεεινολογήματα. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ποὺ ἀποβλέπουν νὰ δημιουργήσουν μίαν καλλιτεχνικὴν προσωπικότητα ἐντὸς μιᾶς ἑβδομάδος, οἱ καλλιτέχναι αὐτοὶ ποὺ φιλοδοξοῦν νὰ ἴδουν ἐκπηδῶντα ἀπὸ τὰ ἀκατονόμαστα ταμπλὼ των τὸν νέον καλλιτεχνικὸν ρυθμὸν τῆς γενεᾶς μας, εἶνε οἱ πλέον ἐπιπόλαιοι φαντασιοκόποι καὶ οἱ πλέον ἐπικίνδυνοι τερατοπλάσται. Ἡ-

χισαν νὰ ἐφαρμόζουν εἰς τὴν Τέχνην τὴν θεωρίαν τοῦ «πρωτοφανῶς καταπληκτικοῦ», ὅπως τὸ ἐννοεῖ ὁ αἰών μας.

Παρεσύρθησαν πολλοί, πάρα πολλοί, ἀπὸ τὴν συγκαταβατικὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀφελείας ἑνὸς Ἀνρὺ Ρουσὼ τοῦ ἐπιλεγομένου Ντουανιέ. Ἐπειδὴ ἡ «ἀφέλεια» τοῦ τελωνοφύλακος αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος ἐζωγράφιζε τὰ τροπικὰ δάση καὶ τὰ θηρία μὲ τὴν πλέον κακότεχνον ἀδεξιότητα, μετεφράσθη εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν ἀγορὰν ἀντὶ πολλῶν χιλιάδων φράγκων, διότι ἕνας ἐπιτήδειος ἔμπορος ἤξευρε νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸν κόσμον τὴν ἀνακάλυψιν τῆς μεγαλοφυΐας τοῦ Ντουανιέ, ὅλοι οἱ ζωγράφοι θέλουν σήμερον νὰ ζωγραφίζουν κακοτέχνως, ἀφελῶς, καὶ πρὸ παντὸς ἀδεξίως.

Ὁ Ντουανιὲ ἔκαμε τὰ πλέον θελκτικὰ ταμπλὼ μὲ τὴν φυσικήν του ἁπλότητα. Οἱ μιμηταί του δὲν ἔχουν καμμίαν ἕλξιν πρὸς τὴν τέχνην, ὅπως εἶχεν ὁ ἄξεστος τελωνοφύλαξ καὶ δὲν εἶνε ἀδέξιοι ὅπως ἐκεῖνος, ἀλλὰ ἀστοιχείωτοι. Εἰς τὴν τάξιν αὐτὴν τῶν «ἀφελῶν» ἀνήκουν ὁλόκληροι ὁρδαὶ ἀπὸ τοὺς ἐκθέτοντας ἐδῶ εἰς τὸ Σαλὸν τῶν Ἀνεξαρτήτων. Ἔπειτα ἔρχονται οἱ «πριμιτίφ». Ἐπειδὴ ἦλθεν εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ κατέλαβε μίαν θέσιν εἰς τὰς φάσεις τῆς ἀνθρωπίνης αἰσθητικῆς, ἡ τέχνη τῶν βαρβάρων, τῶν πρωτογόνων καὶ τῶν μαύρων τῆς Ἀφρικῆς, στρατιαὶ ἀνθρώπων ποὺ δὲν ἐννοιωθαν καμμίαν ἕλξιν ἀπὸ τὴν ἐξελιγμένην τέχνην

Ἡ μηχανική, ἡ γεωμετρική, ἐπηρέασαν ὅπως τὰς ἄλλας τάσεις. Κάτω ἀπὸ ἕνα κυβιστικὸν συννονθύλευμα τοῦ Πικασό, δὲν ἠμπόρεσαν ὅλοι νὰ εὕρουν τὸ παιγνίδι τοῦ πλέον ἀρχιτεκτονικοῦ τῶν νεωτέρων ζωγράφων. Ὁ Πικασὸ πωλεῖ 300.000 φράγκα ἕνα πίνακα; Ὅλοι κάμνουν κυβισμὸν καὶ τερατωδέστερον ἀπὸ ἐκεῖνον ποῦ... δὲν ἐννοοῦν ὅτι ἔκαμεν ὁ Πικασό. Ὁ Ματὶς ἔκαμε μίαν γυναῖκα χονδροκοιμένην, κακοφτιαγμένην εἰς τὰς λαγῶνας, σχεδιασμένην προχει-

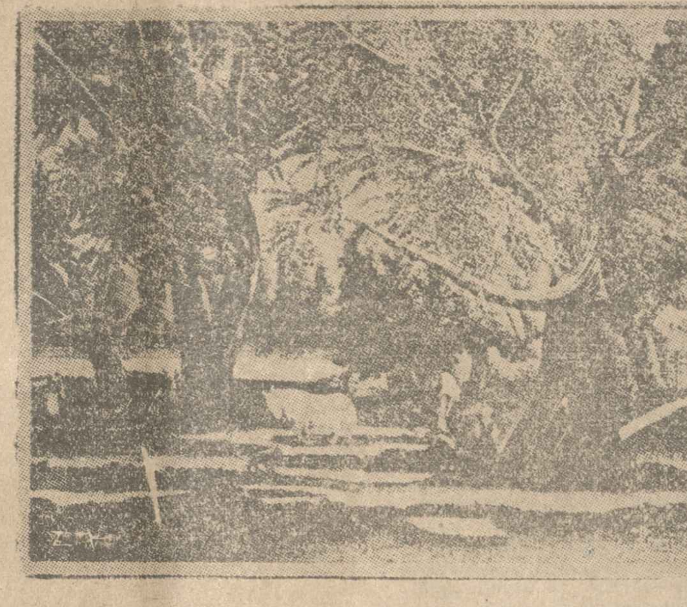

Ἕνα ἀπὸ τὰ περίφημα ταμπλὼ τοῦ Ντουανιὲ Ρουσώ, τοῦ Διδασκάλου τῆς Ἀφελοῦς Ἀδεξιότητος

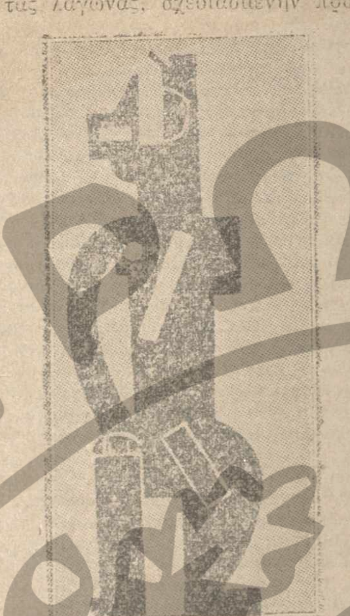

«Ἡ ἐπίδρασις τῆς ἀφελείας τῶν νέγκρων»

ρας; Στάσου νὰ ἰδῇς τί θὰ κάμωμεν ἡμεῖς. Ἔτσι φεῦ συνεχίζετε ὁ ἐκφυλισμὸς τῆς ἀξιολογωτάτης αὐτῆς προσπαθείας πρὸς ἀνεύρεσιν νέων στοιχείων εἰς τὴν Τέχνην καὶ νέων ἀποδόσεων εἰς τὴν Τέχνην. Ἡ προχειρότης τῶν πολλῶν ἐκφαυλίζει τὴν μελέτην, τὴν σπουδήν, τὴν ἀφοσίωσιν τῶν ὀλίγων ἐπαναστατῶν, οἱ ὁποῖοι ἠμπόρεσαν νὰ μεταφράσουν εἰς χρώματα τὸ αἴσθημα τῆς σημερινῆς μας ἐποχῆς. Ἐν ᾧ οἱ τελευταῖοι αὐτοὶ ἀκολουθοῦν ἕνα ἰδεῶδες, ἕνα ἀνώτερον ἰδεῶδες ποὺ ἔχει τὴν ἀρχήν του εἰς πολὺ παλαιοτέραν ἐποχήν, καὶ τὸ ὁποῖον μόνον εἰς τὸν αἰῶνα μας θὰ ἠμποροῦσε νὰ ἐκδηλωθῇ, οἱ ἄλλοι, αἱ φάλαγγες τῶν ἀνικανοτήτων καὶ τῶν κακογράφων, θολώνουν τοὺς ὁρίζοντας καὶ ἀνακατεύουν τὴν ἰδεολογίαν μὲ τὸ ζωγραφικὸν χρηματιστήριον.

Ὁ μακαρίτης Ρενουάρ, ὁ μεγάλος Ρενουάρ, εἶχεν ἤδη ἀσχοληθῇ μὲ τὰς ὁρδὰς τῶν πλατυπόδων. Εἰς τὸ Βιβλίον τῆς Τέχνης τοῦ Τσενίνι ἔγραφε:

«Ἡ κατάργησις τῆς ἰδιοφυοῦς ἐργασίας εἰς τὰ χειρωνακτικὰ ἐπαγγέλματα, ἔσχεν ἀντίκτυπον ἐπὶ τῶν πλαστικῶν τεχνῶν. Εἰς τὴν ἐπιθυμίαν ἀποφυγῆς τῆς μηχανικῆς ἐργασίας ὀφείλομεν ἀναμφιβόλως τὴν ἀσυνήθη αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζωγράφων καὶ γλυπτῶν καὶ τὴν γενικὴν μετριότητα ποὺ κατὰ συνέπειαν ἀκολουθεῖ. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν θὰ ἦσαν πρὸ δύο αἰώνων ἱκανώτατοι ξυλουργοί, ἀγγειοποιοί, σιδηρουργοί, διότι τὰ ἐπαγγέλματα αὐτὰ ἀκολουθοῦσαν εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἕνα ἰδεῶδες καὶ προσείλκυον τὰς καλλιτεχνικὰς διαθέσεις.»

Τώρα γίνονται ὅλοι ζωγράφοι. Καὶ ἀπὸ τὰ ἀκαλαίσθητα καὶ πρόχειρα ζωγραφίσματα των χάνει, χάνει δυστυχῶς ἡ ἰδέα τῆς ἀναζητήσεως νέων στοιχείων διὰ τὴν Νέαν Τέχνην. Τόσον τὸ χειρότερον ποὺ θὰ μείνῃ ἡ ἐποχή μας ὡς ἐνδιάμεσος μεταξὺ τῆς Ἀναγεννήσεως καὶ τῆς Νέας Τέχνης τῆς Αὔριον. Διότι πρέπει νὰ λεχθῇ—δὲν εἶνε κἂν ἡ ψευδοκλασσικὴ τέχνη τῶν ζαχαρωμένων ὡραιοπαθῶν ποὺ θὰ χαρακτηρίσῃ τὴν ἐποχήν μας. Ἄδικα χάνουν τὸν καιρόν των οἱ Ἀκαδημαϊσταί.

Ν. ΓΙΟΚΑΡΙΝΗΣ

Οἱ σύγχρονοι μεγάλοι ποιηταὶ

Μπέρναρ Σόου

Ἄρθρον τοῦ βουλευτοῦ κ. Κομουνδούρου Ἐμπειρίκου

Α΄.

Ὁ Βερνάρδος Σόου εἶνε ἕνας διανοητὴς παραδοξολόγος καὶ εἰρωνικὸς (δὲν θὰ ἐξετάσω καθόλου ἐδῶ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν πραγματικὴν πρωτοτυπίαν τῆς σκέψεώς της), ὁ ὁποῖος ἐξέλεξε τὸ θέατρον ὡς μέσον ἐκφράσεως. Ἂς εἴπωμεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὅτι ἀπὸ τὸ ἔργον του λείπει τὸ ἀνθρώπινον. Μᾶλλον αἱ ἰδέαι τῶν προσώπων του παρὰ τὰ αἰσθήματά των τὸν ἀπασχολοῦν καὶ αἱ κωμῳδίαι του στηρίζονται μᾶλλον ἐπὶ τῆς συγκρούσεως κοινωνικῶν καὶ φιλοσοφικῶν ἀντιλήψεων παρὰ ἐπὶ τῆς συγκρούσεως ἀνθρωπίνων παθῶν. Ἀναχωροῦντες ἀπὸ τὴν διαπίστωσιν αὐτήν, τῆς ὁποίας οὐδόλως διεκδικοῦμεν τὴν πατρότητα, μερικοὶ κριτικοὶ ἠρνήθησαν τὴν θεατρικὴν ἀξίαν τῶν ἔργων τοῦ Σόου, ἐνῷ ἄλλοι ἐξέφρασαν τὴν γνώμην ὅτι πρόκειται περὶ ἑνὸς εἴδους ὑπερ-θεάτρου, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ συγκριθῇ παρὰ μόνον μὲ τὸν Ἀριστοφάνην καὶ τὸν Μολιέρον.

Οὐδεμία ἐκ τῶν ἐν λόγῳ κρίσεων μοῦ φαίνεται δικαία. Ἐν πρώτοις, παρὰ τὴν ἐκζήτησιν καὶ τὴν ψυχρότητα τοῦ πνεύματός του, τὸ ὁποῖον φαίνεται νὰ θεωρῇ τὴν συγκίνησιν ὡς μίαν ἀξίαν παραγεγραμμένην, ὁ Βερνάρδος Σόου ἐπέτυχε τὸ θέμα νὰ μεταβάλῃ τὰς διαλογικὰς ἀντιθέσεις του καὶ τὰς ἀντιφατικὰς διαλέξεις του εἰς ἀληθινὰς κωμῳδίας μὲ δρᾶσιν, μὲ συγκρούσεις, κωμῳδίας εἰς ἄκρον διασκεδαστικὰς καὶ γεμάτας ἠλεκτρισμόν. Μία φαντασία ἐκχειλίζουσα ἀπὸ γραφικὸν χιοῦμορ καὶ ἕνα πνεῦμα ἀποκλειστικῶς σατυρικὸν καθιστοῦν ἐντυπωσιακωτέραν τὴν τόλμην καὶ τὴν σταθερότητα τῆς σκέψεώς του. Καὶ ἔτσι, ἡ κριτική του διάθεσις ἐνισχύεται ἐπιτυχῶς ἀπὸ τὸ τάλαντον ἑνὸς πνευματώδους ψυχαγωγοῦ, καὶ ἐὰν τὸ σοβαρὸ φόντο τῆς ἐμπνεύσεως τοῦ Σόου ἐγγυᾶται εἰς τὸν θεατὴν διὰ τὴν ποιότητα τῆς εὐχαριστήσεως, τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ δοκιμάσῃ, μόνον ἡ δευτέρα αὐτὴ ἰδιότης τοῦ συγγραφέως ἐξασφαλίζει τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἔργων του.

Ἐξ ἄλλου, ἡ σύγκρισις τοῦ Σόου μὲ τὸν Μολιέρον μᾶς φαίνεται εὔστοχος. Δὲν ἀγνοούμεθα ὅτι ὑπάρχουν κοινὰ γνωρίσματα μεταξὺ τῶν δύο συγγραφέων. Ἀλλὰ τὰ γνωρίσματα ἀφοροῦν τὴν τέχνην καὶ τὴν μορφὴν παρὰ τὸ βάθος καὶ δὲν πρέπει νὰ πλανώμεθα. Καθὼς καὶ αὐτὸς ὁ κ. Χάμον ἀναγνώρισεν, ὁ Μολιέρος περιγράφει τὸν ἄνθρωπον καὶ ὅ,τι βαθύτερον καὶ διαρκέστερον ἔχει. Ἀντιθέτως ὁ Σόου τὸν παρουσιάζει εἰς τὰς κοινωνικὰς καὶ ἐπαγγελματικὰς σχέσεις του. Τὸν ἕνα ἀπασχολοῦν αἱ γενικαὶ γραμμαὶ τοῦ ἀνθρωπίνου χαρακτῆρος, ἀληθιναὶ εἰς κάθε ἐποχὴν καὶ κάθε τόπον, ἐνῷ τὸν ἄλλον ἀπασχολεῖ ἡ κοινωνικὴ ἐπιφάνεια τοῦ ἀνθρώπου, ποῦ προσδιορίζουν ἄπειρα τυχαῖα περιστατικά. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον κωμῳδίαι του, θίγουσαι σύγχρονα προβλήματα, καθὼς τὸ «Ἐπάγγελμα τῆς Κας Γουόρρ», τὸ «Νὸν Ὄλετ», τὸ «Δίλημμα τοῦ γιατροῦ», ὁ «Ἄνθρωπος καὶ Ὑπεράνθρωπος», καίτοι αἱ θέσεις, τὰς ὁποίας ὑποστηρίζουν, στεροῦνται πραγματικῆς πρωτοτυπίας, δὲν παύουν λόγῳ τῆς ἐπικαιρότητός των, νὰ δημιουργοῦν κάποιο ἐνδιαφέρον γύρω των. Ἐν τούτοις εἶναι ἀμφίβολον ἐὰν μετὰ δύο ἢ τρεῖς αἰῶνας θὰ εἶνε τόσον ζωνταναὶ ὅσον εἶνε δι' ἡμᾶς σήμερον αἱ κωμῳδίαι τοῦ Μολιέρου. Θὰ ἤθελα ἐδῶ νὰ ἐξαιρέσω ἅπαξ διὰ παντὸς ἀπὸ τὴν κριτικήν, ποῦ θὰ κάμω ἐπὶ τοῦ ὅλου ἔργου τοῦ Σόου, τρία ἔργα, τὸν «Καίσαρα καὶ τὴν Κλεοπάτραν», τὴν «Καντίταν» καὶ τὴν «Ἁγίαν Ἰωάνναν», ὁ βαθύτατα δραματικὸς χαρακτὴρ τῶν ὁποίων τοὺς ἐξασφαλίζει μίαν ξεχωριστὴν θέσιν.

Μέσα εἰς τὴν μηδαμινότητα τῶν συγχρόνων ἔργων, δὲν ἦτο περίεργον νὰ θεωρηθοῦν τὰ ἔργα τοῦ Βερνάρδου Σόου ὡς ὑψηλὸν θέατρον. Μοῦ φαίνεται ὅμως ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ δεχθῇ κανεὶς ὡς ὀρθὴν μίαν μετριωτέραν ἐκτίμησιν. Ἀσφαλῶς, τὰ ἔργα τοῦ Ἰρλανδοῦ δραματικοῦ βρίθουν ἀνθρωπίνων τύπων ὑπέροχα σκιτσαρισμένων καὶ τῶν ὁποίων τὸ φυσικὸν περίγραμμα εὑρίσκεται ἐν ἀπολύτῳ ἐπαφῇ μὲ τὴν ἠθικὴν προσωπικότητα. Ἀλλὰ τὰ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον παρατεταγμένα πρόσωπά του δὲν ἐνδιαφέρεται νὰ τὰ κάμῃ νὰ ζήσουν πραγματικά. Οὐδέποτε μᾶς παρουσιάζει ἐσώτατον βάθος, τὸ ἀνθρώπινον ἐγὼ τῆς πινακοθήκης αὐτῆς τῶν πορτραίτων του, ἀλλὰ μόνον τὴν ἐξωτερικὴν των ἐπιφάνειαν, τὴν κοινωνικήν. Εἰς μάτην ἀναζητῶ εἰς τὰς κωμῳδίας του τὴν ἀμετάδοτον συγκίνησιν ἡ ὁποία μᾶς ἀφομοιώνει μὲ τὰ πρόσωπα καὶ μᾶς κάμνει νὰ συμμετέχωμεν εἰς τὸ ἔργον. Ἂς μὴ προφασίζεται κανεὶς ὅτι ἐφ' ὅσον τὸ θέατρον τοῦ Σόου ἔχει κωμικὸ φόντο, δὲν πρέπει νὰ ἀξιοῦμεν ἀπὸ αὐτὸ ἰδιότητας ἐντατικῆς συγκινήσεως. Εἰς τὰς μεγαλυτέρας των ἐκδηλώσεις τὸ κωμικὸν καὶ τὸ τραγικὸν εἶδος δὲν διαφέρουν σχεδὸν καθόλου. Φέρω ὡς παράδειγμα τὸν «Φιλάργυρον» αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τοῦ Μολιέρου, πρὸς τὸν ὁποῖον συνέκριναν τὸν Βερνάρδον Σόου. Ἐνθυμηθεῖτε τὴν σκηνὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἀρπαγκὸν χάνει τὸ χρηματοκιβώτιόν του καὶ τὸν τραγικὸν τόνον ποῦ ἀφίνει τὴν ἀπελπισίαν του νὰ ἐκχειλίζῃ ἀνάμεσα ἀπὸ τὴν κωμικότητα τῶν φαινομένων. Ἀναλογισθῆτε ἐπίσης τὸν ὑπέροχον καὶ σκοτεινὸν ἥρωα τοῦ Δὸν Ζουάν. Ὑπάρχει τίποτε βαθύτερα δραματικὸν ἀπὸ τὴν ὑψηλόφρονα ἐξέγερσιν τοῦ ἐναντίον τῆς μοίρας, τίποτε τραγικώτερα συγκλονιστικὸν ἀπὸ τὸν συγκινητικὸν σεβασμὸν τοῦ πτωχοῦ Σγαναρέλλου πρὸς τοὺς νόμους τῆς Ἀνάγκης, ἕνα σεβασμὸν ἀνάνδρον καὶ μίαν ὑποχρεωτικότητα ἰδιοτελῆ; Αὐτοὶ ἐδῶ εἶνε οἱ πραγματικοὶ ἄνθρωποι καὶ ὑπεράνθρωποι οἱ ὁποῖοι ἐμφανίζονται εἰς τὰ μάτια μας μέσα εἰς τὰς ἀστραπὰς τῆς συντελείας.

Κανένα παρόμοιον ρῖγος δὲν μᾶς δίδουν τὰ ἔργα τοῦ Σόου. Καὶ εἶνε ἐλάττωμά του, ἀσφαλῶς, ποῦ ἐμποδίζει τὸν ἀπεριόριστον ἐκεῖνον θαυμασμόν, μέσα εἰς τὸν καταυγασμὸν τοῦ ὁποίου ἀναγνωρίζομεν τὴν μεγαλοφυΐαν. Εἶνε ἐν τούτοις βέβαιον ὅτι μεταξὺ τόσων τεχνιτῶν τῆς σκηνῆς, περιωρισμένων εἰς τὴν πραγματικὴν γνῶσιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀνικάνων νὰ συλλάβουν ἕνα συνθετικὸν ὅραμα τῆς ζωῆς, τεχνιτῶν οἱ ὁποῖοι, περιφρονοῦντες τὴν πλουσίαν περιπλοκήν της, περιορίζονται εἰς μίαν ἄτεχνον καὶ φορτικὴν ἀνάλυσιν τοῦ ἔρωτος, ὁ Βερνάρδος Σόου ἀποτελεῖ μίαν ἐξαιρετικὴν φυσιογνωμίαν, μὲ ἕνα πνεῦμα τολμηρῶς ἀνεξάρτητον, μίαν φυσιογνωμίαν πλουσίαν εἰς ἰδέας, ἔχουσαν πλήρη ἐπίγνωσιν τοῦ ἠθοπλαστικοῦ ρόλου τοῦ θεάτρου καὶ ἐπεκτείνουσαν τὴν τέχνην της εἰς νέας περιοχὰς καὶ δὲν περιορίζεται εἰς τὰς ἀδιακόπους ψυχολογικὰς συγκρούσεις, μὲ τὰς ὁποίας ἀρέσκονται οἱ σύγχρονοί μας νὰ μπερδεύουν τὴν ἀμοιβαίαν ἕλξιν τῶν φύλων.

Ἡ πάστα, ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶνε καμωμένος ὁ Βερνάρδος Σόου εἶνε πρώτης ποιότητος καὶ ὑπάρχουν εἰς αὐτὸν ὅλαι αἱ ἱκανότητες ἑνὸς μεγάλου δραματουργοῦ — ἀδιάφορον ἐὰν τὸν χαρακτηρίζῃ μία σαρκαστικὴ καὶ ἄγονος θέλησις. Ἐν τούτοις ἡ κριτικὴ ψυχὴ τοῦ αἰῶνός του κατέπνιξεν εἰς τὸν συγγραφέα τούτον τὰς πηγαίας αὐτὰς ἀρετάς, ἄνευ τῶν ὁποίων ἕνα ἔργον στερεῖται τῆς ἀκτινοβολίας, ποῦ τὸ κάμνει νὰ ζῇ. Ὁ «Καῖσαρ καὶ ἡ Κλεοπάτρα», ἡ «Καντίτα» καὶ ἡ «Ἁγία Ἰωάννα», ἔργα συγκρινόμενα πρὸς τὰ γνωστότερα ἀριστουργήματα τῆς σκηνῆς, ἀποδεικνύουσιν ὅτι ὁ Βερνάρδος Σόου θὰ ἠμποροῦσε καὶ αὐτὸς νὰ ἐμφυσήσῃ εἰς τὸ θέατρόν του τὴν μεγάλην δραματικὴν πνοήν. Εἰς πόσας ἀνὰ τὰς λοιπὰς κωμῳδίας του μία παθητικότης, μόλις ἐκδηλωθεῖσα, δὲν κατεπνίγη μέσα εἰς κύματα εἰρωνείας. Εἰς τὸν «Ὀπαδὸν τοῦ Διαβόλου» ἡ ἀρχικὴ συγκίνησις τοῦ συγγραφέως—συγκίνησις κατωτέρας ποιότητος, βέβαια, πάντως ὅμως συγκίνησις —ἀρκετὰ δελεαστικὴ καταλήγει ἐντὸς ὀλίγου εἰς σαρκασμούς, ὡς ἐὰν ὁ συγγραφεὺς ἀφοῦ μᾶς ἔδειξε τὴν δεξιοτεχνίαν του, ἐθεώρησεν ἀνάξιον νὰ ἐκμεταλλευθῇ μέχρι τέλους τὴν αἰσθηματικὴν φλέβαν του καὶ ἠθέλησε νὰ μᾶς ἀποδείξῃ μὲ τοὺς μορφασμούς του πόσην ὀλίγην σημασίαν ἀπέδιδεν εἰς αὐτήν.

Τὸν περασμένον αἰῶνα παρουσίασαν εἰς τὰς ὑπερβολὰς τοῦ ρωμαντισμοῦ καὶ τὰς ἀστειότητάς του ἕνα περίσσευμα ἐρωτικῆς ὑπερευαισθησίας, ἐνῷ τώρα παρουσιάζουν ἀντιθέτως ἕνα περίσσευμα ἀμειλίκτου ἐγκεφαλικότητος καὶ ἡ θέρμη τῆς συγκινήσεως ἀπουσιάζει ἀπὸ τὰ σύγχρονα ἔργα—ἐννοῶ τὰ πλέον ἀντιπροσωπευτικά. Θὰ ἐκοκκίνιζαν διὰ τὰ αἰσθήματα αὐτά, ἐὰν δὲν εἶχαν ἤδη χάσει τὴν ἱκανότητα νὰ αἰσθάνωνται, ὁ δὲ φόβος τοῦ γελοίου καταπνίγει πολλοὺς ἐνθουσιασμούς. Καὶ ὅμως δὲν ἠμπορεῖ νὰ δημιουργηθῇ τίποτε ὡραῖον μὲ μυκτηρισμοὺς κενοδόξους καὶ σκεπτικούς. Ἡ δημιουργικὴ ἁπλότης καὶ οἱ fishy eyed supermen καθὼς ἀποκαλεῖ ὁ Τσέστερτον τοὺς συγχρόνους ὑπερανθρώπους μὲ τὰ ψαρίσια μάτια, πληρώνουν ἀκριβὰ εἰς τὴν εὐθυκρισίαν τὴν κατάργησιν ἑνὸς μέρους τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως—τοῦ αἰσθηματικοῦ — τῆς ὁποίας αὐτοὶ φέρουν τὴν εὐθύνην. Ὁ καλλιτεχνικὸς ἢ φιλοσοφικὸς σοφισμὸς — ἐλάττωμα κάθε πνεύματος ποῦ ἐγκαταλείπεται εἰς τὸν ἑαυτόν του — εἶνε ἡ καθημερινὴ των τιμωρία καὶ τιμωροῦνται χάριν αὐτῆς τῆς ἰδίας εὐφυΐας, μὲ τὴν ὁποίαν ἐνόμιζαν ὅτι θὰ ἐξυπηρετήσουν τὰ πάντα. Διότι τὴν ἀλήθειαν περισσότερον τὴν αἰσθάνεται παρὰ τὴν ἐννοεῖ κανεὶς καὶ τὸ αἴσθημα ποῦ ἔχει δι' αὐτὴν εἶνε τὸ ἀσφαλέστατον κριτήριόν της. Ἐν ᾗ περιπτώσει, ἠπατημένος ἀπὸ τὰς δελεαστικὰς ἀναζητήσεις τοῦ πνεύματος, παραλείψῃ κανεὶς νὰ συμβουλευθῇ τὸ ἀλάθητον ἐσωτερικὸν ἔνστικτον, ἀσφαλῶς θὰ καταδικάσῃ ἑαυτὸν εἰς τὴν ἀσυναρτησίαν καὶ τὴν παραδοξότητα. Ἀπόδειξις αἱ ζυμώσεις, ποῦ ἐσημειώθησαν κατὰ τὸ τελευταῖον ἥμισυ τοῦ αἰῶνος εἰς ὅλας τὰς περιοχὰς τῆς τέχνης, δείγματα διανοητικοῦ ἐκτροχιασμοῦ καὶ ἀκρατήτου ρεκλαμομανίας, καὶ αἱ ὁποῖαι ἀπέτυχαν ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην. Καὶ αὐτὸς ὁ Βερνάρδος Σόου, παρὰ τὴν στερεότητα τῆς κρίσεώς του, δὲν ἀποφεύγει, ἂν καὶ εἰς ἄλλην κλίμακα, τοὺς συχνοὺς παραλογισμούς. Ὁ λελανθασμένος διανοητικὸς σοσιαλισμός του, αἱ συνεχεῖς παραδοξότητές του — ἰδίως αἱ ἐπιθέσεις του ἐναντίον τοῦ Σαίξπηρ, τοῦ ὁποίου κατακρίνει τὴν φιλοσοφικὴν πτωχείαν διὰ νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὸν θαυμασμόν μας τὸν Ἴψεν καὶ τὸν... ἑαυτόν του, ἀποδεικνύουν μέχρι ποίου σημείου ἠμπορεῖ νὰ παραμορφωθῇ εἰς ἕνα ἄνθρωπον ἡ φυσικὴ ὄψις τῶν πραγμάτων, ὅταν παύσῃ νὰ ἔχῃ ὦτα διὰ τὰς ἐνστικτώδεις φωνάς.

Ὁ συνήθης τύπος τοῦ συγχρόνου διανοουμένου—καὶ ὁ Βερνάρδος Σόου εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ πλέον ξεχωριστὰ δείγματα— εἶνε ἕνας ἀνισόρροπος, τοῦ ὁποίου ὁ ἐγκέφαλος εἶνε ὑπερτροφικὸς εἰς βάρος τῶν ἄλλων φυσικῶν λειτουργιῶν του. Ἀλλὰ τί ἠμπορεῖ νὰ εἶνε ὁ ὑπερτροφικὸς αὐτὸς ἐγκέφαλος χωρὶς τὴν δημιουργικὴν πνοὴν τοῦ ἀσυνειδήτου, ἂν ὄχι ἕνα στεῖρον ὄργανον διαμελισμοῦ καὶ θανάτου, ποῦ περιφρονεῖ μέσα εἰς τὸν σκεπτικισμὸν καὶ τὴν εἰρωνίαν του τὰς ἰδίας του κινήσεις, ποῦ εἶνε ἀνίκανον νὰ δημιουργήσῃ καὶ ποῦ ἐγκαταλείπεται, λόγῳ τῆς ἀδυναμίας του, εἰς τὴν ἀχάριστον κριτικὴν εὐτυχεστέρων ἐποχῶν;

* * *

Ἐθαυμάσαμεν ἤδη τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον ὁ Σόου κατορθώνει νὰ δίδῃ εἰς ἔργα μὲ φόντο ὀλίγον ἀντιδραματικὸν τόσην ζωηρότητα καὶ τόσον ἐνδιαφέρον. Καὶ τοῦτο διότι ἀντιλαμβάνεται τὴν ὑλικὴν σκηνικὴν τέχνην ὡς κάτι ξεχωριστὸ καὶ τὴν μεταχειρίζεται συμφώνως πρὸς τὰς ἰδικάς της ἀνάγκας καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν ἀνωτέρω σκοπῶν ποῦ ἐπιδιώκει καὶ τῆς ψυχολογικῆς καὶ ρεαλιστικῆς του προδιαθέσεως, ὡσὰν ἕνας γλύπτης ποῦ δουλεύει τὸ μάρμαρον ἢ τὸν χαλκὸν συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους μιᾶς τέχνης, ποῦ εἶνε ξένοι πρὸς τὴν ἔμπνευσίν του.

Δὲν γνωρίζω ἄλλον σύγχρονον συγγραφέα, ποῦ νὰ ἔχῃ τόσην ποιητικὴν ἀντίληψιν περὶ τῆς τεχνητῆς καὶ τόσον εἰδικῆς ζωῆς τῆς σκηνῆς. Τὴν ἀφίνει νὰ ἀναπτύσσεται ἐλευθέρως εἰς τὰ ἔργα του, μὲ ὅλα τὰ στολίσματα καὶ τὰς λάμψεις της, καὶ δὲν διακρίνει κανεὶς διόλου εἰς αὐτὴν τὴν προαπασχόλησιν ἐκείνην ἄλλων συγγραφέων, ὅπως ἀνελλίξουν τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἔργου των μὲ μίαν συνεχῆ ἀνιοῦσαν δρᾶσιν, ἡ ὁποία δίδει εἰς ὡρισμένα ἔργα τὴν ἐντύπωσιν τοῦ ἐσκεμμένου, τοῦ ἐπιτηδευμένου καὶ τοῦ μηχανικοῦ. Εἰς τὰς κωμῳδίας τοῦ Ἰρλανδοῦ συγγραφέως ἡ σκηνικὴ ζωὴ ἀναπτύσσεται ἐλεύθερα, ἄνετος καὶ ποικίλη, ἀκριβῶς καθὼς ἡ πραγματικὴ ζωὴ ἡ ἰδία, σταματᾷ εἰς ἕνα σωρὸ ἀσημάντων λεπτομερειῶν τὰς ὁποίας συναντᾷ καθ' ὁδόν, ματαιολογεῖ καὶ χάνεται μέσα εἰς σκολιὰς γεμάτας θέλγητρον, εἰς τρόπον ὥστε νὰ χάνῃ κανεὶς τὴν σχηματικὴν ἐντύπωσιν τῆς θεατρικῆς δράσεως. Ἡ δρᾶσις αὐτὴ ἐξ ἄλλου εἶνε ἐδῶ, ἐκ τῶν πλέον ἀπροσδιορίστων καὶ λεπτῶν καὶ τὰ τεχνάσματα ποῦ τὴν στηρίζουν, δὲν εἶνε καθόλου σύνθετα. Ὁ Βερνάρδος Σόου ἀποτελεῖ μίαν ἐπὶ πλέον διάψευσιν τῆς θεωρίας, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν ὑπῆρχε θεατρικὸν ἔργον, ἄνευ τῆς πλοκῆς. Ἡ θεωρία αὐτὴ εἶνε ὀρθὴ ἐφ' ὅσον ἡ πλοκὴ εἶνε ἀπαραίτητος διὰ τὴν δημιουργίαν τῆς δράσεως. Ἀλλ' ἐὰν ἡ δρᾶσις ἠμπορεῖ νὰ δημιουργηθῇ ἀπὸ τὰς εὑρέσεις μιᾶς φαντασίας πλουσίας εἰς τεχνάσματα καὶ ἀρεσκομένης νὰ ἀλληλοσυγκρούῃ ἀπιθάνους καταστάσεις καὶ νὰ ἐπινοῇ τὰς πλέον πνευματώδεις ἐκπλήξεις, τότε ἡ πλοκή, μεθ' ὅλων τῶν τεχνητῶν παρεπομένων της παύει νὰ εἶνε ἀπαραίτητος. Τὴν λογικὴν ἀνέλιξιν της ἀντικατέστησε μία ἄλλη, περισσότερον ἀνώμαλος, περισσότερον ἀσυνεπής, κατ' ἀκολουθίαν δὲ τοῦ γεγονότος τούτου πλησιεστέρα πρὸς τὴν πραγματικότητα, παρὰ τὰς ἀπιθανότητάς της. Τοιουτοτρόπως ὁ δραματουργὸς κατορθώνει νὰ συγκαλύπτῃ τὴν φιλοσοφικὴν ξηρότητα τῆς ἐμπνεύσεώς του μὲ τὴν εὐλυγισίαν καὶ τὴν εὐχέρειαν τῆς τεχνικῆς του δυνατότητος καὶ νὰ μᾶς δίδῃ τὴν ἐντύπωσιν τῆς ζωῆς.

Τὸ κωμικόν, παρὰ τῷ Σόου, ἐπιτυγχάνεται διὰ τῶν ποικιλοτρόπων μέσων—θὰ ἤθελα νὰ εἴπω δι' ὅλων τῶν μέσων. Ἀλλ' οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ κωμικότης τῶν ἰδεῶν, εἰς τὴν τῶν προσώπων, τῶν καταστάσεων, τῶν θέσεων, τοῦ λεκτικοῦ ἐκ τῶν πνευματωδῶν ἐκρήξεων ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ διακρίνῃ ἕνα νέον τρόπον εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν, ποῦ ἀποτελεῖ τὴν ἰδιότητα σχεδὸν τοῦ συγγραφέως. Εἶνε ὁ τρόπος τῆς ἀντιστροφῆς τῆς συνήθους τάξεως καὶ ἡ ὑπερβολὴ τοῦ παραδόξου. Διαψεύδοντα πᾶσαν πρόβλεψιν τὰ πρόσωπα τοῦ Σόου κάμνουν καὶ λέγουν τὸ ἀντίθετον ἀπὸ ἐκεῖνο ποῦ θὰ ἐπερίμενε κανεὶς εὐλόγως. Ἡ ἀπίθανος συμπτωσις, ἡ ἀδύνατος παρεξήγησις ἀκολουθοῦνται κατὰ ἕνα τρόπον συστηματικὸν πρὸς μεγάλην εὐχαρίστησιν τοῦ θεατοῦ. Ζῇ μέσα εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ἀνωμαλιῶν καὶ τῶν παραδοξοτήτων καὶ αἱ ἐκπλήξεις ποῦ παρουσιάζει εἰς αὐτὸν ὁ συγγραφεύς, γίνονται ὁμαλαὶ ἐκδηλώσεις εἰς τὸν κόσμον αὐτόν, ὅπου ὅλα εἶνε ἐκ προμελέτης ἀντίστροφα. Πίσω ἀπὸ τὰ τεχνάσματα αὐτὰ ὑπάρχει μία μεγάλη πρακτικὴ ἀνθρώπων, μία βαθεῖα μελέτη τῶν παραμορφώσεων ποῦ ἐπιβάλλουν εἰς τὸν ἀνθρώπινον τύπον τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὸ κοινωνικὸν περιβάλλον, μία ἀλάθητος ψυχολογία. Ὁ Βερνάρδος Σόου, καὶ τοῦτο ἀκριβῶς εἶνε τὸ γνώρισμα τοῦ κωμικοῦ πνεύματος, δὲν ἔχει καθόλου σκοπὸν νὰ λυπηθῇ διὰ τὰς ἀδυναμίας καὶ τὰς ἀσχημίας τῆς ὑπάρξεως, ἀλλὰ νὰ γελάσῃ μὲ αὐτάς. Ἕνα γέλιο χλευαστικὸ καὶ συγκεκομμένο. Καὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ θίγω μίαν ἄλλην διαφοράν, ποῦ ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ Μολιέρου καὶ τοῦ Σόου. Εἰς τὸν Μολιέρον, ὁσονδήποτε καὶ ἂν εἶνε τὸ γέλιο ἄσπιλον πικρίας καὶ τὸ εἰλικρινὲς ὡραῖον χιοῦμορ γεμᾶτον φαιδρότητα, ὑπάρχει πάντοτε συμπάθεια ἀπέναντι *τοῦ θέματος. Ἡ θερμότης αὐτὴ λείπει ἀπὸ τὸ τελείως διανοητικὸν χιοῦμορ τοῦ Σόου. Τὸ κωμικὸν εἰς τὸν Μολιέρον εἶνε ζωντανό, στρογγύλον, ὑλικόν, γεμᾶτον ὑγείαν καὶ γαλατικὴν διάθεσιν. Ἀντιθέτως οὔτε φαιδρότης, οὔτε ἐγκαρδιότης ὑπάρχει εἰς τοὺς ψυχροὺς σαρκασμοὺς τοῦ Ἰρλανδοῦ. Ὁ Σόου δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ζωγραφίσῃ καλυτέραν αὐτοπροσωπογραφίαν του ἀπὸ τὸ πορτραῖτο τοῦ κόμητος Βάθικ, τοῦ φλεγματικοῦ αὐτοῦ χλευαστοῦ, ἡ σκωπτικὴ καὶ ἀφελὴς ζωηρότης καὶ ἀδιαφορία τοῦ ὁποίου μᾶς ἀηδιάζει καὶ μᾶς ἀφίνει μίαν ἐντύπωσιν δυσφορίας.*

* * *

Ὅ,τι πρὸ πάντων μᾶς ἀρέσει εἰς τὸν Σόου εἶνε ἡ μεγάλη του εὐφυΐα καὶ ἡ στάσις του, στάσις ἀπροκαταλήπτου ρεαλισμοῦ, ἔναντι τῶν πραγμάτων, προσωπικὸν γνώρισμα τοῦ πνεύματός του. Ὁ Τσέστερτον φρονεῖ ὅτι ὁ Σόου παρατηρεῖ τὴν ζωὴν μὲ μίαν βαρύτητα πουριτανικὴν καὶ ἀνακαλύπτει εἰς αὐτὸν ἕνα φόντο μεγάλης αὐστηρότητος. Παρὰ τὴν παραδοξότητά της ἡ παρατήρησις αὐτὴ εἶνε βαθεῖα. Ἡ σοβαρότης τοῦ Σόου περιορίζεται εἰς τὸν τρόπον ποῦ ἔχει, νὰ μὴ παίρνῃ τίποτε στὰ σοβαρά· τρόπον συστηματικόν, ἀδιάλλακτον, ἐπίμονον. Ὁ σκεπτικισμὸς κυριαρχεῖ τελείως εἰς τὸ ἔργον αὐτό, τὸ ὁποῖον κωμικοποιεῖ τὰ αἰσθήματα ποῦ νομίζομεν ἠθικά, τοὺς θριάμβους μας ποῦ θεωροῦμεν ἡρωϊκοὺς καὶ προσπαθεῖ νὰ μᾶς δείξῃ τὸ παιδαριῶδές των, τὴν ἀδυναμίαν των πρὸ τῶν δυνάμεων τῆς ζωῆς. Διότι εἶνε ἡ δύναμις τῆς ζωῆς ποῦ ἄρχει καὶ ὁ κόσμος ἄγεται καὶ φέρεται ἀπὸ αὐτήν. Ἀλλ' εἰς τὰ μάτια τοῦ διανοουμένου, τί ἀντιπροσωπεύει ἡ τυφλὴ αὐτὴ δύναμις, ἢ τοὐλάχιστον ἡ ἔχουσα διαφορετικὴν λογικὴν ἀπὸ τὴν ἰδικήν του, ἐὰν ὄχι ἐκεῖνο, ποῦ ὀνομάζομεν σύμπτωσιν;

Ἐννοεῖ κανεὶς εὐκόλως ὅτι μὲ μίαν παρομοίαν φιλοσοφίαν ὁ Σόου δὲν δύναται νὰ δίδῃ μεγάλην σημασίαν εἰς τὰς προσπαθείας καὶ τὰς ἀρετὰς τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὸ φαίνεται καθαρὰ ἀπὸ ἔργα του καθὼς ὁ «Ἄνθρωπος τοῦ Πεπρωμένου» (ὁ τίτλος αὐτὸς εἶνε ἐνδεικτικὸς) καὶ ὁ «Καῖσαρ καὶ ἡ Κλεοπάτρα». Ὁ Ναπολέων καὶ ὁ Καῖσαρ δὲν παρουσιάζονται μὲ τὴν ἐκφοβιστικὴν μορφὴν τῆς συγκεντρωμένης καὶ σκληρᾶς ἐνεργητικότητος, ὑπὸ τὴν ὁποίαν μᾶς παρουσιάζονται συνήθως οἱ μεγάλοι κατακτηταί: Ὁ Ναπολέων του, ὁ ἄνθρωπος τοῦ πεπρωμένου, ὁ ὁποῖος ἔχει ὅλα τὰ γνωρίσματα ἑνὸς φενακιστοῦ, ἐμπαίζεται ἐν τούτοις μὲ ἀρκετὴν ἀφέλειαν ἀπὸ μίαν κατάσκοπον. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Καίσαρά του, μοῦ κάμνει τὴν ἐντύπωσιν ἑνὸς φιλοσόφου μᾶλλον γεμάτου σοφίαν ἀπροκατάληπτον παρὰ ἑνὸς ἀνθρώπου δράσεως, μὲ θέλησιν καὶ ἀδυσώπητον. Εἰς τὴν πλέον κρίσιμον στιγμὴν τῆς ἐκστρατείας τῆς Αἰγύπτου, ἐνῷ δύο βήματα μακράν του ἡ μάχη μαίνεται, λησμονεῖται μὲ παιδαριώδεις χαριεντισμοὺς πρὸς τὴν Κλεοπάτραν καὶ τὸ καμπτόμενον θάρρος του, ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ ἐξαρτηθῇ ἡ νίκη τῆς Ρώμης, ἐνισχύεται τὴν τελευταίαν στιγμὴν μετὰ τὴν ἀπαλλαγήν του ἀπὸ μίαν ἐνόχλησιν τοῦ στομάχου του. Ὁ Βερνάρδος Σόου προσπαθεῖ νὰ καταδείξῃ ὅ,τι ὑπάρχει τὸ οὐσιῶδες παθητικὸν καὶ μηχανικὸν εἰς τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον διέπεται ὁ κόσμος, προσθέτει δὲ ὅτι τὰ πεπρωμένα του δὲν ἐξαρτῶνται ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ πρόσωπον ἢ ἀπὸ τοῦτο τὸ γεγονός, ἀλλ' ἀπὸ τὴν πορείαν ἀσυνειδήτων δυνάμεων, ἐναντίον τῶν ὁποίων ἡ ἐνέργειά μας οὐδὲν δύναται νὰ πράξῃ. Καὶ ἔτσι οὔτε τοὺς Αἰγυπτίους παρουσιάζει ὡς οὐτιδανοὺς καὶ ἠλιθίους, οὔτε καὶ τοὺς Ρωμαίους ὡς ὑπάρξεις ἐξαιρετικῶς θαρραλέας. Ἀπεναντίας, πρὸ τῶν προηγμένων Ἀλεξανδρινῶν, οἱ Ρωμαῖοι κατακτηταὶ δὲν εἶνε παρὰ βάναυσοι χωριάτες. Καὶ ἴσως δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον κατήγαγον τὴν νίκην:

Θὰ ἠμποροῦσε κανεὶς νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ ἄρνησις αὐτὴ τῆς ἀποτελεσματικότητος τῶν κόπων μας καὶ τοῦ ταλέντου μας ὠθεῖ τὸν συγγραφέα εἰς τὸν πεσσιμισμόν. Αὐτὸ δὲν εἶνε ἀκριβές. Ὁ Σόου εἶνε ὀπτιμιστὴς καθ' ὅλα. Ἀλλ' ὁ ὀπτιμισμός του εἶνε, διὰ νὰ τὸ εἴπῃ κανεὶς ἔτσι, ἀντίστροφος. Καθὼς παρατηρεῖ ὁ Τσέστερτον, θέλων νὰ χαρακτηρίσῃ τὸν ὀπτιμισμὸν τοῦ Σόου, ἐὰν ὁ Σοπενχάουερ φωνάζει: «Ἡ ζωὴ εἶνε ἄδικος! Τόσο τὸ χειρότερον δι' ὅσους ζοῦν!» ὁ Βερνάρδος Σόου ἀπαντᾷ «Ἡ ζωὴ εἶνε ἄδικος! Τόσον τὸ χειρότερον διὰ τὴν δικαιοσύνην!» Ἡ δύναμις τῆς ζωῆς, ἡ τυφλὴ καὶ παράλογος, θὰ ἔχῃ διαρκῶς δίκαιον. Ὅ,τι κάμνει εἶνε καλὰ καμωμένο καὶ αὐτὴν πρέπει ν' ἀκολουθῶμεν. Καὶ ἔτσι ὁ ὀπτιμισμὸς τοῦ Σόου δὲν γεννᾶται ἀπὸ τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτὴν πρὸς τὴν ἀξίαν τῆς θελήσεως καὶ τοῦ θάρρους, ἡ ὁποία, βεβαία διὰ τὴν νίκην της, μάχεται ἀποφασιστικὰ μὲ τὴν ζωὴν καὶ ὑποτάσσει εἰς ἑαυτὴν τὰς ἐνεργείας της, καλὰς καὶ κακάς. Μᾶλλον, ἀποτέλεσμα μιᾶς φύσεως διορατικῆς ἀλλὰ καὶ ρωμαλέας, ἡ ὁποία δὲν ἐννοεῖ νὰ ὑποκύψῃ, ἡ αἰσιοδοξία αὐτὴ συνίσταται εἰς τὸ ν' ἀκολουθῇ τὸ ρεῦμα τῆς ζωῆς, νὰ συμμορφοῦται εἰς τὰς ἐπιταγὰς τοῦ αὐθαιρέτου πνεύματός της καὶ πρὸ πάντων νὰ ἐκκαθαρίζῃ τὴν περιοχὴν ποῦ τῆς ἐδόθη διὰ νὰ τὴν ζήσῃ ἀπὸ ὅλα ὅσα ἐπενόησεν ὁ ἄνθρωπος — συνθήκας, ἀντιλήψεις περὶ ἠθικῆς, θρησκείας — πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ τὴν δαμάσῃ, νὰ τὴν πειθαρχίσῃ, νὰ τῆς ἀντισταθῇ ἐν ἀνάγκῃ, διότι τὰ θεωρεῖ ὡς τελείως ἀνίσχυρα.

Ἐξ αὐτῆς προέρχεται, εἰς τὸ κοινωνικὸν πεδίον, ὁ ἀναρχισμός, ἡ εἰκονοκλαστικὴ πολεμικότης τοῦ συγγραφέως. Εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἀντίληψιν ὀφείλεται, εἰς ἕνα γενικώτερον πεδίον, τὸ δόγμα τὸ ὁποῖον ὁ Κάσελ Μπάυρον ἀποδεικνύει κατὰ ἕνα τρόπον ἀναντίρρητον εἰς τὸν ἄκαμπτον καὶ σοβαρὸν Λουκιανόν, ὅτι ἡ προσπάθεια καταλήγει εἰς τὴν ἰδίαν της ἀποτυχίαν. Τὰ μόνα καλὰ καὶ ὡραῖα πράγματα εἶνε ἐκεῖνα ποῦ δὲν ἔχουν συσπάσεις καὶ μορφασμοὺς καὶ τὸ μεγάλον μυστικὸν εἰς τὴν ζωὴν καθὼς καὶ εἰς τὴν τέχνην εἶνε ἡ ἄνεσις, ἡ εὐχέρεια. Τέλος ἡ ἀντίληψις αὐτὴ ἐκδηλοῦται κατὰ ἕνα τρόπον μόνιμον εἰς τὸ θέατρον τοῦ Σόου διὰ τῆς ὑπεροχῆς τὴν ὁποίαν ἀναγνωρίζει εἰς τοὺς ἐνστικτώδεις τύπους ἀπέναντι τῶν διανοητικῶν τοιούτων. Οἱ τελευταῖοι αὐτοί, λόγῳ τοῦ ὅτι σκέπτονται καὶ ὅτι ἔχουν μίαν συγκεκριμένην συνείδησιν, ἡ ὁποία τοὺς χωρίζει ἀπὸ τὴν καθολικὴν συνείδησιν τῆς ζωῆς, εὑρίσκονται εἰς μειονεκτικὴν θέσιν ἀπέναντι ἐκείνων, ποῦ συμμερίζονται τὸν παλμόν της μὲ ὅλην των τὴν ὕπαρξιν. Ὅσον μεγαλυτέρα εἶνε ἡ συνείδησις τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ τοῦ κόσμου, τόσον μικροτέρα εἶνε ἡ αὐθορμητότης, μὲ τὴν ὁποίαν ζῶμεν. Καὶ μόνον ἡ ἀνωτέρα ὕπαρξις, ἀπαλλασσομένη ἀπὸ τὰς συνθήκας, τοὺς τύπους καὶ τὰ δόγματα, γνωρίζει νὰ ἀνακαθιστᾷ, ἐπὶ ἑνὸς ἄλλου πεδίου, τὸν ρυθμὸν τῆς φύσεως.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἓν δωμάτιον διὰ γραφεῖον εἰς τὸ α' πάτωμα Στοᾶς Πεσμαζόγλου ἀντὶ δρχ. 2000 μηνιαίως. Πληροφορίαι Λογιστήριον «Πρωΐας».

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἀπὸ σήμερον διαμέρισμα ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἐξ ἐννέα (9) δωματίων μεγάλων καὶ λοιπῶν χρειωδῶν ἐν τῇ Στοᾷ Πεσμαζόγλου, κατάλληλον διὰ γραφεῖα καὶ διὰ κατοικίαν πρὸς 1500 δραχμὰς κατὰ δωμάτιον. Ἀνελλιπὴς λειτουργία ἀνελκυστῆρος.

Πληροφορίαι παρὰ τῷ δικηγόρῳ κ. Νικ. Χούντρᾳ, Στοὰ Πεσμαζόγλου 11—12 π. μ. καθ' ἑκάστην καὶ παρὰ τῷ θυρωρῷ τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κηφισσίας ἀρ. 2 οἰκίας Πεσμαζόγλου.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ παραδιδόμενον ἀμέσως κατάστημα διαστάσεων 10Χ4 1)2 μέτρων ἐν τῇ Στοᾷ Πεσμαζόγλου.

Πληροφορίαι παρὰ τῷ δικηγόρῳ κ. Νικ. Χούντρᾳ, Στοὰ Πεσμαζόγλου, 11—12 π. μ. καθ' ἑκάστην.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἐν τῇ ὁδῷ Κηφισσίας ἀριθ. 4 ἰσόγειον διαμέρισμα ἐκ 3 δωματίων, λουτροῦ καὶ λοιπῶν χρειωδῶν ἀντὶ δρ. 3000 μηνιαίως. Πληροφορίαι παρὰ τῷ δικηγόρῳ κ. Ν. Χούντρᾳ, Στοὰ Πεσμαζόγλου, 11—12 π.μ. καθ' ἑκάστην καὶ παρὰ τῷ θυρωρῷ τῆς ἐπὶ τῆς λεωφ. Κηφισσίας ἀρ. 2 οἰκίας Πεσμαζόγλου.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει γκαράζ, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ, κατάλληλον διὰ ὀκτὼ αὐτοκίνητα, μετ' ἐργοστασίου 8Χ8 τ.μ. (δυνάμενον νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὡς ἀποθήκη) καὶ εὐρυχώρου αὐλῆς.

Πληροφορίαι παρὰ τῷ δικηγόρῳ κ. Νικ. Χούντρᾳ, Στοὰ Πεσμαζόγλου, 11—12 π. μ. καθ' ἑκάστην καὶ παρὰ τῷ θυρωρῷ τῆς ἐπὶ τῆς λεωφ. Κηφισσίας οἰκίας Πεσμαζόγλου.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ παρὰ τὸ Μοναστηράκι, ὁδὸς Ἀγιᾶς 4, τρία δωμάτια μετὰ κοινῆς χρήσεως κουζίνας κλπ. Μίσθωσις γενήσεται δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν τῇ 14ῃ Φεβρουαρίου 1928 ἡμέρᾳ Τρίτῃ καὶ ὥρᾳ 10 π.μ. Πληροφορίαι κλπ. ὅροι ἐκτελεσταῖς διαθήκης Νικολάου Γ. Σταματοπούλου, Ἀκαδημίας 46 ἢ Ἀγιᾶς 4.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ δύο δωμάτια καλῶς ἐπιπλωμένα ἀποκλειστικῶς εἰς κυρίας ἢ δεσποινίδας. Ἀκομινάτου 31β.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ὑπηρέτρια, ὁδὸς Βύρωνος 18, ἰσόγειον.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ μικρὰ δεσποινὶς διὰ γραφεῖον. Πληροφορίαι Σταδίου 24, μέγαρον Ἐφεσίου, ἀρ. δωματίου 77.

ΕΞΗΦΑΝΙΣΘΗ ἀπὸ προχθὲς ἐκ τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Εὐκλείδου 34 οἰκίας της ἡ 40οῦτις Ἀλεξάνδρα Ἀντωνάτου πάσχουσα ἐκ νευρασθενείας. Παρακαλεῖται ὁ γνωρίζων τι περὶ αὐτῆς νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς οἰκείους της ἢ τὸ πλησιέστερον ἀστυνομικὸν τμῆμα ἀστυνομίας πόλεων.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ παρὰ τὴν στάσιν Λεβίδου ἔπαυλις πολυτελεστάτη ἐκ 12 δωματίων, γκαράζ καὶ κῆπου ἐκ Π. Τ. 1200 κατάλληλος καὶ διὰ κλινικήν. Πληροφορίαι Λογιστηρίου «Πρωΐας».

ΠΩΛΕΙΤΑΙ σαλονάκι πλεκτό. Πληροφορίαι Πρακτορεῖον «Πρόοδος», Σταδίου 24.

ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ προσφέρει τὴν ἄδειάν του πρὸς ἵδρυσιν φαρμακείου. Ἀπευθυντέον Χ.Ι.Γ. Μαυρολίθαρον.

ΣΟΛΙΤΕΡ

ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΑΚΟΜΗ ΕΝΑ ΑΛΛΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ

Ἡ κρέμα ΣΟΛΙΤΕΡ διακρίνεται διὰ τὰ ἑξῆς πλεονεκτήματά της. Κάμνει γιὰ τὰ ὑποδήματα ὅλων τῶν χρωματισμῶν. Καθαρίζει καὶ λουστράρει ταυτοχρόνως. Μαλακώνει τὸ δέρμα μὲ ἕνα λεπτεπίλεπτον στρῶμα τὸ ὁποῖον ἀφίνει, τὸ διατηρεῖ καὶ τὸ καθιστᾷ τελείως ἀδιαπέραστον ἀπὸ τὴν βροχὴν καὶ ἀπρόσβλητον ἀπὸ τὴν σκόνη. Δὲν περιέχει οὔτε ἴχνος ὀξέος καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν προλαμβάνει τὸ σκάσιμο. Δὲν περιέχει ἐπίσης λιπαρὰς οὐσίας καὶ ἐπομένως δὲν λερώνει τὶς κάλτσες καὶ τὰ φορέματα τῶν κυριῶν. Ἐλαχάστη μόνον ποσότης φθάνει γιὰ ἕνα ζεῦγος. Ἕνα φιαλίδιον ΣΟΛΙΤΕΡ διαρκεῖ ὅσον 4—5 τῶν συνήθων εἰδῶν. Τὸ ἐξαίρετο λοῦστρο τὸ ὁποῖον δίδει, διαρκεῖ πολλὲς ἡμέρες. Τὸ ἐλαφρότερο τρίψιμο ἀρκεῖ νὰ τοῦ ξαναδώσῃ τὴν πρώτη του λάμψη.

R. A. WHEELER & Co

Μιλτιάδου 9, Ἀθῆναι

ΣΗΜ.— Ζητοῦνται ἀντιπρόσωποι διὰ τὰς ἐπαρχίας διαθέτοντες ἀπαραιτήτως τραπεζικὴν ἐγγύησιν.

Γ. ΠΟΛΥΚΑΡΠΙΔΗΣ

εἰδικὸς ἀφροδισιολόγος ἐπὶ μακρὸν ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ καθηγητοῦ κ. Γ. Φωτεινοῦ. Δέχεται 8—12 καὶ 4—8 μ.μ. Ζήνωνος 3 Ὁμόνοια.

ΑΠΟ ΤΑΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Η ΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΤΟΥ κ. Κ. ΔΕΜΕΡΤΖΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΝ ΤΗΣ ΠΑΡΕΛΘΟΥΣΗΣ ΤΡΙΤΗΣ

Κ. ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ. Κύριοι βουλευταί. Ἐκ τῶν ἀγορεύσεων τῶν ἀξιοτίμων προλαλησάντων κατεδείχθη, νομίζω, ὅλον τὸ πραγματικὸν μέρος τῆς γενομένης ἐπερωτήσεως. Ἑπομένως θὰ ἦτο ἄσκοπον νὰ εἰσέλθω εἰς τὸ πραγματικὸν μέρος τῆς ἐπερωτήσεως, ἀφοῦ κατεδείχθη πασιδήλως κατὰ ποῖον ὀλέθριον τρόπον ἀπὸ τῆς συντελέσεως τῆς ἐθνικῆς συμφορᾶς μέχρι σήμερον, ἐγένοντο αἱ ἀπαλλοτριώσεις τῶν οἰκοπέδων πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν ἀστῶν προσφύγων. Ἀνῆλθον εἰς τὸ βῆμα διὰ νὰ πιστοποιήσω ἕνα ἀναμφισβήτητον γεγονός· τὴν ἀγανάκτησιν δηλαδὴ ὁλοκλήρου τῆς κοινῆς γνώμης κατὰ τοῦ ἐφαρμοσθέντος μέχρι σήμερον συστήματος καὶ νὰ διερμηνεύσω τὴν κοινὴν γνώμην, τὴν ἐπιτακτικῶς ἀξιοῦσαν ὅπως παύσῃ εἰς τὸ μέλλον τὸ ἀκολουθούμενον σύστημα, ὅπως ἐπανορθωθῶσι, κατὰ τὸ δυνατόν, αἱ γενόμεναι ἀδικίαι καὶ τέλος ὅπως συστήσω εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἵνα καθορίσῃ ἐπὶ τέλους σαφῶς τὴν πολιτικήν της, ἵνα καθορίσῃ δηλαδὴ σαφῶς τὰ ὅρια, ἐντὸς τῶν ὁποίων θὰ ἐφαρμόσῃ εἰς τὸ μέλλον τὸ πρόγραμμά της, διὰ τοῦ ὁποίου, ἄνευ κλονισμῶν τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας, θὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἐχόντων ἀνάγκην στέγης ἀστῶν προσφύγων.

Τὸ ἄρθρον 119 τοῦ ψηφισθέντος συντάγματος, ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ, ὑπῆρξε κάκιστον, διότι ἐπέτρεψεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ κάμῃ τὰς ἀποδειχθείσας ὑπερβασίας. Καὶ δυστυχῶς τὴν εὐθύνην διὰ τὴν ὀλεθρίαν διατύπωσιν διὰ τὰ εὐρέα ὅρια τῶν ἐξαιρετικῶν διατάξεων τοῦ ψηφισθέντος 119 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος δὲν φέρει μόνον ἡ παροῦσα Κυβέρνησις, φέρει καὶ ἡ προκάτοχος Κυβέρνησις.

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Ἔχω νὰ σᾶς εἴπω ὅτι τὸ Συνταγματικὸν ζήτημα δὲν ἀπετέλεσε ζήτημα κυβερνητικόν. Μὴ ἐπιλαμβάνεσθε κάθε εὐκαιρίας διὰ νὰ ἐπιτίθεσθε κατὰ τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος.

Κ. ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ. Εἶνε δικαίωμά σας νὰ λάβετε τὸν λόγον διὰ νὰ ἀντικρούσητε τὴν γνώμην μου. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀκούσητε προηγουμένως αὐτήν. Τὸ ἄρθρον 119 τοῦ Συντάγματος, κύριοι βουλευταί, δὲν ἀποτελεῖ κατ' οὐσίαν συνταγματικὴν διάταξιν, ἀλλ' ἀποτελεῖ νόμον, προφανέστατα νόμον ἐξαιρετικῆς φύσεως. Ὁ ἀξιότιμος ἡγέτης τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος, διαπρεπέστατος ἄλλως τε νομομαθής, εἶνε ἀδύνατον νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἀπόλυτον καὶ ἀδιαφιλονείκητον ἀλήθειαν, ὅτι τὸ ἄρθρον 119 τοῦ Συντάγματος ἀποτελεῖ ἐξαιρετικὸν νόμον, ὅστις ἔμελλε νὰ ρυθμίσῃ τὰς μεταξὺ γηγενῶν καὶ προσφύγων σχέσεις, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν τελευταίων, κατὰ τρόπον ἐξαιρετικόν, ἤτοι κατὰ παράβασιν τῶν γενικῶν κανόνων τοῦ Συντάγματος, τούτου δὲ ἕνεκα περιελήφθη ὡς μεταβατικὴ διάταξις ἐν τῷ Συντάγματι. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν τὸ ἄρθρον 119 τοῦ Συντάγματος ἀποτελεῖ ἀναμφισβητήτως νόμον, ρυθμίζοντα τῆς ἀπαλλοτριώσεως γηπέδων ὑπὲρ τῶν προσφύγων καὶ ἐφ' ὅσον ἡ οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις συνέστη ἵνα λύσῃ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ μέγιστον προσφυγικὸν ζήτημα, ἀναμφισβητήτως κατὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ νόμου τούτου τὰ συντηρητικὰ κόμματα τῆς χώρας —καὶ δὲν ὁμιλῶ μόνον περὶ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, ἀλλὰ περὶ οἱουδήποτε κόμματος, τὸ ὁποῖον θέλει νὰ ἐμφανίζηται ὡς συντηρητικὸν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ — τὰ συντηρητικά, λέγω, κόμματα τῆς χώρας εἶχον ἀναμφισβητήτως τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιμείνωσιν ὅπως ἡ Οἰκουμενικὴ Κυβέρνησις καταρτίσῃ τὸν ἐξαιρετικὸν τοῦτον νόμον ὑπὸ τὴν εὐθύνην ὅλων τῶν συμπραττόντων κομμάτων. Ἐπιθυμῶ νὰ ἐξηγηθῶ καλύτερον, διὰ νὰ καταμερισθῶσι δικαίως αἱ εὐθύναι τῶν συμπραξάντων ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ κομμάτων κατὰ τὰς ἐξαιρετικῶς κρισίμους στιγμάς, τὰς ὁποίας διῆλθε καὶ διέρχεται τὸ ἔθνος.

Τὰ συντηρητικὰ κόμματα τῆς χώρας εἶχον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ θέσωσι πολιτικὸν ζήτημα κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ ἄρθρου 119, προκειμένου περὶ τῆς ρυθμίσεως ἐξόχως ἐνδιαφέροντος ζητήματος, περὶ ζητήματος ἀφορῶντος οὐχὶ μόνον τὴν ἐγκατάστασιν τῶν προσφύγων, ἀλλὰ καὶ τὴν ὅλην ἰδιοκτησίαν ἐν Ἑλλάδι. Καὶ εἶχον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀποχωρήσωσιν ἐκ τῆς Κυβερνήσεως, ἐὰν δὲν κατώρθουν νὰ ἐξεύρωσι λύσιν, δυναμένην νὰ υἱοθετηθῇ παρ' ὅλων τῶν συμπραξάντων κομμάτων. Ἂν δὲν ἀπεχώρησαν, ἂν ἐνόμισαν ὅτι ὑπερτέρα ἀνάγκη ἐπέβαλλεν εἰς αὐτὰ νὰ παραμείνωσιν ἐν τῇ Κυβερνήσει, θυσιάζοντα τὰς ἰδέας αὐτῶν περὶ ἐγκαταστάσεως τῶν ἀστῶν προσφύγων καὶ περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας, τοῦτο ἦτο δικαίωμα αὐτῶν. Ἀλλὰ εἶνε ἐπίσης δικαίωμα καὶ ἐμοῦ, τοῦ κρίνοντος τὴν ὅλην κατάστασιν, νὰ μὴ παρέλθω τὸ σημεῖον αὐτὸ τῶν εὐθυνῶν ὁλοκλήρου τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως, ἕνεκα τῆς ἀδρανείας τῆς ὁποίας παριστάμεθα εἰς ἣν παριστάμεθα σήμερον θλιβερὰν κατάστασιν.

Κύριοι βουλευταί, οὐδεμίαν εἶχον πρόθεσιν νὰ ἐπιτεθῶ ἐναντίον οἱουδήποτε κόμματος. Ἡ δὲ πολιτικὴ τὴν ὁποίαν ἐτήρησα καὶ τηρῶ ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ, πολιτικὴ μειονεκτικὴ ἀπὸ ἀπόψεως ἐμφανίσεως, ὀφείλεται ἀπολύτως εἰς τὴν βαθεῖαν συναίσθησιν, τὴν ὁποίαν ἔχω, ὅτι εἰς τὰς ἐξαιρετικὰς ἐντελῶς περιστάσεις τὰς ὁποίας διερχόμεθα σήμερον δὲν θὰ ἐπετρέπετο εἰς οὐδένα, εἰς ἐμὲ δὲ ἴσως ὀλιγώτερον παντὸς ἄλλου, νὰ μετέρχωμαι συστηματικῶς ἀντιπολιτευτικὴν πολιτικήν. Ἀλλὰ ἐνόμισα καὶ νομίζω ὅτι εἶχον καθῆκον νὰ εἴπω ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ὁλόκληρον τὴν γνώμην μου περὶ τῆς εὐθύνης τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ τόσον φλέγοντος ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ, ὄχι μόνον τοὺς ἀστοὺς πρόσφυγας, ἢ τοὺς γηγενεῖς, τῶν ὁποίων ἀπαλλοτριοῦνται τὰ οἰκόπεδα, ἀλλ' αὐτὴν ταύτην ὡσαύτως τὴν ὑπόστασιν ὁλοκλήρου τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος, τοῦ στηριζομένου ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας, ζητήματος τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ οὐχὶ μόνον τὴν ἰδιωτικὴν οἰκονομίαν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους καὶ αὐτὰ τὰ δημόσια οἰκονομικά, τὰ ἀντλοῦντα ἐκ τῆς προκοπῆς τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας, ἀφορᾷ αὐτὴν τὴν μελλοντικὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους.

Κύριοι βουλευταί, πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν διὰ τοῦ τύπου διετύπωσα κατὰ τοῦ κ. ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Προνοίας τὴν μομφὴν ὅτι διεξήγαγε τὰς ἀπαλλοτριώσεις τῶν γηπέδων κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ μὴ εἶνε δυνατὸν νὰ δοθῇ εἰς τὴν κοινὴν γνώμην ἄλλη ἐντύπωσις παρὰ ὅτι αἱ ἀπαλλοτριώσεις διεξήχθησαν ἐξ ἄλλων κομματικῶν ὑπολογισμῶν. Καὶ τὴν ἐντύπωσιν ταύτην ἔχει σήμερον ἡ κοινὴ γνώμη. Αἰσθάνομαι ὅλην τὴν βαρύτητα τῆς μομφῆς ταύτης, ἡ ὁποία δὲν στρέφεται μόνον κατὰ τοῦ κ. ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Προνοίας—καὶ ἐν τούτῳ ὀφείλω νὰ εἶμαι δίκαιος — ἀλλὰ στρέφεται συγχρόνως καὶ ἐναντίον ὁλοκλήρου τῆς Κυβερνήσεως, τῆς ὁποίας τὸ πρόγραμμα ἐκτελεῖ ὁ ἀξιότιμος κ. ἐπὶ τῆς Προνοίας ὑπουργός. Καὶ τὴν μομφὴν ταύτην εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἀποδείξω ἐνώπιον ὑμῶν, διότι ἄλλως θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ὑποτεθῇ ὅτι καὶ ἐγὼ ἐκ κομματικῶν ὑπολογισμῶν, καίτοι πρόκειται περὶ ζητήματος ὑψίστης πανελληνίου σημασίας, διετύπωσα τὴν μομφὴν ταύτην κατὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Καὶ θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἐρωτήσω τὸν ἀξιότιμον κ. ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς Προνοίας, τὸν ἐνεργοῦντα ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει συμφώνως πρὸς τὸ ψηφισθὲν 119 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος καὶ τοὺς εἰδικοὺς νόμους, τοὺς ὁποίους ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως οὐδόλως, ἢ ἐλάχιστα μόνον κατεπάτησε: Ὑπὸ ποίαν ἔννοιαν ἐνήργησε τὴν ἐγκατάστασιν τῶν προσφύγων, δηλαδὴ τὴν χορήγησιν στέγης, εἰς αὐτούς, ἀφοῦ εἶνε κατάδηλον, ὅτι διενεμήθησαν οἰκόπεδα εἰς πρόσφυγας οὐχὶ δι' ἀπόκτησιν στέγης, ἀλλὰ πρὸς προικοδότησιν αὐτῶν; Παρακαλῶ τὸν ἀξιότιμον ἐπὶ τῆς Προνοίας ὑπουργὸν νὰ μοὶ εἴπῃ: Ποία ἡ ἔννοια τῆς γενομένης ἀστικῆς ἐγκαταστάσεως τῶν προσφύγων; Ἡ ἔννοια τῆς ἀστικῆς ἐγκαταστάσεως τῶν προσφύγων, τὴν ὁποίαν προσδίδει ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸ ζήτημα, εἶναι ἡ χορήγησις στέγης; Ἢ ἡ ἔννοια τῆς ἀστικῆς ἐγκαταστάσεως προσφύγων εἶνε, κατὰ τὴν Κυβέρνησιν, νὰ προικισθοῦν οἱ πρόσφυγες διὰ περιουσιακῶν πόρων ἀνεξαρτήτως τῆς στέγης; Ἐὰν ἡ ἀστικὴ ἐγκατάστασις τῶν προσφύγων συνίσταται ἁπλῶς μόνον εἰς τὴν παραχώρησιν τῆς στέγης—καὶ τοιαύτη πρέπει νὰ εἶνε ἡ ἔννοια τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν προσφύγων—ἐρωτῶ τὸν ἀξιότιμον ἐπὶ τῆς Προνοίας ὑπουργὸν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον καὶ ἄλλοτε ἠρώτησα καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου καὶ τότε δὲν μοὶ ἐδόθη ἀπάντησις: Μήπως δὲν ὑπάρχουσιν ὁλόκληροι χῶροι εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τῆς Ἑλλάδος, συνεχόμενοι πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας συνοικισμούς, διὰ νὰ ἐγκατασταθῶσιν οἱ ἀστοὶ πρόσφυγες, οἱ ἔχοντες ἀνάγκην ἐγκαταστάσεως, καὶ ἦτο ἀνάγκη νὰ δημιουργῶνται καθημερινῶς εἰς τὰ μεγάλα κέντρα τῆς Ἑλλάδος, ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῶν πόλεων, εἰς κάθε συνοικίαν καὶ εἰς προσφυγικὸς συνοικισμός, κατὰ τὸ πρόσφατον παράδειγμα τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῆς πλατείας τῶν Ἀγάμων; Καὶ δὲν θὰ ἦτο χιλιάκις προτιμότερον νὰ ἐγκατασταθῶσιν οἱ πρόσφυγες ὁμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν καὶ νὰ ἔχωσι τοιουτοτρόπως ἀνετώτερα τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας καὶ τοῦ φωτισμοῦ καὶ ἐν γένει νὰ διαιτῶνται καλύτερον παρὰ μεμονωμένοι καὶ ἐγκατεσπαρμένοι εἰς τὰ διάφορα σημεῖα τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν λοιπῶν πόλεων, εἰς σημεῖα εἰς τὰ ὁποῖα δυσκόλως θὰ εἶχον ἐκεῖνα τὰ ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα ἀσφαλῶς θὰ εἶχον ἐὰν ἐγκαθίσταντο ἐν συνεχείᾳ τῶν λοιπῶν συνοικισμῶν; Ἐχάθησαν ὁλόκληροι ἐκτάσεις συνεχόμεναι μὲ τοὺς ὑπάρχοντας μεγάλους συνοικισμούς, ὅπου θὰ ἠδύναντο νὰ ἐγκατασταθῶσιν οἱ ἄποροι πρόσφυγες; Ἀλλ' ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας, ἐνθυμοῦμαι, τότε οὐδεμιᾶς μὲ ἠξίωσεν ἀπαντήσεως, διότι φαίνεται ὅτι ἦτο ἔκτοτε ἀποφασισμένος νὰ παραχωρήσῃ εἰς τοὺς πρόσφυγας κεντρικὰ οἰκόπεδα οὐχὶ χάριν τῆς στέγης, ἀλλὰ πρὸς πλουτισμόν. Ἀλλὰ τὸν παρακαλῶ νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ καὶ σήμερον ἀκόμη: Ποῖος ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον δημιουργοῦνται τόσοι νέοι συνοικισμοὶ εἰς ὅλας τὰς μεγάλας πόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ δὲν ἐπεκτείνονται οἱ ὑπάρχοντες τοιοῦτοι; Μήπως εἶνε τάχα τὸ ζήτημα τῆς συγκοινωνίας; Ἀλλ' ἡ συγκοινωνία μὲ τὸν συνοικισμὸν Βύρωνος καὶ Νέας Ἰωνίας ἢ οἱουδήποτε ἄλλου ὑπάρχοντος συνοικισμοῦ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ εἶνε χειροτέρα τῆς συγκοινωνίας τὴν ὁποίαν θὰ ἔχουν οἱ πρόσφυγες ἐὰν διασπαρῶσιν τῇδε κἀκεῖσε εἰς τὰς Ἀθήνας, εἰς τὸν Πειραιᾶ ἢ εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις. Ποῖος εἶνε ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον δὲν ἐπεκτείνονται οἱ ὑπάρχοντες συνοικισμοί, ἀλλ' ἀπαλλοτριοῦνται—πάντοτε φυσικὰ ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ἄρθρου 119 τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν κειμένων νόμων—τὰ οἰκόπεδα δεξιὰ καὶ ἀριστερά; Ποῖος ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον ἐπὶ μίαν πενταετίαν θὰ τίθεται ἐν ἀμφιβόλῳ ὁλόκληρος ἡ ἀστικὴ ἰδιοκτησία καὶ δὲν ἀπαλλοτριοῦνται διὰ μιᾶς αἱ πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας συνοικισμοὺς συνεχόμεναι ἐκτάσεις, ὅσαι ἀναγκαιοῦν διὰ τὴν στέγην τῶν ἀπόρων προσφύγων; Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου νομίζω ὅτι ὀφείλει μίαν ἀπάντησιν ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Προνοίας. Ἐὰν δὲν ἀπαντήσῃ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἱκανοποιητικῶς, τότε δικαίως ἡ κοινὴ γνώμη θὰ πιστεύῃ, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον χαρίζεται παρανόμως εἰς τοὺς πρόσφυγας. Ἀλλ' ἐὰν ὁ κ. Ὑπουργὸς καὶ ἡ Κυβέρνησις νομίζουν ὅτι ἡ ἔννοια τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν προσφύγων δὲν εἶνε ἁπλῶς μόνον νὰ παραχωρηθῇ εἰς αὐτοὺς ἡ στέγη, ἀλλὰ γενικωτέρα ἀνάγκη ὅπως προικοδοτηθῶσιν οἱ ἀστοὶ πρόσφυγες οἱ ἄποροι, δι' ὡρισμένων οἰκοπέδων καὶ ἀποκτήσωσι τοιουτοτρόπως ποιάν τινα περιουσίαν, ὀφείλει νὰ δηλώσῃ τοῦτο σαφῶς καὶ κατηγορηματικῶς.

Ἀλλὰ διὰ τοιαύτην τινὰ προικοδότησιν τῶν προσφύγων οὐδεμία ἀνάγκη ἀπαλλοτριώσεως ἰδιωτικῶν γηπέδων τῇδε κἀκεῖσε θὰ ὑπῆρχε, καὶ οὔτε θὰ ἐδικαιολογεῖτο ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 119 τοῦ Συντάγματος. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας καὶ οἱ προκάτοχοι αὐτοῦ θὰ ἠδύναντο νὰ χρησιμοποιήσωσι πρὸς τοῦτο τὰ κτήματα τοῦ Δημοσίου. Ἀλλὰ τὴν πολιτικὴν ταύτην ὤφειλε νὰ κάμῃ εὐθέως ἡ Κυβέρνησις κατόπιν ἀδείας τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας. Εἶνε ἀπειράριθμα τὰ κτήματα τοῦ Δημοσίου, καὶ θὰ ἦτο ἀπολύτως ἐπιβεβλημένον καὶ ἀπολύτως δυνατὸν νὰ προικοδοτηθῶσιν οἱ πρόσφυγες ἀντὶ ἠλαττωμένης τιμῆς διὰ τὰ κτήματα ταῦτα, ἐφ' ὅσον θὰ ἐνέκρινε τοῦτο ἡ ἐθνικὴ ἀντιπροσωπεία. Διατί δὲν ἐχρησιμοποιήθησαν τὰ κτήματα ταῦτα; Διατί ἡ Κυβέρνησις ἔκαμε τὴν κρυφίαν πολιτικὴν τῆς προικοδοτήσεως τῶν προσφύγων διὰ τῶν ἰδιωτικῶν κτημάτων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 119; Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἤθελε νὰ δώσῃ ποιάν τινα προικοδότησιν εἰς τοὺς ἀπόρους πρόσφυγας, διατί δὲν διέθεσεν ἐπὶ εὐτελεῖ τιμῇ τὰ κτήματα τοῦ Δημοσίου, ἀλλ' ἐπέπεσε κατὰ τῶν ἰδιωτικῶν γηπέδων; Δὲν θὰ ἠδύνατο ἡ Κυβέρνησις διὰ τῶν κτημάτων τοῦ Δημοσίου νὰ λύσῃ ὡσαύτως κατὰ μέγα μέρος καὶ τὸ ζήτημα τῆς στεγάσεως τῶν προσφύγων; Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ὀφείλει νὰ ἀπαντήσῃ ἐμπεριστατωμένως ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας. Ἰδίως μάλιστα ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ στεγάσεως, ὡς ἀπεδείχθη κατὰ τὴν συζήτησιν, ἀλλὰ περὶ προικοδοτήσεως τῶν προσφύγων καὶ μάλιστα ἐνίοτε εὐπόρων, θὰ ἦτο δίκαιον καὶ ἐπιβεβλημένον ὅπως τὰς θυσίας ταύτας φέρῃ τὸ Κράτος, παραχωροῦν ἐπὶ μικροτέρᾳ τιμῇ τὰ κτήματα τοῦ Δημοσίου, καθὼς καὶ ἄλλων προσώπων νομικῶν δημοσίου δικαίου.

Δὲν εἶνε δίκαιον νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι ἐπεβάλλετο ὅπως γίνῃ μετάθεσις περιουσιῶν ἐκ τῶν γηγενῶν εἰς τοὺς πρόσφυγας ἐπὶ εὐτελεῖ τιμῇ μόνον καὶ μόνον διότι οἱ πρόσφυγες ἔχουν ἀνάγκην προικοδοτήσεως. Διότι ἐὰν οἱ πρόσφυγες ἔχουν ἀνάγκην, ἔχουν ἐπίσης ἀνάγκην διατηρήσεως τῶν περιουσιῶν αὐτῶν οἱ γηγενεῖς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀφαιρεῖται ἡ περιουσία αὐτῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 119, τὸ ὁποῖον ἀπέβλεψε μόνον εἰς τὴν στέγην τῶν ἀπόρων προσφύγων. Καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου νομίζω ὅτι εἶνε ἐπιβεβλημένον νὰ ἀπαντήσῃ ὁ ἀξιότιμος Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Προνοίας.

Δὲν ἐπιθυμῶ, κύριοι, νὰ ἐπεκταθῶ ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως καὶ νὰ ἐπαναλάβω ὅλα τὰ ἄτοπα καὶ τὰς ὑπερβασίας. Θὰ ἐπιθυμοῦν μόνον νὰ εἴπω ὀλίγας λέξεις διὰ νὰ ψέξω καὶ τὴν κρατοῦσαν παρὰ τῇ Κυβερνήσει ἀντίληψιν περὶ μικρῶν καὶ μεγάλων ἰδιωτικῶν γηπέδων ἐν Ἀθήναις, ἐν Πειραιεῖ καὶ εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος. Τοιαύτη μεγάλη ἰδιοκτησία δὲν ὑφίσταται.

ΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ. Εἶσθε ἰδιοκτήτης μεγαλυτέρων γηπέδων.

Κ. ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ. Μὴ νομίσετε, κύριε βουλευτά, ὅτι εἶμαι ἐκ τῶν ἰδιοκτητῶν μεγαλυτέρων γηπέδων καὶ ὅτι ὁμιλῶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐκ τοῦ λόγου τούτου. Εἶνε γνωστὸς ὁ δημόσιος βίος μου, καὶ εἶνε γνωστὸν ὅτι οὐδέποτε ὁμιλῶ περὶ ἰδιωτικῶν μου ὑποθέσεων. Εἶνε ἐπίσης γνωστὸν ὅτι καὶ ἐγὼ ἐκ τῆς ἐθνικῆς συμφορᾶς ὑπέστην καταστροφικὰς ζημίας. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὀφείλω καὶ πάλιν νὰ ἐπαναλάβω εἶνε ὅτι αἱ ἀκουόμεναι ἢ αἱ ὑπονοούμεναι ἀντιλήψεις ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ, καὶ ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν, ὅτι εἶνε ἐπιτετραμμένον νὰ θυσιασθῇ καὶ ἄνευ ἀπολύτου ἀνάγκης ἡ ἰδιοκτησία τῶν μεγαλυτέρων γηπέδων καὶ ὅτι ἐξ ἄλλου εἶνε ἄδικον νὰ συνεισφέρῃ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 119 ἡ λεγομένη μικροϊδιοκτησία εἶνε ἀπολύτως ἐσφαλμέναι καὶ φέρουσι κλονισμὸν εἰς τὸν θεσμὸν τῆς ἰδιοκτησίας. Ἐὰν ὑπάρχῃ κοινωνικὴ ἀνάγκη ἐγκαταστάσεως τῶν προσφύγων, ἐὰν πράγματι ὑπάρχῃ ἀνάγκη δημιουργίας στέγης διὰ τοὺς ἀπόρους πρόσφυγας, εἶνε ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ ἰδιοκτησία ὀφείλει νὰ ὑποστῇ θυσίας ἀδιαφόρως ἂν εἶνε μικροτέρα ἢ μεγαλυτέρα. Ἐὰν ἀντιθέτως δὲν ὑπάρχῃ ἀνάγκη δημιουργίας στέγης διὰ τοὺς πρόσφυγας ἐν ὡρισμένῃ περιοχῇ, εἶνε ἀπολύτως ἄτοπον νὰ ἐπιτρέψωμεν τὴν λεηλασίαν τῶν μεγαλυτέρων γηπέδων διὰ τοῦ ἄρθρου 119, ἁπλῶς μόνον ὅπως πτωχύνωμεν τοὺς γηγενεῖς καὶ προικοδοτήσωμεν τοὺς πρόσφυγας.

Θ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ. Διατί μόνον ἡ ἰδιοκτησία καὶ ὄχι ὅλοι οἱ Ἕλληνες;

Κ. ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ. Αὐτὸ εἶνε ἄλλο ζήτημα. Ἐγὼ ὁμιλῶ περὶ τῆς συνεισφορᾶς τῆς ἰδιοκτησίας κατ' ἴσον μέτρον.

Θ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ. Νὰ πληρώσῃ τὸ Κράτος, τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας καὶ νὰ τὰ πάρῃ ἀπὸ ὅλους.

Κ. ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ. Ἀλλὰ τὸ νὰ λέγεται ἀδιαμαρτυρήτως ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Προνοίας καλῶς ἔπραξε διότι ἀπηλλοτρίωσε γήπεδον 300 πήχεων καὶ καλῶς θὰ ἔπραττεν ἐὰν ἀπηλλοτρίωνε γήπεδον 1000 ἢ 1500 πήχεων δὲν εἶνε ὀρθόν, συνεπάγεται δὲ πλήρη ἐξευτελισμὸν τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας.

Γ. ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ. Τοιοῦτόν τι δὲν ἐλέχθη ἐκ τῆς πτέρυγος ταύτης.

Κ. ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ. Δὲν εἶπον ὅτι ἐλέχθη ἐκ τῆς πτέρυγός σας.

Γ. ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ. Λέγετε ὅτι ὑπεραμυνόμεθα τῆς μικρᾶς ἰδιοκτησίας καὶ παραβλέπομεν τὴν μεγάλην. Ἐκ τῆς πτέρυγος ταύτης δὲν ἐλέχθη τοιοῦτόν τι. Ἀνέκαθεν ὑπεστηρίχθη ὁ σεβασμὸς πρὸς τὸν θεσμὸν τῆς κυριότητος ἀπολύτως καὶ ἄνευ διακρίσεως.

Θ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ. Ἐγὼ τὸ εἶπον, ἀλλὰ εἶπον ὅτι δύο κακῶν προκειμένων τὸ μὴ χεῖρον βέλτιστον.

Κ. ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀναμφισβητήτως προῆλθεν ἐκ τῆς ὅλης συζητήσεως εἶνε ὅτι τὰ γήπεδα τῶν μικρῶν ἰδιοκτητῶν τῶν 200 ἢ 500 πήχεων εἶνε προστατεύσιμα καὶ δὲν εἶνε διόλου προστατεύσιμα τὰ μεγαλύτερα γήπεδα καὶ ἐὰν ἀκόμη οὐδεμία ὑπάρχῃ δημοσία ἀνάγκη, δυνάμενα νὰ ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ τοὺς γηγενεῖς καὶ νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς πρόσφυγας, οὐχὶ διὰ στέγασιν, ἀλλὰ πρὸς προικοδότησιν καὶ πλουτισμόν.

Κ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ. Καθόλου· ἂν πρέπει νὰ γίνουν θυσίαι, νὰ γίνουν εἰς βάρος τοῦ συνόλου.

Κ. ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ. Θέλω νὰ φθάσω εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι διὰ τῶν ἀντιλήψεων τούτων φέρομεν βαρύτατον τραῦμα κατὰ τῆς ἰδιοκτησίας, ὅτι ἐν τούτῳ ἔγκειται ὁ ψευδοκομμουνισμὸς καὶ ἡ ἀναρχία τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Ἔχομεν δημιουργήσει τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ὅπου ὑπάρχει μικρὰ ἰδιοκτησία, αὐτὴ κατ' ἐπιείκειαν εἶνε προστατευτέα, ἀλλ' ὅπου ὑπάρχει κάπως μεγαλυτέρα ἰδιοκτησία, τὸ Κράτος ἔχει τὸ δικαίωμα, ἄνευ ἀνάγκης, ἁπλῶς μόνον διότι ὑπάρχει μεγαλυτέρα ἰδιοκτησία νὰ τὴν θίγῃ καὶ νὰ τὴν θέτῃ ἐκτὸς συναλλαγῆς διὰ τῆς ἀλλοπροσάλλου πολιτικῆς του.

Κύριοι βουλευταί, τὸ ζήτημα τῶν ἀπαλλοτριώσεων τῶν ἀστῶν προσφύγων ἔφερεν ἐπὶ τοῦ τάπητος ὁλόκληρον τὸ ζήτημα τῆς προστασίας τῆς ἰδιοκτησίας, ζωηρῶς δὲ ἀπασχολεῖται, ὡς εἶνε ἑπόμενον, ἡ κοινὴ γνώμη μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο. Εἶνε καιρὸς ἡ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι πρέπει νὰ χαράξῃ μίαν ὡρισμένην πολιτικὴν καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν συναφῶν ζητημάτων. Ἡ Κυβέρνησις νομίζει ὅτι τὰ πάντα εἶνε ρόδινα καὶ ὅτι εἰσήλθομεν εἰς ἀσφαλῆ ὁδὸν ὁμαλότητος. Ἀλλ' ἐγὼ ἔχω τὴν γνώμην, τὴν μὴ διαψευδομένην ἐκ τῆς καθημερινῆς ἐξελίξεως τῆς ὅλης καταστάσεως, ὅτι τὰ πράγματα δὲν ἔχουσιν οὕτως, ὅτι εἶνε βαθεῖα ἀκόμη ἡ ἀνωμαλία ἐν τῷ τόπῳ ὑπὸ πᾶσαν αὐτῆς τὴν μορφὴν καὶ τὴν ἐκδήλωσιν, ὅτι ἐκ τῆς ἀνωμαλίας ταύτης, ἡ ὁποία ὑπάρχει καὶ ἐπὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ ἐπιπέδου, τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος περιῆλθον καὶ περιέρχονται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν εἰς δεινοτάτην θέσιν. Ἀφ' οὗ δὲν κατωρθώθη νὰ εὑρεθῇ ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν πολιτικὴν ὁμαλότητα ἂς εὑρεθῇ τοὐλάχιστον ἡ ὁδὸς ἡ ἄγουσα πρὸς τὴν κοινωνικὴν ὁμαλότητα καὶ ἂς εὑρεθῇ ὑπὸ τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως ἡ διατύπωσις καὶ τὰ ὅρια, ἐντὸς τῶν ὁποίων εἶνε ἀνάγκη νὰ προστατευθῇ ἡ ἰδιοκτησία, ἵνα μὴ διαταράττηται εἰς πᾶσαν στιγμὴν ἡ γαλήνη τῶν πολιτῶν καὶ κλονίζηται ἡ πίστις αὐτῶν ἐπὶ τὴν ἰδιοκτησίαν καὶ τὸ ὅλον κοινωνικὸν καθεστώς.

Γνωρίζετε, κύριοι, ὅτι διατρέχομεν δεινὴν κρίσιν. Ὁ ἀξιότιμος ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καλῶς γνωρίζει ὅτι τῆς κρίσεως ταύτης ἀποτέλεσμα εἶνε ἡ ἐλαχίστη ἀπόδοσις τῶν ἀμέσων φόρων. Ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν γνωρίζει ὅτι εἶνε βαθὺ τὸ τραῦμα τὸ ὁποῖον ὑφίσταται ὁ προϋπολογισμὸς ἐκ τῆς καθημερινῆς ἐλαττώσεως τῆς ἀποδόσεως τῶν ἀμέσων φόρων. Καὶ ἡ ἐλάττωσις αὐτὴ προέρχεται ἐκ τοῦ πλήγματος, τὸ ὁποῖον καταφέρομεν κατὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τοῦ κεφαλαίου.

Γ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ. Γνωρίζω ὅτι αἱ προβλέψεις σας περὶ ἐλλείμματος ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων δὲν θὰ ἐπαληθεύσουν.

Κ. ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ. Νὰ περιμένετε νὰ φέρετε τὸν ἀπολογισμόν.

Γ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ. Περιμένω, ἀλλ' ἐγὼ οὐδέποτε διεψεύσθην εἰς τὰς προβλέψεις μου.

Κ. ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ. Μὴ νομίζετε ὅτι μόνον σεῖς παρακολουθεῖτε τὸν προϋπολογισμόν.

Γ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ. Παρακολουθεῖτε καὶ σεῖς μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι αἱ προβλέψεις αἱ ἰδικαί σας οὐδέποτε ἐπηλήθευσαν καὶ αἱ ἰδικαί μου οὐδέποτε διεψεύσθησαν.

Κ. ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ. Αἱ προβλέψεις αἱ ἰδικαί μου καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἀμέσους φόρους ὄχι μόνον ἐπραγματοποιήθησαν ἀλλ' εἶνε κατώτεραι τῆς ἀληθείας. Στηρίζεσθε εἰς τὴν μικρὰν αὔξησιν τῆς ἀποδόσεως τῶν ἐμμέσων φόρων. Ἀλλ' εἰς τοῦτο ἔχω νὰ σᾶς εἴπω ὅτι ἡ αὔξησις προέρχεται ἐξ εἰδῶν πρωτίστης ἀνάγκης ἕνεκα τῆς ὑπαρξάσης ἐν τῷ τόπῳ ἀφορίας καὶ οὐχὶ ἐξ αὐξήσεως τῆς καταναλωτικῆς δυνάμεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Γ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ. Μέχρις ὥρας ἔχω μίαν πρόβλεψίν σας τὴν ὁποίαν σημειώνω ὅτι θὰ ἔχωμεν 700 ἕως 800 ἑκατομμύρια ἔλλειμμα. Ἐγὼ ὅταν ἤμην ἐν τῇ ἀντιπολιτεύσει, δηλαδὴ ἐναντίον τῆς δικτατορίας, ἔκαμνα καὶ ἐγὼ μίαν πρόβλεψιν διὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1926—1927. Κατὰ Δεκέμβριον εἶπον, λαμβάνων ὑπ' ὄψει τοὺς ἀριθμούς, ὅτι θὰ ἔχωμεν κατὰ τὴν χρῆσιν αὐτὴν ἔλλειμμα τοὐλάχιστον 700 ἑκατομ. δραχμῶν. Μοὶ ἀπηγορεύθη ὡς ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἡ συνέχισις τῆς διὰ τοῦ τύπου ἐκθέσεως τῶν πραγμάτων. Τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ἦτο διάψευσις.

Κ. ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ. Κύριε ὑπουργέ, ἀναμφισβητήτως εἰσέρχεσθε εἰς οἰκονομικὴν συζήτησιν, εἶμαι δὲ διατεθειμένος, ἐὰν θέλετε, νὰ ἀποδεχθῶ ταύτην. Πρῶτον ηὐξήσατε τοὐλάχιστον κατὰ 200—300 ἑκατομμύρια τὸ ἔλλειμμα τὸ ὁποῖον προεῖπον διὰ τὸν προϋπολογισμὸν τῆς τρεχούσης χρήσεως. Δεύτερον σᾶς ἀπέδειξα, ὁμιλῶν περὶ τῆς οἰκονομικῆς εὐεξίας τῆς χώρας, ὅτι ἡ ἀπόδοσις τῶν ἀμέσων φόρων ὑπῆρξε κατωτέρα πάσης προσδοκίας. Ὑποστηρίζω ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ δεῖγμα τῆς σοβούσης ἀνωμάλου πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς καταστάσεως. Ἐὰν νομίζετε ὅτι τὸ ἔργον τῶν πολιτικῶν εἶνε νὰ ἀποκρύπτουν τὴν ἀλήθειαν, ἐὰν νομίζετε ὅτι τὸ ἔργον τῶν πολιτικῶν εἶνε νὰ ἐπαγγέλωνται τὸν αἰσιόδοξον μὴ βλέποντες τὴν ἐπερχομένην λαίλαπα, νομίζω, ὅτι δεινῶς πλανᾶσθε. Σεῖς, βλέπων αἰσιόδοξον τὴν ὅλην κατάστασιν εἶσθε συνεπὴς πρὸς τὸν ἑαυτόν σας ὁμιλῶν τοιουτοτρόπως. Δὲν μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ἀμφιβάλλω περὶ τῆς αἰσιοδοξίας σας, ἐφ' ὅσον τὴν ἐπαγγέλλεσθε. Ἐγὼ ὅμως δὲν ἀπέβλεψα ποτὲ μετ' αἰσιοδοξίας ὑπὸ τὰς πολιτικὰς συνθήκας τὰς ὁποίας ἐδημιουργήσατε, θὰ ἦτο δὲ παράλειψις θήκοντός μου ἐάν, εὑρισκόμενος ἐν νοβουλίῳ ἠτένιζον πρὸς τὴν ὅλην κατάστασιν τοῦ τόπου μετὰ αἰσιοδ ὅσον τόσον καταδήλως διαψεύδον πραγμάτων. Δὲν βαδίζουν πρὸς τ οἱ λαοὶ οὔτε τὰ κράτη διὰ τῆς τῆς πραγματικῆς καταστάσεως. Ἐὰν αὐτὴν νομίζομεν τὴν πραγματικὴν σιν, ἔχομεν ἀπόλυτον ὑποχρέωσιν μεν αὐτὴν εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαόν. ὑποχρέωσιν ταύτην, τοσούτῳ μᾶλλον σον ἡ χώρα προσπαθεῖ νὰ ἐξέλθῃ ρήτου ἀνωμάλου καταστάσεως, θείσης ὑπὸ τοῦ παρελθόντος. Ἐπ λάχιστον κατὰ τὸ μέτρον τῶν δυν μῶν ἔχομεν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὸ ἔθνος ὁλόκληρον τὴν ἀλήθειαν ἀντιλαμβανόμεθα.

Δὲν εἶμαι ἐξ ἐκείνων, καὶ σᾶς τ ξα πολλάκις, ὁ ὁποῖος δι' οἱονδήποτε θὰ παρίστων τὰ πράγματα ἐντελ τῶν πεποιθήσεών μου. Ἐὰν δὲ θέλ ἀποβάλλητε τὴν αἰσιοδοξίαν ὑπὸ τῆς κατέχεσθε, ἐὰν θελήσητε νὰ ζήσητε καὶ ἐντὸς τῶν πραγμάτων, δὲν ἔχετε κατέλθητε εἰς τὰς ὁδοὺς διὰ νὰ πανταχόθεν, ἐξ ὅλων τῶν πολιτικῶν κοινωνικῶν μερίδων, ὁποίαν βαρεῖαν διέρχεται ἡ χώρα καὶ ὑπὸ ποίων ριστάσεων κατατρύχεται ὁ λαός.

Γ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ (Ὑπουργ. Ο κῶν). Τὴν κρίσιν τὴν εὕρομεν καὶ τώσαμεν καὶ θὰ τὴν ἐξαλείψωμεν.

Κ. ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ. Ἐὰν νομίζ τὴν ἐξαλείψετε ἐγὼ θὰ εἶμαι εὐτυχὴς ὅταν τὸ ἐπιτύχετε. Ὀφείλ νὰ σᾶς καταστήσω περισσότερον εἰς τὴν γνώμην μου, νὰ σᾶς εἴπω μαι ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι πιστεύουν κατάλειψις τῆς ἀρχῆς ὑπὸ τῆς σημ βερνήσεως θὰ καθίστα, ὑπὸ τὰς συνθήκας, ὁμαλὴν τὴν διαδοχὴν τῆς σωτερικῶν περισπασμῶν. Ἑπομένως κετὰ εὐφυὴς καὶ εὐσυνείδητος διὰ ζω ὅτι μοὶ ἐπιβάλλεται πᾶσα πρὸς τὴν σημερινὴν Κυβέρνησιν, λιτευόμενος, ὅπου εἶνε δυνατὸν ρίζω ταύτην. Καὶ δὲν εἶνε δυνατὸν συνομολογήσετε ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε μου τοιαύτη ὑπῆρξε. Δὲν μοῦ εἶνε νατὸν νὰ συμμερισθῶ μετ' ἀπολύτου ξίας τὰς προβλέψεις σας, διότι νην ἀπέναντι τῆς ὅλης καταστάσεως μέτρῳ τῶν δυνάμεών μου. Τοὐναντίον νὰ προτρέψω ὑμᾶς πρὸς ἀληθῆ ἔργ πενθυμίζων τὴν κρισιμότητα τῶν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. Κύριοι, κατα παρεκάλουν τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἀξιότιμον ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς Προνοίας ωρήσῃ ὡς δεδομένον ὅτι δὲν θεω μόνον ὑπεύθυνον, ἀλλὰ θεωρῶ πεύθυνον τῆς ἐφαρμοσθείσης πολιτ ἀπὸ μακροῦ χρόνου χαραχθείσης. ρακαλέσω αὐτὸν καὶ ὁλόκληρον τὴν σιν, ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ, νὰ τὰς ὑπαρχούσας ἀντιθέσεις ἐπὶ τῶν κῶν ζητημάτων πρὸς ἡμᾶς, καὶ νὰ νώπιον τῆς Βουλῆς σχέδιον νόμου ρητῆς δηλώσεως αὐτοῦ νὰ καθορίσ τῆς Βουλῆς καὶ τὰς προϋποθέσεις ὁποίων θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ ἡ στασις τῶν ἀστῶν προσφύγων, ἄνευ βῶν καὶ μὲ τὸν ἀπαιτούμενον σεβα τὸν θεσμὸν τῆς ἰδιοκτησίας. Ἐὰν γίνῃ βεβαιωθῆτε ὅτι δὲν θὰ ὑπάρ λεια ἰδιοκτησίας εἰς τὴν Ἑλλάδα στιγμὴν πιστοποιῶ τοῦτο, ὅτι τὸ αἰ ἀσφαλείας κινητῆς καὶ ἀκινήτου ἔχει ἀπολύτως ἐκλείψει. Θὰ ἦτο δὲ ὥρα ὅπως ἡ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσ ξαρτήτως τῶν ἀντιθέσεων αἱ ὁποῖαι τὰ κόμματα ἐν τῇ Βουλῇ, ἐν συν τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἀποβῇ ἐν τῇ στήριγμα τῶν θεσμῶν τῆς ἰδιοκ εἰσέλθωμεν εἰς κάποιαν κοινωνικ τικὴν ὁμαλότητα καὶ εἰς κάποιαν ἄνθισιν τῆς πολυπαθοῦς μας χώρ

ΓΑΛΑ
ΗΓΓΥΗΜΕΝΟΝ ΟΛΗΝ ΤΗΝ
ΠΕΡΙΕΧΟΝ ΚΡΕΜΑΝ
ΣΗΜΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ
ΒΛΑΧΑΣ
ΟΡΑ ΟΔΗΓΙΑΣ

ΤΟ ΕΛΒΕΤΙΚΟΝ ΓΑΛΑ ΒΛΑΧΑΣ

Εἶνε προϊὸν εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὸν θρεπτικό, ὡραῖο στὴ γεῦσι, ἀπολύτως ἁγνὸ καὶ ἀσυγκρίτως πλούσιον εἰς κρέμαν.

Τὸ νέον μυθιστόρημα τῆς „Πρωΐας"

Ὁ φόνος τῆς ἀγάπης

Τῆς Ἀνρὺ Ἀρντὲλ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐξαναφόρεσε γρήγορα τὴν ζακέττα της καὶ κατέβηκε στὸν μικρὸ προθάλαμο ὅπου τὴν περίμενε ὁ γαμβρός της καὶ ὁ Μπὸμπ, ἕτοιμος κι' ὅλας στὴν ἐξώθυρα, κατενθουσιασμένος ἀπὸ τὸν ἀπρόοπτο περίπατο.

Κρατῶντάς τον ἀπ' τὸ χέρι, ἐνῷ ὁ Ἀνδρέας ἔπερνε τῆς τελευταῖες ὁδηγίες τῆς Μαργαρίτας, παρετήρει τὸν ἐρημικὸ δρόμο, ποῦ ἕνας καὶ μόνος διαβάτης διέσχιζε γοργά, καὶ ἕνα ἐπιφώνημα τῆς ξέφυγε τότε:

— Ὤ!... τί παράξενο εἶνε!... Πόσο μοιάζει στὸ ὕφος μὲ τὸν Κλὼντ Ροζάν, αὐτὸς ὁ Ἀμιενέζος...

— Τί σὲ ἐκπλήττει, Φράνς; τὴν ἠρώτησε ὁ Ἀνδρέας πλησιάζων...

— Ἡ ὁμοιότης αὐτῆς τῆς σιλουέττας, μὲ ἕνα φίλο μας, τὸν Κλὼντ Ροζάν, τὸν καλλιτέχνη ποῦ εἰκονογράφησε τὰ ποιήματα τοῦ πατέρα μου...

— Κλὼντ Ροζάν... Τὸ θυμᾶμαι ἀμυδρῶς αὐτὸ τὸ ὄνομα....

— Πρὸ πέντε ἐτῶν, ἦταν τὸν ἴδιο καιρὸ μὲ μᾶς στὸ Βιλλέρ.

— Ἄ!... ναί... θυμᾶμαι. Ἕνας ψηλὸς νέος, ποῦ σοῦ ἔκανε κόρτε...

— Ἀνδρέα!... Ποῦ τὸ θυμήθηκες αὐτό;... Παληὰ ἱστορία... Ὕστερα ἀπὸ τὸ Βιλλέρ, ὁ Κλὼντ Ροζὰν πανδρεύθηκε.

Δὲν ἐπέμεινε, καὶ συνομιλῶν μὲ τὴν Φράνς, τὴν ὡδήγησε πρὸς τὴν πόλιν, τῆς ὁποίας ἐδέσποζε ἡ ὑψηλὴ κορυφὴ τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ.

IV

Εἶχαν περάσει τρεῖς ἡμέρες.

Ἡ Φράνς, ἤξευρε τώρα, τὴν φυσιογνωμία μιᾶς Κυριακῆς εἰς τὴν ἐπαρχίαν. Μία ἔξοδος ἀπὸ τὴν λειτουργίαν τῶν ἕνδεκα, ποῦ ἔδιδε εὐκαιρίαν νὰ δειχθοῦν ἡ τουαλέττες τῶν κυριῶν καὶ ὅπου εἶχε προκαλέσει ἡ ἰδία μεγάλην περιέργειαν. Τὸ ἀπόγευμα, ὕστερα, μερικὲς βόλτες στὰ μεγάλα βουλεβάρτα, τὰ ἡλιόλουστα ὅπου οἱ περιπατηταὶ ἐφοροῦσαν τὰ κυριακάτικά τους. Καί, πρὶν νὰ ξαναν έβουν τῆς ἐπάνω συνοικίες, ὅπου ἦτο τὸ σπιτάκι τῆς Μαργαρίτας, μιὰ πρώτη ἐπίσκεψις στὴν Μητρόπολι. Μία ἐπίσκεψις θαυμασία τὸ ἀπόγευμα, ἐνῷ ἡ τελευταῖες ἀνταύγειες τοῦ ἡλίου ἐκοκκίνιζαν τὰ ὑαλώματα τῶν παραθύρων, ἡ σκιὰ ἐσκέπαζε τῆς δενδροστοιχίες, καὶ γύρω ἀπὸ τὸ εὐρύχωρο ἐσωτερικόν, μέσα στὰ παρεκκλήσια, ἐτρεμόσβυνε ἡ φλὸξ κάποιου κεριοῦ.

Πόσο εὐχαρίστως, θὰ ἔμενε μέσα στὴ μεγάλη σιωπηλὴ ἐκκλησία, ὅπου ἐπλανᾶτο ἀκόμη ἡ μυρωδιὰ τοῦ λιβανιοῦ τῆς λειτουργίας. Θὰ ἔπρεπε ὅμως νὰ εἶνε μόνη, καὶ ὁ Ἀνδρέας τὴν συνώδευε, γιατὶ ἡ Μαργαρίτα ἐπέστρεψε στὰ μικρά της, ἐπειδὴ ἡ μοναδικὴ ὑπηρέτρια εἶχε νὰ ἑτοιμάσῃ τὸ βραδυνὸ φαγητόν. Γι' αὐτὸ δὲν καθυστέρησε στὴν ἐκκλησία, συλλογιζομένη τὴν ἀδελφή της, τὴν ὁποίαν ἐλυπεῖτο ἐνδομύχως γιὰ τὴν διαρκῆ σκλαβιά της.

Εἶχαν περάσει μερικὲς ἡμέρες ἀφ' ἧς εὑρίσκετο κοντὰ στὴν Μαργαρίτα. Καὶ ἐγνώριζε ἤδη ὁποία ζωὴ τελείας ἀφοσιώσεως πρὸς τοὺς ἰδικούς της, ἦτο ἡ ζωὴ τῆς ἀδελφῆς της.

Καὶ ἐπίσης, τί ζωὴ νοικοκυρᾶς, σὲ διαρκῆ πάλη μὲ τὴν δυσκολίαν τῶν μικρῶν εἰσοδημάτων, τὸ τρομερὸ βάρος τῆς ἀνατροφῆς τριῶν παιδιῶν, τὴν φροντίδα ἑνὸς σπιτιοῦ ποῦ ἔπρεπε νὰ δείχνετε πρὸς τοὺς ἐπισκέπτας κοκέτικο καὶ ἀναπαυτικό... Γι' αὐτὸ ἔπρεπε ἡ Μαργαρίτα νὰ κάνῃ χίλιες-δυὸ δουλειές, ἀκόμη καὶ τῆς ταπεινότερες, δουλειὲς τόσον πολλὲς καὶ διαφορετικές, ποῦ ἡ Φράνς, διακριτικὸς καὶ γεμᾶτος συμπάθεια παρατηρητής, ἦτο ταυτοχρόνως γεμάτη θαυμασμὸ γιὰ τὴν καρτερία τῆς ἀδελφῆς της, καὶ ἀγανακτισμένη νὰ τὴν βλέπῃ νὰ δαπανᾷ ἔτσι, σὲ χυδαῖες δουλειές, τῆς ὡραῖες ὧρες τῆς νεότητός της. Τί χρόνος τῆς ἀπέμενε γιὰ τὴν διανοητικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ ζωὴ ποῦ ἐφαίνετο τόσον ἀπαραίτητη στὴν Φράνς ὅσον καὶ ὁ ἀέρας γιὰ τὴν ἀναπνοή; Μόλις εἶχε τὸν καιρό, ἐνοχλουμένη καὶ τὴν ὥρα ἐκείνη ἀπὸ τὰ παιδιά, γιὰ νὰ ρίξῃ μιὰ ματιὰ σὲ κανένα περιοδικὸ ἢ σὲ καμμιὰ ἐφημερίδα, ν' ἀκούσῃ, μὲ τὴν βελόνα στὸ χέρι, τὸ διάβασμα ποῦ τῆς ἔκανε ὁ Ἀνδρέας, γιατὶ ἐκεῖνος εἶχεν ὧρες διασκεδάσεως.

Ἄλλοτε, ὅταν ἦτο κόρη, ἠγάπα καὶ ἡ Μαργαρίτα, ὅσον καὶ ἡ Φράνς, τὰς φιλολογικὰς ἐνασχολήσεις, ἀλλά, ἀσφαλῶς, τὰς εἶχε θυσιάσει καὶ αὐτάς, ὅπως καὶ τόσας ἄλλας. Τὴν προηγουμένη ἀκόμη ἡμέρα, ἐν ᾧ τυχαίως ἡ Φράνς τῆς ἐμιλοῦσε γιὰ ἕνα βιβλίον ποῦ ἐξεδόθη, τῆς εἶχεν ἀπαντήσει μὲ τὸ ὡραῖον της μειδίαμα:

—Μὴ μὲ ρωτᾷς ἂν ξέρω τὸ τάδε ἢ τὸ δεῖνα βιβλίον. Δὲν ὑπάρχουν γιὰ μένα σήμερα παρὰ δύο μόνον συγγραφεῖς: Ὁ Ροβέρτος Ντενεστὰλ καὶ ὁ Φράνσις Ντέν. Τοὺς ἄλλους δυστυχῶς δὲν ἔχω τὸν καιρὸ νὰ τοὺς διαβάζω... Σπάνια ἔχω τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀνοίξω κανένα βιβλίο, κι' ἂν καμμιὰ φορὰ μοῦ συμβῇ κατὰ τύχην, νομίζω ὅτι γεύομαι τὸν ἀπηγορευμένον καρπόν...

—Καὶ μπορεῖς νὰ κάνῃς ἔτσι, χωρὶς νὰ διαβάζῃς, Μαργαρίτα; ἀφῆκεν ἀκουσίως νὰ τῆς ξεφύγῃ ἡ Φράνς.

—Ἀγαπημένη μου, πρέπει νὰ ὑποταχθῶ! Θὰ μάθῃς κάποτε κι' ἐσὺ μιὰ ἡμέρα, ὅτι ἡ μαμάδες ὀφείλουν πρὸ παντὸς νὰ διαβάζουν τὴν ζωὴ τῶν παιδιῶν τους...

»Καὶ νὰ διορθώνουν τὰ ρουχά των, νὰ τὰ πηγαίνουν περίπατο, νὰ τοὺς δίνουν νὰ τρώγουν, νὰ τὰ κάνουν νὰ παίζουν, ἐνίοτε μάλιστα νὰ τὰ μαθαίνουν νὰ διαβάζουν... Ἐπὶ πλέον νὰ εἶνε οἱ σύντροφοι ἑνὸς συζύγου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐξ ἐνστίκτου ἀρέσουν αἱ φιλάρεσκοι γυναῖκες τοῦ κόσμου, στολισμένες, γεμᾶτες ἀρώματα, καὶ ποῦ πρέπει νὰ ξέρουν νὰ τὸν κρατήσουν, ἐνῷ εἶνε ἐν τῷ μεταξὺ ὑποχρεωμένες νὰ εἶνε ταπεινὲς νοικοκυρὲς ὑποχρεωμένες νὰ κάμουν θαύματα οἰκονομίας ποῦ πρέπει ν' ἀποκρύπτωνται ἀπὸ τὴν κακόβουλον ὀξυδέρκειαν τοῦ κόσμου...

Καὶ ἀπὸ τὰς παντοειδεῖς αὐτὰς εὐθύνας, τῶν ὁποίων μόνον ἡ ἰδέα ἀφρύγνιζεν εἰς τὴν Φράνς τὴν μέθην τῆς ἀνεξαρτησίας, ἦτο κατεσκευασμένη ἡ εὐτυχία τῆς Μαργαρίτας.

Εἰλικρινῶς ἡ νεαρὰ γυνὴ ἐφαίνετο ἐν τούτοις ἱκανοποιημένη ἀπὸ τὴν τύχην της. Εὐτυχὴς ν' ἀφοσιώνεται εἰς τὰ παιδιά της, εἰς τὸν σύζυγόν της, διὰ τὸν ὁποῖον ἐφύλαττε τὸν θερμὸν ἔρωτα ποῦ εἶχε προσφέρει εἰς τὸν μνηστῆρα.

Ἐκεῖνος, περισσότερον ἀπὸ ἄλλοτε ἐφαίνετο συναισθανόμενος τὴν ἀξίαν μιᾶς τέτοιας στοργῆς, φροντίζων νὰ τὴν ἀναγνωρίζῃ, καὶ προσπαθῶν νὰ ἐλαφρύνῃ τὰς φροντίδας τῆς νεαρᾶς γυναικός. Ὅπως τὸ εἶχε ὀνειρευθῇ, διὰ τὰς δυνάμεις τῆς τρυφερότητός της τοῦ ἀπεκάλυπτε, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοῇ, τὴν ἰδεώδη ἀντίληψιν τοῦ γάμου;

Τοῦτο ἀπετέλει ἔργον ὡραῖον, τὸ ὁποῖον ἠννόει ἡ φλογερὰ ψυχὴ τῆς Φράνς! Ἀλλὰ θὰ ἐφαίνετο ἀδύνατον εἰς αὐτήν, νὰ δώσῃ τὸν ἔρωτά της εἰς ἕνα ἄνθρωπον ποῦ δὲν θὰ ἔνοιωθε ἀνώτερον, καὶ νὰ κάμῃ αὐτὸν κύριόν της, ἐὰν ἐγνώριζε τὴν ἀνάγκην νὰ τὸν φυλάξῃ καὶ νὰ τὸν ὑποστηρίξῃ γιὰ νὰ βαδίσῃ χωρὶς ταπεινὴν λιποψυχίαν.

Ἄ!... τί μυστήριον ἦτο ἡ γυναικεία καρδιά!... Καὶ ἐγνώριζε τάχα τί θὰ ἔκαμνε ἡ ζωὴ τὴν ἰδικήν της; Τὴν ἐπομένην, εἰς τὴν λειτουργίαν, ὅπου εἶχε ὑπάγει μὲ τὴν Μαργαρίταν, ἤκουσε ἕνα γηραιὸν ἱερέα νὰ διδάσκῃ ὅτι ἕκαστος ὀφείλει νὰ ζητῇ τὴν ὁδόν του... Ἠπατᾶτο ἆρά γε νομίζουσα ὅτι εὗρε τὸν δρόμον ποῦ θὰ ἐξησφάλιζε τὴν ἰδικήν της;

Ἐσκέπτετο ἀορίστως ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα, ἐνῷ μέσα εἰς τὸν ἥσυχον μικρὸν κῆπον, ἐπέβλεπε τὰ παιχνίδια τοῦ Μπὸμπ καὶ τῆς Στεφανούλας, διὰ νὰ δώσῃ ὀλίγην ἀν εἰς τὴν ἀδελφήν της, ποῦ ἦτο Εἰς ἕνα παράθυρον, ἐνεφανίσθη στιγμὴν ἡ Μαργαρίτα, παρετήρησε τὴν Φράνς, ποῦ μὲ τὸ βιβλίον τὰ γόνατά της, παρετήρει τὸν ρανὸν τοῦ Ἀπριλίου. Ὕστερα μὲ τρυφερότητα:

— Ἀγαπημένη μου Φράνς, πλήττεις πολὺ στὴν ἥσυχη ἐπαρχ

Ἡ Φράνς ἐσήκωσε μειδιῶσα πρὸς τὸ παράθυρον ὅπου ἐφαίνετο κεφάλι τῆς Μαργαρίτας:

— Μὲ συκοφαντεῖς, Μαργαρίτα νομαι, ἤδη, ἀπεναντίας, ὅτι ἔχω χὴ ἐπαρχιώτισσας.

— Εἶσαι βεβαία;

— Ἀπολύτως... Ἔτσι νομίζω.

— Καλὰ λοιπόν!... Γρήγορα θὰ δοκιμασίαν. Σήμερα πρόκειται νὰ πρώτην φοράν, καὶ ἔκαμα τόσ ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς μου ἐδῶ, ὥστε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπισκεπτριῶν θὰ νος...

— Τόσον ἄφθονος; ξέφυγε Φράνς, λιγάκι τρομαγμένη.

Ἀκολ

Βιβλιοκρισία

„Ταξιδεύοντας„

Τὸ νέον βιβλίον τοῦ κ. Ν. Καζαντζάκη

Ὁ Ἀλεξανδρινὸς ἐκδοτικὸς οἶκος «Σεράπειον»—ἕνας καλὸς ἐκδοτικὸς οἶκος ποῦ ἐπαρουσίασε ἤδη ἀρκετὰ ἐνδιαφέροντα βιβλία—ἐξέδωκε κατ' αὐτὰς σὲ ἰδιαίτερο τόμο μεγάλο μέρος τῶν ταξειδιωτικῶν ἐντυπώσεων τοῦ κ. Καζαντζάκη, οἱ ὁποῖες εἶχαν πρωτοδημοσιευθῇ, ὡς γνωστόν, τὸν περασμένο καὶ προπερασμένο χρόνο, σὲ δύο Ἀθηναϊκὲς ἐφημερίδες. Στὸν τόμο αὐτὸν—τὸν ὁποῖον θὰ ἐπακολουθήσῃ καὶ δεύτερος, ὑποθέτω—περιελήφθησαν οἱ ἐντυπώσεις ποῦ ἀπεκόμισεν ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Νικηφόρου Φωκᾶ» ἀπὸ τὰ ταξείδια του στὴν Ἱσπανία, στὴν Ἰταλία, στὴν Αἴγυπτο καὶ στὸ Ὄρος Σινᾶ.

Μὲς στὴν τρομερὴ Σαχάρα, ποῦ ἔχει καταντήσει τώρα τελευταῖα ἡ λογοτεχνία μας, τὸ βιβλίο τοῦ κ. Καζαντζάκη ἐμφανίζεται σὰν σωστὴ ὄασις. Νὰ ἐπιτέλους ἕνας συγγραφεὺς ποῦ σκέπτεται, ποῦ αἰσθάνεται, ποῦ ἀντικρύζει σοβαρὰ μερικὰ σύγχρονα προβλήματα, ποῦ ξέρει νὰ μελετᾷ, νὰ παρατηρῇ, νὰ συγκρίνῃ, καὶ τὸ κυριώτερο, ποῦ τὸν διαβάζει κανεὶς εὐχάριστα, χωρὶς νὰ πλήττῃ ἢ νὰ δυσφορῇ.

Ὁ κ. Καζαντζάκης εἶνε ἕνας «λυρικὸς» ταξειδιώτης. Στὰ ταξείδια ποῦ κάνει δὲν ζητεῖ τόσο τὸν γνωρισμὸ ξένων τόπων, ἠθῶν, ἐθίμων, καταστάσεων κοινωνικῶν ἢ πολιτικῶν, ὅσο «ἀφορμὲς» γιὰ νὰ οἰστρηλατηθῇ, νὰ ἐξαρθῇ, νὰ θρέψῃ καὶ νὰ ξεδιπλώσῃ τὴν λυρικὴ του διάθεσι. Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι τὸ καταφέρνει μὲ τὸ παραπάνω. Στὸ «Ταξιδεύοντας» βρίσκει κανεὶς μερικὲς πρώτης τάξεως λυρικὲς σελίδες.

Δὲν πρέπει ἐν τούτοις νὰ νομισθῇ ὅτι τὸ βιβλίο τοῦ κ. Καζαντζάκη εἶνε πέρα ὡς πέρα τόνου λυρικοῦ. Ὑπάρχουν στὸ «Ταξιδεύοντας» καὶ ἀντικειμενικώτατες ἐντυπώσεις, ἡ προσπάθεια ν' ἀποδοθῇ ὅσο τὸ δυνατὸν πιστότερα ἡ κοινωνική, ἡ πολιτική, ἡ οἰκονομικὴ φυσιογνωμία ὡρισμένων σημερινῶν χωρῶν.

Εἶνε αἴφνης πολὺ χαρακτηριστικὰ ὅσα γράφει ὁ κ. Καζαντζάκης γιὰ τὴν μεταπολεμικὴ Αἴγυπτο. Ἡ μεταβολὴ ποῦ συντελέσθη στὴν χώρα αὐτή, τὰ τελευταῖα μεταπολεμικὰ χρόνια, εἶνε καταπληκτική. Ἰδίως σ' ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν νοοτροπία τῶν Αἰγυπτίων. Οἱ Ἀνατολῖτες αὐτοὶ προσεγγίζουν ὁλοταχῶς τὸν πολιτισμὸ τῆς Εὐρώπης. Καὶ ἂν δὲν γίνουν Εὐρωπαῖοι, γιατὶ δὲν μποροῦν, πάντως κατέχονται ἀπὸ ζωηρότατο πόθο νὰ γίνουν.

Θὰ ὠφελήσῃ τάχα τὴν Αἴγυπτο ἡ στροφή της αὐτή, ἡ κάπως γοργὴ καὶ ἀπότομη πρὸς τὸν δυτικὸ πολιτισμό; Ἄγνωστο. Φαίνεται ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅτι ὡρισμένοι Αἰγύπτιοι διανοούμενοι—οἱ ἐθνικόφρονες προφανῶς,—δὲν τὴν βλέπουν μὲ καλὸ μάτι καὶ τὴν καταδικάζουν ἀπὸ τώρα ἀκόμη. «Ἀναγκαστικά, ἔλεγε ἕνας Αἰγύπτιος διανοούμενος στὸν κ. Καζαντζάκη, τίποτε ἄλλο δὲν εἶνε τώρα ὁ πολιτισμός μας, παρὰ μίμησις. Γι' αὐτὸ τίποτε δὲ δημιουργήσαμε μήτε στὴν ἐπιστήμη, μήτε στὴν τέχνη. Ἡ μόνη μας πρωτότυπη ἐργασία εἶνε ἡ Θεολογική.»

Τὴν ἴδια περίπου περίοδο ἀνασυγκροτήσεως, μολονότι εὐρωπαϊκὴ χώρα, περνᾷ καὶ ἡ Ἱσπανία. Ἀλλ' ὄχι ὁλόκληρη. Μόνη ἡ Καταλωνία, μὲ τὴν Βαρκελώνα, τὴν πρωτεύουσά της παρουσιάζει εἰκόνα μοναδικοῦ βιομηχανικοῦ, ἐμπορικοῦ, οἰκονομικοῦ ἐν γένει ὀργασμοῦ. Ἡ ὑπόλοιπη Ἱσπανία διατηρεῖ τὸν παλαιὸ ρωμαντικό, νωθρό, μοιρολατρικό της χαρακτῆρα. Ὁ ἱσπανικὸς λαὸς δὲν ἔχει τὴν αἴσθηση τῆς πραγματικῆς ἐλευθερίας, γιατί, σύμφωνα μὲ τὰ λόγια ἑνὸς Ἱσπανοῦ συγγραφέως, «ἡ ἐλευθερία εἶνε ἕνα ἀγαθὸ ποῦ ἀκόμα δὲν τὸ κατάχτησε χοναχός του ὁ ἱσπανικὸς λαός.»

Ἡ Ἱσπανία βρίσκεται ἀκόμη στὸν Μεσαίωνα καὶ τοῦτο γιατὶ «εἶνε ἡ μόνη χώρα στὴν Εὐρώπη, ὅπου ἡ ἀναμόρφωση τοῦ Λουθήρου καὶ ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάσταση δὲ μπόρεσαν νὰ περάσουν τὰ σύνορα καὶ νὰ φωτίσουν τὴ συνείδηση τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ πολίτη».

Αὐτὴ ἐν τούτοις ἡ καθυστέρησις, αὐτὸς ὁ «μεσαιωνισμὸς» δίνουν στὴν Ἱσπανία τὸν μοναδικὸ ἐκεῖνο χαρακτῆρα ποῦ ἔχει καὶ ποῦ τὴν κάνει—γιὰ ἕναν λεπταίσθητο ἄνθρωπο τοὐλάχιστον—τὸ ἐνδιαφερώτερο μέρος τοῦ κόσμου. Σεβίλια, Γρανάδα, Τολέδο, Κόρδοβα! Πολιτεῖες ποῦ καὶ μόνον τὰ ὀνόματά τους μεθοῦν τὴν φαντασία, καὶ μᾶς μαγνητίζουν καὶ μᾶς τραβοῦν σὰν ὡς σαγηνευτικώτερες Σειρῆνες, ποιὸς μπορεῖ ν' ἀντισταθῇ στὴν γοητεία των!

Ὁ κ. Καζαντζάκης εἶχε τὴν εὐτυχία νὰ τῆς ἐπισκεφθῇ καὶ κατορθώνει νὰ μᾶς μεταδώσῃ κάτι ἀπὸ τὸ θέλγητρό των. Πῶς ὅμως νὰ περιγράψῃ κανεὶς τὰ μνημεῖα καὶ τὰ καλλιτεχνήματα τῶν πόλεων αὐτῶν; Τὴν Ἀλάμπρα, τὸ ἐξαίσιο μαυριτανικὸ παλάτι τῆς Γρανάδας, τῆς Σεβίλιας τὸν ξακουστὸ μητροπολιτικὸ ναό, τὴν Μεσκίτα, τὸ περίφημο τζαμὶ τῆς Κόρδοβας, καὶ τὰ ἔργα τοῦ Γκρέκο, ποῦ βρίσκονται σὲ διάφορες ἐκκλησίες τοῦ Τολέδου; Μπροστὰ σὲ τέτοια θαύματα καὶ οἱ μεγαλύτεροι συγγραφεῖς σταματοῦν, ἀνήμποροι νὰ ἐκφράσουν μὲ λόγια ὅ,τι βλέπουν τὰ μάτια των καὶ ὅ,τι αἰσθάνεται ἡ ψυχή των.

Καρδιὰ τῆς Ἱσπανίας εἶνε ἡ Καστίλια, ἡ φτωχὴ καὶ περήφανη, ἡ παρασυρόμενη καὶ μεθυσκόμενη ἀπὸ ἰδανικὰ καὶ ὄνειρα, ἡ στεγνὴ καὶ αὐχμηρή, ἡ πατρίδα τοῦ Δὸν Κιχώτη. Ὡραῖα τὴν χαρακτηρίζει ὁ κ. Καζαντζάκης:

«Βρίσκουμαι, γράφει, στὴν Καστίλια, στὴν πύρινη, ἔρημη καρδιὰ τῆς Ἱσπανίας, μέσα στὴ μαινόμενη, τραγική, πέρα ἀπὸ τὴ σωφροσύνη καὶ τὴ λογική, πατρίδα τῆς ἱπποτικῆς μανίας». Ἀπ' τὴν ἱπποτικὴ αὐτὴ μανία, ἀπ' τὸ παληὸ καστιλιανὸ ἡρωικὸ πνεῦμα, δὲν σώζεται πιὰ τίποτε σήμερα. Ἡ Καστίλια ξέπεσε, τῆς ἔλειψαν τὰ ἰδανικά, πέθανε ὁ Δὸν Κιχώτης. Δὲν συνεπαίρνονται πιὰ οἱ Καστιλιανοὶ ἀπὸ μεγάλες, ἐπικίνδυνες ἰδέες. Ἔγιναν «φρόνιμοι», πρακτικοὶ καὶ πεζοί. Γιὰ ἕνα μόνον ἐνδιαφέρονται: τὴν καλοπέραση.

Τὸ «Σινᾶ», ἡ «ἀκρόπολη αὐτὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ποῦ 14 αἰῶνες τώρα στέκεται ὄρθια μέσα στὴν ἔρημο», καὶ τὴν ὁποίαν ἐν τούτοις ἐλάχιστοι Ἕλληνες ἐπισκέπτονται (ἐπὶ 28 ἔτη, 35 μόνον Ἕλληνες περιηγηταὶ ἐπῆγαν στὴν μονὴ τοῦ Σινᾶ) ἐμπνέει στὸν κ. Καζαντζάκη ὄχι χριστιανικὲς διαθέσεις, ἀλλ' ἀντιχριστιανικὲς διαθέσεις, γεμᾶτες ἀπὸ ἕναν εἰδωλολατρικὸ μυστικισμὸ ποῦ προσεγγίζει ἀρκετά, ἀπὸ ὡρισμένων ἀπόψεων, τὸ πνεῦμα τῆς Βίβλου. Ὁ Θεός του ἐμφανίζεται ὄχι σὰν εὐαγγελικὸς πατέρας ποῦ ἀγαπᾷ τὰ παιδιά του, ἀλλὰ τρομερὸς καὶ φοβερός, σὰν τὸν Δία καὶ τὸν Ἰεχωβά, «πῦρ καταναλῖσκον!» Διαβάζει Ὅμηρο καὶ πλημμυρίζει ἀπὸ εἰδωλολατρικὴ χαρά. «Ἐδῶ, ἀναφωνεῖ, στοὺς καπνισμένους πυροστάτες τοῦ Σημίτη Θεοῦ, ἡ ἀρία καρδιὰ ἐξεγείρεται κι' ἀντρειεύει. Ὅλες οἱ ἁμαρτίες, οἱ παρακοὲς κι' οἱ ἀθλιότητες τοῦ ἀνθρώπου, τί λεπτομέρειες ἀσήμαντες μπροστὰ στὸν τρομερό του ἀγῶνα! Ἂν ὁ μικρολόγος Θεὸς τῶν Ἑβραίων κατηγοροῦσε στὴν ἄλλη ζωὴ τὸν ἄνθρωπο γιὰ τὰ μικρά του παραπατήματα, μὲ πόση περηφάνεια θὰ μποροῦσε νὰ ὑψωθῇ ἡ Ἀπολογία τοῦ ἀνθρώπου!»

Ἀπὸ τέτοια λυρικὰ ξεσπάσματα εἶνε γεμᾶτο τὸ βιβλίο τοῦ κ. Καζαντζάκη. Αὐτὰ τοῦ δίνουν τὸν τόνο του, αὐτὰ τὴν ἀτμόσφαιρά του, αὐτὰ τὴν μεγαλύτερή του ἀξία. Κάθε στιγμὴ αἰσθανόμαστε ὅτι δὲν ἔχουμε νὰ κάνουμε μ' ἕναν συγγραφέα μόνον, ἀλλὰ καὶ μ' ἕναν ζωντανὸ ἄνθρωπο, ἕναν ἄνθρωπο ποῦ εἶνε ὁλόκληρος βυθισμένος μὲς στὸν θολό, τρικυμισμένον, γεμᾶτον ἀγωνία καὶ ἀόριστα προμηνύματα ἀέρα τῆς ἐποχῆς μας, καὶ ποῦ παρ' ὅλο τὸν νιχιλισμό του, παλεύει ἀπεγνωσμένα γιὰ νὰ ψηλώσῃ λίγο τὸ ταπεινὸ προζύμι τῆς ζωῆς, γιὰ τὴν «ἔξοδο ἀπὸ τὸ ζῶο», καθὼς λέγει.

ΚΛΕΩΝ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΕΝΩΣΕΩΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΣΤΩΝ

Κατόπιν τοῦ θορύβου τὸν ὁποῖον κάμνουν ὡρισμένοι ἐργολάβοι ἡ Συνομοσπονδία τῶν αὐτοκινητιστῶν ἀναγκάζεται νὰ τονίσῃ ἐξηκριβωμένας γνώμας τοῦ τεχνικοῦ αὐτῆς προσωπικοῦ, ἐνδιαφερομένη πρωτίστως διὰ τὴν κατασκευὴν δρόμων, οἵτινες θὰ ἐξυπηρετήσωσιν ἐπὶ μακρὰ ἔτη τὴν συγκοινωνίαν τῆς χώρας.

Ἐξετάζοντες τὰς ἤδη κατασκευασθείσας καὶ ἐξαιροῦντες πάσης χρήσεως τὴν κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς παρὰ τῶν ἀναδόχων ἑταιρειῶν Μελετῶν καὶ Ἐπιχειρήσεων καὶ Δ. Καψαμπέλη καὶ Σία, τῆς ὁποίας θεωροῦμεν ὅτι μόνον ἡ δικαιοσύνη δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐξετάσεως ταύτης, καταλήγομεν εἰς τὸ συμπέρασμα κατόπιν παρατηρήσεων προσεκτικῶν, ὅτι αἱ κατασκευασθεῖσαι ὁδοὶ διὰ τῶν συστημάτων ὡς ἡ ὁδὸς Κηφισσίας ἀπὸ ἐπαύλεως Θῶν καὶ πέραν, ἡ ὁδὸς Ἐλευσῖνος—Μεσογείων, Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ, Γλυφάδος, Μενιδίου—Ὄλγας, παρουσιάζουσι κατασκευὴν λίαν ἱκανοποιητικήν, ἐπιφάνειαν ὁμαλὴν καὶ τελείαν, τὴν ἀπαιτουμένην πλαστικότητα καὶ ἐλαστικότητα, ἀρίστην συνοχὴν διὰ νὰ ἀποφεύγωνται αἱ φθοραὶ αὐτοκινήτων καὶ ἐλαστικῶν, ἐπὶ πλέον τὰ ὁδοστρώματα ταῦτα δὲν ἀλλοιοῦνται ἀπὸ βροχὰς καὶ εἰδικῶς μὴ σχηματίζοντα κονιορτόν.

Διὰ τὴν κατασκευὴν ὁδῶν δι' ἀσφάλτου Trinidad μᾶς παρουσιάζεται τὸ σκληρὸν καὶ πρωτοφανὲς παράδειγμα τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς, καὶ πᾶσα τεχνικὴ κρίσις ἐπ' αὐτῆς θὰ μειώσῃ ἴσως ὅτι, πᾶς ὁ καὶ ἅπαξ διελθὼν ταύτης αἰσθάνεται περὶ σπατάλης δημοσίων χρημάτων καὶ ἀποκλεισμοῦ συγκοινωνίας.

Ὡς πρὸς τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῆς Ἑταιρείας Καψαμπέλη καὶ Σία καὶ διὰ τὰς κατασκευὰς παρὰ τῆς Ἑταιρείας Trinidad ἐξηκριβωμέναι πληροφορίαι ἀποδεικνύουν ὅτι αὐτὴ ἔχει μόνον δύο καὶ ἥμισυ τοῖς ἑκατὸν (2 1)2 ο)ο) παραγωγὴν ἐκ τῆς ὅλης παραγομένης ἀσφάλτου.

Ἡ ἐπίσημος στατιστικὴ τῆς Ἀμερικῆς δεικνύει ὅτι ἐν Ἀμερικῇ ἐχρησιμοποιήθη ποσὸν Trinidad ἑβδομήκοντα ἓξ χιλιάδες πεντακόσιοι ἑξήκοντα δύο τόννοι (76.562 τόννοι) ἔναντι τριῶν ἑκατομμυρίων τετρακοσίων πεντήκοντα ὀκτὼ χιλιάδων τετρακοσίων ἑβδομήκοντα (3.458.470) τόννων ἀσφάλτου ἐξαχθείσα ἐκ πετρελαίου, ἂν καὶ ἡ νῆσος Trinidad εἶνε ἐν τῇ Ἀμερικῇ.

Ταῦτα διὰ τὴν ἀλήθειαν.

ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

Ναύλωσις ἀτμοπλοίου διὰ μεταφορὰν θείου ἐξ Ἰταλίας

Ὁ Αὐτόνομος Σταφιδικὸς Ὀργανισμὸς προσκαλεῖ τοὺς βουλομένους ὅπως μέχρι τῆς 4ης τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ἡμέρας Σαββάτου καὶ ὥρας 10 π. μ. ὑποβάλωσιν εἰς τὰ γραφεῖά του (ὁδὸς Μητροπόλεως 11) προσφορὰς διὰ τὴν δι' ἀτμοπλοίου μεταφορὰν ἐντὸς τῶν μηνῶν Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου 5000 τόννων ἤτοι 100000 ἡμισάκκων θείου, ὧν ἡ μὲν φόρτωσις θὰ γίνῃ ἐκ τῶν λιμένων Κατάνιας καὶ Λικάτας τῆς Σικελίας, ἡ δὲ ἐκφόρτωσις εἰς δώδεκα διαφόρους λιμένας τῆς Πελοποννήσου καὶ Ἰονίων νήσων.

Λεπτομερείας περὶ τῆς ἐν λόγῳ μεταφορᾶς δύνανται νὰ λάβωσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν ἐν τοῖς ὡς ἄνω γραφείοις. Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δύνανται νὰ ζητήσωσι τηλεγραφικῶς τὴν ἀποστολὴν αὐτοῖς τῶν σχετικῶν ὅρων.

Δημοσιευθήτω διὰ τῶν λαβουσῶν ἔγγραφον ἐντολὴν ἐφημερίδων.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἡ Α. Ε. ΚΙΝΟ·Ι·Ν, ἐργοστάσιον χημικῶν καὶ φαρμακευτικῶν προϊόντων, λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσῃ εἰς τὴν ἀξ. πελατεῖαν της καὶ ἅπαντας τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅτι ἀπὸ τῆς 15 Ἰανουαρίου 1928 ἀνέθεσε τὴν ἀποκλειστικὴν διὰ τὴν Ἑλλάδα ἀντιπροσωπείαν της εἰς τὸν κ. ΝΙΚ. ΑΘΗΤΑΚΗΝ. Ὁδὸς Καλαμιώτου 27 Ἀθῆναι, ὅπου εὑρίσκεται καὶ διαρκὴς παρακαταθήκη ὅλων τῶν προϊόντων της.

Παρακαλοῦνται ὅθεν οἱ κ.κ. πελάται ὅπως λάβωσι σημείωσιν καὶ ἀποτείνωνται τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν ἄνω διεύθυνσιν.

Α. Ε. ΚΙΝΟ·Ι·Ν

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

POLICE PRIVEE

Φύλακες καταστημάτων, οἰκιῶν, ἐργοστασίων, κτημάτων, ἀτόμων

Ἀναζητήσεις (RECHERCHES) διὰ πᾶσαν ὑπόθεσιν καὶ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ πάσης φύσεως διά τε τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικόν.

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Ὁδὸς Κοραῆ — Πανεπιστημίου

Μέγαρον Οἰκονόμου Α' ὄροφος

Ἐντολαὶ δεκταὶ ἐν τοῖς γραφείοις καὶ ταχυδρομικῶς διὰ συστημένων

ΤΑ ΜΠΡΙΚΕΤΑΚΙΑ

“ΑΤΛΑΝΤΟΣ„

ἀπεδείχθησαν ἤδη ἐν τῇ πράξει ὄχι μόνον συμφερώτερα τοῦ ἀνθρακίτου καὶ τοῦ κὼκ διὰ θερμάστρας, ἀλλὰ καὶ τοῦ γαιάνθρακος διὰ κουζίνες λόγῳ καὶ τῶν λοιπῶν των πλεονεκτημάτων εὐκόλου χρήσεως, οἰκονομίας καὶ καθαριότητος

ΘΕΡΜΑΝΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΣ

7800—8000 ΘΕΡΜΙΔΕΣ

Δραχμὰς μόνον 1050 κατὰ τόννον

(Δραχμὰς 1.35 ἡ ὀκᾶ)

εἰς σάκκους 20 ὀκάδων ἐσφραγισμένους

Ζητήσατε ἐντύπους ὁδηγίας

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ “ΑΤΛΑΣ„

Γαμβέττα 14. Τηλ. 13—62 Ν.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΤΟ ΦΙΛΑΣΤΙΚΟΝ ΡΕΥΜΑ ΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Ο ΜΕΓΑΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΙΣ.-Ο “ΟΥΡΜΠΑΝΙΣΜΟΣ„ ΚΑΤΑΚΤΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΣ ΕΔΑΦΟΣ.-ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΑΓΡΟΤΑΙ ΚΑΙ ΕΥΠΟΡΟΙ ΓΗΓΕΝΕΙΣ ΤΡΕΠΟΝΤΑΙ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΠΟΛΕΙΣ.-ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΤΥΦΙΛΙΑΣ ΕΝ ΚΑΒΑΛΛΑ.-Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΘΕΛΕΙ ΓΗΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΝ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΕΚΘΕΤΕΙ ΔΙΑ ΤΗΣ «ΠΡΩΪΑΣ» ΤΑΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, Ἰανουάριος. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Ἀσχολούμενος εἰς προηγουμένην μου ἀνταπόκρισιν μὲ τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν, τὴν ὁποίαν παρὰ τὴν τεραστίαν ἀνάπτυξίν της, διέρχεται ἡ Μακεδονικὴ πρωτεύουσα, ἔγραφον ὅτι κατὰ μέγιστον μέρος ὀφείλεται τοῦτο εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς καταναλωτικῆς δυνάμεως τῆς Θεσσαλονίκης συνεπείᾳ τῆς συγκεντρώσεως ἐν αὐτῇ πληθυσμοῦ παρασιτικοῦ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν μείωσιν τῆς παραγωγικότητος τῆς ὑπαίθρου. Ὁ οὐρμπανισμὸς εἰς τὴν Θεσσαλονίκην καὶ εἰς τὰς λοιπὰς Μακεδονικὰς πόλεις ἐσημείωσε πρωτοφανῆ πρόοδον, μέχρι τοῦ σημείου ὥστε τὸ ποσοστὸν τοῦ ἀστικοῦ καὶ μικροαστικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Μακεδονίας νὰ εἶνε κατὰ πολὺ μεγαλύτερον τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ὑπαίθρου. Ὀφείλεται τοῦτο, ἀναντιρρήτως, εἰς τὴν μεταπολεμικὴν τάσιν τῆς εὐζωΐας, ἀλλ' ὀφείλεται ἐπίσης καὶ εἰς τὴν συγκέντρωσιν ἐντὸς τῶν πόλεων μιᾶς μεγάλης μάζης προσφύγων, οἱ ὁποῖοι λόγῳ κακῆς διαχειρίσεως τοῦ ζητήματος ἐπροτίμησαν τὴν ψευτοδουλειὰ τοῦ μικροεπαγγελματίου, ἀπὸ τὸ ἄροτρον. Ἐπροτίμησαν τὰς μεγαλοπόλεις μὲ τὴν φαιδρὰν ζωήν, ἀπὸ τὸ ὕπαιθρον μὲ τὴν μονότονη, ἀλλὰ παραγωγικὴν ἐργασίαν.

Ὁ Γεν. Διοικητὴς διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Μακεδονίας

Ὁ Γεν. Διοικητὴς Μακεδονίας κ. Καλεύρας, ὁμιλῶν εἰς κύκλον φίλων, κατὰ φιλικὴν συγκέντρωσιν, ἐτόνισε δι' ἐκφραστικῶν λέξεων τὸν σοβαρὸν κίνδυνον τὸν ὁποῖον παρουσιάζει ἐν Μακεδονίᾳ τὸ φιλαστικὸν ρεῦμα, τὸ ὁποῖον συνεχῶς ὀγκοῦται. Παρεκάλεσα τὸν κ. Καλεύραν νὰ μοῦ διατυπώσῃ διεξοδικώτερον τὰς σκέψεις του, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Πρωΐας», σκέψεις αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὴν ἀπόρροιαν μιᾶς εὐσυνειδήτου ἐρεύνης ἀνὰ τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν τῆς Μακεδονίας. Καὶ ὁ κ. Γεν. Διοικητὴς μᾶς εἶπε:

— Κατὰ τὰς τελευταίας περιοδείας μου ἀνὰ τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν τῆς Μακεδονίας, καὶ τὴν ὕπαιθρον ἐν γένει, προσεπάθησα ἐπὶ τῇ βάσει πληροφοριῶν—ἀτελῶν ὁμολογῶ—καὶ προχείρων τινῶν στατιστικῶν νὰ μορφώσω, κατὰ τὸ δυνατόν, σαφέστερον γνώμην περὶ τοῦ φιλαστικοῦ ρεύματος, δηλ. τοῦ «οὐρμπανισμοῦ», προσλαμβάνοντος πράγματι ἐπικίνδυνον ὁπωσδήποτε ἔντασιν καὶ ἔκτασιν. Οὕτω, διεπίστωσα ὅτι τὸ φιλαστικὸν ρεῦμα δὲν παρατηρεῖται μόνον ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ δὴ εἰς μεγάλην κλίμακα, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἐδέσσῃ καὶ ἐν Βερροίᾳ καὶ Κοζάνῃ καὶ ἐν Φλωρίνῃ, εἰς μικροτέραν δὲ ἔκτασιν ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ. Διὰ τοῦτο διαρκῶς αὐξάνει ὁ πληθυσμὸς τῶν πόλεων, ὅστις ζῶν ἤδη ἐν ἀποπνικτικῇ καὶ ἀνθυγιεινῇ ἀτμοσφαίρᾳ ἀσφυκτιᾷ ὡς ἐκ τῆς πληθώρας τῶν ἐπιδιδομένων εἰς τὰ ἐλευθέρια ἐπαγγέλματα, τῶν τρεπομένων εἰς μὴ κοπιώδεις παραγωγικὰς ἐργασίας καὶ τῶν ἀποζώντων μὲ τὴν «δουλεὶὰ τοῦ ποδαριοῦ». Δὲν θέλω νὰ εἴπω, ὡς ἰσχυρίζονταί τινες ὅτι ὁ Ἕλλην δὲν ἀγαπᾷ τὴν γῆν, ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ αἰσθανθῇ εἰλικρινῆ πρὸς τὸ ἄροτρον προσήλωσιν, ὅτι ρέπει πρὸς τὰς πόλεις καὶ ἰδίως πρὸς τὰς μεγαλοπόλεις ὡς ἐκ τῆς ἰδιοτύπου κατὰ παράδοσιν συνθέσεώς του, ὅτι ἀποστρέφεται τὸν βαρὺν μόχθον καὶ στρέφεται πρὸς τὴν εὔκολον καὶ φαιδρὰν ζωήν. Οἱ ἰσχυρισμοὶ αὐτοί, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διαψεύδονται ἐν Μακεδονίᾳ ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν πραγμάτων. Ἀναντιρρήτως ὑπάρχουν μερικοὶ ἀταβιστικοὶ τύποι, οἱ ὁποῖοι προτιμοῦν τὰ ἐλευθέρια ἐπαγγέλματα καὶ ἄλλοι θλιβεροὶ τῆς γῆς λιποτάκται. Ὅλοι ὅμως αὐτοὶ ἀποτελοῦν μικρὴν μειονότητα, ἐφ' ἧς δὲν εἶνε δίκαιον νὰ στηριχθῇ τις διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς συμπεράσματα ὄχι πολὺ εὐχάριστα διὰ τὴν ψυχοσύνθεσιν τοῦ Ἕλληνος. Πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ καθηλώσωμεν τὸν Ἕλληνα εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ ν' ἀγαπήσῃ σταθερῶς τὴν γῆν καὶ σφικτὰ νὰ ἐναγκαλισθῇ τὸ ἄροτρον, ὅταν μειονεκτῶμεν εἰς ἐνδιαφέρον καὶ στοργὴν πρὸς τὴν ὕπαιθρον, ὅταν συγκοινωνία δὲν ὑπάρχει, ὅταν οἱ ὑπάρχοντες δρόμοι εἶνε ἐλεεινοί, ὅταν ἡ μεταφορὰ τῶν προϊόντων εἰς τὰς πόλεις εἶνε ἀδύνατος, ὅταν ἡ ἀσφάλεια τῆς ὑπαίθρου δὲν εἶνε πάντοτε εἰς εὐχάριστον σημεῖον, ὅταν μόλις τελευταίως ἤρχισαν τὰ ἔργα τῆς ἀποξηράνσεως, ὅταν πολλαχοῦ ἡ στενότης τοῦ κλήρου τῆς γῆς εἶνε καταφανής; Ἐν τούτοις ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἐπάρκεια κλήρου γῆς καὶ δὲν παρετηρήθη στενότης, διεπιστώθη ἀγάπη πρὸς τὴν γῆν καὶ ἀφοσίωσις πρὸς τὸ ἄροτρον. Οἱ Θρᾷκες ἐν γένει ἀνεδείχθησαν θαυμάσιοι τύποι ἀντοχῆς καὶ οἱ ἄριστοι ἐκπρόσωποι τῆς φιλέργου καὶ μοχθούσης Ἑλλάδος. Ἀνεδείχθησαν ἀπαράμιλλοι γεωργοί. Ἀλλὰ καὶ οἱ Μικρασιᾶται καὶ οἱ Πόντιοι, ποῦ ἀποτελοῦν μίαν γερὴν ράτσα ψυχικῆς δυνάμεως, ἀφωσιώθησαν εἰς τὴν γῆν, ἐφ' ὅσον γεωργοὶ ἦσαν εἰς τὸν τόπον των. Δυστυχῶς ἐλλείψεις τινές, ἄλλαι ἀτέλειαι καὶ εἰδικοί τινες λόγοι ἐνέτειναν ἀπό τινος τὸ φιλαστικὸν ρεῦμα, τόσον πρὸς τὴν Θεσσαλονίκην, ὅσον καὶ πρὸς τὰς ἄλλας Μακεδονικὰς πόλεις. Παρετηρήθη ὅμως ὅτι καὶ ἀρκετοὶ γηγενεῖς, ἀπὸ τὰ χωρία των καταφεύγουν εἰς τὰς πόλεις καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν πόλεων εἰς Θεσσαλονίκην. Ἔτσι ἔχομεν σοβαρὰν αὔξησιν τοῦ ἀστικοῦ ἢ μᾶλλον τοῦ μικροαστικοῦ πληθυσμοῦ καὶ συνεπῶς ὁλονὲν ἔντασιν τοῦ μεγάλου κακοῦ τοῦ ἀφοπλίζοντος πᾶσαν προσπάθειαν βελτιώσεως τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου τοῦ παρασιτισμοῦ καὶ τοῦ μεταπρατισμοῦ. Ἔτσι καθίσταται δεινὸν τὸ πρόβλημα πῶς θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ ἀνακόψωμεν ἢ τοὐλάχιστον νὰ περιστείλωμεν τὸ φιλαστικὸν ρεῦμα καὶ πῶς θὰ ἐξουδετερώσωμεν τὴν φυλετικήν, ὡς θέλουσί τινες νὰ εἴπουν ἀσθένειαν τοῦ νὰ ἀκολουθῶμεν τὰ πρόχειρα καὶ ἐλευθέρια ἐπαγγέλματα.

Καὶ οἱ γηγενεῖς

Κατάπληξιν ἐμοῦ ἐκδηλώσαντος ἐπὶ τῇ πληροφορίᾳ ὅτι τὸ φιλαστικὸν ρεῦμα ἀκολουθεῖ καὶ ὁ γηγενὴς πληθυσμός, ὁ κ. Καλεύρας μᾶς παρέσχεν τὰς κατωτέρω ἐξηγήσεις:

— Ἴδιον γνώρισμα, μᾶς εἶπεν ὁ κ. Καλεύρας, τῆς μεταπολεμικῆς ἐποχῆς δὲν εἶνε μόνον ἡ εὔκολη καὶ ἡ φαιδρὰ ζωή, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνάγκη, ἥτις γίνεται γενικῶς αἰσθητὴ τῆς εὐζωΐας. Ἔτσι βλέπομεν τὸν νεαρὸν ἰατρόν, υἱὸν χωρικοῦ, νὰ προσέρχεται δρομαίως εἰς τὰς πόλεις διὰ νὰ ἐγκατασταθῇ. Ὁ πραγματοποιήσας κέρδη τινὰ εἰς τὰς κωμοπόλεις τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Μακεδονίας, ἀσθμαίνων σπεύδει νὰ κατέλθῃ εἰς Θεσσαλονίκην διὰ νὰ εὐρύνῃ τὰς ἐργασίας του ἢ διὰ νὰ καταστραφῇ. Τὸν παρασύρει ὁ πόθος τοῦ μείζονος πλουτισμοῦ, τῆς εὐζωΐας. Ὁ νέος, υἱὸς πλουσίου ἀστοῦ τῆς Ἐδέσσης, σπεύδει ἐπίσης εἰς τὴν Μακεδονικὴν πρωτεύουσαν. Ὁ χθεσινὸς εὔπορος χωρικός, αὐτὸς ποῦ πρέπει νὰ καταστῇ ὁ μοναδικὸς τροφοδότης τῆς χώρας, φεύγει ἀπὸ τὸ χωριό του, διότι αἰσθάνεται βαθεῖαν τὴν ἀνάγκην νὰ παρακολουθήσῃ τὸν κινηματογράφον. Ἔτσι φεύγει καὶ ὁ μικροκτηματίας καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι οἱ ἀγρόται, τρέχοντες ὄπισθεν μιᾶς καλυτέρας τύχης καὶ πληθύνονται τὰ στόματα τῶν πόλεων καὶ ἀφαιροῦνται ἔτσι δημιουργικοὶ βραχίονες ἀπὸ τὴν γῆν. Ὅλα αὐτὰ εἶνε τὰ ἀκατάλυτα ρεύματα μιᾶς ἐποχῆς νέων δημιουργιῶν καὶ καταστάσεων. Τοιουτοτρόπως παρεισφρύουν εἰς τὰς πόλεις οἱ ἄνθρωποι τῆς μὴ ἀποδόσεως καὶ αἱ πόλεις, ὑπερτροφικαί, στενάζουν ἀπὸ τὸν πληθωρικὸν παρασιτικὸν πληθυσμόν. Τὴν περισυλλογήν, τὴν οἰκονομικὴν ἀνόρθωσιν, τὸν ἐθνικὸν πλουτισμόν, τὴν βελτίωσιν τῶν ὅρων τῆς ζωῆς, δὲν ἠμπορῶ νὰ φαντασθῶ συντελουμένην ἐφ' ὅσον δὲν ἐπιτελοῦμεν ὅ,τι πρέπει νὰ γίνῃ διὰ ν' ἀνακοπῇ διὰ τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τὸν λόγον τὸ παρατηρούμενον φιλαστικὸν ρεῦμα, τὸ ὁποῖον τελευταίως ἐμφανίζει κίνδυνον προφανῆ διὰ τὴν ὅλην ἐθνικὴν οἰκονομίαν. Ἕως τώρα ἔχομεν ἔξοδον πρὸς τὰς πόλεις. Εἶνε ἀνάγκη αὔριον νὰ ἴδωμεν τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τὴν γῆν. Ἐὰν λάβῃ τις ὑπ' ὄψει τὸν ὅλον πληθυσμὸν τῆς Μακεδονίας, θὰ ἴδῃ τὰς πόλεις ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν πληθυσμὸν τῆς ὑπαίθρου νὰ στενάζουν ἀπὸ ἕνα καθ' ὑπέρβασιν παντὸς φυσιολογικοῦ ὁρίου μὴ παραγωγικὸν πληθυσμόν. Ἡ δεσπόζουσα τελευταία μεταπολεμικὴ κραυγὴ ἐν Εὐρώπῃ, κυρίως ἐν Γαλλίᾳ, εἶνε Produir». Παρομοία κραυγὴ δέον νὰ κυριαρχήσῃ ἀπὸ τὸ ἕνα ἕως τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς χώρας μας. Κατενοήθη ἤδη ὑφ' ὅλων, ὅτι πρέπει ν' ἀκολουθήσωμεν παραγωγικὴν πολιτικὴν καὶ ἐλπίζω νὰ εὐτυχίσωμεν.

Οἱ μικροαστοὶ αὐξάνουν

Εἰς ἐρώτησίν μου, ἐὰν ὑπάρχουν ἐπιμελῶς συντεταγμέναι στατιστικαὶ ὅτι ἠλαττώθη ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς τῆς χώρας, ὁ κ. Καλεύρας μᾶς εἶπε τὰ ἑξῆς:

— Δὲν γνωρίζω ἐὰν ὑπάρχωσι ἀκριβεῖς στατιστικαὶ ἀπορρέουσαι ἀπὸ ἐργασίαν συστηματικὴν καὶ εὐσυνείδητον, ἐν τούτοις ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψει ὡρισμένας πληροφορίας, ἀσφαλῶς δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν, ὅτι ὁ γηγενὴς πληθυσμὸς τῆς χώρας ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ πολέμου κατὰ πολὺ ἠλαττώθη. Τὸ ποσοστὸν τῶν εἰς τὸν πόλεμον πεσόντων ἢ ἐξαφανισθέντων τῆς ὑπαίθρου Ἑλλάδος δὲν εἶνε μικρόν. Ἐπίσης ἡ ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανίας, ἡ σχετικὴ εἰς ὡρισμένους κλάδους αὔξησις τῶν ἡμερομισθίων εἰς τὰς πόλεις, προσείλκυσαν ἀπὸ τῆς ἀνακωχῆς πλείστας ὅσας ἀγροτικὰς χεῖρας. Ὑπερπληθωρικὴ ὡσαύτως εἰς τὰς πόλεις εἶνε καὶ ἡ μικροαστική, ἡ μικροεπαγγελματικὴ τάξις ἥτις σκληρῶς βιοπαλαίει. Τρομερὰ δυσανάλογος τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ ὁ ἀριθμὸς τῶν καφενείων, τῶν παντοπωλείων, τῶν ζαχαροπλαστείων, τῶν κουρείων καὶ τῶν ἄλλων μικροκαταστημάτων. Οὕτω καταμερίζονται τὰ ὀλίγα κέρδη καὶ ἀργότερα κατατρώγεται καὶ τὸ μικρὸν κεφάλαιον. Καὶ μίαν ἡμέραν ὁ μικροαστὸς καταντᾷ ἄνεργος καὶ βραδύτερα ἐξ ἀνάγκης ἐχθρός.

Εἶνε ἀδύνατον νὰ ληφθοῦν μέτρα

— Νομίζετε ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ θεσπισθοῦν μέτρα ἀνακόπτοντα τὸ φιλαστικὸν ρεῦμα καὶ ἀπαγορεύοντα συνεπῶς τὴν ἐγκατάστασιν τῶν ἀγροτῶν εἰς τὰς πόλεις;

— Δὲν τὸ νομίζω δυνατόν, μᾶς εἶπεν ὁ κ. Καλεύρας. Δὲν ἠμποροῦμεν νὰ πολεμήσωμεν τὰς ἀτομικὰς ἐλευθερίας καὶ νὰ καθηλώσωμεν τὸν ἀγρότην ἢ τὸν ἄλλον μικροαστὸν τῶν κωμοπόλεων εἰς τὸν τόπον του καὶ νὰ τοῦ ἀπαγορεύσωμεν νὰ κινηθῇ πρὸς τὰς πόλεις. Ἐὰν ἡ Γαλλία, ἡ τόσον ὑπὸ τοῦ οὐρμπανισμοῦ πληγεῖσα, δὲν κατέληξεν εἰς οὐδεμίαν ἀπόφασιν τείνουσαν εἰς τὸ νὰ περιορίσῃ νομοθετικῶς τὴν κάθοδον ἐκ τῆς ὑπαίθρου εἰς τὰς πόλεις, πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ ληφθοῦν ἀνελεύθερα μέτρα παρ' ἡμῶν ἐφ' ὅσον ἡ ἔκτασις ἐν τῇ χώρᾳ μας τῆς ἀστυφιλίας δὲν εἶνε εἰς οἷον βαθμὸν παρατηρεῖται πρὸ καιροῦ εἰς Γαλλίαν. Πρὸ ἑκατὸν περίπου ἐτῶν ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς ἐν Γαλλίᾳ περιελάμβανε τὰ 75 ο)ο (ἑβδομήκοντα πέντε τοῖς ἑκατόν), κατὰ τὸ 1911 τὸ ποσοστὸν τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ κατῆλθεν εἰς 56 ο)ο (πεντήκοντα ἓξ τοῖς ἑκατὸν) καὶ τὸ 1921 εἰς 45 ο)ο (τεσσαράκοντα πέντε τοῖς ἑκατόν). Καὶ κατὰ τὸ 1924 τὸ ποσοστὸν ἦτο ὀλιγώτερον τοῦ 1921. Κατὰ τὸ 1911 ἐπὶ 36.241 χωρίων τῆς Γαλλίας τὰ 16.022 δὲν εἶχον κατοίκους πλέον τῶν 400 (τετρακοσίων), τώρα 22.000 χωρία ἔχουν κατοίκους ὀλιγωτέρους τῶν 300. Ἀπὸ τοῦ 1911 ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς τῆς Γαλλίας μέχρι τοῦ 1926 ἠλαττώθη κατὰ 1.500.000 βραχιόνων. Παρ' ὅλα τ' ἀνωτέρω, ἡ Γαλλία δὲν ἠθέλησε νὰ λάβῃ νομοθετικὰ μέτρα περιοριστικὰ τῶν κινήσεων τοῦ ἐλευθέρου πολίτου.

»Ἐν τούτοις, ἐπέρανεν ὁ κ. Καλεύρας, οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ ὅτι τὸ μέλλον τῆς χώρας ἀπὸ ἀπόψεως ἀναδημιουργίας ἐν γένει καὶ ἐθνικῆς οἰκονομίας εἶνε ἀναποσπάστως συνδεδεμένον μὲ τὴν τύχην τοῦ Ἕλληνος ἀγρότου. Ἡ ὕπαιθρος χώρα εἶνε ἡ ζωὴ τῆς Ἑλλάδος. Δι' αὐτῆς θὰ τροφοδοτήσωμεν τοὺς Ἕλληνας, θὰ βελτιώσωμεν τὴν ράτσαν, θὰ δημιουργήσωμεν ρωμαλεωτέραν σφριγηλότητα, καλυτέραν τὴν Ἑλληνικὴν οἰκογένειαν. Ὁ Ἕλλην χωρικὸς εἶνε ἐνδεδειγμένος εἰς τὸν κύκλον του νὰ σώσῃ τὴν χώραν, ὄχι μόνον ἐνισχύων τὸν ἐθνικὸν πλοῦτον, ἀλλὰ καὶ διαφυλάττων ἀπαραμείωτον εἰς φλόγα τὸ ἐθνικὸν φρόνημα. Ἔχω τὴν γνώμην ὅτι διὰ τῶν Ἑλλήνων ἀγροτῶν, ποῦ ἔχουν γερὰ τὰ μπράτσα καὶ γερὴ τὴν ψυχή, ἠμποροῦμεν νὰ διατηρήσωμεν καὶ τὸν σημερινὸν κοινωνικὸν ρυθμὸν τῆς ζωῆς».

Ἡ μόνη λύσις

Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐκεῖνο ποῦ συμβαίνει εἰς τὴν Θεσσαλονίκην παρατηρεῖται εἰς τὴν αὐτήν, ἂν μὴ καὶ μεγαλυτέραν κλίμακα καὶ ἐν Καβάλλᾳ. Ἡ λάμψις τῶν δολλαρίων προσείλκυσεν ἐκεῖ σημαντικὸν ἀριθμὸν μικροαστῶν. Τῆς συγκεντρώσεως ταύτης μοναδικὸν ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἡ δυστυχία καὶ ἡ προαγωγὴ τῆς διαφθορᾶς. Ἡμεῖς παρακολουθοῦντες τὴν κίνησιν ταύτην δὲν βλέπομεν ἄλλην λύσιν—ὄχι διὰ ν' ἀναστραφῇ τὸ ρεῦμα, πρᾶγμα, δύσκολον, ἀλλὰ διὰ ν' ἀνακοπῇ τοὐλάχιστον — ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν παραγωγικῶν ἔργων. Εἶνε εὔκολον νὰ λέγωμεν ὅτι ἡ Μακεδονία εἶνε πλουσία χώρα καὶ εὐχερὲς νὰ ἐξυμνῶμεν τὰ καπνὰ καὶ τὰ ἄλλα προϊόντα της. Χρειάζεται ὅμως γῆν καὶ ἀσφάλειαν. Πρὸς αὐτὰ τὰ δύο πρέπει νὰ στραφῇ τῆς Κυβερνήσεως ἀλλὰ καὶ τῆς Βουλῆς ἡ προσοχή. Θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον ἐὰν οἱ πολιτευόμενοι τῆς χώρας ἤρχοντο νὰ μελετήσουν τὴν κατάστασιν — δὲν ἀρκεῖ νὰ γνωρίζουν ταύτην οἱ ἐντεῦθεν μόνον — καὶ νὰ μορφώσουν ἀτομικὴν γνώμην. Θὰ ἦτο τότε δυνατὸν νὰ ληφθοῦν ταχύτερα, ἀμεσώτερα καὶ πλέον ἀποτελεσματικὰ μέτρα.

Α. ΚΟΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΙΣ ΚΑΙ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

Ἡ σταθεροποίησις τῆς δραχμῆς ἐπὶ νέας ἀναλογίας πρὸς τὸν χρυσὸν ἀποτελεῖ ἤδη εἰλημμένην ἀπόφασιν, ὥστε ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ κατ' ἀρχὴν σκοπίμου τῆς πολιτικῆς ταύτης νὰ μὴ ἔχῃ πλέον πρακτικήν τινα σημασίαν. Οὔτε ἄλλως τε ἐπ' αὐτοῦ τοῦ σημείου διετυπώθησαν σοβαραὶ ἀντιρρήσεις.

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον προβάλλει σήμερον καὶ τὸ ὁποῖον εὐλόγως πρέπει νὰ τύχῃ τῆς δεούσης προσοχῆς τῆς κοινωνίας καὶ τῶν εἰδημόνων, εἶνε ὁ τεχνικὸς τρόπος τῆς ἐπιτεύξεως καὶ τῆς κατοχυρώσεως τῆς σταθεροποιήσεως. Ἐδῶ κατ' ἀνάγκην θὰ περιστραφοῦν πλέον αἱ συζητήσεις καὶ πᾶσα συμβολὴ εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ ἐξόχως λεπτοῦ καὶ πολυπλόκου τούτου θέματος, θὰ πρέπῃ μετ' εὐγνωμοσύνης νὰ γίνηται ἀποδεκτὴ καὶ νὰ ἐξονυχίζηται διότι ἑκάστη πτυχὴ τοῦ προβλήματος αὐτοῦ ὑποκρύπτει ἀνὰ ἓν βαθὺ πολιτικὸν καὶ κοινωνικὸν ἐρώτημα, τοῦ ὁποίου ἡ τύχη ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς μεγάλης νομισματικῆς προσπαθείας, ἥτις πρόκειται νὰ συντελεσθῇ. Καὶ εἶνε τόσον βαθεῖα καὶ ἀπεριόριστος ἡ ἀναγκαία αὐτὴ ἀλληλουχία ὅλων τῶν ὅρων τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν ἐξέλιξιν καὶ τὴν τύχην τοῦ τεχνικοῦ προβλήματος τῆς σταθεροποιήσεως, ὥστε οὐδενὸς ἡ συνδρομὴ νὰ μὴ εἶνε περιττή. Μία ἀποτυχία τῆς νομισματικῆς πολιτικῆς ἣν ἐχάραξαν πλέον αἱ ὑπεύθυνοι ἐξουσίαι τοῦ Κράτους, δὲν θὰ ἐδημιούργει θύματα μόνον μεταξὺ ἐκείνων, οἵτινες ἀνέλαβον τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὰς εὐθύνας τῆς πολιτικῆς αὐτῆς, ἀλλὰ θὰ ἀπετέλει κατάρρευσιν ὁλοκλήρου τοῦ πατρικοῦ ἑλληνικοῦ οἴκου, ὑπὸ τὰ ἐρείπια τοῦ ὁποίου ἀθῷοι καὶ ἔνοχοι, σώφρονες καὶ ἄσωτοι υἱοὶ τὴν αὐτὴν θὰ εὕρισκον τύχην.

Πῶς καὶ ποῦ θὰ σταθεροποιήσωμεν.— Αὐτὰ εἶνε τὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα ἐκ τῶν πραγμάτων τίθενται σήμερον.

Διὰ νὰ δοθῇ ὅμως ἀπάντησις εἰς τὰ ἐρωτήματα ταῦτα πρέπει πρὸ παντὸς νὰ ὑπάρχῃ σαφήνεια ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς «σταθεροποιήσεως», ὡς πρὸς τὴν ὁποίαν ἱκανὴ σύγχυσις ἔχει δημιουργηθῇ τόσον ἐξ ἀγνοίας, ὅσον καὶ ἐκ τῆς φύσεως τοῦ θέματος. Ἡ συνήθης μορφή, ὑφ' ἣν τὸ κοινὸν καὶ μέρος τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου ἐννοεῖ τὴν «σταθεροποίησιν», εἶνε ἡ ἐπίτευξις ὡρισμένης ἀπαρασαλεύτου καὶ διὰ νόμου κατωχυρωμένης ἀναλογίας τῆς ἀξίας τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος πρὸς τὰ θεωρούμενα εἰς τὸ ἄρτιον τοῦ χρυσοῦ νομίσματα. Ἐὰν τὸ Κράτος δέχηται καὶ πωλῇ εἰς ὡρισμένην τιμὴν λίρας καὶ δολλάρια, τοῦτο συνήθως θεωρεῖται ὡς «νόμῳ σταθεροποίησις». Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶνε ἄλλο τι ἢ ἁπλῆ συναλλαγματικὴ σταθερότης, ἄσχετος τελείως τῆς νομισματικῆς σταθερότητος ἣν ἐπιδιώκομεν. Εἰς τὴν ἀκριβῆ καὶ πλήρη διάκρισιν τῶν δύο τούτων ἐννοιῶν, τόσον εὐχερῶς ἐναλλασσομένων ὑπὸ τῆς προχείρου μελέτης τοῦ θέματος, πρέπει κατ' ἀνάγκην νὰ ἐπιμείνωμεν, διότι μόνον οὕτω θὰ ἐννοήσωμεν τί ἀκριβῶς ἐπιδιώκομεν καὶ ἐπομένως τίνι τρόπῳ καὶ ποῦ θὰ ἀνεύρωμεν αὐτό.

Παραλλήλως πρὸς τὴν σταθερότητα τοῦ συναλλάγματος ὑπάρχει ἡ σταθερότης τῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας τοῦ χρήματος, ἐμφανιζομένη κατὰ τὸ ἐφικτὸν εἰς τοὺς τιμαρίθμους τῆς ζωῆς· καὶ αὐτὴ ἀκριβῶς ἐνδιαφέρει ἐν τῇ νομισματικῇ ἡμῶν πολιτικῇ. Διότι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρωτίστως ἔχει ἀξίαν εἶνε νὰ γνωρίζωμεν ὅτι ὡρισμένη εἰς ὄγκον νομισματικὴ ἀξία δίδει τὸ μέσον ἀπολαύσεως ὡρισμένης ποσότητος ἀγαθῶν καὶ ἐπὶ τῆς σχέσεως ταύτης κανονίζεται ὅλη ἡ ἐσωτερικὴ οἰκονομικὴ λειτουργία ἑνὸς τόπου. Δὲν συνταυτίζονται δὲ ἀναγκαίως οὔτε τὰ ἐπίπεδα, οὔτε αἱ διακυμάνσεις τῶν δύο τούτων ἀξιῶν. Τὸ δολλάριον π. χ. παρέμεινεν ἀπὸ τοῦ 1915 ἕως σήμερον συναλλαγματικῶς στάσιμον· ἡ ἐσωτερικὴ ὅμως αὐτοῦ ἀξία διατυπουμένη εἰς τοὺς τιμαρίθμους τοῦ U.S.A. Bureau of Labour κατῆλθε λόγῳ τῆς κατὰ τὸν πόλεμον πληθωρικῆς κυκλοφορίας χρυσοῦ ἐν Ἡν. Πολιτείαις ἀπό:

100 κατὰ τὸ 1915
εἰς 123 κατὰ τὸ 1916
196 κατὰ τὸ 1918
244 κατὰ τὸ 1920

διὰ νὰ ἀνέλθῃ ἔπειτα μετὰ τὴν κατὰ τὸ ἔτος 1921 ἀκολουθηθεῖσαν πολιτικὴν περιορισμοῦ τῆς κυκλοφορίας εἰς 148 καὶ εἰς 139,3 κατ' Ἰούνιον 1927. Ὁμοίως ἐν Σουηδίᾳ ὁ τιμάριθμος χονδρικῶν εἰδῶν ἀνῆλθεν ἀπὸ 100 κατὰ τὸ 1914 εἰς 155 τῷ 1915 (Δεκέμβριος), εἰς 191 τῷ 1916 (Σεπτέμβριος), 249 τῷ 1917 (Σεπτέμβριος). Ἡ μείωσις δὲ αὐτὴ τῆς ἀνταλλακτικῆς δυνάμεως τῆς κορώνας ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, ὀφειλομένη εἰς ἀθρόαν εἰσροὴν χρυσοῦ ἐκ τῶν ἐμπολέμων χωρῶν, ἠνάγκασε τὴν σουηδικὴν Κυβέρνησιν νὰ προβῇ τῇ 8ῃ Φεβρουαρίου 1917 εἰς ψήφισιν νόμου ἀπαγορεύοντος τὴν εἴσοδον καὶ τὴν κοπὴν χρυσῶν νομισμάτων ἐν Σουηδίᾳ, ἐπὶ τῇ βάσει 2,480 κορ. δι' ἓν γραμ. καθαροῦ χρυσοῦ, τῆς ὑποχρεώσεως τῆς Τραπέζης πρὸς ἐξόφλησιν τῶν τραπεζογραμματίων της εἰς χρυσὸν παραμεινάσης ὅμως ἀκεραίας· οὕτω ἐπεδιώκετο νὰ μὴ παρασυρθῇ ἡ κορώνα εἰς τὴν πτῶσιν τῆς ἀξίας τοῦ χρυσοῦ καὶ νὰ διατηρήσῃ τὴν ὑπεράνω αὐτῆς θέσιν τῆς σταθεράν.

Καὶ ἡ μελέτη τῶν νομισμάτων ὅλων τῶν ἐμπολέμων κρατῶν ἄγει ἐπίσης εἰς τὸ αὐτὸ συμπέρασμα: ὅτι δηλ. ἡ καμπύλη τῆς συναλλαγματικῆς ἀξίας αὐτῶν ἠκολούθησε τελείως διάφορον γραμμὴν ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴν ἀνταλλακτικὴν αὐτῆς δύναμιν. Εἰδικῶς δ' ὅσον ἀφορᾷ ἡμᾶς εἶνε γνωστὸν ἐξ ὅσων στοιχείων διαθέτομεν, ὅτι ἐν ᾧ ἡ συναλλαγματικὴ ἀξία τῆς δραχμῆς ἐκυμαίνετο κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος περὶ τὸ 1)15 τῆς ἀρχικῆς της ἀξίας, ὁ «τιμάριθμος τῆς ἀκριβείας τῆς ζωῆς ἐν Ἀθήναις» τῆς στατιστικῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, δεικνύει ἔκπτωσιν ἀνταλλακτικῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας 1)19,3.

Ὅταν λοιπὸν λέγομεν ὅτι θέλομεν νὰ σταθεροποιήσωμεν, τί ἐννοοῦμεν; Νὰ κρατήσωμεν τὸ νόμισμα ἡμῶν σταθερὸν πρὸς τὴν σχετικὴν συναλλαγματικὴν ἀξίαν τῶν τελευταίων μηνῶν, ἢ νὰ σταθεροποιήσωμεν αὐτὸ πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ἀνταλλακτικήν του ἀξίαν; Αὐτὸ εἶνε τὸ ἐρώτημα, τὸ ὁποῖον ἀναγκαστικῶς προβάλλει καὶ τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸ καταστάλαγμα ὁλοκλήρου τῆς ὑποθέσεως τῆς ἐπιχειρουμένης νομισματικῆς σταθεροποιήσεως, διότι ἐγκλείει ἐν ἑαυτῷ ὅλα τὰ ποικίλα οἰκονομικὰ καὶ δημοσιονομικὰ δεδομένα καὶ τὰς ἀπόψεις, αἵτινες ἀπαρτίζουσι τὴν λεγομένην νόμῳ σταθεροποίησιν.

* * *

Τὸ πρωτόκολλον τῆς Γενεύης δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου νὰ μᾶς χρησιμεύσῃ ὡς ὁδηγός· εἶνε λοιπὸν ἀναγκαῖον, ἀχειραγώγητοι, τὴν φορὰν αὐτήν, νὰ ἀνεύρωμεν τὴν λύσιν. Πράγματι τὸ ἄρθρον 4ον τοῦ πρωτοκόλλου τῆς 8ης Σεπτεμβρίου 1827, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 11ον τῆς συμβάσεως πρὸς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν ὁμιλοῦσι τὸ μὲν πρῶτον περὶ «stabilisation legale de la monnaie par rapport le l'or» τὸ δὲ δεύτερον περὶ «Teneur en or de la drachme» χωρὶς νὰ προσδιορίζουσί τι ὡς πρὸς τὴν σχέσιν τῆς νέας νομισματικῆς μας μονάδος πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ἀξίαν τοῦ «χρυσοῦ» δηλ. τὴν πραγματικὴν ἀνταλλακτικὴν ἀξίαν αὐτῆς. Οὔτε ἦτο ἄλλως τε δυνατὸν νὰ τεθῇ τοιοῦτον ζήτημα ἐν αὐτῷ τῷ πρωτοκόλλῳ, εὐλόγως δὲ προετιμήθη νὰ διακανονισθῇ κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀριθ. 11 τῆς συμβάσεως προβλεπομένου διατάγματος, τοῦ μέλλοντος νὰ ρυθμίσῃ τὴν ἀριθμητικὴν ἀναλογίαν καὶ τὸ εἶδος τῆς ἀναλογίας τῆς δραχμῆς πρὸς τὸν χρυσόν.

Ἐπὶ τοῦ σημείου ὅμως τούτου ἡ τελευταία ἐξέλιξις τῆς νομισματικῆς ἐπιστήμης καὶ αἱ πρὸ ἡμῶν συντελεσθεῖσαι ἀνάλογοι νομισματικαὶ προσπάθειαι παρέχουσι στοιχεῖα πολύτιμα διὰ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος.

Πράγματι· *ἡ νομισματικὴ σταθεροποίησις δὲν δύναται νὰ ἀποβλέπῃ ἀλλαχοῦ καὶ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς συντελεσθεῖσα, εἰμὴ ὅταν συγκεντρώσῃ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σταθεροῦ ἐπιπέδου ἀναλογίας τόσον τὴν πρὸς τὸν χρυσὸν σχέσιν τοῦ νομίσματος, ὅσον καὶ τὴν πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν εἰδῶν ἀναλογίαν αὐτοῦ, δηλ. τὴν ἐσωτερικὴν ἀνταλλακτικὴν αὐτοῦ δύναμιν.* Πρέπει δηλ. ὡρισμένη μονὰς ἐθνικοῦ νομίσματος νὰ ἀντιπροσωπεύῃ μονίμως καὶ ἐντὸς στενοῦ περιθωρίου ἐλαφρῶν διακυμάνσεων, ὡρισμένην ποσότητα χρυσοῦ καὶ ὡρισμένην ποσότητα ἀγαθῶν. Ἐὰν ἡ νέα νομισματικὴ μονὰς ἀντιπροσωπεύῃ ἄλλην ἀναλογίαν χρυσοῦ ἢ ἄλλην ἀνταλλακτικὴν ἀξίαν εἰς εἴδη, ἐὰν δηλ. ὁ τιμάριθμος τῆς ζωῆς δὲν εὑρίσκεται ἐπὶ ἐπιπέδου παραπλησίου πρὸς τὴν διασυναλλαγματικὴν ἀξίαν τοῦ νομίσματος, τότε ἡ σταθεροποίησις δὲν εἶνε ὁριστικὴ καὶ πραγματικὴ καὶ κατ' ἀνάγκην ὑπὸ τὴν βίαν τῆς ἐσωτερικῆς ἀλληλουχίας τῶν οἰκονομικῶν ὅρων τοῦ τόπου, ἢ τὸ συνάλλαγμα θᾶττον ἢ βράδιον θὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ ἐπίπεδον τοῦ τιμαρίθμου, ἢ αἱ τιμαὶ θὰ κατασταλῶσι βαθμιαίως καὶ ἐν μέσῳ οἰκονομικῶν κρίσεων εἰς τὴν νέαν ἀξίαν τοῦ νομίσματος πρὸς τὸν χρυσόν. Αὐτὸ εἶνε τὸ λεγόμενον decalage τῶν τιμῶν πρὸς τὸ νόμισμα, τὸ ὁποῖον τόσον ἀπασχολεῖ σήμερον τοὺς παρακολουθοῦντας τὰ ἐν Εὐρώπῃ νομισματικὰ φαινόμενα.

Ὁ σοφὸς Σουηδὸς καθηγητὴς Κασσὲλ ἰδοὺ πῶς δίδει τὴν ἐξήγησιν τῶν ἀνωτέρω: «Ὅταν—γράφει—ἡ συναλλαγματικὴ ἀξία ἑνὸς νομίσματος (ἐκ λόγων παθητικοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν) πέσῃ κάτω τῆς ἐσωτερικῆς ἀνταλλακτικῆς του δυνάμεως, τότε θὰ εἶνε ἐξαιρετικῶς ἐπικερδὲς νὰ ἀγοράζηται τὸ νόμισμα αὐτὸ πρὸς ἐξαγωγὴν εἰδῶν ἐκ τῆς χώρας αὐτοῦ· οὕτω ἡ ἀξία τοῦ συναλλάγματος θὰ φθάσῃ τὸ ἐπίπεδον τῆς ἐσωτερικῆς ἀνταλλακτικῆς ἀξίας... Ἐὰν (ἀντιθέτως) μία χώρα διὰ μιᾶς ἐξαιρετικῶς φιλελευθέρας πιστωτικῆς πολιτικῆς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἀφήσῃ νὰ ὑψωθῇ τὸ ἐπίπεδον τῶν τιμῶν τοῦ ἐσωτερικοῦ, ὑπεράνω τοῦ κανονικοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν, τότε ὁ χρυσὸς θὰ φύγῃ ἐκτὸς τῆς χώρας καὶ ἐὰν τοῦτο δὲν ἐξαναγκάσῃ εἰς μίαν μεταστροφὴν τῆς ἀκολουθουμένης πιστωτικῆς πολιτικῆς, τότε οὐδὲν ἀπόθεμα χρυσοῦ θὰ εἶνε ἐπαρκὲς διὰ νὰ κρατήσῃ σταθερὰν τὴν συναλλαγματικὴν σχέσιν τοῦ νομίσματος. *Μόνον λοιπὸν ἀσαφὴς ἀντίληψις τῆς ἐννοίας τοῦ νομίσματος, δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν γνώμην ὅτι διὰ τὴν σταθεροποίησιν τοῦ νομίσματος πρὸς τὸν χρυσόν, δὲν ἔχει σημασίαν ἡ ταὐτόχρονος ρύθμισις τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν».* Καὶ διὰ τοῦτο ὁ σοφὸς καθηγητὴς καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι *«ἡ σταθεροποίησις τοῦ νομίσματος δὲν ἐπιτυγχάνεται—ὡς νομίζεται συνήθως — διὰ τῆς ἁπλῆς σταθερότητος συναλλαγματικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν χωρῶν. Ἡ σταθεροποίησις τῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος πρέπει νὰ προηγηθῇ ταύτης.»* (G. Cassel: Das Geldwesen nach 1914 σελ. 111 καὶ 212-4).

Διάφοροι συγκριτικαὶ μελέται τῶν τιμαρίθμων γενόμεναι τόσον ἐν Βελγίῳ ὑπὸ τῆς «Ἠχοῦς τοῦ Χρηματιστηρίου», ὅσον καὶ ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ τοῦ κ. Ἀ. Ντεσπὼ ἐν τῇ «Ἐνφορμασιόν», τείνουν ν' ἀμφισβητήσουν τὰ συμπεράσματα τῆς ἀνωτέρω θεωρίας. Ἀλλὰ πολὺ εὐρύτερα καὶ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ ἐν τῇ πράξει τῶν τελευταίων τούτων ἐτῶν, εἶνε ἡ κίνησις πρὸς σύνδεσιν τοῦ νομίσματος πρὸς ὡρισμένην ἐσωτερικὴν ἀνταλλακτικὴν ἀξίαν, ὁδηγοῦσα πολλάκις καὶ εἰς τελείαν περιφρόνησιν τοῦ εἰς χρυσὸν περιεχομένου τοῦ νομίσματος. Ἡ κίνησις αὐτή, εἰς ἣν τὴν πρώτην ὤθησιν ἔδωκεν ὀλίγον πρὸ τοῦ πολέμου ὁ διάσημος οἰκονομολόγος Irving Fisher καὶ εἰς τὴν ὁποίαν σήμερον, ὑπὸ τὸ ὄνομα monnaie dirigée, προσεχώρησαν οἰκονομολόγοι ὡς ὁ προμνησθεὶς Κασσέλ, ὁ Keynes ἔν τισι δὲ καὶ ὁ Ζερμαὶν Μαρτέν, τείνει πρὸ παντὸς εἰς τὴν διὰ καταλλήλου χειρισμοῦ τῆς πιστωτικῆς πολιτικῆς τῶν ἐκδοτικῶν τραπεζῶν καὶ τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ τόκου προεξοφλήσεως διατήρησιν σταθεροῦ τιμαρίθμου ἀδιαφοροῦσα πρὸς τὴν διασυναλλαγματικὴν ἀξίαν τοῦ νομίσματος. Εἰς τὸ σύστημα τοῦτο προσεχώρησαν ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1919 καὶ Federal Reserve Banks τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ ἀπὸ τοῦ 1920 ἄρχεται ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ δελτίου τοῦ Ἰουνίου 1920 τῶν Τραπεζῶν τούτων, συστηματικὴ πολιτικὴ πρὸς περιστολὴν τῶν τιμαρίθμων ἐν Ἀμερικῇ διὰ τῆς κατὰ 1)2 ο)ο ὑψώσεως τοῦ προεξοφλητικοῦ τόκου. Οὕτω ὁ τιμάριθμος ἔφθασε τὰς 148 μονάδας τῷ 1921 ὅπου καὶ ἐσταθεροποιήθη. Τελευταίως δὲ αἱ Τράπεζαι αὗται (ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1927) προεκάλεσαν διὰ τῆς διατηρήσεως τόκου χαμηλοτέρου ἐν Ν. Ὑόρκῃ τοῦ ἐν Λονδίνῳ ἰσχύοντος, πτῶσιν τῆς ἀξίας τοῦ δολλαρίου ἐν Λονδίνῳ ἐγγίσαντος περίπου αὐτόθι τὸ gold point τῆς ἐξαγωγῆς, ἀκριβῶς ἵνα ἐπιτύχωσιν ἐπάνοδον τοῦ τιμαρίθμου πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ 146,2 ἀπὸ τῶν 139,3 ὅπου εἶχε πέσει τὸν Ἰούνιον 1927, διευκολύνουσαι οὕτω καὶ τὴν ἐξ Ἀμερικῆς ἐξαγωγὴν κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ ἔτους τούτου.

Ἀσχέτως ὅμως τῆς ὀρθότητος καὶ τῆς ὁριστικότητος τῆς ἐπικρατήσεως τῶν ἀντιλήψεων τούτων, ἓν παραμένει βέβαιον, ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ ἀνταλλακτικὴ δύναμις ἑνὸς νομίσματος ἤρχισε νὰ λαμβάνῃ σημασίαν ἐν ταῖς πρὸς σταθεροποίησιν αὐτοῦ καταβαλλομέναις προσπαθείαις, ἥτις καὶ πρὸ ὀλίγου ἀκόμη διέφευγε τοὺς ἀσχολουμένους πρὸς τὰ ζητήματα ταῦτα. Αἱ οἰκονομικαὶ καὶ ἄλλαι κρίσεις ἐκδηλούμεναι εἰς ἀκρίβειαν τῆς ζωῆς, ἀναστολὴν τῆς οἰκονομικῆς κινήσεως, ἐν χώραις «ὑγιοῦς» θεωρουμένου νομίσματος καί, ἔτι μᾶλλον ἐν χώραις ἐπανερχομέναις εἰς τὴν βάσιν τοῦ χρυσοῦ, ἔδωκαν ἀφορμὴν βεβαίως νὰ μελετηθῇ ἐγγύτερον ἡ σχέσις μεταξὺ τῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος καὶ συναλλαγματικῆς τοιαύτης, καὶ οὕτω κατέστη δυνατὸν νὰ πιστοποιηθῇ ὅτι αἰτία τῆς δυσπραγίας αὐτῆς, παρακολουθούσης, πολλάκις δὲ καὶ ματαιούσης, τὰς νομισματικὰς σταθεροποιήσεις, ὑπῆρξεν ἀκριβῶς ἡ δυσαρμονία τῶν δύο τούτων ἀξιῶν τοῦ νομίσματος καὶ ἡ ἀνεπαρκὴς ἐξέτασις τῆς πλευρᾶς ταύτης τοῦ ζητήματος.

Ἡ ἀλήθεια ὅμως τούτου φαίνεται ἔτι μᾶλλον ἂν ἐξετασθῇ ἡ δημοσιονομικὴ πλευρὰ τοῦ ζητήματος. Εἶνε προφανὲς ὅτι ὅσον μειοῦται ἡ ἐσωτερικὴ ἀνταλλακτικὴ δύναμις ἑνὸς νομίσματος ἐν σχέσει πρὸς τὴν συναλλαγματικὴν τοιαύτην, ὅσον δηλαδὴ αὐξάνονται αἱ τιμαὶ τόσον περισσότερον μειοῦται ἡ καταναλωτικὴ δύναμις τῶν πολιτῶν, τόσῳ περισσοτέρας δυσχερείας ἀντιμετωπίζει ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ τοῦ τόπου, τόσῳ μικροτέρα καθίσταται κατ' ἀναγκαίαν ἀκολουθίαν ἡ ἀπόδοσις τῶν φορολογιῶν, ἥτις ὠθουμένη εἰς τὰ ἄκρα δύναται νὰ ἀνατρέψῃ τὴν ἰσοσκέλισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ δι' αὐτοῦ αὐτὴν τὴν σταθεροποίησιν.

«Ἡ κυβέρνησις—ἔγραφε τῇ 18ῃ Δεκεμβρίου 1927 ὁ Jacque Bainville, ἐν ἀπὸ τὰ εὐρύτερα καὶ πολυμορφότερα πνεύματα τῆς σημερινῆς Γαλλίας, σχολιάζων τὴν ἀποφασισθεῖσαν ὕψωσιν τῆς διατιμήσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων—δὲν δύναται πλέον κατόπιν τούτου, νὰ ἀποβλέπῃ εἰς ὑψηλὰ ἐπίπεδα σταθεροποιήσεως. Δὲν εἶνε πράγματι δυνατὸν ἡ ἀξία τοῦ φράγκου νὰ εἶνε ὑψηλὴ (συναλλαγματικῶς) καὶ νὰ μὴ πέσωσι ταὐτοχρόνως αἱ τιμαί... Τοῦτο θὰ ἐπέφερε πρὸ παντὸς πτῶσιν τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους.... Ἁπλούστατα λοιπὸν—καταλήγει—τὸ ἰσοζύγιον τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὸ ὁποῖον εἶνε καὶ αὐτὸ ἡ προϋπόθεσις καὶ ἡ διατύπωσις τοῦ γενικοῦ οἰκονομικοῦ ἰσοζυγίου, προσδιορίζει ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἀξίαν εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ εὑρίσκεται τὸ φράγκον.»

Τὸ πρόβλημα δηλ. διὰ τὸν κ. Μπαινβὶλ εἶνε τοῦτο: δεδομένου ὅτι ἡ Γαλλία χρειάζεται ὡρισμένον ποσὸν δισεκατομμυρίων φράγκων διὰ τὸν προϋπολογισμόν της, τί ἀξίαν ἀνταλλακτικὴν δέον νὰ ἔχωσι τὰ φράγκα ταῦτα, διὰ νὰ δύναται νὰ τὰ φέρῃ ὁ τόπος χωρὶς νὰ καμφθῇ ἡ γαλλικὴ ἐθνικὴ οἰκονομία;

Πρὸς τὸν αὐτὸν τείνων σκοπὸν ὁ J. Caillaux ἔφθασεν εἰς τὸ νὰ ζητήσῃ τὴν σταθεροποίησιν τοῦ γαλλικοῦ φράγκου κάτω τῆς τιμῆς τῶν 124 φρ. ἁπλῶς καὶ μόνον διὰ νὰ ἐλαφρύνῃ τὸ βάρος τὸ ὁποῖον θὰ ἔφερεν ἡ γαλλικὴ ἐθνικὴ οἰκονομία. Δεδομένου ὅτι ἐν Γαλλίᾳ ἡ ἐσωτερικὴ ἀνταλλακτικὴ ἀξία τοῦ χρήματος ἐσταθεροποιήθη ἤδη εἰς τιμὰς περίπου ἀναλόγους τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγ-

Couverts & Orfèvrerie

CHRISTOFLE & Co

Dépôt pérmanent

Maison

CHRISTO TSITSOPOULO

Fondée en 1866

ATHENES

27 Rue d'Hermès 27

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

δέχεται αἰτήσεις δι' ἐγγραφὰς εἰς τὸ ἐκδιδόμενον ἐν Λονδίνῳ

ΤΡΙΜΕΡΕΣ ΔΑΝΕΙΟΝ

ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 6% 1928

ΤΗΝ 30ΗΝ ΚΑΙ 31ΗΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1928

ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ LIMITED

Δέχεται αἰτήσεις δι' ἐγγραφὰς εἰς τὸ ἐν Λονδίνῳ ἐκδιδόμενον

ΝΕΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ 6% 1928

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ματος (όρα «Ενφορμασιόν» 12 Σεπτεμβρ. καὶ 30 Νοεμβρ. 1927). Ὑποτιμήσεις τῆς συναλλαγματικῆς ἀξίας τοῦ φράγκου δὲν θὰ ἐδικαιολογεῖτο ὑπὸ λόγων προσαρμογῆς πρὸς τὸν τιμάριθμον, θ' ἀπετέλει ἁπλοῦν δημοσιονομικὸν συνδυασμόν, ἓν εἶδος κομψότατον χρεωκοπίας πρὸς ἐλάφρυνσιν τῆς ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας ἐπιβαρύνσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἐν τούτοις ὁ κ. Caillaux τὴν ὑποστηρίζει δι' αὐτὸν πρὸ παντὸς τὸν λόγον. Ὁμιλῶν τῇ 24ῃ Ἰουλίου 1927 εἶπε σὺν τοῖς ἄλλοις: «...Παραμένει πάντως ἀναμφισβήτητον ὅτι ἐπιβαρύνομεν τὸ ἔθνος διὰ φόρων τῶν ὁποίων τὸ βάρος κινδυνεύει νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἀνάπτυξίν του. Ἡ φρόνησις λοιπὸν ὑποδεικνύει νὰ σταθεροποιήσωμεν εἰς τιμὴν τῆς λίρας ὑψηλοτέραν ἐκείνης εἰς τὴν ὁποίαν ἐσταματήσαμεν, εἰς τρόπον ὥστε διὰ μιᾶς μόνης χειρονομίας νὰ μειώσωμεν τὴν εἰς χρυσὸν ἀξίαν τοῦ χρέους μας, νὰ ἐλαφρύνωμεν αἰσθητῶς τὴν προσπάθειαν ἀποσβέσεως αὐτοῦ καὶ νὰ διαθέσωμεν τὸ πλεονάζον μέρος τοῦ μέχρι σήμερον διατιθεμένου (διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην) ποσοῦ εἰς τὴν ἐλάφρυνσιν τῶν φορολογουμένων πρὸς κατασκευὴν οἰκιῶν καὶ ἠλεκτροκίνησιν.»

Χωρὶς νὰ ὁδηγῇ ἕως ἐκεῖ τὰς σκέψεις του ὁ κ. Franck ὁ συνδέσας τὸ ὄνομά του πρὸς τὴν σταθεροποίησιν ἐν Βελγίῳ ἔθεσεν ὡς βάσιν τῶν ἐρευνῶν του τον τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ποσοστοῦ τῆς σταθεροποιήσεως τὸ ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου προσδιοριζόμενον ἐπίπεδον. Ἀφοῦ ἐξήτασεν ὡρισμένα ἄλλα δεδομένα ἐπιβοηθητικῆς μᾶλλον σημασίας, ἐμελέτησε μετὰ τῆς ἐφικτῆς μαθηματικῆς ἀκριβείας, τοὺς τιμαρίθμους τῶν τιμῶν ἐσωτερικοῦ καὶ ἐπείσθη ὅτι οὗτοι ἐπλησίαζον τὸν συντελεστὴν 7 (συντελεστὴν σταθεροποιήσεως τοῦ φράγκου) L. Franck, La stabilisation monnetaire en Belgique σελ. 133 κ.λ. Ἐμελέτησε κατόπιν τοὺς μισθοὺς τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐπείσθη ὅτι οὗτοι ἐκινοῦντο μεταξὺ 5 καὶ 7, ἐξ οὗ συνεπέρανεν ὅτι «σταθεροποίησις ἐφ' ἧς βάσεως ἐσχεδίαζεν αὐτὴν δὲν θὰ ἔβλαπτε τὰ ἐργατικὰ συμφέροντα καὶ δὲν θὰ ἐπέφερεν οὔτε αὔξησιν, οὔτε μείωσιν τῶν ἐργατικῶν μισθῶν». Κατόπιν συνεβουλεύθη τοὺς βιομηχάνους, οἵτινες καὶ αὐτοὶ συνεφώνησαν διὰ τὴν βάσιν τῶν 175, ἀποκρούσαντες τὴν ἰδέαν τῶν 150, ἥτις τότε συνεζητεῖτο. «Ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ 150—ἔλεγον οἱ βιομήχανοι—οἱ μισθοί μας θὰ ἐξεπροσώπουν εἰς χρυσὸν 150 ο)ο τῆς προπολεμικῆς των ἀξίας, καθ' ὃν χρόνον τὰ γερμανικὰ ἐργοστάσια θὰ εὑρίσκοντο μόλις εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν 120 ο)ο.» Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐξητάσθησαν καὶ οἱ ἔμποροι καὶ οἱ ἐπαγγελματίαι κ.λ. καὶ μόνον ὅταν διεπιστώθη ὅτι ὁ συντελεστὴς τῶν 7 ἦτο δεδομένος ὑπὸ τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας ἐν τῷ συνόλῳ της καὶ οὐχὶ μόνον ὑπὸ τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος, ἀπεφασίσθη ἡ σταθεροποίησις ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τούτου. (ὅρα ἐπίσης ὁμιλίαν τοῦ κ. Gaston de Wiart εἰς τὴν Societe des eleves de l'ecole libre des Sciences politiques ἐπὶ τῆς σταθεροποιήσεως ἐν Βελγίῳ 18 Δεκεμβρίου 1927).

Ἐν Ἰταλίᾳ ἐπίσης τῆς σταθεροποιήσεως τῆς λίρας εἰς τὰ 92,46 προηγήθη μία ἐντατικὴ καὶ πείσμων προσπάθεια προσαρμογῆς τοῦ τιμαρίθμου πρὸς τὸ ἐπίπεδον αὐτό. Ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1926 μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου 1927 ὁ τιμάριθμος χονδρικοῦ ἐμπορίου κατῆλθεν ἀπὸ τὰ 691 εἰς τὰ 485 καὶ τοῦτο δὲ ἐθεωρήθη ἀνεπαρκὲς κυρίως λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ τιμάριθμος τῶν λιανικῶν εἰδῶν παρέμεινεν εἰς τὰ 600, ὑποβιβασθεὶς μόνον κατὰ 72 μονάδας. Καὶ οἱ ἐργατικοὶ μισθοὶ παρ' ὅλας τὰς προσπαθείας τοῦ ἐπὶ τούτῳ ἱδρυθέντος Comité Intersyndical καὶ τῆς φασιστικῆς κυβερνήσεως δὲν κατωρθώθη νὰ μειωθῶσιν εἰμὴ κατὰ 10—20 ο)ο ἀναλόγως τῶν βιομηχανιῶν. Ὥστε περὶ προσαρμογῆς τῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας τῆς λιρέττας πρὸς τὴν συναλλαγματικήν της τοιαύτην, δὲν δύναται εἰσέτι νὰ γίνῃ λόγος, αὐτὴ δὲ ἀκριβῶς εἶνε ἡ αἰτία τῆς κρίσεως ἣν διανύει σήμερον οἰκονομικῶς ἡ Ἰταλία καὶ ἐξηγεῖ διατί οἱ μεγάλοι βιομήχανοι τοῦ Μιλάνου καὶ Τουρίνου ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν κόμητα Βόλπι νὰ σταθεροποιήσῃ εἰς τὰ 100 (ὅρα: La vie Mediterraneenne τεῦχος 1ης Ἰανουαρ. 1928).

Τὸ περιθώριον τῶν 2.5 ο)ο τὸ ὁποῖον ἀφῆκεν ἡ τιμὴ τῆς σταθεροποιήσεως ἔναντι τῆς ἕως τότε ἀκμῆς συναλλάγματος, δὲν ἔλαβεν εἰμὴ ἐν μέρει μόνον ὑπ' ὄψει τὰς ἀπαιτήσεις ταύτας.

* * *

Δὲν δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς ἐν Ἑλλάδι ἄλλην ὁδὸν νὰ ἀκολουθήσωμεν. Ἀφ' οὗ ἡ προσαρμογὴ τῶν δύο ἀξιῶν τοῦ νομίσματος δὲν ἐγένετο κατὰ τὸ στάδιον τῆς «πράγματι σταθεροποιήσεως», πρέπει νὰ γίνῃ τώρα.

Οἱ τιμάριθμοι τῆς ζωῆς—τοὺς ὁποίους ἀκριβῶς ἀγνοοῦμεν ὡς φαίνεται—πρέπει βεβαίως πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ ἐξακριβωθῶσι καὶ νὰ ἀναλυθῶσι μετὰ πάσης δυνατῆς ἀκριβείας. Ἐὰν ἡ ἀνάλυσις αὐτὴ πείσῃ ὅτι τὸ περιθώριον τὸ ὁποῖον ἀφίνει ἡ στατιστικὴ ὑπηρεσία μεταξὺ τιμῆς συναλλάγματος καὶ ἀνταλλακτικῆς ἀξίας εἶνε πράγματι τοιοῦτον, τότε δύο τινὰ ἔχουν νὰ γίνουν, καὶ θὰ γίνουν οὕτως ἢ ἄλλως ὑπ' αὐτὴν τὴν βίαν τῶν πραγμάτων: Ἢ πρέπει νὰ ἀρχίσῃ μία συστηματικὴ ὠργανωμένη πολιτικὴ ὑποβιβάσεως τῶν τιμῶν τῶν μισθῶν καὶ βραδύτερον τῶν φορολογικῶν συντελεστῶν (ἐφ' ὅσον καὶ οὗτος ὡς εἰκὸς εἰσέρχονται κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν ἐξόγκωσιν τῶν τιμαρίθμων), πολιτικὴ ἡ ὁποία διὰ μέσου μεγάλων προσπαθειῶν, πολλῶν κοινωνικῶν ἀνωμαλιῶν πρέπει νὰ ἀχθῇ εἰς πέρας διὰ νὰ καταστῇ πραγματικὴ καὶ ὁριστικὴ ἡ σταθεροποίησις· ἢ θὰ πρέπῃ ἡ τιμὴ τοῦ συναλλάγματος νὰ προσεγγίσῃ τὴν τιμὴν τοῦ τιμαρίθμου δηλ. νὰ ἑτοιμασθῶμεν διὰ νέαν συναλλαγματικὴν πτῶσιν τῆς δραχμῆς, νὰ θέσωμεν δηλ. ὑπὸ εἰδικοτέρας δι' ἡμᾶς συνθήκας εἰς ἐφαρμογὴν τὴν γνώμην τοῦ Caillaux, περὶ ἧς ὡμίλησα ἀνωτέρω.

Ὅταν οὕτω τεθῇ τὸ νομισματικόν μας πρόβλημα, προσλαμβάνει ἐκ τῶν πραγμάτων πολιτικὸν χαρακτῆρα, ὅπως ἄλλως τε ὅλαι αἱ μεγάλαι οἰκονομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ προσπάθειαι ἐν μέσῳ τῶν λαῶν, ἔχουσιν εἰς τὸ βάθος των μίαν πολιτικὴν γραμμὴν ἥτις ταῖς χαράσσει τὸν δρόμον. Πολιτικὴ περιορισμοῦ τῶν τιμῶν σημαίνει ὁλόκληρον κοινωνικὴν προσπάθειαν, προσπάθειαν ὅμως ἀπὸ τὴν ἔκβασιν τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται τὸ νὰ μὴ συντριβῇ οἰκονομικῶς ἡ μέση ἀστικὴ τάξις τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία μεταξὺ ὑψηλῶν τιμαρίθμων καὶ χαμηλοτέρας τιμῆς λίρας, ἀπὸ πολλοῦ πνίγεται εἰς τὴν δυσπραγίαν καὶ τὴν ἀπόγνωσιν, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ βεβαίως ἐπακριβῶς τὸν οἰκονομικὸν μηχανισμὸν τῆς κρίσεως ὑπὸ τὴν ὁποίαν συνθλίβεται. Πολιτικὴ ὑποβιβάσεως τῆς συναλλαγματικῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος ἀφ' ἑτέρου σημαίνει πρὸ παντὸς σύγκρουσιν πρὸς τὰς κατὰ συνθήκην ἀξίας τῆς ἀσπίλου δημοσιονομικῆς ἀρετῆς, ἱκανὴν δυσφορίαν ἀλλὰ πολὺ μεγαλύτερον θόρυβον τῶν ἐχόντων λαμβάνειν ἀπὸ παλαιὰς χρηματικὰς συναλλαγὰς (δάνεια εἰς χαρτονόμισμα, ὑποθήκας κ.λ.), τῶν ὁποίων ὅμως τὰ δίκαια, ὅπως μεγαλειωδῶς ἀπέδειξεν ὁ Keynes συνεχίσθησαν κατὰ τὰ ἀπὸ τοῦ πολέμου ἔτη, δι' ἀλλεπαλλήλων καὶ ἀπροσδιορίστων μεταβιβάσεων ἢ ἄλλης προσαρμογῆς πρὸς τὸν ἐκπεσμὸν τοῦ νομίσματος.

Μεταξὺ τῶν δύο πρέπει νὰ ἀποφασίσωμεν. Καὶ ἡ ἀπόφασις αὐτὴ θὰ ἀνοίξῃ τὸ στάδιον τῶν προσπαθειῶν πρὸς πραγματικὴν σταθεροποίησιν, ἀπὸ τὴν ἔκβασιν τῶν ὁποίων θὰ ἐξαρτηθῇ ἡ ἐπιτυχία ἢ ἡ ἀποτυχία τῆς σταθεροποιήσεως. Ἡ συγκέντρωσις καλυμμάτων καὶ ἡ ἐξαγγελία μιᾶς νέας σχέσεως χρυσοῦ καὶ νομίσματος ἀποτελεῖ τὴν προεισαγωγὴν καὶ τὴν ἔναρξιν τῆς ἀποπείρας τῆς σταθεροποιήσεως. Ἡ τύχη τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης ὅμως θὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὴν προσαρμογὴν τῶν δύο ἀξιῶν τοῦ νομίσματος, τὴν ὁποίαν πρὸς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην κατεύθυνσιν ὁ τόπος πρέπει νὰ ἐπιδιώξῃ μετὰ συστήματος καὶ συνεπείας καὶ νὰ ἐπιτύχῃ, ὁπότε καὶ μόνον θὰ δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι συνετελέσθη τι τὸ οὐσιῶδες ἐν τῷ νομισματικῷ αὐτοῦ ὀργανισμῷ.

ΤΑΚΗΣ Ν. ΠΙΠΙΝΕΛΗΣ

ΣΜΟΚΙΝ

Ἀπὸ καλὰ ὑφάσματα, καλοραμμένα, ἀπὸ καλοὺς τεχνίτας ἀπὸ 2000 ἕως 2500. ΠΑΖΑΡ Στοὰ Ἀρσακείου

ΑΝΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(Η ΖΩΗ ΚΑΙ Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ)

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

(Ἀνώνυμοι ἐπιστολαὶ ἢ ὑπογεγραμμέναι μὲ ψευδώνυμον οὔτε ἐνεργοῦνται, οὔτε τυγχάνουν ἀπαντήσεως. Πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ εἶνε ὑπογεγραμμέναι εὐαναγνώστως μὲ τὸ ὀνοματεπώνυμον καὶ νὰ περιέχουν ὅλα τὰ στοιχεῖα τῶν ὑποθέσεων περὶ ὧν ζητοῦνται πληροφορίαι. Τὸ Τμῆμα ἐπαρχιῶν θὰ τηρῇ ἀπόλυτον ἐχεμύθειαν, δημοσιεῦον τὴν ἀπάντησιν ὑπὸ τὰ στοιχεῖα ἢ τὸ ψευδώνυμον ποὺ θὰ ὁρίσῃ ὁ ἀπευθυνόμενος). Πᾶσαι αἱ πληροφορίαι παρέχονται εἰς τοὺς ἀπευθυνομένους πρὸς τὸ τμῆμα ἀλληλογραφίας τῆς «Πρωΐας» ἀπολύτως δωρεάν).

κ. Ε. Δεληγιάννην, Πειραιᾶ. — Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ἠμπορεῖτε νὰ ἐπαναδιορισθῆτε ἐλλείψει θέσεως.

κ. Ἀν. Σουρμελῆν, Μεσολόγγιον. — Γράψατέ μας τὴν ἐκτιμητικὴν ἐπιτροπήν.

κ. Νικ. Καρδιδιάκαν, Χίον. — Αἱ αὐξητικαὶ ἀποφάσεις τῶν Ἐφετείων θὰ καταχωρηθοῦν προσεχῶς εἰς ἰδιαίτερον μητρῷον.

κ. Παρθ. Ἀθανασοπούλου, Ναύπλιον. — Ἡ δήλωσίς σας εἶνε ἐκπρόθεσμος καὶ συνεπῶς δὲν ἐξεδικάσθη.

κ. Ι. Ἀρβανιτόπουλον, Πάτρας. — Γράψατέ μας τὴν ἐκτιμητικὴν ἐπιτροπήν, ἀριθμὸν δηλώσεως ἐκκαθαρίσεως καθὼς καὶ ἂν ὑπεβλήθη ἐμπροθέσμως.

κ. Κυρ. Καρπούζαν, Χανιά. — Διὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 696 πρᾶξιν κατεχωρήθητε εἰς τὸ συμπληρωματικὸν Ἁγίου Δημητρίου Σμύρνης ὑπ' αὔξ. ἀριθ. 61.

κ. Ζαχ. Ἀφράτην, Θήβας. — Κατεχωρήθητε εἰς τὸ συμπληρωματικὸν Κινικίου Περγάμου.

κ. Δ. τακτικὸν ἀναγνώστην, Καλάμας.— Ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 622 πράξει ἡ περιουσία ἐξετιμήθη ὡς ἑξῆς: Ἀκίνητος λ.τ.χ. 360, κινητὴ λ.τ.χ. 254 ἤτοι τὸ ὅλον λίρας 614. Συνεπῶς ἡ διανομὴ ἐγένετο καλῶς.

κ. Δ. Π. Σ. Προσυτσάνην. — Οἱ δικαιοῦχοι ποὺ μᾶς γράφετε κατεχωρήθησαν εἰς τὸ συμπληρωματικὸν δι' ὅλας τὰς πράξεις, πλὴν τῆς Δεσπ. Γ. Συμεωνόγλου, ἡ ὁποία πρέπει νὰ ὑποβάλῃ τὸ εἰς χεῖράς της ἀπόκομμα ὑπευθύνου δηλώσεως διὰ νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὸ φύλλον τοῦ συμπληρωματικοῦ.

Τεχνικὸν Γραφεῖον Ρίζου, Χανιά. — Τὰ δικαιολογητικά σας ὑπεβλήθησαν μὲ ἀριθμὸν πρωτοκόλλου 2607)27—1—28. Ἐκάμαμεν τὰς δεούσας συστάσεις, ἐν καιρῷ δὲ θὰ σᾶς γνωρίσωμεν τὴν ἔκβασιν.

κ. Ἠλ. Ψηνάκην, Ναύπλιον. — Γράψατέ μας τὴν ἐκτιμητικὴν ἐπιτροπήν.

κ. Χ. Ι. Γ. Μαυρολιβάρι. — Διὰ 5 δημοσιεύσεις δραχμὰς 75, τὰς ὁποίας παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἐμβάσητε διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς.

κ. Δ. Τ. Ναύπλιον. — Γράψατε πότε καὶ μὲ ποῖον ἀριθμὸν ὑπεβλήθη.

κ. Ι. Νικολόπουλον, Ἀμαρούσιον. — Ἔχετε τὸ δικαίωμα. Ἐὰν εἶσθε δημότης Ἀθηναίων ἀποταθῆτε εἰς τὴν Δημαρχίαν πρὶν λήξῃ ἡ προθεσμία.

κ. Κλ. Παπαδόπουλον, Λ. Βαθέος. —Γράψατε ἀριθμὸν πράξεως καὶ ἐκτιμητικὴν ἐπιτροπήν.

κ. Γραμ. Παπαδοπούλου, Ναύπλιον. —Πότε ὑπεβάλατε τὴν δήλωσιν ἐκκαθαρίσεως;

κ. Αἰκ. Τερχινόγλου, Χαλκίδα. — Ἀντίγραφα χωριστὰ ἐξητήσαμεν καὶ θὰ σᾶς τὰ ἀποστείλωμεν.

κ. Ἑλένην Χρυσοβέργη, Θεσσαλονίκην. Ὁμοίως.

κ. Ἀχιλ. Παχατουρίδην, Θεσσαλονίκην.— Ἀντίγραφα ὑπευθύνου δηλώσεως καὶ πράξεως ἐπεδόθησαν ἁρμόδιον συνεργεῖον πρὸς τακτοποίησιν τῆς ὑποθέσεώς σας. Τὴν ἔκβασιν θὰ σᾶς γνωρίσωμεν ἐν καιρῷ.

Ἡ φιλοπρόοδος κίνησις ἐν Δερβενίῳ

ΔΕΡΒΕΝΙΟΝ (Ταχ)κή ἀνταπόκρισις).—Κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας παρατηροῦνται σημεῖα προόδου καὶ κοινωνικῆς ἀναπτύξεως ἀξιόλογου εἰς τὴν κωμόπολίν μας ὀφειλόμενα κυρίως εἰς τὰς ἀόκνους ἐνεργείας τῶν ἐνταῦθα λειτουργούντων ψυχαγωγικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν Συλλόγων, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ περισσότερον παρουσιάζων ἐνέργειαν καὶ δρᾶσιν εἶνε ὁ Φιλεκπαιδευτικὸς καὶ Φιλοπροοδευτικὸς Ὅμιλος, ὅστις ἐφάνη πάντοτε πρόθυμος νὰ ἐργασθῇ διὰ τὴν κοινὴν ὠφέλειαν καὶ τὸν ὁποῖον ἅπασα ἡ κοινωνία τοῦ Δερβενίου συνέδραμεν εἰς τὸ ἔργον του. Σημαντικὰ ποσὰ συναθροισθέντα τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐν λόγῳ συλλόγου ἤρχισαν νὰ χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν ἐπούλωσιν διαφόρων ἀναγκῶν τοῦ τόπου.

Εἶνε τοιαύτη ἡ σημειωθεῖσα ἐπ' ἐσχάτων ἐν τῇ κωμοπόλει μας ὤθησις πρὸς τὴν πρόοδον, ὥστε νὰ αἰσθάνεται τις ὅτι μία νέα ζωὴ ἐμφανίζεται ἐδῶ, μία πνοὴ προόδου ὑπάρχει κατευθύνουσα τὰς προσπαθείας τῶν κατοίκων πρὸς τὸ εὐγενὲς καὶ τὸ ὡραῖον. Καὶ ὅσοι ξένοι ἐπισκεφθοῦν τὸ Δερβένι κατὰ τὸ ἐρχόμενον θέρος θὰ λάβουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀντιληφθοῦν τὴν πνοὴν αὐτὴν τῆς προόδου καὶ νὰ θαυμάσουν τὰ κατορθώματα τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας.

Χάρις δὲ εἰς τὴν πρωτοβουλίαν αὐτὴν ἐλπίζομεν ὅτι πολὺ ταχέως θ' ἀποκτήσωμεν καὶ τὸν ἠλεκτροφωτισμόν, τοῦ ὁποίου τόσην ἔχει ἀνάγκην ἡ κωμόπολις μας διὰ νὰ συμπληρώσῃ συγχρόνως τὸ ἔργον τῆς ἀναδημιουργίας της, ποὺ τόσον δεξιῶς ἐχειρίσθη μέχρι τοῦδε ἡ φιλοπρόοδος κοινωνία του.

ΜΕΡΙΚΑΙ ΕΚ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΑΝΩΝ ΝΙΚΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΟ 1927
ΤΩΝ ΕΛΑΣΤΙΚΩΝ DUNLOP

	Ταχύτης Αὐτοκινήτου
Μίλλιον λανσὲ Ῥεκὸρ Παγκόσμιον ἐπιτευχθεῖσα ταχύτης	326 χιλιόμ. τὴν ὥραν
Πέντε μίλλια » » » »	225 » » »
Δέκα μίλλια » » » »	220 » » »
Πεντήκοντα μίλλια » » » »	207.50 » » »
Ἑκατὸν μίλλια » » » »	207.50 » » »
Πεντακόσια μίλλια » » » »	188.40 » » »
Μιᾶς ὥρας » » » »	205.40 » » »
Ἓξ ὡρῶν » » » »	186.70 » » »
24 ὡρῶν » » » »	182.40 » » »
Γκρὰν πρὶ Βουλώνης	1ον 2ον καὶ 3ον Βραβεῖα
Γκρὰν πρὶ Τάργκα Φλόριο	1ον καὶ 2ον »
Λε Μὰν 24 ὡρῶν	1ον 2ον καὶ 3ον »
Γρὰν πρὶ Εὐρώπης	1ον 2ον καὶ 4ον »
Γρὰν πρὶ Μεγάλης Βρεττανίας	1ον 2ον καὶ 3ον »
Γκρὰν πρὶ Γαλλίας	1ον 2ον καὶ 3ον »
Γκρὰν πρὶ Ἱσπανίας	1ον 2ον καὶ 3ον »
Γκρὰν πρὶ Ἁγ. Σεβαστιανοῦ	1ον 2ον καὶ 3ον »
Διεθνὲς ρεκὸρ 200 μιλλίων	1ον 2ον καὶ 3ον »
Παγκόσμιον ρεκὸρ 15.000 μιλλίων ἢ 10 ἡμερῶν ἄνευ στάσεως	1ον Βραβεῖον

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: ΤΟ ΟΝΟΜΑ DUNLOP ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΝ, ΑΝΤΟΧΗΝ, ΚΟΝΦΟΡ
ΕΦΘΑΣΑΝ ΕΛΑΣΤΙΚΑ 4 3)4 Χ 21 30 Χ 4.50
ΤΑ ΝΕΑ ΜΟΝΤΕΛΑ 1928 DUNLOP ΔΙΑ ΖΑΝΤΑΝ 29 Χ 4.40, FORD, CHEVROLET κτλ.
ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ Α. Ε. Β. Ε. Μ. "ΕΡΜΗΣ"
Ἐν Ἀθήναις, ὁδὸς Πειραιῶς καὶ Δεληγιώργη 1. Θεσσαλονίκη, Τσιμισκῆ 50

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑΝ ΚΑΨΑΜΠΕΛΗ & Σ^{ΙΑΝ}

Ἡμεῖς οἱ αὐτοκινητισταί, οἱ ὁποῖοι ἐνδιαφερόμεθα ὅπως κερδίσωμεν τὸν ἄρτον τῶν οἰκογενειῶν μας μὲ τὴν σκληροτέραν ἐργασίαν καὶ διατηρήσωμεν καὶ ξεχρεώσωμεν τὴν μόνην μας περιουσίαν, ἕνα αὐτοκίνητον τὸ ὁποῖον μὲ βάσανα καὶ μεγάλο χρέος ἀπεκτήσαμεν, δὲν ἠθελήσαμεν ποτὲ νὰ προβῶμεν εἰς προσωπικὰς ἐπιθέσεις, παρὰ ἠρκέσθημεν νὰ ὑποδεικνύωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως γενικῶς τὰ ἔργα ὁδοποιίας ἀνατίθενται εἰς ἑταιρείας ὄχι μόνον τεχνικῶς ὠργανωμένας ἀλλὰ καὶ αἱ ὁποῖαι ἐξετέλεσαν μετ' εἰλικρινείας τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα τὸ Δημόσιον τοὺς ἐνεπιστεύθη.

Τὴν στιγμὴν ὅμως κατὰ τὴν ὁποίαν βλέπομεν σᾶς, ἀντὶ ὡς ἡ μετανοοῦσα Μαγδαληνὴ νὰ κρυφθῆτε ὑπὸ τὴν γενικὴν κατακραυγήν, νὰ τολμᾶτε νὰ ὑποβάλητε προτάσεις ὁδοποιίας ἑνὸς τοσούτου κολοσσιαίου ἔργου καὶ νὰ ἐλέγχητε καὶ ὁμιλῆτε περὶ συστημάτων, ἡ ὑπομονή μας ἐξαντλεῖται καὶ ἀμυνόμενοι ὑπὲρ τῶν κινδυνευόντων συμφερόντων μας, ὑπὲρ αὐτῆς ταύτης τῆς ὑπάρξεώς μας, νομίζομεν ὅτι ἔχομεν τὸ δικαίωμα, τὸ διάβημά σας τοῦτο νὰ τὸ κρίνωμεν ὡς ἀσέβειαν πλέον πρὸς τὴν κοινωνίαν ἀνθρώπων, οἵτινες ἀπέβαλλον πλέον πᾶσαν ἰδέαν κοινωνικῆς εὐπρεπείας.

Ἐν τούτοις παρὰ ταῦτα διερωτήθημεν, μήπως ὁ συνεταιρισμός σας μὲ τὴν Trinidad θὰ σᾶς φέρῃ εἰς καλυτέραν μοῖραν, μόνον ἀπὸ ἀπόψεως τεχνικῆς, διότι ἡ ἀμέλειά σας καὶ ὁ κομπογιαννιτισμός σας καὶ ἡ πλεονεξία σας δὲν δύναται νὰ ἀμφισβητηθῶσι καὶ ἐζητήσαμεν πληροφορίας μὲ τί ἐκάματε τὴν ὁδὸν Πειραιῶς.

Ἡ ἔκπληξίς μας πλέον ὑπερέβη πᾶσαν ἀντοχήν. Ἐπληροφορήθημεν ὅτι ἡ ὁδὸς Πειραιῶς ἔγινε μὲ ἄσφαλτον Trinidad τῆς ἰδίας ἑταιρείας ποὺ μᾶς τὴν παρουσιάζετε ὡς σώσασαν τὸν κόσμον καὶ διηρωτήθημεν: πρέπει πλέον ὡς πολῖται καὶ ὡς αὐτοκινητισταὶ νὰ συμβάλλωμεν διὰ τῆς σιωπῆς μας, ὅπως τὸ αἶσχος τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς ἐπεκταθῇ εἰς ὅλην τὴν χώραν, καὶ ἴσως δὲν ἔχετε ἀνάγκην μεγάλου περιθωρίου τιμῶν;

Ἀποβολὴ πάσης ἐντροπῆς, ἔλλειψις οἱασδήποτε περὶ τὰ ἀσφαλτικά, ἀσύγγνωστος ἀφέλεια, μακιαβελικὴ περιφρόνησις τῶν συμφερόντων τοῦ Κράτους, ὀλίγη ἄσφαλτος καὶ ἄμμος ὄχι πλέον εἰς τοὺς δρόμους ἀλλὰ εἰς τὰ μάτια τοῦ κόσμου, ἰδοὺ ἡ περίφημος συνταγὴ τοῦ πῶς ἀσφαλτοστρώνονται οἱ δρόμοι.

Συνταγὴ πολὺ ἀφθονή καὶ μάλιστα μὲ πολλὰ κέρδη καὶ δι' ὑμᾶς καὶ ἀλλήλους, δι' ἔργα σὰν τὴν ὁδὸν Πειραιῶς.

Φανταζόμεθα πλέον, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ ἀσχοληθῇ πλέον περὶ ὑμῶν καὶ σεῖς πλέον, καίτοι ἀργά, τὸ καθῆκον νὰ μᾶς ἀπαλλάξητε τῆς παρουσίας σας.

Γεν. Γραμματεὺς τῆς Πανελ. Ἑνώσεως Αὐτοκινητιστῶν
ΑΝ. ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΠΕΛΟΠΟΝΗΣΟΥ

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Φέρομεν εἰς γνῶσιν τοῦ Κοινοῦ ὅτι ἀπὸ τῆς προσεχοῦς Τετάρτης, 1 Φεβρουαρίου, εἰς τὰς ἁμαξοστοιχίας Ἀθηνῶν—Καλαμῶν καὶ τἀνάπαλιν ἡ Ἑταιρεία τῶν Wagons Lits *ἀνέλαβεν ὄχημα ἑστιατόριον μεταξὺ Ἀθηνῶν—Ἀχλαδοκάμπου καὶ ἀντιστρόφως πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν πρὸς Καλάμας ἢ ἐκ Καλαμῶν ἐπιβατῶν, ὡς καὶ πρὸς πληρεστέραν ἄνεσιν τῶν ἐπιθυμούντων νὰ ἐπισκεφθῶσι τὰς ἀρχαιότητας Τίρυνθος, Μυκηνῶν, Ἐπιδαύρου τοιούτων.*

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27)1)28

(Ἐκ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως)

Ἡ ὑγεία τοῦ στόματος, καὶ τοῦ λάρυγγος σᾶς ἐπιβάλλει νὰ μεταχειρίζεσθε ΠΑΣΤΙΛΙΕΣ VALDA
Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ Φαρμακεμπορεῖα καὶ Φαρμακεῖα.
Νὰ τὰ ἀπαιτῆτε ΕΙΣ ΚΥΤΙΑ φέροντα τὸ ὄνομα VALDA

ΘΑΛΑΣΣΙΑΙ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ-ΠΑΤΡΑΙ-ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
Προσεχεῖς ἐκ Πειραιῶς ἀναχωρήσεις τῶν ὑπερωκεανείων κολοσσῶν:
"ΕΔΙΣΣΩΝ"
Τὴν 2αν Φεβρουαρίου 6 μ. μ.
Δι' ἐπιβάτας, ἐμπορεύματα καὶ σχετικὰς πληροφορίας ἀπευθυντέον:
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: Ἀπελλοῦ 1 τηλ. 6.44.
ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ: Πλατεῖα Καραϊσκάκη, τηλ. 2.27.
Καὶ εἰς τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τῆς Ἑταιρείας.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΑΧΙΣΤΗ
ΓΡΑΜΜΗ ΠΕΙΡΑΙΩΣ—ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
Προσεχεῖς ἐκ Πειραιῶς ἀναχωρήσεις τῶν θαλαμηγῶν
ΠΑΤΡΙΣ II
τὴν 2 Φεβρουαρίου Πέμπτην 4 μ. μ. διὰ Θεσσαλονίκην, Κων)πολιν.
ΑΝΔΡΟΣ
τὴν 16 Φεβρουαρίου Πέμπτην 4 μ. μ. διὰ Θεσσαλονίκην, Κων)πολιν.
Δι' ἐπιβάτας, ἐμπορεύματα καὶ σχετικὰς πληροφορίας ἀπευθυντέον:
Ἐν Ἀθήναις: Ἀπελλοῦ 1 τηλ. 6—44 καὶ εἰς ὅλα τὰ πρακτορεῖα ταξειδίων.
Ἐν Πειραιεῖ: Πλατεῖα Καραϊσκάκη τηλ. 2.27.

ΚΟΛΛΑΡΟΣ & ΧΑΤΖΗΣΠΥΡΟΣ
Στοὰ Ἀρσακείου 8
ΑΝΔΡΙΚΑ ΕΙΔΗ
Ἀπὸ τῆς ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ 20 τρέχ. μέχρι τῆς ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ 3 Φεβρουαρίου ἅπαντα τὰ ἐναπομείναντα ΧΕΙΜΕΡΙΝΑ εἴδη θὰ πωληθῶσι εἰς τιμὰς πρωτοφανεῖς.
ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ 20 ΜΕΧΡΙ 50 0)0
ΕΠΑΝΩΦΟΡΙΑ ΤΩΝ 1200 ΔΡΧ. ΜΟΝΟΝ 650
ΑΔΙΑΒΡΟΧΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΤΩΝ 1400 ΔΡΧ. ΜΟΝΟΝ 750

ΔΥΟ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΥΡΟΥΣ ΓΝΩΜΑΙ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
ΤΗΣ ΣΥΦΙΛΙΔΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΣ

Ὁ διαπρεπὴς ἰατρὸς POMARET πρώην διευθυντὴς τοῦ Χημικοῦ ἐργαστηρίου τῆς δερματολογικῆς καὶ συφιλιδολογικῆς κλινικῆς τῆς ἰατρικῆς σχολῆς τῶν Παρισίων, ἔφεν ἐσχάτως: «Ἔχω καθῆκον ΝΑ ΔΙΑΦΩΤΙΣΩ ΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ καὶ νὰ μὴ ΕΠΙΤΡΕΨΩ ΠΟΣΩΣ ΝΑ ΔΙΑΣΠΕΙΡΩΝΤΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΩΣ ΚΑΙ ΣΚΟΠΙΜΩΣ πρὸς παραπλάνησιν τῶν ἐνδιαφερομένων διαδόσεις ἀφορῶσαι τὸ ΒΙΣΜΟΥΘΙΟΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΥΔΡΑΡΓΥΡΟΝ, ἤτοι τὰ φάρμακα ἄνευ τῶν ὁποίων διαβεβαιῶ ὅτι ΠΑΣΑ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΦΙΛΙΔΟΣ δὲν δύναται νὰ εἶνε ἢ ἀνεπαρκὴς καὶ ἀτελής.»

Τὰ δισκία Σιγκμαρζύλ, ὡς περιέχοντα τὰ δύο ἀνωτέρω φάρμακα ἐν συνδυασμῷ ἀρσενικοῦ ἀποτελοῦσιν ἕνεκα τούτου τὴν μόνην θεραπευτικὴν ἐσωτερικῶς μέθοδον κατὰ τῆς συφιλίδος καθ' ὅλα αὐτῆς τὰ στάδια, ἀναπληροῦντα τὰς ἐνέσεις μετὰ θετικῶν ἀποτελεσμάτων.

Ἡ μέθοδος αὐτὴ παραβαλλομένη πρὸς τὴν ἁπλῆν ἀρσενικοῦχον θεραπευτικὴν μέθοδον διὰ δισκίων ἀποδεικνύεται ἀναμφισβητήτως κατὰ πολὺ ἀνωτέρα λόγῳ τῆς ἀπολύτως ἀκινδύνου συνενώσεως τοῦ ἀρσενικοῦ, τοῦ βισμουθίου καὶ τοῦ ὑδραργύρου μὴ παρουσιαζούσης οὐδὲν ἐπιβλαβὲς ἀποτέλεσμα διὰ τὸν στόμαχον, τὰ ἔντερα, τοὺς ὀδόντας καὶ τὸν ἐν γένει ὀργανισμόν.

Ὄντως ἐν ἐπισήμῳ ἀνακοινώσει, ἐναισίμῳ ἐπὶ διδακτορίᾳ διατριβῇ του, ὁ ἰατρὸς Ἰλιέσκος, ὅστις παρέβαλε κατόπιν ἐφαρμογῆς ἐπὶ πλείστων ἀσθενῶν τοῦ νοσοκομείου «ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ» ἐν Βουκουρεστίῳ εἰδικοῦ φαρμάκου ἔχοντος μόνον βάσιν ἀρσενικοῦχον ἀφ' ἑνὸς καὶ τὸ Σιγκμαρζὺλ ἀφ' ἑτέρου συμπεραίνων λέγει:

«Ἡ ἐπούλωσις τῶν πληγῶν διὰ τοῦ Σιγκμαρζὺλ εἶνε κατὰ πολὺ ταχυτέρα ἢ διὰ τοῦ φαρμάκου τοῦ ἔχοντος βάσιν μόνον τὸ ἀρσενικὸν καὶ ἐκ τῶν δύο τούτων φαρμάκων τὸ Σιγκμαρζὺλ εἶνε τὸ μᾶλλον παρὰ τῷ ἀσθενεῖ ἀνεκτὸν ὑπὸ ἔποψιν χωνεύσεως καὶ γενικῶς.»

Ἡ τόσον κατηγορηματικῶς καὶ ἐν ἐπισήμῳ ἀνακοινώσει ἐκφερομένη γνώμη, ἥτις ὑπεβλήθη ἐνώπιον τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς, ἐρειδομένη καὶ ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων ἐπὶ ἀσθενῶν, ἀποτελεῖ τὴν ἀναμφισβήτητον ἀπόδειξιν τῆς ὑπεροχῆς τοῦ φαρμάκου τούτου.

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ ζητήσουν πᾶσαν σχετικὴν πληροφορίαν μετὰ πάσης ἐχεμυθείας ἀποστελλομένην τῷ αἰτοῦντι παρὰ τοῦ γενικοῦ ἀντιπροσώπου διὰ τὴν Ἑλλάδα κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΟΥΚΑΐΤΗ ἐν Τριπόλει, ὡς καὶ παρὰ τοῦ κ. Ν. Ε. ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΙ ἐν Ἀθήναις ὁδὸς Πεσμαζόγλου 15 ἀντιπροσώπου διὰ τὸν νομὸν Ἀττικοβοιωτίας.

Α. ΡΕΛΙΑΣ & Ε. ΧΑΝΔΑΝΟΣ
ΑΦΡΟΔΙΣΙΑ-ΔΕΡΜΑΤΙΚΑ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΑ
Ἀκαδημίας 88 (Πλατεῖα Κάνιγγος)

ΤΡΑΠΕΖΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ Α. Ε.
ΕΓΓΡΑΦΑΙ
ΕΙΣ ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ 1928

NEW YORK-ATHENS EXPRESS COMPAN
ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΜΟΝΟΝ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝ

Τὸ προάστειον ΚΑΛΟΓΡΕΖΑ (τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας συνοικισμῶν ΚΑΛΟΓΡΕΖΑ) κεῖται ἀκριβῶς ἐκεῖ ὅπου ἱδρύεται τὸ ATHENS COLLEGE καὶ μεταξὺ Ἀμαρουσίου Χαλανδρίου καὶ συνοικισμοῦ ΨΥΧΙΚΟΥ. ΕΙΝΕ ρυμοτομημένον ἐπὶ σχεδίου ἐγκεκριμένου ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Ἔχει νερὰ ἄφθονα, δένδρα, ἔχει πλήρη στοιχεῖα οἰκισμοῦ. Προσφέρομεν μονοπωλιακῶς μόνον ἡμεῖς οἰκόπεδα εἰς ΕΛΛΗΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥΣ μόνον εἰς τιμὰς χαμηλὰς μὲ ἄμεσον παράδοσιν
Τὰ Γραφεῖα τῶν ΑΔΕΛΦΩΝ ΚΟΝΤΟΝΗ ἐγγυῶνται τὴν ἀγορὰν καὶ ἐπιστροφὴν χρημάτων εἰς τὸ ἀκέραιον ἐὰν μετὰ ΠΕΝΤΕ ἔτη δὲν διπλασιασθῇ τοὐλάχιστον ἡ ἀξία τῶν οἰκοπέδων.
Ζητήσατε σχεδιαγράμματα καὶ πᾶσαν πληροφορίαν ΔΩΡΕΑΝ.

7.500.000 ΠΡΑΞΕΙΣ διενεργήθησαν μεταξὺ τῶν Γραφείων Ἀδελφῶν ΚΟΝΤΟΝΗ καὶ τῶν πελατῶν ἀπὸ τοῦ 1918 μέχρι σήμερον· ἔχει τὸ ΡΕΚΟΡ τῶν Ἑλληνικῶν ἐπιχειρήσεων ἀνὰ τὸν κόσμον.
5.000.000 ἐπιστολὰς διεμοίρασεν ἐν Ἑλλάδι τὸ Ἑλληνικὸν Ταχυδρομεῖον.
ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΙ διαβιοῦν ἐκ τῶν Γραφείων τῶν Ἀδελφῶν ΚΟΝΤΟΝΗ ὅπου ἐργάζονται οἱ προστάται των. Τὰ Γραφεῖα τῶν Ἀδελφῶν ΚΟΝΤΟΝΗ ἐνεργοῦν ἐργασίας ἀτμοπλοΐας, τραπεζικὰς καὶ ἐν γένει πάσης φύσεως. Ἐκ τῶν ἐπιβατῶν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀμερικῆς 9.000 ἠγόρασαν τὰ εἰσιτήριά των ἐκ τῶν Γραφείων μας.
Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀξία τῶν Γραφείων καὶ ἡ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ τῶν Ἀδελφῶν ΚΟΝΤΟΝΗ. Μία ἁπλῆ ἐπίσκεψις θὰ σᾶς πείσῃ περὶ τῆς ἀληθείας.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΩΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

2	«Σατούρνια»	Πάτραι—Νέα Ὑόρκη
2	«Ἔδισων»	Πειραιεὺς—Νέαν Ὑόρκη
4	«Ἄνδρος»	Πειραιεὺς—Μασσαλία
5	«Ἀγκὼρ»	Πειραιεὺς—Μασσαλία
6	«Φρίντων»	Πειραιεὺς — Βρινδήσιον
6	«Σαρδένια»	Πειραιεὺς—Μασσαλία
9	«Μυκάλη»	Πειραιεὺς —Βρινδήσιον
10	«Ἔντιμπουργ Κάστλ»	Σούθαμ.-Κὰπ Τάου
10	«Γκαρούζα»	Μασσαλία—Β. Ἄυρες
11	«Πατρὶς II»	Πειραιεὺς — Μασσαλίαν
11	«Ὑμερεθὴ»	Πειραιεὺς—Μασσαλίαν
13	«Φρίντων»	Πειραιεὺς—Βρινδήσιον
15	«Κόντε Γκράντε»	Νεάπολις - Ν. Ὑόρκη
15	«Πριγκ. ντ' Οὐτίν»	Νεάπολις-Β. Ἄυρες
15	«Πάρις»	Χάβρη — Νέα Ὑόρκη
15	«Ὄλυμπικ»	Χερβοῦργον — Ν
15	«Ὀρονσέϊ»	Πὸρτ Σαῒδ - Αὐ
16	«Κόντε Βέρντε»	Γένοβα—Β.
16	«Ζ. Γουάσιγκτων»	Χερβοῦργον—Ν.
17	«Γουΐνστορ Κάστλ»	Σούθαμ.-
18	«Ὀρόγια Ροσέλ»	Παλλὶς—Κ
18	«Λοτοὺς»	Πειραιεὺς—Μασσαλία
18	«Μονταὶρ»	Χερβοῦργον—Σ.
20	«Φρίντων»	Πειραιεὺς—Βρινδήσιον
20	«Ἀλσίνα»	Μασσαλίαν—Β. Ἄυρες
20	«Σοφία»	Πάτραι — Β. Ἄυρες
21	«Σινάϊα»	Πειραιεὺς—Νέα Ὑ
21	«Ἱσπανία»	Σ. Ναζὲρ—Κοῦβα
21	«Λεβιάθαν»	Χερβοῦργον—Ν. Ὑ
22	«Πριγκ. Γκιοβάννα»	Γένοβα—Β.

Εἰσιτήρια Αης, Βας καὶ Γης θέσεως δι' ὅλους.

CONTONIS BROTHERS
ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΑΘΗΝΑΙ Πλατεῖα Ὁμονοίας
ΒΟΣΤΩΝΗ 7 Alden court St.
ΜΟΝΤΡΕΑΛ 3414 Park av
ΜΑΣΣΑΛΙΑ 9 Rue Beauvau
ΠΡΙΝΤΙΖΙ 72 Via Garibaldi
ΝΕΑΠΟΛΙΣ 5 Via Vincenzo Russe
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Βενιζέλου 10
ΚΟΖΑΝΗ Ξενοδ. Μέγας Ἀλέξανδρος
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ Λεωφ. Μακρᾶς Στοᾶς 61
ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ 21—24 State St.
ΠΑΤΡΑΙ Ἁγ. Ἀνδρέου 73
ΤΡΙΠΟΛΙΣ Πλατεῖα Ἁγ. Βασιλείου
ΚΑΛΑΜΑΙ Ἔναντι Σιδ. Σταθμοῦ
ΛΑΡΙΣΣΑ Μακεδονίας 37
ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ (Κρήτης) 25 Αὐγούστου
ΣΠΑΡΤΗ Λεωφόρος Τριπόλεως
ΠΟΡΤ-ΣΑΪΔ 9 Rue Constantine
ΠΑΡΙΣΙΟΙ 4 Rue Choron
Τηλεφ. Ἀθηνῶν 11—54. Πειραιῶς 1—41

ΚΟΖΟΥΛΙΤΣ ΛΑΪΝ
ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ ΝΕΑΝ ΥΟΡΚΗΝ
Ὁ πλωτὸς ὑπερωκεάνειος κολοσσὸς
"ΣΑΤΟΥΡΝΙΑ"
τόννων 24.000
Τὸ θαῦμα τῆς νεωτέρας ναυπηγικῆς τέχνης, μὲ μηχανὰς DIESEL ταχύτητος 21 μιλίων καθ' ὥραν. Ἀναχωρεῖ ἐκ Πατρῶν τὴν 2 Φεβρουαρίου διὰ ΝΕΑΝ ΥΟΡΚΗΝ.
Δεχόμενον ἐπιβάτας ὅλων τῶν θέσεων καὶ ἐμπορεύματα.
ΣΗΜ.— Οἱ ἐπιβάται Ἀμερικῆς δέον ὅπως παρευρίσκωνται ἀνωτέρω εἰς τὸν λιμένα Πατρῶν μίαν τοὐλάχιστον ἡμέραν πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σχετικῶν διατυπώσεων, ἄλλως οὐδεμίαν εὐθύνην φέρομεν ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως.
Γενικοὶ Πράκτορες: Γ. ΜΟΡΦΥ καὶ ΥΙΟΣ—ΚΡΩΒ καὶ ΣΤΙΒΕΝΣ
Πάτραι—Πειραιεὺς Πλατεῖα Τζελέπη, τηλ. Πειραιῶς 3.54.

ΦΥΜΑΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
Ι. ΚΑΡΑΜΑΝΗ Φθισιάτρου — Γέρμα Πατησίων
ΑΚΤΙΝΕΣ Χ
Κλίναι Α', Β', Γ' θέσεως. Τιμαὶ προσιταί. Τεχν. πνευμονοθώραξ

ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Α' ΧΡΗΣΕΩΣ ΑΠΟ 26 ΜΑΪΟΥ 1926—31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1927

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

Ταμεῖον	Δρ. 1.071.263.35	
Παρὰ Τραπέζαις ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ	» 6.479.428.—	
Χρεώγραφα	» 4.640.321.55	
Προεξοφλήσεις	» 2.735.073.35	
Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ χρεωγράφων	» 8.584.870.25	
Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ ἐμπορευμάτων, προκαταβολαὶ ἐπὶ φορτωτικῶν	» 1.074.662.45	
Τρέχοντες λογαριασμοὶ	» 1.395.540.15	
Διάφοροι λογαριασμοὶ χρεωστικοὶ	» 1.538.411.35	
Ὑποκαταστήματα	» 769.088.20	
Κτήματα Τραπέζης	» 938.963.50	
Ἔξοδα ἐγκαταστάσεως	» 498.774.90	
Ἔπιπλα	» 695.167.10	
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ		
Ἐναποθηκευθέντα ἐμπορεύματα τρίτων	Δρ. 172.162.90	
Ἀξίαι πρὸς εἴσπραξιν	» 6.115.547.35	
Χρεώγραφα τρίτων πρὸς φύλαξιν	» 9.079.300.—	
Χρεῶσται ἐγγυητικῶν ἐπιστολῶν	» 2.209.925.—	
Προεξοφληθέντα γραμμάτια παρ' ἀντακροταῖς	» 304.951.95	» 17.881.887.20
		» 48.303.450.35

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Κεφάλαιον		Δρ. 10.000.000.—
Τακτικὸν Ἀποθεματικὸν	Δρ. 27.863.35	
Ἔκτακτον Ἀποθεματικὸν	» 600.000.—	
Ὑπόλοιπον εἰς Νέον	» 29.403.17	» 657.267.06
Καταθέσεις ἐν γένει		» 15.754.841.70
Πιστωτικοὶ λογαριασμοὶ		» 2.100.000.—
Ὑποκαταστήματα		» 475.038.60
Ἐπιταγαὶ πληρωτέαι		» 60.000.—
Διάφοροι λογαριασμοὶ πιστωτικοὶ		» 979.415.79
Μέρισμα		» 400.000.—
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ		
Ἐναποθηκευθέντα ἐμπορεύματα τρίτων	Δρ. 172.162.90	
Ἐκχωρηταὶ ἀξιῶν πρὸς εἴσπραξιν	» 6.115.547.35	
Πελάται χρεωγράφων πρὸς φύλαξιν	» 9.079.300.—	
Ἐγγυητικαὶ ἐπιστολαὶ	» 2.209.925.—	
Ἐκχωρηταὶ προεξοφληθέντων γραμματίων	» 304.951.95	» 17.881.887.20
		» 48.303.450.35

ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΜΕΡΙΔΟΣ ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΖΗΜΙΑΙ

ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ		
Μισθοὶ	Δρ. 1.360.065.75	
Φωτισμὸς καὶ θέρμανσις	» 38.136.40	
Ἐνοίκια	» 262.000.—	
Ταχυδρομικὰ καὶ τηλεγραφικὰ	» 94.645.10	
Ἰατρικὴ περίθαλψις προσωπικοῦ	» 20.600.—	
Δημοσιεύσεις καὶ διαφημίσεις	» 111.982.85	
Ὑλικὰ γραφείου	» 102.600.—	
Διάφορα	» 65.756.35	Δρ. 2.055.786.45
Τόκοι		» 778.589.56
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ		
Τακτικὸν Ἀποθεματικὸν	» 27.863.35	
Ἔκτακτον Ἀποθεματικὸν ἔναντι ἐξόδων ἐγκαταστάσεως καὶ ἐπίπλων	» 600.000.—	
Μέρισμα	» 400.000.—	
Φόρος	» 100.000.—	
Ὑπόλοιπον εἰς Νέον	29.403.71	» 1.157.267.06
		» 3.991.643.07

Τόκοι	Δρ. 2.503.053.57
Προμήθειαι καὶ διάφορα κέρδη	» 1.488.589.50
	» 3.991.643.07

Τὸ μέρισμα ἐκ δρ. 4.— κατὰ μετοχὴν ἀπηλλαγμένον φόρου εἶνε καταβλητέον μετὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ παρόντος Ἰσολογισμοῦ παρὰ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Μετόχων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25ῃ Ἰανουαρίου 1928

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

Ο ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

(Οὐδεμία δημοσίευσις ἀναγνωρίζεται ἄνευ ἐγγράφου ἐντολῆς τῆς Διευθύνσεως)

Εἰς Τὸ Περιθώριον Τῶν Γεγονότων

Η ΜΟΝΗ ΘΕΤΙΚΗ ΕΓΓΥΗΣΙΣ Μετὰ τὴν περιπετειώδη εἰς τὴν Βουλὴν συζήτησιν διὰ τὰς ἀπαλλοτριώσεις καὶ μετὰ τὴν ψῆφον τῆς τυπικῆς ἐμπιστοσύνης τῶν συνεργαζομένων ἐν τῇ Κυβερνήσει κομμάτων, ἡ Κυβέρνησις αὐτή, κατ' ἀνακοινώσεις τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Προνοίας, ἔκρινεν ὅτι πρέπει νὰ καταρτισθῇ νομοσχέδιον ρυθμίζον τὰ τῶν ἀπαλλοτριώσεων, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 119 τοῦ Συντάγματος, ὥστε νὰ μὴ θίγεται ἡ μικρὰ ἰδιοκτησία καὶ νὰ παρέχεται ἀμέσως ἡ ἀποζημίωσις πρὸς τοὺς δικαιούχους. Ἡ Κυβέρνησις, παρὰ τὸν θριαμβευτικὸν τόνον τῶν κυβερνητικῶν φύλλων διὰ τὴν ἔκβασιν τῆς συζητήσεως, δὲν ἦτο δυνατὸν παρὰ νὰ ἐννοήσῃ ὅτι αἱ 125 ψῆφοι τῶν φίλων της βουλευτῶν δὲν ἀποτελοῦν καμμίαν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν διὰ τὰ γενόμενα καθ' ὅτι ἡ δι' αὐτὰ ἐξέγερσις εἶνε κοινὴ καὶ εἶνε ἀκατάσχετος ἔξω τοῦ βουλευτηρίου. Ἀλλ' ἀκριβῶς διότι ἡ κοινὴ γνώμη ἔπαυσε πλέον νὰ πιστεύῃ εἰς κυβέρνησιν καταφανῶς καὶ σαφέστατα ἀριστερὰν εἰς τὰς περὶ ἰδιοκτησίας ἀντιλήψεις της, δὲν δύναται νὰ ἐπαναπαυθῇ εἰς τὰς ἐφήμους ἀνακοινώσεις οὔτε τοῦ κ. Κύρκου, οὔτε ἄλλου τινὸς ἐν τῇ Κυβερνήσει. Καὶ ἐννοεῖ βαθύτατα τὸ ἑλληνικὸν κοινόν, ὅτι ἡ μόνη ἐγγύησις διὰ τοὺς κοινωνικούς του θεσμοὺς καὶ τὴν κοινωνικήν του εὐστάθειαν ἐναπόκειται εἰς τὴν ἰδικήν του θέλησιν, τὴν ἰδικήν του ἀπόφασιν καὶ τὴν ἰδικήν του ὀργάνωσιν. Ὁ κ. Κύρκος ἂς μὴ ἐνοχλῆται μὲ ἀνακοινώσεις τὰς ὁποίας κανεὶς δὲν εἶνε τόσον μωρὸς ὥστε νὰ πιστεύσῃ.

ΑΣΚΟΠΟΙ ΜΕΓΑΛΗΓΟΡΙΑΙ Μεταξὺ τῶν ἄλλων κυβερνητικῶν ἀνακοινώσεων ὑπάρχει καὶ μία, ἀφορῶσα τὸ περιβόητον ζήτημα τῶν δύο Σωμάτων Ἀσφαλείας. Καὶ βεβαιοῦται τώρα, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο πρόκειται νὰ λυθῇ ὁριστικῶς ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος ταύτης. Οὔτε καὶ τοῦτο θὰ συμβῇ, παρὰ τὰς σχετικὰς ἀνακοινώσεις. Ἡ ἐκπεσοῦσα εἰς τὴν γενικὴν συνείδησιν Κυβέρνησις αὐτὴ εἶνε ἐντελῶς ἀνίκανος νὰ λάβῃ ἀπόφασιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Ὁ κ. Ζαΐμης καὶ οἱ τέσσαρες πολιτικοὶ ἀρχηγοὶ ποὺ συναπαρτίζουν τὸ κυβερνητικὸν πεντάγωνον τοῦ εὐρέος συνασπισμοῦ μόνον τότε θὰ λύσουν ὁριστικῶς τὸ ζήτημα, ὅταν ἢ ὁ κ. Πέτσας συστήσῃ ν' ἀνατεθῇ ἡ Δημοσία Ἀσφάλεια εἰς τὴν Ἀστυνομίαν Πόλεων, ἢ ὁ κ. Γεωργιάδης γνωματεύσῃ ὑπὲρ τῆς ἀναθέσεως τῆς εἰς τὴν Χωροφυλακήν. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει καμμία πιθανότης νὰ συμβῇ οὔτε τὸ ἕν, οὔτε τὸ ἄλλο, ἡ Κυβέρνησις θὰ ταλαντεύεται χαριέντως ἐπ' ἄπειρον μεταξὺ τῶν δύο Σωμάτων. Ἀλλ' ἀφοῦ εἶνε τοῦτο γνωστὸν καὶ κανεὶς δὲν ἔχει τὴν παραμικρὰν ἀμφιβολίαν, διατί ἀνακοινοῦται ἀρμοδίως» ὅτι τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον θὰ ἐπιληφθῇ ἀποφασιστικῶς τοῦ ζητήματος; Μήπως ἡ προσέγγισις τοῦ Τριῳδίου ἐνέπνευσεν εἰς τὴν ἄβουλον καὶ ἀνικανωτάτην αὐτὴν Κυβέρνησιν τὴν ὄρεξιν νὰ μεταμφιεσθῇ εἰς Ριχάρδον Λεοντόθυμον ἔναντι τοῦ κ. Πέτσα;

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΑΝΕΥ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΒΑΣΕΩΣ *Οἱ Ἐθνικοαγρόται τῆς Ρουμανίας ἔλαβον τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴ ἀφήσουν πλέον ἥσυχον τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βεντίλα Βρατιάνο. Καὶ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀντιδροῦν κατὰ τῶν προσπαθειῶν της εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πρὸς συνομολόγησιν δανείου, ἀφ' ἑτέρου δέ, εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ἀπεφάσισαν νὰ καταβάλουν πᾶσαν προσπάθειαν διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν ταχυτέραν ἀνατροπήν της. Ἡ Κυβέρνησις τοῦ κ. Βρατιάνο κατηγορεῖ τὴν ἀντιπολίτευσιν ὡς προδίδουσαν τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα διὰ τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἀντενεργειῶν της. Ἀλλ' οἱ φίλοι τοῦ κ. Μανίου ἀκτιπαρατηροῦν ὅτι ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν ἀκριβῶς συμφερόντων ἐργάζονται ὅταν προσπαθοῦν ν' ἀποσοβήσουν τὴν ἐξεύρεσιν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πιστώσεων, τὰς ὁποίας θὰ χρησιμοποιεῖ τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων κυρίως διὰ νὰ ἐνισχυθῇ ἐσωτερικῶς καὶ νὰ κατέχῃ ἐπί τινα χρόνον εἰσέτι τὴν ἐξουσίαν. Ἡ πάλη τῶν δύο μερίδων κατέστη πλέον ὀξυτάτη καὶ ἡ παροῦσα κατάστασις δὲν φαίνεται πιθανὸν νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ πολὺ ἀκόμη. Ὡς ἐκ τούτου καὶ αἱ δηλώσεις τοῦ κ. Τιτουλέσκο εἰς τὴν Ρώμην περὶ τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βεντίλα Βρατιάνο χάνουν σημαντικῶς σημασίαν, ὅταν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ ἐπισφαλὲς τῆς θέσεώς της.*

ΦΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΟΥ Ὥστε ἡ ἐκ τῆς φορολογίας τοῦ καπνοῦ ἀπόδοσις μειώθη σημαντικῶς κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα καὶ ὑπολογίζεται ὅτι αἱ σχετικαὶ εἰσπράξεις κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος θὰ ὑπολειφθοῦν τῶν ἀντιστοίχων μηνῶν τοῦ προηγουμένου κατὰ ἑκατομμύρια δραχμῶν. Δηλαδή, ἀντὶ ἡ ἐξηθεῖσα φορολογία ν' ἀποφέρῃ περισσότερα, συνετέλεσεν ὅπως ἐλαττωθῇ ἡ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἀπόδοσις καὶ ἐν συγκρίσει ἀκόμη πρὸς τὴν ἐκ τῆς ἐλαφροτέρας φορολογίας. Τοῦτο σημαίνει ἄλλο τι, εἰμὴ ὅτι πολλοὶ ἔκοψαν τὸν καπνόν, ἢ ἐμετρίασαν ἐπαισθητῶς τὸ κάπνισμα, μὴ δυνάμενοι νὰ πληρώνουν τὸ σιγαρέττα των εἰς τὴν νέαν τιμήν. Σημαίνει ἐπίσης—πιθανῶς—ὅτι ἡ σημαντικὴ ἐπιβάρυνσις ὤθει εἰς τὸ λαθραῖον κάπνισμα τῶν φύλλων, ἢ ἄλλας σχετικὰς καταδολιεύσεις, εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου. Εἶνε ἀξίωμα, ὅτι ἕνας φόρος ἔχει ὡρισμένον ὅριον ἀκρότατης ἀποδόσεως, πέραν τοῦ ὁποίου ἡ αὔξησις ἀστοχεῖ καὶ ἐπιφέρουσα ἀντίθετα τῶν προσδοκωμένων ἀποτελέσματα. Ὁ κ. Καφαντάρης, ἀσχολούμενος μὲ τὴν ὑψηλὴν «φινάν» ἀπὸ τὸ ἐλησμόνησε.

ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΝ Εἰς τὸν Πειραιᾶ ἀνεκαλύφθη λαθρεμπόριον ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἑκατομμυρίου διὰ τῆς πωλήσεως ἐμπορευμάτων δηλωθέντων ὡς ὑπὸ διαμετακόμισιν καὶ φυλασσομένων εἰς ἰδιωτικὰς ἀποθήκας. Ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν ἀποθῆκαι διαμετακομίσεως τοῦ λιμένος καὶ χρησιμοποιοῦνται ὡς τοιαῦται ἰδιωτικὰ μαγαζεῖα καὶ μάλιστα, τὸ λαθρεμπόριον θὰ ἐξακολουθῇ. Καὶ βέβαιον, ὅτι ἂν ἀνεκαλύφθη λαθρεμπόριον ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἑκατομμυρίου, τὸ μὴ ἀποκαλυπτόμενον θὰ ἐκπροσωπῇ ἀσφαλῶς ἑκατομμύρια. Ἡ μόνη ῥιζικὴ θεραπεία τοῦ κακοῦ εἶνε ἡ ἐπίσπευσις τῆς συμπληρώσεως τῶν λιμενικῶν ἔργων.

ΙΑ ΚΑΙ ΣΠΟΡΕΛΑΙΑ Παρὰ τὴν ἀρχικῶς κρατήσασαν ὀρθὴν γνώμην νὰ μὴ δοθῇ παράτασις εἰς τοὺς λαδεμπόρους διὰ νὰ πωλήσουν τὰ ἀναμικτὰ μὲ σπορέλαιον ἐλαιόλαδα τῶν πέραν τῆς 31ης Ἰανουαρίου, ἀπεφασίσθη νὰ τοῖς ἐπιτραπῇ ἡ πώλησις τῶν μέχρι τέλους τοῦ Φεβρουαρίου, ὑπὸ ὅρον ὅτι θὰ τὰ πωλοῦν ὡς σπορέλαιον. Τὸ ζήτημα εἶνε πόσον τὸν ἀναφερθέντα ὅρον τὸν αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ὑπέχουσιν εἰς τὰς ἐλαιῶν τῶν ἐμπόρων τοῦ ἐλαίου, ἔχει τὴν βεβαιότητα τῶν καὶ νὰ προφυλάξῃ ἀπὸ τὴν βεβαίαν καὶ ἐκμετάλλευσιν τὸ κοινόν.

ΞΕΝΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΟΔΟΠΟΪΪΑΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ κ. ΡΑΛΛΙΔΗ

Κύριε Διευθυντά,

Αἱ χθὲς δημοσιευθεῖσαι δηλώσεις πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Κοινὸν τοῦ ἀντιπροέδρου τοῦ μεθ' οὗ συνεργάζομαι διεθνοῦς φήμης Ὁμίλου Fox Brothers International Corporation τῆς Νέας Ὑόρκης ἀποδεικνύουσαι τὴν οἰκονομικὴν καὶ τεχνικὴν ὑπεροχήν μου ἀπέναντι τῶν ἄλλων εἰς τὸν διαγωνισμὸν συμμετασχόντων Οἴκων ἔρχονται νὰ δικαιώσουν τὰ ὅσα διὰ σειρᾶς ὅλης δημοσιεύσεων ὑπεστήριξα καὶ νὰ ἀποδείξω τὸ σφάλμα τὸ ὁποῖον διέπραξεν ὁ ἀξιότιμος κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας ὑπουργὸς προτιμήσας ἐμοῦ ἂς ἑταιρείας Μακρῆ καὶ Πρεζάνη—Καψαμπέλη καὶ ἐπιτρέψας εἰς αὐτοὺς νὰ μετάσχωσιν εἰς τὸ δεύτερον στάδιον τοῦ διαγωνισμοῦ μὲ ἀποτέλεσμα τὸν οὐσιαστικὸν αὐτῶν ἀποκλεισμὸν παρὰ τῶν ἐπιτροπῶν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ ὁδοποιίας καθοριζομένων.

Ἐὰν δὲν διεπράττετο τὸ σφάλμα τοῦτο ὁ διαγωνισμὸς θὰ εἶχεν ἤδη συντελεσθῇ καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον θὰ εἶχεν ἐξασφαλίσει **ὠφέλειαν ἑνὸς καὶ πλέον δισεκατομμυρίου δραχμῶν** καὶ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου τῆς ὁδοποιίας θὰ εἶχεν ἐμπιστευθῇ εἰς χεῖρας ἀπολύτως ἐγγυωμένας τὴν οἰκονομικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν αὐτοῦ διεξαγωγήν.

Εὐτυχῶς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἔχει ἤδη εἰς χεῖράς του ὅλα τὰ στοιχεῖα ὅπως λάβῃ τὴν ἀπόφασιν τὴν ὁποίαν τὰ συμφέροντα τῆς χώρας ἐπιβάλλουν. Θὰ ἐμφανισθῶσι πρὸ αὐτοῦ δύο οἶκοι μὴ κριθέντες ἱκανοὶ παρὰ τῶν νόμῳ ἐντεταλμένων διὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ μεγάλου ἔργου τῆς ὁδοποιίας. Καὶ λέγω τοῦτο πρὸς τιμὴν τῶν Ἑλληνικῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, αἵτινες ἀντικειμενικῶς καὶ ἀμερολήπτως ἔκριναν ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐγὼ καὶ ὁ μετ' ἐμοῦ συνεργαζόμενος ὅμιλος προσάγοντες ὄγκον οἰκονομικῆς καὶ εἰδικῆς τεχνικῆς ὀργανώσεως, ὅμοιος τοῦ ὁποίου οὐδέποτε ἐνεφανίσθη ἐν Ἑλλάδι.

Ἀρκεῖ νὰ γνωσθῇ ὅτι μία μόνον Τράπεζα ἐκ τῶν ἀποτελουσῶν τὸ συνδικάτον τοῦ ὁμίλου Fox Brothers ἐκάλυψε μόνον κατὰ τὸ 1926—1927 δάνεια προοριζόμενα διὰ τὰς πόλεις τοῦ Βερολίνου, Baden, Λειψίας, Αὐστρίας, Ἰταλίας, Ἀγγλίας κλπ. καὶ ἀνερχόμενα εἰς τὸ ποσὸν τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα ἑκατομμυρίων δολλαρίων—τίθεται δὲ ἐπισήμως ἡ πληροφορία αὕτη ὑπ' ὄψιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως—καὶ ὅτι μετ' ἐμοῦ συνεργάζεται, ὡς παρ' αὐτῆς ἐτηλεγραφήθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ἡ παγκοσμίου φήμης κολοσσιαία TEXAS COMPANY, μόνης αὐτῆς ἐχούσης μετοχικὸν κεφάλαιον ἑκατὸν τεσσάρων ἑκατομμυρίων διακοσίων χιλιάδων λιρῶν Ἀγγλίας, ἤτοι, περίπου, ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ δραχμῶν.

Ὁ ἀξιότιμος ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας κ. ὑπουργὸς μνήμων τοῦ ἀρχαίου ρητοῦ «ὁ τρώσας καὶ ἰάσεται» δὲν θέλει βεβαίως παραλείπει τὴν εὐκαιρίαν ὅπως παράσχῃ ὑπερτάτην πρὸς τὴν χώραν ὑπηρεσίαν εἰσηγούμενος τὴν παραδοχὴν τῶν προτάσεών μου καὶ ἀποτρέπων ζημίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ὑπερβαίνουσαν τὸ δισεκατομμύριον δραχμῶν καὶ ἥτις θὰ ἐπήρχετο ἐὰν διεπράττετο καὶ δεύτερον σφάλμα παραδοχῆς τῶν προτάσεων τοῦ Οἴκου Π. Γ. Μακρῆ καὶ Σια.

Ἡ Ἑταιρεία Π. Γ. Μακρῆς καὶ Σια ἀπολέσαντες τελείως τὸ ἔδαφος ὑπὸ τοὺς πόδας των καὶ βλέποντες καταρρέοντα τὸν ἱσπανικὸν πύργον τὸν ὁποῖον μὲ τὰ ἑκατομμύρια τῆς ὁδοποιίας θὰ ἵδρυον, προσπαθοῦσι διὰ τῶν ἐν τῷ Τύπῳ ὑποστηρικτῶν των νὰ ὑποστηρίξωσιν ὅτι εἶνε δικαιολογημένη ἡ κατὰ 25 ο)ο ἀνωτέρα ἀνάλυσις τιμῶν των ἀπὸ τὰς τοῦ ὑπουργείου Συγκοινωνίας διὰ τὴν ἀρτίαν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου ἀλλὰ τότε διὰ ποῖον σκοπὸν ἐγένετο ὁ διαγωνισμός; Διὰ νὰ προτιμηθῶσιν οἱ πλειοδόται ἢ οἱ μειοδόται; Καὶ διατί ὁ κ. Μακρῆς ἀντιφάσκει πρὸς ἑαυτόν, ἐνῷ ὁ ἴδιος, ὡς πρόεδρος τῆς «Ἐργοληπτικῆς Ἑταιρείας Διαμαντόπουλος» ἀνέλαβε, πρὸ εἴκοσι μόλις ἡμερῶν, κατόπιν διαγωνισμοῦ, τὴν ἐκτέλεσιν ὁμοίων ἔργων ἐν Κοζάνῃ μὲ τιμὰς κατὰ πεντήκοντα τοῖς ἑκατὸν (50 ο)ο) κατωτέρας ἐκείνων τὰς ὁποίας προτείνει κατὰ τὸν παρόντα διαγωνισμὸν ὁδοποιίας;

Ὁ ἀξιότιμος κ. ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας κατὰ τὴν εἰσήγησιν τὴν ὁποίαν θὰ κάμῃ ἐνώπιον τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θὰ ἀνακοινώσῃ βεβαίως εἰς τοὺς λοιποὺς κ.κ. συναδέλφους του τὴν τοιαύτην σημαντικὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ κ. Μακρῆ τῆς Κοζάνης καὶ τοῦ κ. Μακρῆ τῆς ἐθνικῆς ὁδοποιίας, ἀντίθεσιν ἡ ὁποία θὰ εἶχε μίαν δικαιολογίαν ἐὰν ὁ κ. Μακρῆς τῆς Κοζάνης ἦτο ἀκριβώτερος τοῦ κ. Μακρῆ τῆς ἐθνικῆς ὁδοποιίας, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ μεγέθους τοῦ μέλλοντος νὰ ἐκτελεσθῇ ἔργου. Τὸ ἐπιχείρημα καὶ μόνον τοῦτο εἶνε ἀρκετὸν διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὴν καλὴν ἢ κακὴν πίστιν τοῦ κ. Μακρῆ, ἐπιχειροῦντος καὶ ἀξιοῦντος νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου ὑπὸ ὅρους τῶν ὁποίων τὸ ἐπαχθὲς διὰ τὸ Ἑλλην. Κράτος αὐτὸς οὗτος ὡμολόγησε.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον καὶ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἶνε οἱ μόνοι ἁρμόδιοι νὰ χαρακτηρίσωσι τὰς τοιαύτας προσπαθείας τοῦ κ. Π. Γ. Μακρῆ.

Αἱ ἡμέτεραι προτάσεις ἔρχονται ὡς ἀπὸ μηχανῆς θεὸς διὰ νὰ διευκολύνουν τὸν ἀξιότιμον κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας ὑπουργὸν εἰς ἐκτέλεσιν σημαντικοῦ κεφαλαίου τοῦ προγράμματός του καὶ νὰ ἐξαγάγουν αὐτὸν ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδον εἰς ὃ εὑρίσκεται προτιμήσας διὰ τὸ δεύτερον στάδιον τοῦ διαγωνισμοῦ ἐκείνους ἀκριβῶς τοὺς ὁποίους ὤφειλε νὰ ἀποκλείσῃ.

Εἰς οἱονδήποτε πολιτισμένον κράτος δὲν θὰ ἐξηκολούθει ἡ ὑφισταμένη ἐκκρεμότης ἐπὶ τοιούτου σημαντικοῦ ζητήματος, ἐφ' ὅσον εἰς χεῖρας τῶν κυβερνώντων θὰ εὑρίσκοντο προτάσεις ὅμοιαι πρὸς τὰς ἰδικάς μου, ὄπισθεν τῶν ὁποίων εὑρίσκεται τεραστία μερὶς τῆς οἰκονομικῆς καὶ τεχνικῆς ὀργανώσεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὑπεβλήθη ὁ φάκελλός μου ὁ περιέχων τὰς προτάσεις μου καὶ τὰ τηλεγραφήματα καὶ τὰ ἔγγραφα τῶν οἰκονομικῶν καὶ τεχνικῶν ὀργανώσεων αἱ ὁποῖαι μετ' ἐμοῦ συνεργάζονται. Θὰ ἤμην ἐξαιρετικῶς εὐγνώμων πρὸς τὸν ἀξιότιμον κ. ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας ἐὰν εἶχε τὴν εὐγενῆ καλωσύνην νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ἅπαν τὸ περιεχόμενον τοῦ ὑποβληθέντος φακέλλου μου ὁμοῦ μετὰ τῶν φακέλλων τῶν ἄλλων μετ' ἐμοῦ συναγωνιζομένων οἴκων, διότι ἐκ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης θὰ ἐπληροφορεῖτο καὶ ὁ τελευταῖος χωρικὸς τοῦ μᾶλλον ἀπροσπελάστου χωρίου τῆς Ἑλλάδος ὅτι ἐξησφαλίσθη ἡ κατασκευὴ τῶν ἐθνικῶν ὁδῶν τῆς χώρας κατὰ τρόπον ἄρτιον, ἀπέσυγε δὲ ὁ φορολογούμενος Ἑλληνικὸς Λαὸς ζημίαν ὑπερβαίνουσαν τὸ δισεκατομμύριον. τὸ ὁποῖον ἐὰν δὲν συνέτρεχεν ὁ παράγων τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀγορᾶς θὰ ἀφῃρεῖτο ἀπὸ τὰ θυλάκια τῶν φορολογουμένων Ἑλλήνων πολιτῶν. ΑΝΤ. ΡΑΛΛΙΔΗΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

ΤΗΣ Α. Ε. Β. Ε. "Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ" ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΤ' ΑΥΤΗΣ

ΕΝ ΤΗ ΥΠΟΘΕΣΕΙ ΟΔΟΠΟΪΪΑΣ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

Ἀπεφύγομεν μέχρι σήμερον τὴν διὰ τοῦ Τύπου διαφήμισιν τῶν καθ' ἡμᾶς λόγῳ τῆς πεποιθήσεως ἣν ἔχομεν περὶ τῆς ἀρτιότητος τῶν προτάσεων μας.

Ὁ δημιουργηθεὶς ὅμως ἐσχάτως παρὰ τῶν ἀντιδρώντων συστηματικὸς δυσφημισμός μας, ὡς δῆθεν προσπαθούντων νὰ κερδίσωμεν φανταστικὰς ἑκατοντάδας ἑκατομμυρίων εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου, μᾶς ἀναγκάζει νὰ λύσωμεν τὴν σιωπὴν ἅπαξ διὰ παντός, διὰ νὰ διαφωτίσωμεν τὴν κοινὴν γνώμην καὶ νὰ θέσωμεν τὰ πράγματα εἰς τὴν θέσιν των.

Εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλους ὅτι ἡ πατρότης τοῦ διὰ τοῦ νόμου 3304 υἱοθετηθέντος οἰκονομικοῦ καὶ τεχνικοῦ συστήματος πρὸς συμπλήρωσιν καὶ βελτίωσιν τοῦ ὁδικοῦ δικτύου τῆς χώρας ἀνήκει εἰς ἡμᾶς. Ἀναφέρομεν ἁπλῶς τὸ γεγονὸς τοῦτο χωρὶς νὰ θέλωμεν ἐξ αὐτοῦ νὰ δημιουργήσωμεν καὶ ἐπιδιώξωμεν περαιτέρω δικαιώματα. Διὰ τὴν κατασκευὴν μεγάλων ἔργων ἐπετύχομεν τὴν συγκρότησιν ἰσχυρᾶς ὁμάδος ἐξ Ἑλληνικῶν ὀργανισμῶν καὶ ἐξησφαλίσαμεν τὰ ἀναγκαῖα ἐκτεταμένα κεφάλαια καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν πεῖραν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, χωρὶς ἐκ τῆς συνεργασίας ταύτης νὰ χάσῃ ὁ ὅμιλος ἡμῶν τὴν ἑλληνικότητά του οὐδὲ νὰ ἐπιβαρυνθῇ τὸ Δημόσιον πέραν τῶν παρ' ἡμῖν ἰσχυόντων τιμολογίων, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς ὅλας τὰς μετὰ ξένων ἄλλας ἐν ἐκτελέσει μεγάλας συμβάσεις. Τὸν Τεχνικὸν καὶ Οἰκονομικὸν τοῦτον ὅμιλον τὸν ἐθέσαμεν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὁλοκλήρου ὁδοποιητικοῦ προγράμματος. Εἶνε καταφανὴς εἰς πάντας ἡ ἀνάγκη τῆς πραγματοποιήσεως ἑνὸς τοιούτου προγράμματος καὶ εἶνε γνωστὰ εἰς ὅλους τὰ ἐξ αὐτοῦ προκύψοντα ὀφέλη ὥστε εἶνε περιττὸν νὰ ἐπεκταθῶμεν σήμερον ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.

Σεβόμενοι τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως νὰ πεισθῇ περὶ τοῦ κατὰ τὸ δυνατὸν εὐθηνοτέρου τρόπου ἐκτελέσεως τῶν ἔργων, ἐδέχθημεν ὅπως ἀποτελέσῃ ἡ ὑπόθεσις ὁδοποιίας ἀντικείμενον εὐρυτέρου συναγωνισμοῦ, μ' ὅλον ὅτι μετὰ μακρὰς διαπραγματεύσεις μετὰ τῆς ὑπηρεσίας εἴχομεν ἤδη καταλήξει εἰς ὡρισμένην σύμβασιν. Σημειωτέον ὅτι κατὰ ρητὰς διατάξεις τοῦ νόμου ὁ **συναγωνισμὸς διεξάγεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον μεταξὺ ἑλληνικῶν τεχνικῶν ὁμίλων, ἀπαγορευομένης τῆς ἐκχωρήσεως τοῦ ἔργου εἴτε ἐν μέρει, εἴτε ἐν ὅλῳ εἰς ἀλλοδαπούς. Οἱ ξένοι ἑπομένως ὀργανῶται οὐδεμίαν νομικὴν εὐθύνην ὑπέχουσιν ἔναντι τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου. Πολὺ ὀλιγώτερον οἱ ξένοι** δανεισταί, οἵτινες οὐδὲ στηρίζονται διὰ τὴν παροχὴν τοῦ δανείου εἰς τὴν καλὴν ἢ κακὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ἔχοντες οὕτως ἢ ἄλλως ὡς ἐγγύησιν τῶν ὁμολογιῶν των τὰ πλεονάσματα τῶν ὑπεγγύων προσόδων εἰς χεῖρας τῆς Δ.Ο.Ε. **Μένει ὑπεύθυνοι ἔναντι τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου διὰ τὴν καλὴν κατασκευὴν καὶ συντήρησιν καὶ τὴν μετὰ 15ετίαν παράδοσιν τοῦ δικτύου ὁδῶν εἰς καλὴν κατάστασιν ἔσονται οἱ Ἕλληνες ἀνάδοχοι.**

Ἤδη, εἰς ἀναίρεσιν τῆς συκοφαντίας ὅτι αἱ προτάσεις ἡμῶν εἶναι ἐξαιρετικῶς ἐπαχθεῖς διὰ τὸ Δημόσιον, εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ δηλώσωμεν τὰ ἀκόλουθα:

1) Ἡ προσφορὰ ἡμῶν εἶνε **αἰσθητῶς εὐμενεστέρα** διὰ τὸ Δημόσιον ἀπὸ τοὺς ὅρους **τοὺς ὁποίους ἐνέκρινε παμψηφεὶ καὶ ἀνεπιφυλάκτως** διὰ πρακτικοῦ του τῆς 16 Ἰουλίου 1926 τὸ Συμβούλιον τῶν Δημοσίων Ἔργων, εἰσηγηθὲν ἐν καιρῷ πρὸς τὴν Οἰκουμενικὴν Κυβέρνησιν, ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὅρων ἐκείνων, ἐγγυτέρων πρὸς τὴν διεθνῆ πεῖραν, παραχωρηθῇ ἡ σύμβασις ὁδοποιίας ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν ἡμέτερον ὅμιλον.

2) Ἡ προσφορὰ ἡμῶν **εἶνε εὐμενεστέρα διὰ τὸ Δημόσιον τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀπὸ πενταετίας ἐφαρμοζομένων τιμολογίων εἰς ἔργα ὁδοποιίας ἐν Ἑλλάδι**, ἐκπροσωπεῖ τουτέστι τὴν πραγματικότητα τὴν ἀνεγνωρισμένην ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, κάτω τῆς ὁποίας πᾶν τιμολόγιον θὰ ἦτο τυχοδιωκτικὸν καὶ ἐπικίνδυνον διὰ τὴν ἀντοχὴν τῶν ἔργων. Διὰ τοὺς ἰσχυριζομένους ὅτι ἡ προσφορά μας εἶνε ἐπαχθής, **δηλοῦμεν ὅτι εἴμεθα ἕτοιμοι ν' ἀναλάβωμεν ἀσυζητητὶ** τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ὁδοποιίας ἐπὶ τῇ βάσει ἀναλύσεως τιμῶν καταρτισθησομένης ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας Δημοσίων Ἔργων καὶ ἐκπροσωπούσης ἀκριβοδικαίως τὸν ὡς ἄνω μέσον ὅρον τῶν ἀπὸ πενταετίας ἐφαρμοσθεισῶν ἐν Ἑλλάδι τιμῶν (ἐξαιρέσει μάλιστα τῶν ἐπὶ δικτατορίας τυχὸν ὑπερβολικῶν τοιούτων).

3) Μ' ὅλον ὅτι ἡ σύγκρισις ἔχει πρακτικὴν σημασίαν μόνον μεταξὺ ὁμίλων παρεχόντων ἴσης σοβαρότητος ἐχέγγυα τεχνικά, ἐπιστημονικὰ καὶ οἰκονομικά, ἐν τοσούτῳ δεχόμενοι νὰ κριθῶμεν συγκριτικῶς μὲ τὸν σημερινὸν ἀνταγωνιστὴν μας ἀνεξαρτήτως οὐσιαστικῶν ἐλλείψεων αὐτοῦ, **δηλοῦμεν ὅτι ἡ προσφορὰ ἡμῶν συκοφαντικῶς παριστάνεται ὡς ἀπέχουσα κατὰ ἑκατοντάδας ἑκατομμυρίων ἀπὸ τὴν προσφορὰν ἐκείνου. Καὶ ἐν πρώτοις ἡ ἀνάλυσις τιμῶν τοῦ ἀνταγωνιστοῦ μας εἰς οὐδὲν σοβαρὸν ἔργον ἔχει ἐφαρμοσθῆ.** Ἐὰν ἡ Ἑταιρεία TRINIDAD ἢ ξένος σοβαρὸς κατασκευαστὴς μετεῖχε καὶ κατ' ἐλάχιστον εἰς τὰς εὐθύνας τῆς πραγματοποιήσεως τῆς προσφορᾶς τῶν ἀνταγωνιστῶν μας, αἱ τιμαί των θὰ ἦσαν τελείως διάφοροι, πολὺ μεγαλύτεραι τῶν ἰδικῶν μας, ἀνάλογοι πρὸς τὰς μετὰ ξένων ἄλλας μεγάλας συμβάσεις. Ἡ ἀνάλυσις τιμῶν τῶν ἀνταγωνιστῶν μας εἶνε ὑπεράγαν τολμηρὰ προσφορὰ ὑπ' εὐθύνην αὐτῶν καὶ μόνον διατυπωθεῖσα ἐν τῷ ζήλῳ τῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ ἔργου. Μ' ὅλον τοῦτο ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ἡμετέραν ἀνάλυσιν, εἰς μὲν τὰ σκυρωτὰ ὁδοστρώματα καὶ τὰ ἀσφαλτικὰ ἐπιστρώματα, **δηλαδὴ εἰς τὸ κύριον ἀντικείμενον τῆς συμβάσεως, ἡ διαφορὰ εἶναι μικρὰ καὶ ἀνεπαίσθητος,** καθ' ἃ διεπίστωσεν ἡ ἁρμοδία ὑπηρεσία Δημοσίων Ἔργων. Εἰς δὲ τὰς δαπάνας τῶν μεταφορῶν καὶ ἄλλων δευτερευόντων ἔργων ὑφίσταται **φαινομενικῶς** μεγάλη διαφορά, ἧς ἐγένετο περίτεχνος ἐκμετάλλευσις κατ' αὐτὰς εἰς τὴν ἐπιχειρηθεῖσαν καθ' ἡμῶν κακόπιστον δημοσιογραφικὴν ἐπίθεσιν. Ἀλλ' ἡ διαφορὰ αὕτη ὀφείλεται, ὡς ἀπεδείξαμεν διὰ μακρῶν ὑπομνημάτων ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, **εἰς λανθασμένους τύπους καὶ ἄλλας ἀβλεψίας** εἰς βάρος μας ὡς καὶ εἰς τὴν ἔλλειψιν στατιστικῆς περὶ τῆς συνθέσεως τῶν ἐκτελεστέων ἔργων. **Διὰ τὴν διόρθωσιν τῶν προδήλων τούτων λαθῶν καὶ ἐλλείψεων ἀφιέμεθα καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὴν καλὴν πίστιν τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας καὶ τὴν εὐθυκρισίαν τῆς Κυβερνήσεως.**

4) Ἐν τέλει ἡ ἡμετέρα προσφορὰ εἶνε **ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ** εὐμενεστέρα διὰ τὸ Δημόσιον ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, συγκρινομένη πρὸς τοὺς ὅρους ὅλων τῶν ἄλλων μεγάλων συμβάσεων τῶν ἐγκεκριμένων ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ἤδη ἐκτελουμένων ὑπὸ διακεκριμένων ξένων μεγάλων Ἑταιρειῶν (λιμενικὰ Πειραιῶς, ὑδρεύσις κλπ. κλπ.). Σημειωτέον δὲ ὅτι θὰ ἦτο εὔλογον ἀπ' ἐναντίας αἱ ἀξιώσεις μας νὰ εἶνε πολὺ μεγαλύτεραι ἀπὸ τὰς τῶν συμβάσεων ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι εἶνε ἀπηλλαγμέναι ἀπὸ παντὸς φόρου καὶ κρατήσεων ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, δὲν ἐπάγονται δὲ τὴν βαρεῖαν εὐθύνην τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων ἐντὸς τῶν ὁρίων προδιαγεγραμμένου τιμολογίου, οὐδὲ περιέχουν τὴν βαρυτάτην ὑποχρέωσιν τῆς μακροχρονίου ὑπευθύνου συντηρήσεως καὶ ἐπιβλέψεως, **καὶ δὴ τῆς πενταετοῦς δωρεὰν συντηρήσεως δικτύου ὁδῶν κατεσπαρμένου καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα.** Ἐν τοσούτῳ ἡ αὐστηρότης μεθ' ἧς ἐπικρίνονται ἐσχάτως αἱ προτάσεις μας—αἱ πρῶται ἄρτιαι ἑλληνικαὶ προτάσεις διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μεγάλων ἔργων—παραβαλλομένη πρὸς τὴν εὐμένειαν τὴν ἐπιδειχθεῖσαν πρὸς ξένους οἴκους, ἄγει εἰς τὴν μελαγχολικὴν σκέψιν ὅτι **δύο μέτρα καὶ δύο σταθμὰ** κρατοῦσι παρ' ἡμῖν προκειμένου περὶ ξένων καὶ περὶ Ἑλλήνων ἀναδόχων. Θὰ ἔπρεπεν ἐν τούτοις αἱ ἀξιώσεις τῶν ξένων, παρέχουσαι τὸ μέτρον τῆς διεθνῶς ἀνεγνωρισμένης πείρας νὰ εἶνε σεβασταὶ ὡς γνώμων πρὸς ἐξασφάλισιν ἔργων προωρισμένων εἰς χρῆσιν διαρκῆ.

Ἐν τῇ συγκρίσει τῶν ὁδοποιητικῶν ἔργων τοῦ προκειμένου συναγωνισμοῦ πρὸς ἄλλα ἔργα καὶ δὴ πρὸς τὰ περὶ τὰς Ἀθήνας τοιαῦτα — **ἐκτελούμενα μὲ τιμολόγια ἀκριβώτερα τῶν ἰδικῶν μας ὡς ὥρισε ταῦτα προσφάτως ἡ ἁρμοδία κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ τῇ προτάσει τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων** —πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ παρόντος διαγωνισμοῦ προβλεπόμενα ἔργα πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἀνὰ τὰς διαφόρους περιφερείας τῆς χώρας καὶ συνεπῶς ὑπὸ ποικιλομόρφους ἐδαφικὰς συνθήκας καὶ ὅτι ἡ κατασκευὴ αὐτῶν συνδυάζεται **μὲ ὑποχρέωσιν ἐξασφαλίσεως δανείου, τεσσαρακονταετοῦς προθεσμίας ἐξοφλήσεως, καὶ μὲ τόκον καὶ τιμὴν ἐκδόσεως ἴσας πρὸς τοῦ τριμεροῦς δανείου, τοῦ ὁποίου ὡς γνωστὸν ἡ πλεονεκτικὴ ἔκδοσις ὀφείλεται τόσον εἰς τὰς ἐπιτυχεῖς προσπαθείας τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅσον καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν προστασίαν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ Θησαυροφυλακίου.**

Αἰσθανόμενοι ἰσχυρὰς τὰς δυνάμεις μας χάρις εἰς τὴν μεθ' ἡμῶν σύμπραξιν τοῦ κολοσσοῦ τῆς SHELL-ROYAL-DUTCH καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ συμπραττόντων Τραπεζιτῶν SAMUEL, HAMBRO καὶ τῶν μετ' αὐτῶν συνεργαζομένων εἰς τὰς ἑλληνικὰς ὑποθέσεις **μεγάλων Ἀμερικανῶν τραπεζιτῶν**, προσεφέρθημεν νὰ ἀναλάβωμεν τὰς ἄνω βαρείας δανειακὰς ὑποχρεώσεις. Ἡ πρόσφατος πεῖρα τῆς ἀναλήψεως τοῦ τριμεροῦς δανείου ὑπὸ τοῦ Οἴκου HAMBRO, τῆς NATIONAL CITY BANK καὶ τοῦ Οἴκου SPEYER ἀποδεικνύει τὴν δυναμικότητα τοῦ μεθ' ἡμῶν συμπράττοντος οἰκονομικοῦ ὁμίλου καὶ τὴν ἱκανότητα αὐτοῦ ὅπως ἐπιτύχῃ καὶ πάλιν διὰ τὸ ὁδικὸν **ἔργον ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀνυψοῦντας τὴν ἑλληνικὴν πίστιν εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῇ περιωπήν.**

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν τεχνικὴν ἐπάρκειαν καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν ὁ ὅμιλος ἡμῶν ἐμφανίζει τὴν συνεργασίαν εὐρυτάτης ὁμάδος ἐκ τῶν κυριωτέρων Ἑλληνικῶν Τεχνικῶν Ἑταιρειῶν καὶ τῶν σοβαρωτέρων κατὰ τόπους ἐργοληπτῶν, οἵτινες ἀποτελοῦσι τοὺς μόνους δοκίμους ὀργανισμοὺς τῆς χώρας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὁδοποιητικῶν ἔργων. Τὸ σύνολον τοῦ τεχνικοῦ τούτου ὁμίλου, ἐκπροσωποῦν ἤδη σήμερον **καταβεβλημένα κεφάλαια ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων δραχμῶν,** θὰ ἀποτελέσῃ ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς ἀπόλυτον ἐγγύησιν, **ἐφ' ἧς τὸ Δημόσιον θέλει ἐπαναπαυθῇ** διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν μακροχρονίων ὑποχρεώσεων τοῦ ἀναδόχου, **διὰ τὴν διαρκῆ τουτέστι ἀπόκτησιν δικτύου ὁδῶν πρώτης τάξεως.** Τὸ ποσὸν 25 ἑκατομμυρίων δραχμῶν ὅπερ ὁρίζει ὁ νόμος ὡς ἐλάχιστον ὅριον κεφαλαίων τοῦ ἀναδόχου δὲν ἐνομίσαμεν ἐπαρκὲς ὅπως ἀντιμετωπίσῃ μόνον του τὰς συνολικὰς τῆς συμβάσεως εὐθύνας, ἐὰν μὴ κατανεμηθῶσιν οἱ ποικίλοι ἐκ τῆς ἐκτελέσεως καὶ συντηρήσεως τῶν ἔργων κίνδυνοι εἰς πλείονας τεχνικοὺς ὀργανισμούς. Ἡ κατανομὴ αὕτη εὐθυνῶν δι' ἔργα ἐκτεινόμενα καθ' ὅλην τὴν ἠπειρωτικὴν καὶ νησιωτικὴν Ἑλλάδα εἶνε συνετὴ ὅσον καὶ πρακτικῶς ἀναγκαία ἄλλο τόσον ὅσον εἶναι σκόπιμος καὶ ἡ ὁμοιόμορφος ὀργάνωσις τοῦ ἀναδόχου εἰς ἓν ἄρτιον καὶ ἰσχυρὸν σύνολον, οὗτινος νὰ εἶναι προεξησφαλισμένη, κατὰ τὸ δυνατόν, ἡ φερεγγυότης καὶ ἡ ἀκμὴ καθ' ὅλον τὸ εἰκοσαετὲς διάστημα συντηρήσεως τῶν ἔργων ὅπερ προβλέπει ἡ σύμβασις. Ἄλλως ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου δὲν ἐπιτυγχάνεται. Ἐὰν τὸ Δημόσιον συμφωνήσῃ μεθ' ἡμῶν ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τούτων, τότε πρέπει νὰ μὴ παροραθῇ ὅτι ἐκτεταμένα ὑπεύθυνα κεφάλαια ἔχουν ἀνάγκην καὶ ἀναλόγου ἐξυπηρετήσεως.

Ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ὑπευθύνου ἑλληνικοῦ ὁμίλου θὰ τεθῇ ἐπιτελεῖον ἐξ Ἄγγλων μηχανικῶν καὶ ἀσφαλτολόγων ἀποσπασθησομένων ἐπὶ τούτῳ ἐκ τοῦ ὁδοποιητικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ΣΕΛΛ καὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ μηχανικοῦ Ἄλτιγκτον, Ὑποδιευθυντοῦ τῶν Δημοσίων ὁδῶν τῆς Μεγάλης Βρεττανίας. Τὸ Ἐπιτελεῖον τοῦτο ὁδοποιῶν, ἀσφαλτολόγων καὶ χημικῶν, εἰδικῶν διὰ τὰ ἀσφαλτικὰ μίγματα προώρισται νὰ χρησιμεύσῃ ὄχι μόνον διὰ τὸν αὐστηρὸν ἔλεγχον τῶν κατασκευασθησομένων ἔργων ἀλλὰ καὶ ὡς διδακτικὸν προσωπικὸν ὑπὸ τὰ φῶτα καὶ τὴν πεῖραν τοῦ ὁποίου θὰ τελειοποιηθῶσιν αἱ Ἑλληνικαὶ Τεχνικαὶ Ἑταιρεῖαι εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὁδοποιητικῶν συστημάτων τῆς ΣΕΛΛ, ἅτινα ἀνεγνωρίσθησαν καὶ παρ' ἡμῖν νομοθετικῶς ὡς τὰ καταλληλότερα ὅλων καὶ τὰ ὁποῖα εἰς εὐρυτάτην κλίμακα ἀνὰ τὸν κόσμον ὁλόκληρον ἐφαρμόζει ἡ ΣΕΛΛ.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συστημάτων τούτων ἀσφαλτοστρώσεως κατεσκευάσθησαν ἐσχάτως αἱ ὁδοὶ Λεωφόρου Ἀλεξάνδρας, Λεωφόρου Ὄλγας, Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ, Ἀθηνῶν-Χαλκίδος, Ἐλευσῖνος —Ἱερᾶς ὁδοῦ, Ἀμπελοκήπων—Κηφισσίας, Ἀθηνῶν — Μαραθῶνος, Γλυφάδος, Ρούφ, παραλία ἀπὸ Ἀκταίου μέχρι Παλαιοῦ Φαλήρου κλπ. Τὰ συστήματα ταῦτα βασίζονται ἐπὶ τῆς ἀσφάλτου τῆς προερχομένης ἐκ πετρελαίων (*bitume*). Ἡ κατανάλωσις τῆς ἀσφάλτου ταύτης κατὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν ἔφθασεν εἰς ἁλματώδη ὕψη καὶ μόνον εἰς Ἀμερικὴν ἐχρησιμοποιήθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τρία ἑκατομμύρια τετρακόσιαι πεντήκοντα ὀκτὼ χιλιάδες (3.458.000) τόννοι ἔναντι ἑβδομήκοντα ἓξ χιλιάδων πεντακοσίων (76.500) τόννων ἀσφάλτου ὀρυκτῆς (ἤτοι *Trinidad*, Βερμουντὶς καὶ Κούβας), δηλαδὴ αἱ **ἐκ πετρελαίων ἄσφαλτοι ἀπετέλεσαν τὸ 96 ο)ο τῆς ὅλης χρησιμοποιήσεως ἐν Ἀμερικῇ ἔνθα ἐν τούτοις αἱ φυσικαὶ ὀρυκταὶ ἄσφαλτοι παράγονται.** Ὁ λόγος δὲ τῆς προτιμήσεως πρὸς τὴν ἄσφαλτον ἐκ πετρελαίου εἶναι διότι ἡ ὀρυκτὴ ἄσφαλτος εἶναι σκληρὰ καὶ ἀνεπαρκοῦς πλαστικότητος καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἔχει ἀνεπαρκῆ διείσδυσιν (*Penetration*) προτοῦ δὲ χρησιμοποιηθῇ πρέπει ν' ἀναμιχθῇ μὲ ἀσφαλτικὸν πετρέλαιον ἵνα ἀποκτήσῃ τὴν δέουσαν πλαστικότητα. Εἰς τὴν χώραν μας ὅπου ὑπάρχουσιν ἄπειρα ἀσβεστολιθικὰ πετρώματα εἰς ἐλαχίστην τιμὴν εἶνε ἀπολύτως ἐνδεδειγμένη ἡ χρησιμοποίησις τῆς ἐκ πετρελαίου ἀσφάλτου ἥτις παρουσιαζομένη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μὲ τὴν πρέπουσαν πλαστικότητα εἶνε ἐνδεδειγμένον νὰ χρησιμοποιηθῇ λόγῳ τῶν ἐξαιρέτων αὐτῆς ἰδιοτήτων πλήρους διεισδύσεως καὶ δημιουργίας οὕτω ἀπολύτως συμπαγοῦς μίγματος.

* * *

Ταῦτα τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῶν προτάσεών μας, πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ὁποίων δὲν ἐνομίσαμεν ὅτι ἔδει νὰ ἐπικαλεσθῶμεν οὐδενὸς τὴν εὐμένειαν. Βέβαιοι ὄντες ὅτι διὰ τῆς προσφορᾶς μας ἐξυπηρετοῦμεν τὸ πραγματικὸν συμφέρον τοῦ Δημοσίου καὶ πεποιθότες ἐπὶ τὴν συνετὴν τῆς Κυβερνήσεως κρίσιν προσατενίζομεν μετὰ ἠρεμίας τὴν ἔκβασιν τοῦ διαγωνισμοῦ. Δὲν ἀμφισβητοῦμεν βεβαίως τὸ δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ ν' ἀναθέσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου εἰς ἄλλον τὸν ὁποῖον τυχὸν θὰ ἐνόμιζε προσφορώτερον ἡμῶν. Θὰ ἦτο ὅμως ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν μέχρι τοῦδε σταδιοδρομίαν μας καὶ πρὸς τὴν ἠθικὴν θέσιν εἰς ἣν πιστεύομεν ὅτι μᾶς κατατάσσει ἡ ἑλληνικὴ Κοινωνία νὰ ἐπιχειρήσωμεν διὰ δελεαστικῶν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ὑποχωρήσεων παραλόγων, ὅπως ἐξασφαλίσωμεν ἀντὶ πάσης θυσίας τὴν σύμβασιν **ἔστω καὶ ὑπὸ ὅρους μέλλοντας ὀφθαλμοφανῶς νὰ ὁδηγήσουν τὸ Δημόσιον καὶ τὸν ἀνάδοχον εἰς διασπάθισιν ὁλοκλήρου τοῦ δανείου ἄνευ ἐξασφαλίσεως πραγματικῆς συγκοινωνίας.** Πρὸς πρόληψιν ἀκριβῶς τοῦ κινδύνου τούτου, ἔχουσα δ' ὑπ' ὄψει της καὶ τὴν μακροχρόνιον ὑποχρέωσιν συντηρήσεως τῶν ἔργων καὶ τὴν πικρὰν πεῖραν τῶν κακοτέχνων εὐθηνῶν κατασκευῶν, μετὰ περισσῆς συνέσεως ἡ Βουλὴ ἔδωκεν εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον τὴν ἐντολὴν ὅπως μεταξὺ τῶν συναγωνισθησομένων ἐκλέξῃ ὡς ἀνάδοχον, οὐχὶ τυφλοῖς ὄμμασι τὸν μειοδότην, ἀλλὰ κατὰ τὰ ἁπανταχοῦ καὶ ἀνέκαθεν περὶ ἐργολαβιῶν παραδεδεγμένα **ὅπως ἐκλέξῃ τὸν ὑπ' αὐτῆς προκριτέον ὡς καταλληλότερον ἀνάδοχον** «ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προσφορῶν» **καὶ τῶν «λοιπῶν προσόντων τῶν συναγωνιζομένων»,** ἔχον ὑπ' ὄψει καὶ τὴν γνώμην τοῦ «Συμβουλίου Δημοσίων Ἔργων». Χαρακτηριστικὸν δὲ εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ Συμβούλιον τῶν Δημοσίων Ἔργων, ὅπερ πάντοτε ἐκ παραδόσεως εἴθισται νὰ εὐλαβῆται τοὺς τύπους, **ἀπέφυγεν ἐπιμελῶς νὰ εἰσηγηθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ἐκλέξῃ τὸν μειοδότην ὡς ἀνάδοχον,** ὅπερ θὰ ἦτο ἡ φυσικὴ καὶ δικαία λύσις ἐὰν ὁ ἀνταγωνιστής μας ἐκρίνετο ὡς κατάλληλος ἀνάδοχος, ἀντὶ νὰ ἐπιζητῆται ἔκπτωσις παρ' ἡμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰανουαρίου 1928
Α.Ε.Β.Ε. «Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ καὶ ΣΙΑ»,
Γ.Ε.Ε. «ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ»,
«ΕΡΓΟΝ» Α. Ε.
«ΑΣΦΑΛΤΙΚΑ ΕΡΓΑ» Α. Ε.
«ΤΕΚΤΩΝ» Α. Ε.
«ΚΑΔΜΟΣ» Α. Ε.
«ΕΡΓΑ» Α. Ε.,
«Γ. ΕΤ. ΤΕΧΝ. ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΝ» Α.Ε.,
«ΕΤ. ΜΟΝΙΜΩΝ ΟΔΟΣΤΡΩΜΑΤΩΝ».

ΣΕΛΛ ΚΟΜΠΑΝΥ (ΕΛΛΑΣ) ΛΤΔ.
ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
Α. Ε. Β. Ε. "Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ & Σ^{ΙΑ}"
ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 18 ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ
ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΣΦΑΛΤΟΥ
ΣΠΡΑΜΕΞ
Καθαρὰ ἄσφαλτος (Μπιτοὺμ) εἰς λεπτὰ σιδηρᾶ βαρέλια.
Αἱ ἐπαλείψεις σκυροστρωμένων δρόμων. Διπλασιάζει καὶ τριπλασιάζει τὴν ἀντοχὴν καὶ διάρκειαν τοῦ σκυροστρώματος.
ΜΕΞΦΑΛΤ
Αἱ ἐμποτισμένα διὰ χειρὸς σκυροστρώματα «Μακάσφαλτος».
Ὁδόστρωμα ἀντέχον εἰς πυκνὴν κυκλοφορίαν αὐτοκινήτων.
Ἡ Ἑταιρεία ΣΕΛΛ ἔχει εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐνδιαφερομένων τὸ Τεχνικὸν Τμῆμα Ἀσφάλτου ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς ἐν Ἀθήναις, ὅπερ εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς ἔχοντος ἀνάγκην πληροφοριῶν ὡς πρὸς τοὺς καλυτέρους τρόπους χρησιμοποιήσεως τῶν ἀσφάλτων, τ' ἀπαιτούμενα μηχανικὰ ἐργαλεῖα καὶ πᾶσαν συναφῆ ὁδηγίαν.
Οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται συνοδευόμενοι παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ἀντιπροσώπου τῆς Ἑταιρείας νὰ ἐπισκεφθοῦν τὰ ὑπὸ κατασκευὴν καὶ ὑπὸ κυκλοφορίαν νέα ἀσφαλτικὰ ὁδοστρώματα.

ΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤΡΑΩΡΟΥ

Η ΝΕΑ ΕΚΡΗΞΙΣ ΤΟΥ ΗΦΑΙΣΤΕΙΟΥ ΤΗΣ ΘΗΡΑΣ

Ἡ Γεωλογικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἑλλάδος ἐξέδωκε χθὲς τὸ κάτωθι ἀνακοινωθὲν σχετικῶς πρὸς τὴν πορείαν τῆς ἀρξαμένης ἐκ νέου ἐνεργείας τοῦ ἡφαιστείου τῆς Θήρας:

«Κατὰ τὰ τηλεγραφήματα τῶν ἐν Θήρᾳ παρατηρητῶν μας—καὶ ἰδίᾳ τοῦ τελώνου Θήρας κ. Βαλτατζῆ—τὸ φαινόμενον τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἐνεργείας τοῦ ἡφαιστείου ἐξελίσσεται ὡς ἑξῆς:

«Νοτιοανατολικῶς τοῦ θόλου τῆς Δάφνης (ἐκρήξεως 1925—1926) καὶ εἰς ἀπόστασιν 300 περίπου μέτρων ἀπ' αὐτοῦ ἤρχισαν παρουσιαζόμενα τὰ ἀσθενῆ ἐκρηκτικὰ φαινόμενα. Μέχρι σήμερον (27 τρ. μ.) ἐσχηματίσθη κωνοειδὲς ὕψωμα, μικρότερον τοῦ θόλου τῆς Μικρᾶς Καμμένης.

Ἀνατολικῶς καὶ δυτικῶς τοῦ νέου τούτου ὑψώματος καὶ ἐπὶ ἐπιφανείας 200 περίπου τεραγωνικῶν μέτρων ἀναδίδονται διαρκῶς ἀτμοί. Τὸ ἔδαφος περὶ τὴν θέσιν λειτουργίας τῶν ἐκρηκτικῶν φαινομένων φαίνεται ὑψούμενον. Ἀπὸ τῆς 15ης ὥρας τῆς 26ης τρ. μ. μέχρι τῆς 4ης πρωϊνῆς τῆς 27ης ἐγένοντο 27 ἀσθενέσταται ἀνεκπομπαὶ ἀτμῶν μετὰ σποδοῦ. Κατὰ τὰς νυκτερινὰς ἐκρήξεις παρατηροῦνται καὶ ἀναλαμπαί, αἱ ὁποῖαι ἢ εἶνε φωτοβολὴ λάβας διαπύρου ἐπὶ τῶν ἀνεκβαλλομένων ἀτμῶν ἢ πιθανῶς μικραὶ φλόγες.

»Ἀπὸ τῆς 8ης ὥρας μέχρι τῆς 15ης τῆς 27ης ἐγένοντο 12 ἐκρήξεις ἀσθενεῖς ἄνευ κρότων μετὰ σποδοῦ. Ὁ κεντρικὸς θόλος τῆς Δάφνης καὶ τὸ καλύπτον αὐτὸν περιτείχισμα ἐκ σποδῶν ὡς καὶ ἡ ἐπιφάνεια τῶν λαβῶν τῆς ἐκρήξεως 1925—1926 ἀναδίδουν πυκνοὺς ἀτμούς.

»Ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἔλαβε χώραν μετὰ ἠρεμίαν 20 μηνῶν νέα ἄνοδος λάβας—πιθανῶς ἐκ νέου πόρου—ἡ ὁποία ἀνυψώνει τὴν ἐπιφάνειαν τῶν παλαιοτέρων λαβῶν. Φαινόμενα ἀσθενῆ ἐκρηκτικὰ συνοδεύουν τὴν νέαν ἄνοδον λαβῶν.

»Ἡ συνολικὴ μορφὴ τῶν νέων φαινομένων τῆς ἡφαιστειακῆς ἐνεργείας, παρουσιάζουσα πολλὰς ὁμοιότητας πρὸς ἀνάλογα φαινόμενα παρουσιασθέντα καὶ κατὰ τὴν ἔκρηξιν τοῦ 1866—1870 καὶ τὴν τελευταίαν τοῦ 1925—1926, δὲν ἐμπνέει ἀνησυχίαν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀσφάλειαν τῶν κατοίκων τῶν νήσων τῆς Σαντορίνης. Ἡ ἐξέλιξις των πιθανώτερον εἶνε ὅτι δὲν θὰ λάβῃ μεγάλας διαστάσεις.

»Ἡ Γεωλογικὴ Ὑπηρεσία ὀνομάζει τὸ νεοσχηματισθὲν ὕψωμα «Ναυτίλον» πρὸς τιμὴν τοῦ ὑδρογραφικοῦ πλοίου «Ναυτίλου» τοῦ Π. Ναυτικοῦ, τὸ ὁποῖον πολυτίμους παρατηρήσεις βυθομετρικὰς καὶ τοπογραφικὰς ἐξετέλεσε κατὰ τὴν τελευταίαν ἔκρηξιν τῆς Δάφνης.

Ὁ προϊστάμενος
Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑΣ»

ΑΝΗΣΥΧΟΥΝ ΕΝ ΘΗΡΑ

ΘΗΡΑ, 28.—Τὰ ἀπὸ τῆς 23ης Ἰανουαρίου ἐπανεμφανισθέντα ἡφαιστειακὰ φαινόμενα ἐνέβαλον πάλιν εἰς ἀρκετὴν ἀνησυχίαν τοὺς κατοίκους τῶν νήσων Θήρας καὶ Θηρασίας.

Ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν προὐκάλεσε τὸ γεγονὸς ὅτι παρὰ τὸν τελευταῖον κρατῆρα τῆς Δάφνης ἐσχηματίσθη νέον κωνοειδὲς ὕψωμα εἰς διάστημα ὀλίγων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τῶν νέων ἐκρηκτικῶν φαινομένων. Μολονότι τὸ ὕψωμα τοῦτο ἀπέχει περὶ τὰ 2500 μέτρα ἀπὸ τῆς παραλίας διακρίνεται καθαρώτατα. Ἐξ αὐτοῦ καθὼς καὶ ἐκ τῶν περὶ αὐτὸ λαβῶν ἀνεκπέμπονται ὑδρατμοί. Κατὰ τὰς τελευταίας νύκτας παρετηρήθησαν καὶ λάμψεις ἀναδιδόμεναι κατὰ τὰς ἀσθενεῖς ἐκρήξεις. Σεισμικαὶ δονήσεις ἐγένοντο ἐπίσης αἰσθηταὶ πρὸ τῆς ἐκδηλώσεως τῶν ἐκρήξεων.

Οἱ κάτοικοι παρακολουθοῦν μὲ ἀρκετὴν ἀγωνίαν τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἐνεργείας τοῦ ἡφαιστείου.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟΥ

Τὸ Ἀστεροσκοπεῖον ἀνεκοίνωσε σχετικῶς μὲ τ' ἀνωτέρω τὰ ἑξῆς:

«Καθ' ὅλην τὴν χθεσινὴν ἡμέραν δρᾶσις τοῦ ἡφαιστείου ἠπία. Διαρκὴς σχεδὸν ἔξοδος πυκνοῦ καπνοῦ, καταλήγοντος ἐνίοτε εἰς μικρὰς τολύπας ἄνευ κρότου, βόμβου ἢ μύδρων.»

ΞΕΝΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΔΙΚΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ κ. ΔΗΜ. ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΗ

Κύριε Διευθυντά,

Τὴν 25ην τρέχοντος μηνὸς ἐδικάζετο ἐνώπιον τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν αἴτησίς μου περὶ κατασχέσεως κατὰ τοῦ κ. Δημητρ. Γ. Μπούμπουλη, ἤδη ταμίου παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ, διὰ χρηματικὸν ποσὸν 85,000 δραχμῶν ἃς ἐγὼ καλῇ τῇ πίστει καὶ κατόπιν θερμῶν παρακλήσεων του ἐδάνεισα πρὸς αὐτόν. Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ κ. Προέδρου συζήτησιν καὶ εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν ὅσων προσέφερα εἴς τε τὸν ἴδιον καὶ εἰς τὸν ἤδη βουλευτὴν Σπετσῶν κ. Περικλῆν Γ. Μπούμπουλην, μεθ' οὗ εὑρίσκομαι εἰς τὰ δικαστήρια διὰ μέγα χρηματικὸν ποσόν, ὅπερ μοῦ ὀφείλει ὁ βουλευτὴς οὗτος, ὁ εἰρημένος Δημ. Μπούμπουλης, ἔσχε τὸ θάρρος ἀκόμη καὶ ἐνώπιον τῶν μαρτύρων Κωνσταντίνου Τσούτα, Γεωργίου Κοντογιάννη, Ἀγγέλου Βρέλλου καὶ Δημ. Μιχαλοπούλου καὶ ἐνώπιον τοῦ κ. Προέδρου ὄχι μόνον νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ἔλαβε παρ' ἐμοῦ χρήματα ἀλλ' ἀκόμη καὶ ὅτι δὲν μὲ γνωρίζει. Ἐὰν ὅμως μέχρι σήμερον μὲ ἐγνώριζον οἱ ἄνω κύριοι καὶ ἤδη μὲ ἀγνοοῦν, διὰ νὰ καταχρασθοῦν τὰ χρήματά μου, δύναμαι ἀπὸ τοῦδε νὰ τοὺς βεβαιώσω ὅτι ἀπαξάπαντες οἱ συμπολῖταί μας ὄχι μόνον τοὺς ἀγνοοῦν ἀλλὰ καὶ ἀποκηρύσσουν ἀπὸ βουλευτήν των, τὸν ἤδη τοιοῦτον.

Πρόθυμος
Παναγιώτης Ἀλεξάνδρου

ΠΡΩΪΑ ΩΡΑ 5Η

Η ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ΕΠΙΘΥΜΕΙ ΝΑ ΤΗΡΗΣΗ ΦΙΛΙΚΑΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ

ΕΙΝΕ ΣΥΜΦΩΝΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΝΑΨΙΝ ΕΝΟΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ

ΣΟΦΙΑ, 28. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ τὸν ἐκφωνηθέντα ἐνώπιον τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δημοκρατικῆς Συνεννοήσεως, ὁ Πρωθυπουργὸς συνώψισε τὰς προσπαθείας τὰς ἀναπτυχθείσας ὑπὸ τῆς Βουλγαρίας διὰ τὴν ὑπερπήδησιν τῶν δυσχερειῶν τῶν ἀπορρευουσῶν ἐκ τῶν συνεπειῶν τοῦ πολέμου.

Ὁμιλῶν ἐπὶ τῶν σχέσεων μετὰ τῶν ἄλλων Βαλκανικῶν χωρῶν, ὁ κ. Λιάπτσεφ ἐτόνισεν ὅτι ἡ ἰθύνουσα ἀρχὴ τῆς ἐξωτερικῆς βουλγαρικῆς πολιτικῆς εἶναι ἡ ἀποκατάστασις σχέσεων καλῆς γειτονίας μετὰ τῶν ἄλλων χωρῶν.

«Συγκατατιθέμεθα — εἶπε — πρὸς τοῦτο εἰς ὅλας τὰς θυσίας διὰ νὰ κατανικήσωμεν ὅλα τὰ ἐμπόδια καὶ καταβάλλομεν προσπαθείας, αἱ ὁποῖαι δέον νὰ ἐκτιμηθοῦν εἰς τὴν πραγματικὴν αὐτῶν ἀξίαν. Ἓν βαλκανικὸν Λοκάρνο, δὲν θὰ καταστῇ δυνατὸν εἰμὴ μόνον ἂν τὸ πνεῦμα τοῦ Λοκάρνο ἐμπνεύσῃ ὅλους τοὺς βαλκανικοὺς λαούς, οἱ ὁποῖοι ὀφείλουν νὰ παράσχουν δείγματα ἐπιθυμίας πρὸς συνεννόησιν. Αἱ ἀνισοσκελεῖς προσπάθειαι δὲν ἀρκοῦν».

Ὑπομιμνήσκων τὰ τελευταῖα ἐπεισόδια τῆς Νοτίου Σερβίας, τὰ ὁποῖα ἐχαρακτήρισεν ὡς ἐπιβλαβῆ εἰς τὰ βουλγαρικὰ συμφέροντα, ὁ Πρωθυπουργὸς ἐτόνισεν ὅτι τὸ κλείσιμον τῆς μεταξὺ Βουλγαρίας καὶ Νοτιοσλαυΐας μεθορίου δὲν εἶναι μέτρον ἐπιβληθὲν ὑπὸ μιᾶς πραγματικῆς ἀνάγκης, ἀλλ' εἶναι μᾶλλον τὸ ἀποτέλεσμα ἐφημέρων διαθέσεων τῆς κοινῆς Νοτιοσλαυϊκῆς γνώμης. «Ἡ Βουλγαρία—συνεπέρανε— κάμνει πᾶν τὸ δυνατόν, ἐφ' ὅσον ἐξαρτᾶται ἐξ αὐτῆς, ὅπως μὴ δημιουργήσῃ ἀνωμαλίας δι' οἱονδήποτε».

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ ΜΕΤΑ ΤΟΥ κ. ΜΑΖΑΡΑΚΗ

ΔΥΣΚΟΛΟΣ Η ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΩΣ

Ὁ κ. Μαζαράκης, ὡς ἀπὸ τῆς χθὲς προηγγείλαμεν, ἐννοῶν νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν ἀπὸ ἑβδομάδος περίπου παρατεινομένην ἐκκρεμότητα ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀποδοχὴν ἢ μὴ τῆς ὑποβληθείσης εἰς τὸν κ. Καφαντάρην παραιτήσεώς του, παρεκάλεσε χθὲς π.μ. τὸν κ. Πρωθυπουργὸν ὅπως διαρρυθμίσῃ ὁριστικῶς τὸ ζήτημα τοῦτο. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀπαντῶν ἐδήλωσεν εἰς τὸν κ. Μαζαράκην ὅτι, μὴ ἔχων εἰς χεῖρας του τυπικὴν παραίτησιν, δὲν δύναται νὰ ἀναμιχθῇ εἰς ζήτημα προσωπικὸν μεταξὺ τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τοῦ ἡγέτου τῶν Προοδευτικῶν Φιλελευθέρων. Ἐξέφρασε δὲ συγχρόνως τὴν ἐλπίδα ὅτι τὸ ζήτημα θὰ εἰσέλθῃ εἰς ὁδὸν λύσεως ἐντὸς τῆς ἡμέρας.

Πράγματι, τὸ ἀπόγευμα ὁ κ. Καφαντάρης λαβὼν γνῶσιν τοῦ ἀναφερομένου διαβήματος τοῦ κ. Μαζαράκη ἐπεκοινώνησε μετ' αὐτοῦ, καθ' ἃ δὲ ὁ ἴδιος (ὁ κ. Καφαντάρης) ἐδήλωσεν, ὡρίσθη συνάντησις διὰ σήμερον. Ὁ κ. Καφαντάρης προσέθεσεν ὅτι ἐλπίζει κατὰ τὴν σημερινὴν συνάντησιν νὰ διακανονισθῇ ὁριστικῶς τὸ ζήτημα τοῦ κ. Μαζαράκη. Εἰς κρίσεις περὶ τοῦ τρόπου τοῦ ἐλπιζομένου διακανονισμοῦ, ὁ ἡγέτης τῶν Προοδευτικῶν Φιλελευθέρων ἠρνήθη νὰ προβῇ. Ἠρκέσθη μόνον, ἀναφερόμενος εἰς τὴν παρέλκυσιν τοῦ ζητήματος ἐπὶ τόσας ἡμέρας, νὰ δικαιολογηθῇ ὅτι αἱ ἐπανειλημμέναι ἀναβολαὶ τῆς μετὰ τοῦ κ. Μαζαράκη συναντήσεώς του κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς δὲν ὠφείλοντο εἰς ἄλλον τινὰ λόγον εἰμὴ εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἴδιος ἦτο ἀπησχολημένος σοβαρῶς εἰς τὴν Βουλήν. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ, ὁ κ. Καφαντάρης ἐδήλωσεν, ὅτι μετὰ τοῦ κ. Βενιζέλου δὲν συνωμίλησε ποτὲ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ κ. Μαζαράκη.

Κατὰ τὴν κρατοῦσαν μεταξὺ τῶν πολιτικῶν κύκλων ἐντύπωσιν, ἡ σημερινὴ συνάντησις τῶν κ.κ. Καφαντάρη καὶ Μαζαράκη δὲν εἶναι ἀπίθανον νὰ μὴν ἀπολήξῃ εἰς ἄμεσα συμπεράσματα, δεδομένου ὅτι τὸ ζήτημα τῆς παραιτήσεως τοῦ κ. ὑπουργοῦ ἐμφανίζεται, ὡς ἀπὸ ἡμερῶν ἐγράψαμεν, πολὺ πλέον περίπλοκον ἢ ὅσον θέλει νὰ τὸ παρουσιάζῃ ὁ ἡγέτης τῶν Προοδευτικῶν Φιλελευθέρων. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἀναφερομένων κύκλων, ὁ κ. Μαζαράκης προσωπικῶς ἐκτεθειμένος, φαίνεται δύσκολον ν' ἀποδεχθῇ ἀμέσως τὰς ἐξηγήσεις τοῦ κ. Καφαντάρη καὶ νὰ δεχθῇ ν' ἀποσύρῃ τὴν παραίτησίν του.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 28. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Ὁ διοικητὴς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κ. Τσιρογιάννης, ἀφιχθεὶς τὴν νύκτα ἐξ Ἀθηνῶν, ἐδήλωσεν ὅτι ἐὰν ὁ κ. Μαζαράκης συναντηθῇ μὲ τὸν κ. Καφαντάρην θὰ ὑποχρεωθῇ μᾶλλον ν' ἀποσύρῃ τὴν παραίτησίν του, καθόσον ὁ κ. Καφαντάρης θ' ἀναγνωρίσῃ τὸ ὀρθὸν τῶν λόγων τῆς ὑποβολῆς αὐτῆς.

ΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ Κ. Τ. Ε. ΠΡΟΣ ΑΠΟΣΟΒΗΣΙΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ, 28 (Ἀσύρματος). — Τὸ ὑπόμνημα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀσφαλείας τῆς Γερμανίας τὸ ὁποῖον ἐπεδόθη χθὲς ταυτοχρόνως εἰς τὴν ἐν Πράγᾳ ἐπιτροπὴν τῆς Κ.Τ.Ε. καὶ εἰς τὴν γραμματείαν τῆς Κ.Τ.Ε. στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἀπόψεως καθ' ἣν ὁ μοναδικὸς τρόπος πρὸς ἀποσόβησιν τοῦ πολέμου εἶνε ἡ ἐξουδετέρωσις τῶν παραγωγικῶν αὐτοῦ αἰτίων. Ἡ Γερμανία δὲν ἐπιδοκιμάζει τὸ σύστημα τῆς συμμαχίας δύο Δυνάμεων εἴτε καὶ περισσοτέρων ἐφ' ὅσον ὁ συνασπισμὸς οὗτος θὰ ἀποτελῇ ῥῆγμα εἰς τὴν ἑνιαίαν δρᾶσιν τῶν Δυνάμεων. Ἀντιθέτως πρέπει νὰ ἐνθαρρυνθῇ ἡ συνομολόγησις συνθηκῶν διαιτησίας μεταξὺ δύο ἢ καὶ περισσοτέρων Δυνάμεων. Εἰς τὴν παρατήρησιν περὶ ἐλλείψεως ἀναγκαστικῆς ἐπιβολῆς τῆς διαιτησίας ἀντιτάσσεται ἡ σκέψις καθ' ἣν ἓν δικαστήριον εἴτε τοῦτο εἶνε τὸ Συμβούλιον τῆς Κ.Τ.Ε. εἴτε ἄλλο οἱονδήποτε, θ' ἀποτελῇ μίαν δύναμιν τῆς ὁποίας οὐδὲν Κράτος θὰ ἀποτολμήσῃ νὰ ἀπορρίψῃ τὴν ἀπόφασιν ἐφ' ὅσον ἐργάζεται ἐντὸς αὐστηρῶς καθωρισμένων ὁρίων ἁρμοδιότητος. Ἔργον τοῦ Συμβουλίου τῆς Κ.Τ.Ε. εἶνε νὰ παρεμποδίζῃ τὸν πόλεμον. Ἔργον τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Πράγας εἶνε κατόπιν αὐστηρᾶς ἐξετάσεως τοῦ 11ου ἄρθρου τοῦ Καταστατικοῦ νὰ ἐξεύρῃ πρακτικὰς προτάσεις πρὸς ἐφαρμογήν του, ἀλλ' ἡ Γερμανία αἰσθάνεται ἑαυτὴν ἐξηναγκασμένην νὰ τονίσῃ ὅτι ἡ ἀσφάλεια καθίσταται ἀπείρως βεβαιοτέρα ὅταν ἐφαρμοσθῇ ὁ γενικὸς ἀφοπλισμός, ὅστις περιέχει τὰ οὐσιωδέστερα στοιχεῖα τῆς ἀσφαλείας τῶν Κρατῶν.

Ο κ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ ΑΡΝΗΘΕΙΣ

Ν' ΑΠΟΛΟΓΗΘΗ ΥΠΕΒΑΛΕ ΣΧΕΤΙΚΟΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΔΙΑ ΤΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΜΕΤΡΑ

Αὔριον τὸ ἀπόγευμα συνέρχεται ἡ κοινοβουλευτικὴ ἀνακριτικὴ ἐπιτροπὴ ἵν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ τοῦ ὑπομνήματος τὸ ὁποῖον ὑπέβαλεν ἀντὶ ἀπολογίας ὁ τέως δικτάτωρ, ἐπὶ τῶν κατ' αὐτοῦ κατηγοριῶν, εἰς τὸν μεταβάντα εἰς Ἰτζεδδὶν ἵνα ζητήσῃ τὴν ἀπολογίαν του, πρόεδρον ἐφετῶν Κρήτης κ. Παναγυράκην. Ὡς γνωστόν, εἰς Κρήτην εἶχον ἀποσταλῆ διὰ τοῦ γραμματέως τῆς ἐπιτροπῆς, αἱ ὑποθέσεις περὶ ἀνατροπῆς τοῦ πολιτεύματος, ἀγχόνης, συναλλάγματος καὶ παραχωρήσεως τοῦ καζίνου Ἐλευσῖνος.

Εἰς τὸ ὡς ἄνω ὑπόμνημά του ὁ κ. Πάγκαλος δηλοῖ ἀρχικῶς ὅτι ἀρνεῖται ὁπωσδήποτε ν' ἀπολογηθῇ ἐφόσον δὲν μεταφέρεται ἐνταῦθα καὶ δὲν γίνεται δεκτὸς παρὰ τῇ ὁλομελείᾳ τῆς ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν ἀναγνωρίζει ὡς ντὲ φάκτο ἐκπροσωποῦσαν τὴν κατηγοροῦσαν ἀρχήν. Ἐν συνεχείᾳ διαμαρτύρεται διὰ τὰ αὐστηρότατα μέτρα μονώσεως καὶ περιορισμοῦ τὰ ὁποῖα λαμβάνονται κατ' αὐτοῦ. Συγκεκριμένως ἀναφέρει ὅτι δὲν τῷ ἐπιτρέπεται νὰ ἔχῃ ἕνα μάγειρον ἀναγκάζεται δὲ μόνος νὰ παρασκευάζῃ τὸ φαγητόν του, δεδομένου ὅτι ἔχει ἀνάγκην λόγῳ τῶν ἐντερικῶν του νοσημάτων, νὰ λαμβάνῃ καλὴν τροφήν.

Ἡ ἀντίληψις τοῦ προέδρου τῆς ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς κ. Τσιτσεκλῆ εἶνε ὅτι δὲν στερεῖται ὁ τέως δικτάτωρ, ἡ δὲ μεταφορά του ἐνταῦθα δὲν εἶνε ἀπαραίτητος. Ἡ ἐπιτροπὴ θὰ καταρτίσῃ τὴν ἔκθεσίν της πρὸς τὴν Βουλήν, ἁρμοδίαν πλέον ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς παραπομπῆς ἢ μὴ τοῦ τέως δικτάτορος.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ὑπομνήματος, τὸ ἀναγόμενον δηλαδὴ εἰς τοὺς περιορισμούς του κλπ., δηλοῦται ὅτι τοῦτο ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου Δικαιοσύνης, πρὸς τὸ ὁποῖον θὰ διαβιβασθῇ ἐν ἀντιγράφῳ.

Ὁ κ. Π. Ἀραβαντινός, συνήγορος τοῦ κ. Παγκάλου, ἀπηύθυνε πρὸς τὴν κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν ἔντονον διαμαρτυρίαν διότι τῷ ἀπηγορεύθη νὰ παραστῇ κατὰ τὴν ἀπολογίαν τοῦ πελάτου του κ. Θ. Παγκάλου εἰς Ἰτζεδίν.

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΥΚΤΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΘΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΑΥΡΙΟΝ ΤΗΝ ΣΥΜΒΑΣΙΝ ΠΕΡΙ ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ

ΘΑ ΣΥΣΧΕΤΙΣΘΗ ΜΕΤ' ΑΥΤΗΣ ΤΟ ΔΙΜΕΡΕΣ ΔΑΝΕΙΟΝ

Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, συνερχόμενον αὔριον τὴν 10 1)2 π. μ. θ' ἀσχοληθῇ ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ζήτημα τῆς ὁδοποιΐας, προερχόμενον εἰς ὁριστικὰς ἀποφάσεις ἐπ' αὐτοῦ. Εἰς σχετικὴν λεπτομερῆ εἰσήγησιν θὰ προβῇ ὁ ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας κ. Μεταξᾶς.

Ὁ κ. Μεταξᾶς, ἐρωτηθεὶς ἀργὰ τὴν νύκτα ἐπὶ τῶν ὑπαρχουσῶν πληροφοριῶν περὶ διαφωνιῶν ἐντὸς τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου διὰ τὴν σύμβασιν τῆς ὁδοποιΐας, ἐδήλωσεν ὅτι δὲν ἔχει γνῶσιν αὐτῶν. Εἶναι δὲ βέβαιος ὅτι τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον θὰ κρίνῃ ἐν πάσῃ ἀμεροληψίᾳ καὶ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην, προσέθεσε, θὰ γίνῃ καὶ ἡ σχετικὴ εἰσήγησις αὐτοῦ ἐπὶ τῆς συμβάσεως διὰ τὴν ἀνάληψιν τῶν ἔργων τῆς ὁδοποιΐας. Κατὰ συνέπειαν, ὁ κ. ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας νομίζει ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνεται λόγος περὶ κινδύνου κυβερνητικῆς κρίσεως, ἐφ' ὅσον ἄλλωστε διὰ τὸ καθόλου συγκοινωνιακὸν πρόγραμμα καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπισπεύσεώς του οὐδεμία ἔχει μέχρι τοῦδε ἐκδηλωθῇ διαφωνία.

Ὑπὸ ἀνάλογον πνεῦμα ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ὡμίλησε χθὲς τὴν νύκτα καὶ ὁ κ. Καφαντάρης, τονίσας ὅτι εἶνε βέβαιος περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν μᾶλλον συμφερόντων ὅρων εἰς τὴν σύμβασιν τῆς ὁδοποιΐας, ἀποκλείει δὲ τὴν πιθανότητα ἐξετάσεως τῆς συμβάσεως ταύτης ὑπὸ ἄλλο πνεῦμα ἢ τὸ πνεῦμα τῆς ἐξυπηρετήσεως τοῦ δημοσίου συμφέροντος.

Ἐκυκλοφόρησαν χθὲς τὴν ἑσπέραν διαδόσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἀναβολὴ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως τοῦ δανείου τῶν 6 1)2 ἑκατομμυρίων λιρῶν διὰ τὴν Δευτέραν (ἀντὶ τῆς χθές, ὡς εἶχεν ἀναγγελθῇ) ὠφείλετο εἰς ἀξίωσιν τοῦ οἴκου Χάμπρο ἐνδιαφερομένου ὅπως πρὸ ταύτης ἐγκριθῇ ὑπὸ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου — συνερχομένου, ὡς γνωστόν, αὔριον—ἡ ἀνάληψις τῶν ἔργων τῆς ὁδοποιΐας ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Μακρῆ (Σέλλ) μεθ' ἧς ὁ οἶκος οὗτος συνεργάζεται.

Ὁ κ. Καφαντάρης, ἐρωτηθεὶς σχετικῶς τὴν νύκτα, διέψευσεν εἰς τόνον πλέον ἢ κατηγορηματικὸν τὰς διαδόσεις ταύτας ὡς ἐντελῶς ἀσυστάτους. Προσέθεσε δὲ χαρακτηριστικῶς τὰ ἑξῆς: ὅτι, ὅταν ἀκόμη ὁ ἴδιος εὑρίσκετο ἐν Λονδίνῳ, ὁ οἶκος Χάμπρο, ἐν τῷ ἐνδιαφέροντί του ὅπως αἱ ἀξίαι τοῦ ὑπὸ ἔκδοσιν δανείου τῶν 6 1)2 ἑκατομμυρίων λιρῶν μὴ ὑποτιμηθοῦν διὰ τῆς ἀθρόας τυχὸν προσφορᾶς καὶ νέων ἑλληνικῶν τίτλων εἰς τὴν ἀγγλικὴν χρηματαγοράν, εἰσηγήθη τὴν ἄποψιν ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ γνώμην ἐπὶ παντὸς δανείου τῆς Ἑλλάδος συναφθησομένου μετὰ τὸ διμερὲς τοιοῦτον, δι' ὡρισμένον τουλάχιστον χρονικὸν διάστημα. Ἀλλ' ὁ κ. Καφαντάρης ἔσπευσε τότε ν' ἀπαντήσῃ ὅτι, οὐδὲ συζήτησις ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως ταύτης, ἄλλως θὰ ἦτο διατεθειμένος καὶ νὰ διακόψῃ τὰς διαπραγματεύσεις τῶν 6 1)2 ἑκατομμυρίων λιρῶν.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΤΗΡΟΥΜΕΝΗΣ ΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ

ΟΙ ΟΛΙΓΟΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΤΑΙ ΕΙΣ ΒΑΡΟΣ ΤΗΣ ΟΛΟΤΗΤΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα τῶν ἀπαλλοτριώσεων καὶ τὰς σχετικὰς ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεις τὸ Κέντρον τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος ἐξέδωκε τὸ κάτωθι ἀνακοινωθέν:

«Ἡ διεξαχθεῖσα πρωτοβουλίᾳ τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησις ἐσκόπευε νὰ ἐμποδίσῃ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Προνοίας ἀπὸ τοῦ νὰ ἀπαλλοτριώνῃ κεντρικὰ οἰκόπεδα καὶ νὰ τὰ δίδῃ εἰς τοὺς ἐπιτηδείους καὶ καλῶς ἀποκατεστημένους ἐκμεταλλευτὰς τῆς προσφυγικῆς δυστυχίας, οἵτινες σχηματίζουν τοὺς λεγομένους συνεταιρισμούς, ἐνῷ ἀφίνει εἰς οἰκτρὰν κατάστασιν ὑπὸ σκηνὰς ἢ ἄθλια παραπήγματα χιλιάδας πτωχῶν προσφυγικῶν οἰκογενειῶν.

Ἡ τακτικὴ αὕτη τοῦ ὑπουργείου ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐξεγείρει τοὺς ἐγχωρίους ἰδιοκτήτας, τοῦθ' ὅπερ βλάπτει τὴν προσφυγικὴν ὑπόθεσιν ἐξ αἰτίας ὀλίγων ἐκμεταλλευτῶν τῶν συνεταιρισμῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀδικεῖ τὴν ὁλότητα τῶν προσφύγων, καὶ ἰδίως τοὺς διαβιοῦντας ὑπὸ ἀθλίας συνθήκας, διότι τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον πληρώνει εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῆς τιμῆς ἣν ἐπιδικάζουν εἰς αὐτοὺς τὰ δικαστήρια καὶ τοῦ εὐτελοῦς τιμήματος ὅπερ καταβάλλουν εἰς τὸ ὑπουργεῖον οἱ ἐπιτήδειοι τῶν συνεταιρισμῶν, θὰ ἐξαντλήσῃ χάριν αὐτῶν τοὺς διατεθειμένους διὰ τὴν προσφυγικὴν ἀποκατάστασιν πόρους καὶ ἡ ἀποκατάστασις θὰ μείνῃ ἀτελής, αἱ δὲ διαβιοῦσαι εἰς τρώγλας προσφυγικαὶ οἰκογένειαι θὰ μείνουν αἰωνίως ἐκεῖ.

Ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ὅλοι οἱ ἀγορεύσαντες βουλευταὶ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο ὡμίλησαν. Συζητουμένου ὅμως ἄλλου τινὸς νομοσχεδίου καὶ μετὰ τὴν λύσιν τῆς συνεδρίας τῆς Βουλῆς, εἷς βουλευτὴς ἀνεξάρτητος, μὴ ἀνήκων εἰς τὸ Λαϊκὸν κόμμα, διαπληκτισθεὶς μετ' ἄλλου βουλευτοῦ, ὅστις τὸν ὕβρισεν, ἀνταπήντησεν ὅπως ἄλλοι τινὲς βουλευταὶ κατήγγειλαν, δι' ἀχαρακτηρίστου ὕβρεως, ἥτις προεκάλεσε τὴν ἀγανάκτησιν συσσώμου τῆς Βουλῆς καὶ πρώτου τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος. Καὶ ὁ βουλευτὴς εἰς ὃν ἀπεδόθη ἡ ὕβρις τὴν ἠρνήθη ἐπισήμως. Ἡ μερὶς εἰς ἣν ἀνήκει ὁ τόσον ἀσυμφόρως διὰ τοὺς πρόσφυγας δρῶν ὑπουργὸς τῆς Προνοίας καὶ αἱ φιλικαί του ἐφημερίδες, θέλουσαι ν' ἀποστρέψουν τὴν προσοχὴν τῶν προσφύγων καὶ νὰ μὴ τοὺς ἀφήσουν νὰ προσέξουν πόσον εἰλικρινὴς καὶ πραγματικῶς ἐξυπηρετικὴ τῶν προσφυγικῶν συμφερόντων ὑπῆρξεν ἡ τακτικὴ τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, προσπαθοῦν νὰ καταλογίσουν εἰς αὐτὸ τὴν ὕβριν, ἥτις ἀποδίδεται εἰς τὸν ἐν λόγῳ ἀνεξάρτητον βουλευτήν.

Θὰ ἦτο λυπηρὸν ἂν οἱ πρόσφυγες ἀφίνον νὰ παρασύρωνται ἀπὸ τοιαῦτα συκοφαντικὰ τεχνάσματα καὶ ἀνελάμβανον ἀδικαιολογήτως στάσιν ἐχθρικὴν ἔναντι τοῦ μεγίστου Ἑλληνικοῦ κόμματος, ὅπερ ἠθέλησεν ἀνιδιοτελῶς νὰ ἐνδιαφερθῇ ὑπὲρ τοῦ ἐθνικωτάτου προσφυγικοῦ ζητήματος.»

(Κέντρον Λαϊκοῦ Κόμματος)

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΤΥΧΗΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΔΙΩΝ

Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΛΗΨΕΩΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

Ὁ προϊστάμενος τῆς Διευθύνσεως ἀστυνομίας πόλεων παρὰ τῷ ὑπουργείῳ Ἐσωτερικῶν κ. Γεωργιάδης κατήρτισεν ἔκθεσιν σχετικὴν μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου περὶ τυχηρῶν παιχνιδίων, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκθέτει καὶ τὰς ἐπενεκτέας τροποποιήσεις τὰς ὁποίας ὑπαγορεύει ἡ κτηθεῖσα πεῖρα.

Ὁ κ. Γεωργιάδης ἀναφέρων ἐν ἀρχῇ τοὺς λόγους οἱ ὁποῖοι ὑπηγόρευσαν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νόμου τοῦ 1922 ἀπαγορεύσαντος τὰ τυχηρὰ παιχνίδια ἐντὸς τῶν πόλεων, τοῦ νόμου δηλονότι ἐκείνου, ὁ ὁποῖος ἔθεσε φραγμὸν εἰς τὴν ὀργιάζουσαν χαρτοπαιξίαν, ἐπιδράσασαν αἰσθητῶς ἐπὶ τῆς ἠθικῆς τῆς κοινωνίας, ὑπομιμνήσκει τὴν ἀμεριμνησίαν τῆς πολιτείας, ἡ ὁποία ἄφινε τότε νὰ καταστρέφωνται πτωχοὶ βιοπαλαισταὶ καὶ ἐργάται, δεδομένου ὅτι μόνον ἀστυνομικαὶ διατάξεις καθώριζον ὡρισμένους περιορισμοὺς εἰς τὰ χαρτοπαίγνια. Συνεπείᾳ ὅλων αὐτῶν—τονίζει—ἐψηφίσθη ὁ νόμος τοῦ 1922 καθορίσας ὅτι ἀπαγορεύονται ἀπολύτως τὰ τυχηρὰ παιχνίδια ἐντὸς τῆς πόλεως. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπέτρεψε τὴν ἵδρυσιν λεσχῶν εἰς ἀκτῖνα ὅμως 20 χιλιομέτρων ἀπὸ τῆς πόλεως, αἱ ὁποῖαι παραχωρούμεναι διὰ πλειοδοτικῆς δημοπρασίας θὰ ἐργάζωνται ἐπὶ τῇ βάσει ὡρισμένων ἐγγυήσεων.

Ἀλλὰ καὶ αἱ ἐγγυήσεις αὗται—ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Γεωργιάδης—δὲν ἐτηρήθησαν καὶ οὕτω πολλοὶ ὑπάλληλοι καὶ πτωχοὶ βιοπαλαισταὶ παρασυρόμενοι μέχρι τῶν λειτουργουσῶν ἤδη λεσχῶν χάνουσι τὰς μικρὰς των οἰκονομίας καὶ προβαίνουν εἶτα εἰς ὑποθηκεύσεις κανενὸς κτήματός των, ἂν ἔχουν, ἢ κοσμημάτων, ἢ καταχρῶνται περιουσίαν τοῦ Δημοσίου, ἐφόσον διαχειρίζονται τοιαύτην. Ἡ ἀστυνομία πρὸς περιορισμὸν τοῦ κακοῦ αὐτοῦ λαμβάνει πάντα τὰ δυνατὰ μέτρα, ἐφ' ὅσον ἐννοεῖται τῇ παρέχουν τὸ δικαίωμα τοῦτο οἱ νόμοι. Μεταξὺ τῶν μέτρων αὐτῶν εἶνε ἡ ἀπαγόρευσις τῆς διαφημίσεως τῶν καζίνων τὰ ὁποῖα λειτουργοῦν, καὶ ὥρισεν εἰδικοὺς σταθμοὺς ἐπιβιβάσεως. Καὶ τὰ μέτρα ὅμως αὐτὰ ἐκρίθησαν ἀνεπαρκῆ διὰ τὸν περιορισμὸν τοῦ κακοῦ, ἕνεκα δὲ τούτου προκύπτει ἡ ἀνάγκη ἐπιψηφίσεως εἰδικοῦ νόμου, καθορίζοντος νέους περιορισμοὺς καὶ αὐστηροτέρας ἐγγυήσεις. Δέον νὰ ὁρισθῇ ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ λειτουργοῦν καθ' ἅπαν τὸ Κράτος περισσότεραι τῶν 3 λεσχῶν, εἰς ἀπόστασιν δὲ 30 χιλιομέτρων ἀπὸ τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου τῆς πόλεως. Ὁ ἔλεγχος τῶν χαρτοπαιζόντων, ἀναγόμενος εἰς τὴν περιουσιακήν των κατάστασιν νὰ ἐξασκῆται αὐστηρότατος. Ἡ διάρκεια τῆς μισθοδοσίας τῶν λεσχῶν πρέπει νὰ ὁρισθῇ πενταετὴς ἂν μὴ δεκαετής. Οἱ ἐπιχειρηματίαι νὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ τηροῦν αὐστηρῶς τοὺς κανονισμοὺς κατὰ τὰ κρατοῦντα ἐν Εὐρώπῃ καὶ τέλος νὰ ἐκτελοῦν ὡρισμένα ἐξωραϊστικῆς φύσεως ἔργα.

Ἡ ἔκθεσις ὑπεβλήθη εἰς τὸν κ. Ζαΐμην, ὡς ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΠΕΛΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΙΣΤΡΑΤΙ

ΕΚΑΛΕΣΕ ΚΑΙ ΤΟΝ ΓΚΟΡΚΥ

Ὁ συνήγορος τοῦ κ. Π. Ἰστράτι κ. Κακομανώλης ἐπισκεφθεὶς χθὲς τὸν ἀρχηγὸν τῆς Χωροφυλακῆς κ. Πέτσαν τὸν παρεκάλεσεν ἐκ μέρους τοῦ πελάτου του νὰ μὴ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν παρὰ τῇ Κυβερνήσει σύστασιν περὶ ἀπελάσεώς του. Ὁ κ. Κακομανώλης ἔκαμε τὴν δήλωσιν ὅτι ὁ κ. Ἰστράτι δὲν πρόκειται νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα, οὔτε νὰ ἡγηθῇ οὐδεμιᾶς ἀνατρεπτικῆς κινήσεως, ἀλλὰ θὰ παραμείνῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπί τι χρονικὸν διάστημα, προκειμένου νὰ ἀποπερατώσῃ τὴν συγγραφὴν ἑνὸς νέου του ἔργου.

Ὁ κ. Πέτσας ἀπαντῶν εἶπεν ὅτι καὶ αὐτὸς δὲν φαντάζεται ὅτι ὁ Ἰστράτι θὰ ἡγηθῇ ἀνατρεπτικῆς κινήσεως ἐν Ἑλλάδι, εἶνε ὅμως γεγονὸς ὅτι ἡ ἐπίδρασίς του εἶνε σοβαρά. Ἐξ ἄλλου ἡ ὑπηρεσία ἔχει πληροφορίας ὅτι ἐκάλεσεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκτὸς τοῦ Ἐρ. Μπαρμπὺς καὶ τὸν Μάξιμον Γκόρκυ. Πάντως, κατέληξε, τὸ ζήτημα τῆς ἀπελάσεως τοῦ κ. Ἰστράτι εἶνε ζήτημα ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Η ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ

Ἐνώπιον τοῦ Κακουργιοδικείου Πειραιῶς ἐπρόκειτο νὰ ἐκδικασθῇ χθές, ἀλλ' ἀνεβλήθη ἕνεκα τῆς ἀπουσίας τῶν κυριωτέρων μαρτύρων, ἡ ὑπόθεσις τοῦ λαχανοπώλου Νικολάου Ι. Καλλιγαρίδου καὶ τῆς Εὐρυδίκης Χ. Βασταρδῆ, οἵτινες ἐδολοφόνησαν παρὰ τοὺς Ἀμπελοκήπους τὴν νύκτα τῆς 30 Αὐγούστου 1924 τὸν σύζυγον τῆς δευτέρας Χαρίλαον Βασταρδῆν. Ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ εἶχεν ἐκδικασθῇ ὑπὸ τοῦ Στρατοδικείου καὶ οἱ κατηγορούμενοι κατεδικάσθησαν εἰς ἰσόβια δεσμά, ἀλλ' ὁ Καλλιγαρίδης χρώμενος δικαιώματος νομίμως παρασχεθέντος προσέφυγεν εἰς τὴν ἁρμοδίαν δικαιοσύνην.

Η ΑΡΣΙΣ ΤΩΝ ΔΥΣΧΕΡΕΙΩΝ

ΠΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΝ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Η ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΘΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ

Ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν μετέβη χθὲς εἰς τὸ ὑπουργεῖόν του, ἔνθα τὸν ἀνέμενεν ὁ πρεσβευτὴς τῶν Ἡν. Πολιτειῶν κ. Σκίννερ.

Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν συνεργασίαν ὁ κ. Σκίννερ ἐζήτησε πληροφορίας ἐπὶ τῆς κυρώσεως τῆς ἑλληνοαμερικανικῆς συμβάσεως ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς Βουλῆς, προκειμένου ν' ἀναγγείλῃ ἐπισήμως τὸ γεγονὸς εἰς τὴν κυβέρνησίν του.

Παραλλήλως ἐξητάσθη κατὰ πόσον θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ δοθῇ ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος εἰς τὴν κυβέρνησιν τῶν Ἡν. Πολιτειῶν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν διατυπώσεων πρὸς ἄρσιν τῆς ὑφισταμένης ἀπαγορεύσεως διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἑλληνικοῦ δανείου εἰς τὴν ἀμερικανικὴν ἀγοράν.

Ἐκρίθη δὲ σκόπιμον ὅπως ἡ ὑπογραφὴ τῆς συμβάσεως διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ δανείου μετὰ τοῦ οἴκου Χάμπρο ἀναβληθῇ διὰ τὴν Δευτέραν (αὔριον) ἐπιτυγχανομένης οὕτω τῆς ταυτοχρόνου ἐκδόσεως τοῦ δανείου εἰς ὅλας τὰς ἀγορὰς τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Σχετικῶς ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐδήλωσε χθὲς ὅτι ἦτο ἀπαραίτητος ἡ μικρὰ αὕτη ἀναβολὴ τῆς ὑπογραφῆς, προκειμένου νὰ διευθετηθῇ προηγουμένως τὸ ζήτημα τῆς ἄρσεως τοῦ ὡς ἄνω ἀπαγορευτικοῦ ἀμερικανικοῦ νόμου.

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΤΟΥ κ. ΣΤΡΕΪΤ ΕΝ ΖΥΡΙΧΗ

ΡΩΜΗ, 28. (Ἀσύρματος). — Κατὰ πρόσκλησιν τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἑλλάς» ἑλβετικοῦ συλλόγου τῶν φίλων τῆς Ἑλλάδος, ὁ κ. Γ. Στρέϊτ, πρώην ὑπουργός, ἔδωκε διάλεξιν εἰς Ζυρίχην ἐνώπιον πολυαρίθμου κοινοῦ περὶ τῆς συνθήκης τῆς Λωζάννης καὶ περὶ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἑλληνοτουρκικῶν πληθυσμῶν καὶ κατέληξε, δηλώσας ὅτι ἡ ταχεῖα δρᾶσις τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἀπετέλεσε πολύτιμον στοιχεῖον πρὸς διατήρησιν τῆς ὁμογενείας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ πρὸς παροχὴν ἐγγυήσεως διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλλάδος.

ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ

Ὁ «Ριζοσπάστης» κληθεὶς δυνάμει τοῦ περὶ Τύπου νόμου νὰ διαψεύσῃ εἴδησιν ἣν ἀνέγραψε περὶ καταχρήσεων εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῶν Σιδηροδρόμων Κράτους ἠρνήθη καὶ μηνυθεὶς ἐπὶ παραβάσει τοῦ νόμου κατεδικάσθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου εἰς χρηματικὴν ποινὴν 10.000 δραχμῶν.

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΤΩΝ ΠΛΟΙΑΡΧΩΝ

Ἀπὸ τῆς αὔριον ἄρχεται ἡ λειτουργία τοῦ σχολείου πλοιάρχων τοῦ Πολ. Ναυτικοῦ. Εἰς αὐτὸ θὰ φοιτήσουν οἱ ὑποπλοίαρχοι κ.κ. Μακκᾶς καὶ Πανᾶς καὶ οἱ πλοίαρχοι κ.κ. Α. Θεοχάρης, Δ. Τσαμαδός, Δ. Ζαλοκώστας καὶ Λ. Φωκᾶς. Ὡς διοικητὴς τοῦ σχολείου ὡρίσθη ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Ναυτικοῦ Ἐπιτελείου.

ΤΟ ΒΟΗΘΗΜΑ ΤΩΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΘΕΝΤΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ

Κατὰ τὴν τελευταίαν του συνεδρίασιν τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ ταμείου ἀλληλοβοηθείας ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ ἀπεφάσισεν ὅπως καταβληθῇ εἰς ἕκαστον τῶν ἀπομακρυνθέντων δυνάμει ἀποφάσεων τοῦ ἐκκαθαριστικοῦ συμβουλίου ἀξιωματικὸν ἐπίδομα ἐκ 5 χιλ. δρ., ἤτοι τὰ 3)4 τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου τοῦ ταμείου τούτου. Τὸ σύνολον τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου τοῦ ταμείου ἀλληλοβοηθείας ἀνέρχεται εἰς 1 1)2 ἑκατομμύριον. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἐντέλλονται νὰ ὑποβάλλουν τὰ δικαιολογητικά των ὅσον τὸ δυνατὸν τάχιον.

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν κατήρτισεν ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν κ.κ. Ν. Σπυροπούλου συνταγματάρχου τοῦ ἱππικοῦ, Στρίμπερ συνταγματάρχου τοῦ μηχανικοῦ, Παπακωνσταντίνου, συνταγματάρχου τοῦ πυροβολικοῦ, Ε. Καλογερέα ἀντισυνταγματάρχου τοῦ μηχανικοῦ καὶ Μπασακίδου ἀντισυνταγματάρχου τοῦ πεζικοῦ ἥτις θὰ ἐπιβλέψῃ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν γραπτῶν ἐξετάσεων τῶν καλουμένων ὅπως διαγωνισθοῦν διὰ τὸ σχολεῖον πολέμου ἀξιωματικῶν.

ΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Τὸ Ἀνώτατον Ναυτικὸν διοικητικὸν συμβούλιον ἐπεράτωσε τὰς ἐργασίας του καὶ ὑπέβαλεν εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν πρὸς ἐπικύρωσιν τὰ πρακτικὰ τῶν τελευταίων του συνεδριάσεων. Συμφώνως πρὸς πρότασιν τοῦ συμβουλίου θὰ ἱδρυθῇ σχολὴ πλοιάρχων πρὸς τελειοποίησίν των. Τὰς διαλέξεις τῆς σχολῆς ταύτης θὰ παρακολουθοῦν καὶ ὑποναύαρχοι. Καθηγηταὶ τῆς σχολῆς ὡρίσθησαν οἱ διδάσκοντες εἰς τὴν σχολὴν τῶν ἐπιτελῶν. Ἐπίσης τὸ συμβούλιον ἐπρότεινεν ὅπως ὁ χρόνος τῆς θαλασσίας ὑπηρεσίας τῶν ἀξιωματικῶν τῶν ὑπηρετούντων εἰς ἐφεδρικὰ πολεμικὰ λογίζεται εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ πραγματικῶς ὑπηρετουμένου.

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥ

Ὑπεγράφη διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου διορίζεται στρατιωτικὸς ἀκόλουθος τῆς ἐν Σόφιᾳ ἑλλην. πρεσβείας ὁ συνταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ κ. Μ. Μουτούσης ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε τοιούτου συνταγματάρχου τοῦ πυροβολικοῦ κ. Γ. Λασκαράκη, ὅστις ἀνεκλήθη.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΑΤΜΟΠΛΟΙΟΝ ΕΝ ΚΙΝΔΥΝῼ

Εἰς τὸν Πειραιᾶ ἐλήφθη χθὲς ῥαδιογράφημα τοῦ γερμανικοῦ φορτηγοῦ «Φρίσλανδ» τόννων γκρὸς 6252 ἐπικαλουμένου βοήθειαν, διότι κινδυνεύει εἰς πλάτος 34—38 Β. καὶ μῆκος 12—35 Δ. τῶν ἰταλικῶν παραλίων.

ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑΣ

Ἐντὸς τῶν γραφείων τοῦ 6ου ἀστυνομικοῦ τμήματος ἀσφαλείας ἀπεπειράθη νὰ αὐτοκτονήσῃ ὁ 25ετὴς Δ. Τσαγκαρόπουλος πληγεὶς δι' ἐγχειριδίου εἰς τὴν καρδιακὴν χώραν. Ὁ αὐτόχειρ εἶχε συλληφθῇ καὶ ἐκρατεῖτο εἰς τὸ ἀνωτέρω τμῆμα ἐπειδὴ εἶχε προκαλέσει ἐπεισόδιον εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μνηστῆς του δος Χατζηπαναγιώτου ἐξ ἀφορμῆς τῆς διαλύσεως τῶν ἀρραβώνων των παρὰ τὴν θέλησίν του. Αὐτὸς δὲ ὁ λόγος τὸν ὤθησε καὶ εἰς τὴν αὐτοκτονίαν.

ΚΑΙ ΑΛΛΗ

Ἀπεπειράθη ν' αὐτοκτονήσῃ χθὲς τὴν ἑσπέραν ῥιφθεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν ἀπὸ τὰ ὑψώματα τοῦ Κουμουνδούρου τοῦ Πειραιῶς, ἡ Γιαννοῦλα χήρα Ι. Δημοπούλου, ἐτῶν 55 καὶ μήτηρ πέντε τέκνων, ἕνεκα λόγων οἰκονομικῶν. Γενομένη ἀντιληπτὴ διεσώθη.

2Α ΕΚΔΟΣΙ

ΣΗΜΕΡΟΝ Ο ΤΙΤΟΥΛΕΣ ΦΘΑΝΕΙ ΕΙΣ ΠΑΡΙΣΙ

Η ΠΑΓΙΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΙΡΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 28 (Τοῦ ποκριτοῦ μας).— Ἀπόψε νεται νὰ φθάσῃ ἐνταῦθα ὁ Ρ μᾶνος ὑπουργὸς τῶν Ἐ ρικῶν κ. Τιτουλέσκο. Ὁ ρισινὸς Τύπος ἐξακολ σχολιάζων τὰς ἐν Ρώμῃ μελείας τοῦ Ρουμάνου ὑπ γοῦ καὶ τὴν ἐπικειμένην τησιν αὐτοῦ μετὰ τοῦ Μπριάν.

Ὑπὸ τῶν γαλλικῶν δι ματικῶν κύκλων τονίζετ ἡ αἰσία ἔκβασις τῶν ἐν Π σέοις συνομιλιῶν τοῦ κ. τουλέσκο δύναται νὰ μεγάλην ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆ γιώσεως τῆς εἰρήνης εἰ Βαλκανικὴν Χερσόνησον ἡ Ρουμανία παίζει πρωτ τα ρόλον.

Ὁ «Χρόνος» ἐν τούτοις τάζων τὴν κατάστασι Βαλκανέων, ἐκφράζει τὴ ψέν του, διότι αὐτὴ ἀποδε ει ὅτι ναυαγοῦν αἱ προσπ πρὸς σύναψιν τμηματικῶν φώνων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ φώνου τοῦ Λοκάρνο. Ἡ μερὶς προσθέτει ὅτι τὸ να ον τῶν προσπαθειῶν καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν ἐξ σεν μιᾶς γενικῆς λύσεως ζητήματος τῆς ἀσφαλεία Εὐρώπης.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΕΝ ΡΟΥΜ

ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΕΝ ΤΗ ΒΟΥΛ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 28. (Πρακτορ. — Τηλεγραφοῦν ἐκ Βουκουρεστ τι εἰς τὴν Βουλὴν ὁ κ. Βρατια λεσε τὸν κ. Μανίου νὰ παράσχ γήσεις ἐπὶ τῆς ἀμφιβόλου αὐτοῦ ὡς ἔναντι τοῦ καθεστωτικοῦ τος. Ὁ κ. Μανίου ἀπαντῶν ὡσε τὰς δηλώσεις εἰς ἃς προέβ τὴν παρισινὴν «Ζουρνάλ» καὶ ἐβεβαίωσεν ὅτι αἱ μοναρχικαὶ φείλουν νὰ ἀποτελοῦν τὴν διοικήσεως τοῦ Ρουμανικοῦ Προσέθεσεν ὅτι δὲν ἀντιτίθεται δάνειον, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ὡς τικὸν τῶν συμφερόντων τῆς ἀλλ' ὅτι εἶναι ἀδιάλλακτος ἐχθ Φιλελευθέρου κόμματος.

Ὁ κ. Βρατιάνο ἐτόνισεν ὅτι νει ὑπ' ὄψει του τὰς δηλώσεις Μανίου σχετικῶς πρὸς τὸ δάνειον ἐξέφρασε τὴν θλῖψιν του διὰ τὰ μέσα εἰς τὰ ὁποῖα προσφεύγ θνικόφρονες ἀγροτικοὶ ἐν τὸ καθεστωτικὸν ζήτημα τέλει τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ τακτικήν.

Η ΑΓΓΛΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΙΣ ΤΟ ΔΑΝ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 28 (Ρώυτερ) «Τάιμς» γράφουν ὅτι κατὰ τὰς ρίας των ἡ Τράπεζα τῆς Ἀγγλ ἀγοράζῃ ἐξ ὀνόματος τοῦ Ἀγγλικ σαυροφυλακίου καθ' ἡμέραν μέχρ ρας εἰδοποιήσεως ἐν ἑκατομμύρ στερλινῶν ἐντόκων γραμματίων τ νικοῦ πολεμικοῦ δανείου πρὸς 3 1 Ἡ ἔκδοσις εἰς δημοσίαν ἐγγραφὴν Ἑλληνικοῦ δανείου θὰ γίνῃ τὴν Ἡ ἀναλογία πρὸς λίρας στερλίνας πρὸς 4078280 καὶ 91 ο)ο.

Η ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΡΟΥΜΑΝΙΚΟΥ ΝΟΜΙΣ

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ, 28 (Τ ποκριτοῦ μας).—Ἀφίκοντο ταῦθα ὁ κ. Κενάι τῆς Τραπέζης ας, καὶ ὁ κ. Λήπμαν, τῆς Τραπ Ἀγγλίας, διὰ νὰ μελετήσουν σματικὴν κατάστασιν τῆς Ρουμ διὰ νὰ ὑποβάλουν εἰς τὴν Κυβέρ γνώμας των ἐπὶ τοῦ ζητήματος θεροποιήσεως τοῦ λέϊ.

ΤΟ ΙΤΑΛΙΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ ΕΙΣ ΑΜΕΡ

ΡΩΜΗ, 28 (Ἀσύρματος). — τηλεγράφημα ἐκ Ν. Ὑόρκης εἰς δημοσίαν ἐγγραφὴν ἑνὸς 20.390.000 δολλαρίων ὑπὲρ τῆ ας διὰ τὰ ἐργατικὰ συνδικᾶτα ἐξάκις ἐντὸς ὀλίγων ὡρῶν. οἰκονομικοὺς κύκλους τῆς Ρώμ γραφὴ αὕτη ἀποδεικνύει τὴν ὁλο νομένην ἐμπιστοσύνην τοῦ ἐξωτερ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς ἰδίως μετὰ τὴν σταθεροποίησιν τῆς ἰταλικῆς λιρέττας.

ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΩΝ ΕΙΣ ΙΣΟΒΙΑ

Χθές, ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα Κ κείου ἐξεδικάσθη ἡ ἀνασυζήτησις θέσεως τοῦ Σ. Κελαντζάκη καθ τοῦ φίλου του ἐργάτου Χρ. Τ κατηγορουμένων ὡς αὐτουργῶν τίας συμβάντος ἐγκλήματος εἰς ρια Πειραιῶς.

Οὗτοι, ἐκμεταλλευθέντες τὸν ἐργάτην Κ. Μπουρίκην, ὅστις ση βιαίως ἐκ τῆς ἐν Πειραιεῖ οἰ χήραν Βασιλείου, ἐπειδὴ αὕτη κρίνετο εἰς τὸν ἔρωτά του, νὰ τὸν βοηθήσωσι εἰς τὸ νὰ χήραν τῆς οἰκίας του.

Πράγματι δὲ μεταβάντες κλήσεως τοῦ ἐρωτολήπτου ἐργ οἰκίαν τούτου τὴν 1ην Μαρτίου τὸν βοηθήσωσι εἰς τὸ νὰ ἐξώσ ἀφοῦ τὸν ἐμέθυσαν, τὸν ἐπνίξ ξαντες τὸν λαιμόν του διὰ ἀπῆλθον τῆς οἰκίας συναποκομ μπαοῦλό του ἐντὸς τοῦ ὁποίου οἰκονομίαι του, ἀλλὰ συνελήφθ ὑπὸ παρατυχόντος ἀστυνομικοῦ λις ἐξήρχοντο τῆς οἰκίας.

Τὸ δικαστήριον ἐξέδωκε τὴν καὶ κατεδίκασεν ἀμφοτέρους σμά.

ΕΙΣ ΤΟ ΓΕΝ. ΕΠΙΤΕ

Διὰ διαταγῆς τοῦ κ. ὑπουργ τιωτικῶν τοποθετεῖται εἰς τὸ Γ τελεῖον τοῦ Στρατοῦ ὁ παρὰ τῶν Στρατιωτικῶν λοχαγὸς τοῦ Κατσαράκης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΖΩΗ

ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ

Κατὰ τὴν χθεσινὴν ἐπὶ χρεωγράφων συνεδρίασιν τοῦ Χρηματιστηρίου ἐσημειώθη σταθερότης καὶ ἐλαφρὰ τάσις ζητήσεως, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας αἱ τιμαὶ τῶν πλείστων ἀξιῶν ἐδόθησαν κατὰ τὸ κλείσιμον σχετικῶς βελτιωμέναι.

Ἐπὶ τῶν ὁμολογιῶν μόνον τῶν δανείων ἡ κίνησις ἐσημειοῦτο μᾶλλον στάσιμος, αἱ τιμαὶ δὲ τῶν πλείστων ἐξ αὐτῶν παρέμεινον αἱ αὐταὶ τῆς προηγουμένης.

ΤΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

Ἡ αὐτὴ ἀπραξία τῶν προηγουμένων συνεδριάσεων ἐπεκράτησε καὶ χθὲς ἐπὶ τοῦ ξένου συναλλάγματος.

Ἡ ἀγγλικὴ λίρα διακυμανθεῖσα ἀσθενῶς περὶ τὸ ἐπίπεδον τῶν δρ. 368 ἔκλεισεν εἰς τὰς δρ. 368.25.

ΣΤΑΦΙΔΑΓΟΡΑ ΠΑΤΡΩΝ

ΠΑΤΡΑΙ, 28.— Σταφιδαγορὰ ἄπρακτος. Δελτία ἥσυχα ἕτοιμα καὶ Φεβρουάριος 3940, Μάρτιος 3970.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Τηλεγραφικῶς: Κλείσιμον 27 Ἰανουαρίου 1928

ΛΟΝΔΙΝΟΥ		ΠΑΡΙΣΙΩΝ	
5 ο)ο 1881	60.—	5 ο)ο 1914 . . .	1830
5 ο)ο 1884	60.—	Τράπ. Ἀθηνῶν .	351
4 ο)ο 1887	50.—	» Ἀνατολῆς	
4 ο)ο 1889	51.—	Οἴνων	637
5 ο)ο 1890	61.—	Λαυρίου	28
5 ο)ο 1893	61.—	Ἠλεκτρικῆς . .	145
4 ο)ο 1902	58.—	Σ.Π.Α.Π.	231
5 ο)ο 1907	85.—	Σιδ. Θεσσαλίας	357
4 ο)ο 1910	59.—		
5 ο)ο 1914	76.50		
7 ο)ο 1924	10075		

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίαν τοῦ Χρηματιστηρίου αἱ τιμαὶ τῶν διαφόρων ἐμπορευμάτων περιεστράφησαν εἰς τὰ κάτωθι ἐπίπεδα.

Καφφὲς Βίλλε Νο 5 σελ. 23 κατ' ἀγγλικὸν στατῆρα τσὶφ ἕτοιμος. Πίντο σελ. Ρ0 κατ' ἀγγλικὸν στατῆρα τσὶφ ἕτοιμος.

Ζακχάρεις Τσεχοσλοβακίας λ. στ. 15.3.6 κατὰ τόννον τσὶφ ἕτοιμοι. Τσεχ. λ. στ. 15.12.6 κατὰ τόννον τσὶφ φόρτωσις Φεβρουαρίου, Μαρτίου.

Ὄρυζα Αἰγύπτου γκλασσὲ λ. στ. 13.17.6 κατὰ τόννον τσὶφ φόρτωσις Φεβρουαρίου.

Ἀφίξεις κυριωτέρων ἐμπορευμάτων ἐξωτερικοῦ 26 Ἰανουαρίου. Ἀ)π «Κατερίνα» ἐξ Ἀλεξανδρείας 950 σ. ἀραβόσιτος, 375 σ. ὄρυζα, 200 σ. ἄλευρα, διάφορα λαχανικὰ 206 βαρέλια κενά. Ἐκ Πὸρτ-Σαΐτ 110 σ. κάρυα Ἰνδιῶν, 75 σ. πιπέρι μαῦρον, 31 κιβ. γόμμι, 10 δέματα σάκκοι κενοί, κάμποτ, νήματα. Ἀ)π «Οὔμπρια» 150 κιβ. καβούρια, 98 δ. κάνναβις, 117 κιβ. αὐγά.

27ης Ἰανουαρίου. Ἀ)π «Παλάκη» ἐκ Τεργέστης 33 δέματα καὶ 86 κλωβοὶ φιάλαι κεναί, 20 κιβ. καψούλια, 11 κιβ. πορσελάνη.

ΔΕΛΤΙΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

Κλείσιμον 28ης Ἰανουαρίου 1928

ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

ΕΙΣ ΧΡΥΣΟΝ			ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ		
5 ο)ο	1881	4475	ἄτοκον	1885	2.—
5 ο)ο	1884	4475	5 ο)ο	1898	80.—
4 ο)ο	1887	3685	5 ο)ο	1900	77.—
4 ο)ο	1889	3700	1 ο)ο	1906	44.—
5 ο)ο	1890	4450	6 ο)ο	1917	80.—
5 ο)ο	1893	4400	6 ο)ο	1918	81.—
2 1)2 ο)ο	1898	32000	8 ο)ο ΑΒ	1919	80.—
4 ο)ο	1902	4100	» Γ.ΣΤ.	1925	77.—
5 ο)ο	1907	1270	5 ο)ο	1920)π.	190.—
4 ο)ο	1910	4225		)μ.	191.—
5 ο)ο	1914	5540	6 1)2 ο)ο	1922	96.—
7 ο)ο	1924	7300	6 ο)ο	1926	85.—
8 ο)ο	1925	79200	8 ο)ο	1926	95.—

ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

3.— ο)ο 1800	1600	2.50 ο)ο 1912	69.50
2.50 ο)ο 1904	72.50	8.— ο)ο 1926	823.—

Γραφεῖον Γ. ΣΤΟΥΠΑΘΗ

ΜΕΤΟΧΑΙ

ΤΡΑΠΕΖΩΝ		ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑΙ		ΟΙΝΟΠΟΪΙΤΙΚΑΙ		ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑΙ	
Ἐθνικῆς	72000	Ἑρμῆς	290	Οἰνοποιΐας	1135	Ἡρακλῆς	1040
Ἀθηνῶν	1037	Καπνοῦ	164	Οἴνων	1880	Τιτὰν	2000
Ἀνατολῆς	1135	Ἀπόλλων	220	Καμπᾶ	420	Σέκερης	190
Λαϊκῆς	6000	Βασιλειάδη	100	Ἡσαΐα	249	Τέκτων	430
Ἐμπορικῆς	875	Πυριτιδοπ.	2550	Ἕνωσις	400	Ἄτλας	260
Πειραιῶς	315	Λιπασμάτ.	1755	Γεωρ. Βιομ.	370	Ἔργων	520
Βιομηχαν.	720	Χρωμάτ.	478	. . . .		Κέκρωψ	290
Οἰκονομίας	210	Ἄγκυρα	47	ΔΙΑΦΟΡΟΙ		Κύκλωψ	270
Γενικῆς	2000	ΒΙΟ	412	Ἠλεκτρικ.	381	Ἐργοληπτ.	391
Κεντρικῆς	400	Παλλὰς	360	Ἑνιαίας	595	Ὄλυμπος	205
Κοσμ)πουλ.	775	Ἀβεζὰπ	65	Τίτλ. Ἱδρυτ.	60	ΑΚΤΕ	275
Θεσσαλίας	165	Κιλινδρομ.	154	Ὑπεγγύων	4080	ΠρώτηΟἰκοδ.	265
Χίου	735	Ἥλιος	50	Κορίνθου	900	ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑΙ	
Ἑλ. Ἐμ. Πίσ.	240	Ψυγεῖα Θεσ.	190	Γεν. Ἀποθηκ	540	Πειρ. Ἐπιχ.	360
Ἀγγλοαμ.	80.—	Ἀθηνᾶ	260	. . . .		Ἐριουργίας	770
Καραβασίλ.	4150	Παγ. Πατησ.	85	ΑΝΘΡΑΚΕΥΤΙΚ.		Βερμίου	660
. . . .		Σάνιτας	90	Ἀλιβερίου	203	Ἔρια	248
ΑΤΜΟΠΛΟΪΩΝ		Βέλος	90	Ἀνθρακωρ.	67	Ἑλλ. Ταπητ.	385
Κάππαρη	16	Ἀλεξόπουλ.	330	Ἐπ.)Κοιναὶ	224	Χρυσαλλὶς	165
Ἀχαϊκῆς	128	Κονσέρβαι	200	)Προν.	250	Ὑφαντουργ.	146
Ἐθνικῆς	715	Ψυγ. Πειρ.	275	Λαυρίου	62	. . . .	
Παληοῦ	12.—	Ἀνατολὴ	220	Ὠρωποῦ	340	ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΑΙ	
Μιχαληνοῦ	735	Χημ. Βιομηχ.	135	. . . .		Θεσσαλίας	1010
Χιακῆς	300	Μακρῆ	1490	. . . .		ΣπΑΠ	670
Γιαννουλάτ.	240	Ἅλατος	250			Ἠλεκ. Σιδ.	740
Κροκόδειλ.	330	. . . .					

ΑΙ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΞΙΩΝ

Εἰς τὸν κατωτέρω πίνακα ἐμφαίνεται ὁλόκληρος ἡ κίνησις τῶν κυριωτέρων χρεωγράφων κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίαν, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ διαφορὰ τῶν τιμῶν μεταξὺ κλεισίματος αὐτῆς καὶ τῆς προηγουμένης ἡμέρας.

ΤΙΤΛΟΙ	ΑΝΩΤ.	ΚΑΤΩΤ.	ΚΛΕΙΣΙΜΟΝ	
			28)1	27)1
Ἐθνικῆς	72.200	71.700	72.000	71.500
Ἀθηνῶν	1050	1040	1040	[illegible]
Ἐθν. Οἰκον.	211	209	210	208
Ἐμπορικῆς	878	870	875	867
Ἀνατολῆς	1160	1145	1160	1140
Ἐθ. Ἀτμοπ.	720	700	715	698
Οἴνων	1900	1880	1880	1850
Βιομηχανίας	736	730	730	720
Σ.Π.Α.Π.	675	655	670	655
Βιὸ	415	410	412	410
Πυριτιδοπ.	2550	2530	2550	2540
Λιπασμάτων	1765	1745	1755	1740
Ὠρωποῦ	352	335	340	328
Χρώματα	478	474	478	471
Ἐργοληπτ.	395	385	391	375
Ἐριουργίας	773	768	770	771
Τέκτων	260	250	260	250
Μακρῆ	1515	1470	1490	1405
Ἠλεκτ. Σιδ.	750	740	740	750
Οἰνοπν. Πειρ.	1140	1130	1135	1135
Ἠλεκτρικῆς	384	380	381	380
Ἡσαΐα	250	248	249	248
Βέρμιον	667	660	660	665
Ἀκτὲ	280	270	275	290
Ἀνταλλάξιμα	825.—	819.—	823.—	814.—